ДОПИРНИТѢ ТОЧКИ ВЪ ПРИРОДАТА

ЛЕКЦИИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

НА МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

ГОДИНА II — 1922-23

ТОМЪ I

СОФИЯ, 1935 г.

Допирнитѣ точки въ природата.

Поздравъ: — *Безъ страхъ!*
— *Безъ тъмнина!*
Т. м.

Всички хора се запитватъ, какво представя злото, и какво — доброто въ живота. — Злото е потрѣба въ живота, както и въ природата, но не е необходимость. Свързано съ отрицателнитѣ сили въ природата, злото става вече потрѣба. То представя най-малкия брой вибрации на доброто. Въ живота, лошитѣ, злитѣ хора сѫ каналъ, презъ който минаватъ нечистотиитѣ. Казано е въ Писанието, че има нечисти и чисти съсѫди. Нечиститѣ съсѫди сѫ лошитѣ хора, а чиститѣ — добритѣ. Когато съзнаятъ службата, която изпълняватъ, лошитѣ хора започватъ да страдатъ и постепенно се изправятъ, измѣнятъ живота си. Докато още не сѫ въ сила да се изправятъ, тѣ сѫ недоволни отъ добритѣ хора и казватъ, че страдатъ заради тѣхъ. Тази е причината, заради която лошитѣ хора не гледатъ съ разположение, съ добро око на добритѣ. Като знаете това, вие трѣбва да бѫдете снизходителни къмъ лошитѣ хора. Това е окултното разбиране на злото. Туй обяснение, обаче, не трѣбва да поощрява злото, но

трѣбва да се разбира неговия дълбокъ смисълъ, като законъ въ природата, като временна потрѣба. Докато има нечистотии въ свѣта, трѣбва да има канали, съсѫди, презъ които тия нечистотии да минаватъ.

Доброто и злото въ свѣта сѫ две училища, съ съвършено различни програми и методи. Ученикътъ отъ първото училище не трѣбва да минава въ второто, защото ще изгуби мѣстото си, което природата му е опредѣлила. Докато е въ първото училище, т. е. въ Школата на Бѣлитѣ Братя, той ще работи чрезъ главата и гърдитѣ си. Щомъ влѣзе въ второто училище, това на чернитѣ братя, той ще работи съ стомаха, съ черния дробъ, дето неизбѣжно ще се вкисне. Тъй щото, човѣкъ може да живѣе или въ главата и дробоветѣ, или въ стомаха и черния дробъ. И тогава, той ще работи или по законитѣ на Бѣлото Братство, или по законитѣ на черното братство.

Тѣзи два закона се изявяватъ навсѣкѫде въ живота. Когато нѣкой повдига само единия си пръстъ, показалеца, запримѣръ, съ това той иска да покаже, че служи на Бѣлото Братство. Показалецътъ е знамето на Бѣлото Братство. Когато нѣкой дигне двата пръста на ржката си, показалеца и срѣдния, това означава: Азъ служа на дветѣ братства, или азъ благославямъ отъ името на дветѣ братства, т. е. когато трѣбва, ще кажа истината; когато не трѣбва, ще я прикрия. Двата пръста сѫ знакъ на противоречие. Това

е двойственъ моралъ: когато става въпросъ за Бога, ще работя съ първия моралъ; когато става въпросъ за злото, ще работя съ двата морала. Въ първия случай ще работя съ главата и съ гърдитѣ, въ втория — съ стомаха или съ черния дробъ. Отъ васъ зависи, съ кои права да се ползува човѣкъ — съ правата на Бѣлитѣ, или съ правата на чернитѣ. Когато повдигнете двата си пръста и ги погледнете, това показва, че подсъзнанието ви предупреждава да бждете внимателни въ постжпкитѣ си, кой отъ двата метода да изберете. При избора на първия методъ, вие постепенно ще се научите да мислите правилно, ще разберете, че злото не е нѣкакво наказание, нито нѣщо излишно, непотрѣбно, което вие можете да реформирате.

Едно се иска отъ васъ: да бждете внимателни, да не нарушавате равновесието, което сжществува между доброто и злото. Отношението, пропорцията между злото и доброто е опредѣлено отъ самата природа: на сто добри хора се падатъ десеть лоши; и обратно: на сто лоши — десеть добри. Това е първото отношение, което е и най-доброто. Има още нѣколко отношения: на сто добри хора се падатъ 50 лоши; обратно: на сто лоши —50 добри. Третото отношение: на сто добри —75 лоши; или на сто лоши — 75 добри. Ако въ една епоха отъ сто години се случи първото положение, на сто добри хора да има десеть лоши, въ свѣта ще се забележи благоприятенъ приливъ въ всички нѣща; ако се случи на сто

лоши хора десеть добри, въ свѣта ще настане отливъ. Запримѣръ, когато въ свѣта се разлѣе духовна, религиозна вълна, споредъ това отношение, на всѣки сто души ще се явятъ въ първия случай десеть нерелигиозни, а въ втория, въ обратния случай, на всѣки сто нерелигиозни — десеть религиозни, духовни, добри хора. Въ никой случай числото на добритѣ хора не може да се намали по-малко отъ 10%. Нѣма да дойде време, когато добритѣ хора въ свѣта да изчезнатъ. Единицата, или десетьтѣ сѫ равносилни числа. Единицата представя силата на добритѣ хора.

И тъй, знайте, че положителнитѣ и отрицателнитѣ сили, т. е. доброто и злото сѫ потрѣбни за васъ, но вие трѣбва да се справите съ тѣхъ по най-разуменъ начинъ. При това положение вие не трѣбва да се критикувате, *да търсите отрицателнитѣ си страни*, защото сами ще се заразите отъ тѣхъ. Когато нѣкой ученикъ направи една погрѣшка и се отклони отъ пѫтя си, другитѣ трѣбва да бѫдатъ внимателни, да видятъ, въ какво седи тази погрѣшка, защото и тѣ могатъ да бѫдатъ подложени на сѫщия изпитъ. Не можете да се произнасяте за погрѣшкитѣ на хората, докато не познавате истината.

По колко начина може да се каже истината? — Единъ начинъ има за изказване на истината. Послужите ли си съ втори начинъ, той вече не съдържа истината. Запримѣръ, отивате въ едно бедно семейство. Поседите

тамъ часъ-два, но започва да се мръква. До макинътъ запалва свѣщь, да се видите по-добре, да си поговорите на свѣтло. Следъ единъ часъ той изгасва свѣщьта. — Защо изгасихте свѣщьта? — Господине, азъ съмъ беденъ човѣкъ, дневно получавамъ само 15 лв. Свѣщьта струва 5 лв. Ако я оставя да гори дълго време, тя скоро ще се свърши, а не разполагамъ съ срѣдства да купя втора. Затова, като я горя по малко, тя ще ми служи за по-дълго време. — Ето, този човѣкъ говори истината. Отивате въ друго бедно семейство-детo домакинътъ сѫщо изгасва свѣщьта. —, Защо изгасихте свѣщьта? — Защото, както виждате, въ стаята си имаме прозорецъ, който гледа къмъ улицата. Кой какъ мине покрай този прозорецъ, поглежда въ стаята. — Този човѣкъ не говори истината. Той намѣри като претекстъ за изгасване на свѣщьта прозореца. Въ сѫщность, причината за изгасване на свѣщьта е сиромашията.

И вие, ученицитѣ, като ви питатъ нѣщо, отговаряте или по първия, или по втория начинъ. Едни отъ васъ казватъ: Азъ изгасихъ свѣщьта, понеже не разполагамъ съ срѣдства да купя втора свѣщь. Останалитѣ казватъ: Изгасихъ свѣщьта, защото отвънъ, презъ прозореца гледатъ, какво се върши въ стаята. Съ други думи казано: когато нѣкой отъ ученицитѣ сгрѣши, той е готовъ да си каже истината, както е въ действителность. Той казва: Азъ извършихъ престѫплението, азъ съмъ ви-

новенъ, защото не разполагамъ съ достатъчно морални сили да издържа на изпитанието. Ученикътъ, когото уподобявамъ на втория домакинъ, казва: Азъ сгрѣшихъ, наистина, но виновенъ е моятъ другарь, който ме подхлъзна. Питамъ: какъвъ е този ученикъ, който се води по ума на своитѣ другари? Ученикътъ може да се води само по ума на своя Учитель.

За да познавате Учителя си, ще ви опиша отличителнитѣ чърти на Учителя на Бѣлото Братство и на този отъ черното братство. По какво се отличава добриятъ отъ лошия учитель? Учительтъ на черното братство не познава истината, вследствие на което обръща голѣмо внимание на външностьта: той се облича съ най-хубави модерни дрехи, носи скѫпи украшения — пръстени, съ различни диаманти и брилянти. Той казва на ученицитѣ си: Ще знаете, че само при мене ще намѣрите истината. Учительтъ на Бѣлото Братство се облича скромно, но винаги чисто, спретнато, безъ никакви пръстени и украшения. На ученицитѣ си казва: Не очаквайте отъ мене много нѣщо! Следователно, за да не изпадне въ заблуждение, ученикътъ трѣбва да познава Учителя си не външно, а вѫтрешно. Когато ученикъ отъ Школата на Бѣлото Братство отиде при Учителя си и каже, че еди-кой си учитель е много напредналъ, знае много нѣща, Учительтъ му нѣма да се нахвърля по адресъ на този учитель, да го нарече такъвъ — она-

къвъ, но ще каже: Да, този учитель знае много повече нѣща отъ мене. Той може да направи такива работи, които азъ не смѣя, не си позволявамъ да извърша. Въ това отношение той седи по-високо отъ мене. — Щомъ е така, да отида при него. — Иди, все ще научишъ нѣщо. Той не ограничава ученика си, дава му пълна свобода. Като отиде при новия учитель, ученикътъ веднага смѣня мѣстото си: отъ главата слиза въ стомаха, въ чървата, при нечистотиитѣ, а после и въ черния дробъ. Като затъне въ тѣзи тъмни фабрики, той започва да разбира първия си учитель и казва: Не искамъ да седа повече тукъ. Часъ по-скоро искамъ да излѣза отъ този затворъ. Учителтъ на Бѣлото Братство не носи никакви пръстени и украшения, облича се скромно, защото иска да застави ученика си самъ да намѣри вѫтрешнитѣ богатства и чистота на учителя си, да намѣри вѫтрешния, а не външния му блѣсъкъ. Като съзнава своята вѫтрешна бедность и сухота, учителтъ на черното братство казва: Ще се обличамъ богато, разкошно, съ украшения, за да покажа на ученицитѣ си, съ какви богатства разполагамъ.— Това сѫ външни положения. Който иска да се покаже външно богатъ, той вѫтрешно е беденъ. Който изглежда външно беденъ, той вѫтрешно е богатъ.

Пазете се отъ външни заблуждения и знайте, че дето много обещаватъ, малко даватъ; дето малко обещаватъ, изобилно даватъ.

При първото пъложение ще се натъкнете на сѫщества отъ различни категории на развитие, въ умствено и сърдечно отношение, и ако речете да ги критикувате, ще се свържете съ тѣхнитѣ влияния. Това значи да се бори човѣкъ съ злото. Който веднъжъ само се е опиталъ да се бори съ злото, той е билъ победенъ. Нѣма адепти, нито учители, които, като сѫ се борили съ злото, да не сѫ били победени. Злото нито се подчинява, нито се побеждава, нито се ограничава. Като окултистъ, Апостолъ Павелъ е казвалъ: „Побеждавайте злото чрезъ доброто!“ Значи, доброто само може отчасти да ограничи злото, да се балансиратъ тия две сили.

Освенъ тѣзи две категории учители, има и трета категория, които си служатъ съ методитѣ и на дветѣ братства, но не спадатъ къмъ никое отъ тѣхъ. Много отъ учителитѣ на черното братство сѫ свършили Школата на Бѣлото Братство, знаятъ всичкитѣ имъ методи и ги употрѣбяватъ за черното братство. Следъ като сѫ свършили Школата на Бѣлото Братство, нѣкои отъ Учителитѣ на тази Школа сѫ следвали Школата и на чернитѣ братя, тъй щото и тѣ знаятъ методитѣ и на едното. и на другото братства. Споредъ случая тѣ си служатъ или съ еднитѣ, или съ другитѣ методи. Тѣ си позволяватъ това, защото сѫ отъ по-висока иерархия отъ другитѣ. Учителитѣ на Бѣлото Братство си служатъ съ методитѣ на своята Школа. Учителитѣ отъ черното

братство, които знаятъ методитѣ и на дветѣ Школи, често употрѣбяватъ методитѣ на Бѣлото Братство въ полза на своята Школа. Вие трѣбва да знаете тѣзи нѣща, защото, при изучаване на окултизъма, можете да се натъкнете на голѣми мжчнотии и противоречия. Като ученици на окултна школа, трѣбва да познавате силитѣ си, защото, при сегашното ви развитие, при сегашното ви знание, при сегашната ви морална стабилность, невъзможно е да боравите съ нѣкои сили на природата. Защо? — Защото не можете да издържите на тѣхния вжтрешенъ напоръ.

Сега азъ ви говоря тѣзи нѣща, за да се научите да различавате, кой говори истината, и кой не говори истината. Учителтъ на Бѣлото Братство, Учителтъ на истината носи въ себе си три нѣща: Свобода за душата, свѣтлина за ума и чистота за сърцето. Учителтъ на черното братство носи въ себе си: Робство за душата. тъмнина за ума и нечистота, опорочаване на сърцето. Тѣзи сж отличителнитѣ качества на Бѣлата и на черната Школа, които всѣки е изпиталъ. Ако попаднете въ черната Школа, тамъ веднага ще започнатъ да ви предписватъ редъ правила и закони, на които вие непременно трѣбва да се подчините. Щомъ започнете да имъ се подчинявате, ще забележите, че падате въ робство, въ ограничения. Дълго време трѣбва да мине, докато дойдатъ да ви освободятъ. Мжчно се излиза отъ желѣзнитѣ обржчи на

робството! Кой може да ви освободи? — Истината. Кой ще донесе свѣтлина за ума ви? — Мждростьта. Кой ще очисти сърцето ви?— Любовьта.

Що е любовь? — Любовьта е най-опасната сила въ свѣта. Дето влѣзе тя всичко взима: на богатитѣ кесиитѣ отваря и изпразва; на земедѣлцитѣ пълнитѣ хамбари навънъ изнася; на господаритѣ слугитѣ отнима. Какъ прави това? — Като сваля углавницитѣ отъ врата на слугитѣ. Въ първо време, като че се разкжсва връзката между господаря и слугата, но после, безъ углавници, свободно, по добра воля, слугата отива въ помощь на своя господарь. При това положение, или трѣбва да приемете любовьта, или да се откажете отъ нея, ако мислите, че преждевременно е дошла.— Не, всички трѣбва широко да отворятъ вратитѣ си за любовьта: Богатитѣ да изпразнатъ кесиитѣ си, земедѣлцитѣ — хамбаритѣ си; господаритѣ — да освободятъ слугитѣ си. — Ами държавата, управлението, какво трѣбва да даде на любовьта? Единъ отъ първитѣ начини на управление е билъ монархизъмътъ, ретроградство, т. е. ограничение. Азъ взимамъ това управление като символъ, само за обяснение. Тѣзи обяснения наричамъ обяснения въ първа степень. Това значи разглеждане на символа, тъй както се отразява върху народа. После ще вземете другъ символъ — въ преносенъ смисълъ — значи, обяснение на символа въ втора степень. Такъвъ символъ е

изгасването на свѣщьта. Въ дадения случай свѣщьта представя живота. Следователно, всѣки символъ трѣбва да се разглежда първо, въ неговата най-близка, най-позната форма, тъй както хората го употрѣбяватъ, а после въ неговия преносенъ смисълъ.

Азъ желая тази година да се създаде между васъ правилна, разумна хармония, но доброволно, а не на сила. Това не значи, че трѣбва да търпите всѣкиго, но като разбирате този законъ, поне да не се критикувате. Не е въпросътъ да бѫдете слѣпи за злото, но да знаете, че то е потрѣбно въ свѣта. Щомъ го видите, можете да се отдалечите. Веднъжъ е потрѣбно, злото има право да сѫществува. Ако не бѣше потрѣбно, то нѣмаше да сѫществува. Седите нѣкѫде захласнати, и веднага дойде въ ума ви една лоша мисъль. — Защо дойде тази лоша мисъль? — Да ви извади отъ захласа, въ който сте изпаднали. Вие трѣбва да бѫдете будни, да не се унасяте.

И тъй, доброто и злото, отрицателнитѣ и положителнитѣ сили въ природата сѫ необходими, както сѫ необходими приливитѣ и отливитѣ въ морето. Запримѣръ, седите на една канара, размишлявате върху Божията Любовь, безъ да знаете, че условията, при които се намирате, не се подчиняватъ на тази Любовь. Минава покрай васъ едно дете съ камъкъ въ ржка, хвърля го срещу васъ и ви пуква главата. Това е приливъ на злото, който е билъ насоченъ спрѣмо васъ. Вие веднага скачате отъ

мѣстото си и тръгвате следъ детето да го гоните. По този начинъ се спасявате. Тъй както се бѣхте захласнали на канарата, ако не бѣхте хукнали подиръ детето, вие щѣхте да паднете въ пропастьта, а съ това заедно и животътъ ви щѣше да отиде. Детето несъзнателно ви е извадило отъ това положение. Задъ него се криятъ разумни сѫщества, които сѫ го насочили да хвърли камъка срещу васъ. И тогава вие казвате: „Ела зло, че безъ тебе по-зле“.

Следователно, когато нѣкой пукне главата ви, и съ това ви се причини скръбь, знайте, че разумнитѣ сѫщества сѫ сторили това чрезъ детето, съ което искатъ да ви кажатъ, че не сте дошли да благувате на този свѣтъ. Той не е свѣтъ на блаженство. Затова, докато сте на земята, не трѣбва да се захласвате. Щомъ отидете на небето, можете да се захласвате, да пѣете и да скачате, колкото искате. Освенъ приливи на злото, въ природата сѫществуватъ и приливи на доброто. Седите пакъ на канарата, но сега отчаянъ, обезсърденъ — готвите се да се самоубиете. Минава сѫщото дете покрай васъ, хвърля камъкъ и пуква главата ви. Вие изпущате револвера отъ ржката си, хващате се за главата и забравяте решението си да се убиете. Въ този моментъ ви се притичатъ на помощь, привързватъ главата ви и ви казватъ нѣколко ободрителни думи. Вие се успокоявате, започвате да мислите правилно и казвате: Благодаря на детето, което

ми пукна главата. Ако това не бѣше станало, животътъ ми щѣше да отиде. — Много такива случаи има въ живота и за добритѣ, и за лошитѣ хора: за добритѣ — да имъ се покаже доброто, а за лошитѣ — да ги избавятъ отъ злото. Когато въ ума ви дойде нѣкоя лоша мисъль, тя има за цель да ви напомни, че свѣтътъ, въ който живѣете, не е още Царството Божие, затова трѣбва да бѫдете будни. Когато въ ума ви дойде нѣкоя добра мисъль, тя има за цель да ви даде съветъ, какво добро да направите. Това сѫ разсѫждения, които трѣбва да имате предъ видъ, като окултни ученици. Можете да имате още редъ философски разсѫждения — и това е добро. По този начинъ ще можете да сравнявате, доколко даденитѣ правила сѫ правдоподобни.

Подъ зло и добро, подъ отрицателни и положителни сили разбирамъ ония, които работятъ въ две противоположни посоки: злото работи въ коренитѣ, а доброто — въ клонищата, въ цвѣтоветѣ. Обаче, и злото, и доброто сѫ нужни за развитието на живота, изобщо. Службата имъ е строго разпредѣлена. Единъ день, когато завършите своята еволюция, Великитѣ Братя, които направляватъ дветѣ Школи, както и цѣлото човѣчество, ще наредатъ другъ начинъ на живѣене, съвършено различенъ отъ сегашния. При сегашнитѣ условия на живота, растението живѣе като растение, съ глава забита въ земята; животното — като животно; човѣкъ — като човѣкъ. Каквито уси-

лия да прави, човѣкъ още не може да живѣе като ангелъ. Въ бѫдеще човѣкъ ще мине презъ благоприятнитѣ условия на ангелитѣ, ще живѣе като ангелъ, но днесъ това още е невъзможно.

Всички се стремите къмъ опредѣления връхъ, но трѣбва да знаете, че пѫтьтъ къмъ този връхъ е единъ. Учительтъ, който ви рѫководи, е застаналъ на самия връхъ и казва: Този пѫть е единственъ, но има отклонения, надолу и настрани. Каквото отклонение да вземете, въ края на краищата, ще видите, че само единъ е пѫтьтъ, само единъ е върхътъ. Когато завършите еволюцията си, т. е. когато стигнете върха, ще срещнете Учителя си, Който ще ви посочи просторно поле и ще каже: Сега можете да отидете, дето искате, свободни сте. Докато стигнете върха, ще вървите само по единъ пѫть, къмъ Учителя си. Щомъ стигнете при Него, много пѫтища се отварятъ, и вие свободно можете да правите изборъ. Докато сте на земята, нѣма свобода. Свободата е горе, на високия връхъ. Придобиването на свобода подразбира завършване на една еволюция и влизане въ друга, съвсемъ нова.

При сегашното си състояние трѣбва да се пазите отъ заблуждения, да не мислите, че има и другъ пѫть, освенъ посочения, че има лесни методи за работа. — Единъ е пѫтьтъ, много сѫ методитѣ, но ще знаете, че нѣма лесни методи въ свѣта. Не мислете, че като сте млади, разполагате съ сила да оправите

свѣта. Докато сѫ ученици, младитѣ мислятъ, че ще напишатъ нѣкоя книга, съ която ще оправятъ свѣта, или ще държатъ нѣкаква сказка, която ще произведе превратъ въ умоветѣ на хората. Така мислятъ и много отъ пророцитѣ и учителитѣ, но Великитѣ Учители, които управляватъ цѣлия космосъ, знаятъ, че всичко ще се нареди по съвършено новъ планъ. Кога?—Следъ завършване на вѣка. Сега нѣщата ще си вървятъ по стария начинъ. Като знаете това, нѣма да критикувате, нѣма да се занимавате съ отрицателнитѣ си чърти. Това изисква окултната наука. Когато се натъкнете на нѣкоя ваша отрицателна чърта, веднага я замѣстете съ добра. Сѫщото правете и съ вашитѣ приятели и братя. Спирайте се върху доброто въ себе си, както и върху доброто на своитѣ ближни. Гледайте, колкото е възможно по-малко да мислите върху своитѣ недостатъци. Вие правите точно обратното, като че съзнателно сте си задали за цель да се занимавате съ своитѣ недостатъци. — Какво става тогава? — Безъ да искате, попадате въ черното братство. И обратното се случава: ако ученикъ отъ черното братство се занимава съ положителнитѣ чърти на своя характеръ, той става ученикъ на Бѣлото Братство. Следователно, препоржчвамъ ви да се занимавате съ положителнитѣ си чърти. На лошитѣ си чърти гледайте като на остатъци отъ миналото. Какви сѫ лошитѣ чърти на ученика, това не ме интересува. Азъ искамъ да чуя отъ него истината.

И тъй, всички мисли, които ограничаватъ ума и го лишаватъ отъ чистота, идатъ отлѣво, и тѣ непременно трѣбва да се отстранятъ. Вие нѣмате нищо общо съ тѣхъ. Всички мисли пъкъ, които носятъ чистота, свѣтлина и свобода, идатъ отдѣсно. Приемете тѣзи мисли въ себе си и дайте имъ условия да растатъ. Като говоря за чистота, имамъ предъ видъ живата чистота. Тази чистота е подвижна, както сж подвижни цвѣтоветѣ на спектъра. Ако вземете една стъклена призма и я поставите върху бѣлъ платъ, платътъ ще се оцвѣти, споредъ цвѣтоветѣ на спектъра, но само докато призмата е изложена на слънчевитѣ лжчи. Щомъ слънчевитѣ лжчи престанатъ да минаватъ презъ призмата, платътъ става пакъ бѣлъ, чистъ, какъвто по-рано е билъ. По сжщия начинъ действува истината: Тя оцвѣтява, окрасява нѣщата, безъ да ги боядисва. Докато призмата на истината действува върху нѣкое тѣло, тя го оцвѣтява червено, жълто, синьо, зелено — или какъвъ да е другъ цвѣтъ; щомъ тази призма се премахне, тѣлото става пакъ бѣло, чисто, каквото е било първоначално. Оплаквате се, че нѣкой ви е оцвѣтилъ. — Лесна работа. Достатъчно е да се премахне призмата на истината отъ васъ, за да станете отново чистъ, бѣлъ. Въ Бѣлото Братство могатъ да те оцвѣтятъ, могатъ и да те избѣлятъ. Въ черното братство, обаче, боядисатъ ли те веднъжъ, никакво избѣлване по-нататъкъ не става. Тѣх-

нитѣ краски съ нищо не се избѣлватъ. Чернитѣ хора сѫ боядисани съ краска отъ черното братство. *Хиляди години трѣбва да минатъ*, за да се освободятъ, да се изчистятъ отъ тази краска. Следователно, и въ Бѣлото, и въ черното братства оцвѣтяватъ платоветѣ, само че платъ, оцвѣтенъ съ призмата на Бѣлото Братство, моментално може да стане бѣлъ, когато при черното братство това е невъзможно.

Живата чистота е свързана съ закона на любовьта и съ закона на мѫдростьта. Докато се съобразявашъ съ тия два закона, ти си чистъ. Щомъ направишъ най-малкото отклонение, ти изгубвашъ чистотата си. Живата чистота не е постоянно качество на човѣка. Тя е качество главно на любовьта. Това значи: щомъ любовьта присѫтствува въ сърцето, човѣкъ е чистъ. Чистотата е качество едновременно и на ума, и на сърцето. Свѣтлината е качество само на ума. Щомъ свѣтлината изчезне, въ ума настава тъмнина, мракъ. — Това е диагнозата, която опредѣля състоянието на вашия умъ и на вашето сърце; тѣзи състояния пъкъ опредѣлятъ, какъвъ е пѫтьтъ, по който вървите. Желая ви да имате тази жива чистота. Когато тя присѫтствува въ ума и въ сърцето ви, вие сте радостни и весели. Човѣкъ не се ражда чистъ, впоследствие става чистъ. Свѣтлината моментално се ражда. Дълго време се приготовлява, моментално се проявява, а сѫщо така моментално изчезва.

И тъй, живата чистота е качество на разумната любовь. Който иска да има тази чистота, той непременно трѣбва да е свързанъ съ любовьта. Любовьта изключва нечистотата, страданието, завистьта, умразата. Тя изключва всички отрицателни прояви на живота. Дето нѣма любовь, тамъ сѫществуватъ всички отрицателни качества. Дето любовьта влѣзе, тамъ има миръ, радость, веселие, разширяване, свобода. Когато нѣкой казва, че страда отъ любовь, той не разбира закона на любовьта. Ние абсолютно оспорваме това твърдение. Отъ любовь човѣкъ не може да страда. Той страда, само когато изгуби любовьта. Тоза е другъ въпросъ. Докато любовьта е въ човѣка и го освѣтява, той е радостенъ и веселъ. Щомъ любовьта го напусне, той започва да страда. Защо? — Нѣма кой да го освѣтява. Следователно, страданието, скръбьта показва, че си изгубилъ любовьта си, че свѣщьта ти е изгаснала, и предметътъ, т. е. обектътъ на твоята любовь се е отдалечилъ отъ тебе. Това е малко противоречиво на вашитѣ възгледи за любовьта, но ще го приемете като ново положение. Въ бѫдеще, когато пишете нови литературни произведения, ще си служите съ новъ езикъ. Сега пишете: „Този човѣкъ плаче за изгубената си любовь“. Тогава ще пишете: „Този човѣкъ плаче за изгасналата си свѣщь“. Или, „еди-кой си скърби за изгасналата любовь, за изгасналата истина“. Казвате, че като люби, човѣкъ става разсѣянъ. — Въ сѫщность, чо-

вѣкъ става разсѣянъ, не когато люби, но когато се страхува да не изгуби любовьта си, или следъ като я изгуби. Той мяза на човѣкъ, който е изгубилъ пръстенъ си.

Любовьта събужда въ човѣка най-възвишени чувства и мисли. Ако е мекушавъ, страхливъ, колебливъ, и ако умътъ му не достига, той живѣе извънъ любовьта. Който иска да бѫде интелигентенъ, способенъ, той трѣбва да се свърже съ любовьта и да заживѣе съ нея. Азъ не говоря за това, което хората наричатъ любовь. Това сѫ чувства, страсти, които правятъ човѣка нещастенъ. Ученикътъ борави съ обикновената, съ човѣшката любовь, а Учителтъ — съ възвишената любовь. Когато говори, Учителтъ употрѣбява всѣка дума на мѣстото ѝ. Той знае, защо е употрѣбилъ една дума; знае, какъвъ ефектъ ще произведе тя. Когато ученикътъ говори, той не знае, защо е употрѣбилъ една или друга дума.

Любовьта на Учителя е изпитана, тя не може да се изпитва. Любовьта на ученика не е изпитана и трѣбва да се изпита.

Знанията на Учителя сѫ изпитани, нѣма защо да се изпитватъ. Знанията на ученика не сѫ изпитани и трѣбва да се изпитатъ.

Чистотата на Учителя е изпитана. Той е миналъ презъ този изпитъ. Чистотата на ученика не е изпитана, тя трѣбва да се изпита.

Следователно, любовьта, знанието, чистотата, милосърдието на ученика трѣбва да се подложатъ на изпитъ. Това е потрѣбно, то е

въ реда на нѣщата. Не мислете, че можете да минете по другъ пѫть. По този пѫть сѫ *минали вашитѣ учители, по този пѫть и вие* ще минете. Ако критикувате, ще забавите своята еволюция.

Любовь безгранична!

Мждрость непрестанна!

Истина постоянна!

Напишете тѣзи три мисли и работете върху тѣхъ презъ цѣлата година.

Размишление

Безъ страхъ въ Любовьта безгранична!

⁂

1. Лекция отъ Учителя, държана на 4 октомврий, 1922 г. София.

Отличителни качества на волята.

— Безъ страхъ!
— Безъ тъмнина!
Т. м.

За следния пѫть пишете върху темата: „Отличителнитѣ чърти на живота“.

Кои сѫ отличителнитѣ качества на волята? — Първото качество на волята е твърдостьта. Твърдостьта е опорната точна на волята. Значи, волята трѣбва да бѫде твърда и непоколебима като канара.

Второто качество на волята е смѣлостьта и безстрашието.

Третото качество на волята е приложение, изпълнение, но безъ отлагане.

Често въ ума на човѣка се явява отрицателната мисъль: не може ли нѣкога проявата на волята да спре човѣка въ неговото действие? — Когато се говори за воля, ние разбираме нейнитѣ положителни прояви. Отрицателнитѣ прояви на волята сѫ случайности. Ако тренъ спре всрѣдъ пѫтя, това е случайность. Неговитѣ спирки сѫ опредѣлени, отъ една гара до друга. Всѣка спирка вънъ отъ опредѣленитѣ гари, това е вънъ и отъ тарифата на движението на трена. Следователно, твърдость, смѣлость, безстрашие и приложение сѫ необходими качества за проява на волята на физическия свѣтъ.

Освенъ на физическия свѣтъ, волята се проявява и въ умствения свѣтъ. Отличителнитѣ качества на волята въ умствения свѣтъ сж: разбиране, проумяване, схващане и долавяне. Това, което си разбралъ, ще проумѣешъ. Това, което си проумѣлъ, ще схванешъ. Това, което си схваналъ, ще доловишъ. Можете ли отъ схващането да отидете къмъ разбирането? — Не, ще вървите последователно.

Едно отъ отличителнитѣ качества на волята въ Божествения свѣтъ е нейното благородство. Волята трѣбва да бжде благородна, да има благороденъ импулсъ, благороденъ потикъ.

Като знаете отличителнитѣ качества на волята въ три различни свѣта, вие ще можете да укажете влияние върху своето тѣло, върху сърцето и мозъка си. Запримѣръ, разбирането, проумяването, схващането и долавянето сж методи, чрезъ които можете да упражните влияние върху предната часть на вашия мозъкъ. Колкото по-близо е нѣкой отъ центроветѣ на мозъка до физическия свѣтъ, толкова по-голѣмо е въздействието върху него на физическитѣ качества на волята: твърдостьта, смѣлостьта, безстрашието безъ отлагане. Развитието на горната часть на мозъка, т. е. развитието на моралнитѣ чувства се постига чрезъ благороденъ потикъ, предизвиканъ отъ милосърдие, правдивость, любовь къмъ Бога и любовь къмъ ближнитѣ. Тѣлото на човѣка е дадено като пособие за упражняване на волята.

За да влѣзете въ контактъ, въ прѣмо общение или въ правилна обмѣна съ силитѣ на природата, непременно трѣбва да знаете, какъ да владѣете тѣлото си. Органитѣ на тѣлото трѣбва да бѫдатъ подъ контролъ на волята. Човѣкъ извършва волеви и неволеви движения, волеви и неволеви функции, което показва, че много нѣща не зависятъ отъ неговата воля. Запримѣръ, сърцебиенето, мислитѣ, чувствата сѫ вънъ отъ човѣшката воля.

Окултната наука дава редъ методи за контролиране на човѣшкитѣ мисли и чувства. Колкото и да се отрича факта, че мислитѣ и чувствата сѫ вънъ отъ контрола на волята, това лесно може да се докаже. Достатъчно е да ви убоде нѣкой съ игла, за да подскочите веднага и да измѣните състоянието си, да дойдете даже до избухване. Избухването, разгнѣвяването е процесъ извънъ волевия контролъ. Това е процесъ на ферментиране. Всѣко ферментиране се дължи на особенъ родъ бацили, които сѫ причина за образуване на вкисването. Много такива бацили сѫществуватъ, както въ физическия, така и въ останалитѣ свѣтове. За да се освободите отъ влиянието на тия бацили, вие трѣбва да упражнявате волята си, тя да въздействува върху мозъка, специално върху въображението. То трѣбва да се намира подъ контролъ на волята. Въображението представя отвора на тъмната стаичка, камера обскура, въ която се поставя свѣточувствителното стъкло на фотографията. Отъ фотографа за-

виси, дали да се отвори или затвори тази камера обскура. Когато ще фотографира, той отваря камерата. Тамъ, дето въображението не е подъ контролъ на волята, отвърстието на тази камера е постоянно отворено, вследствие на което на време и безъ време, съзнателно и несъзнателно, се получаватъ отпечатъци върху мозъка. Ако разбирате законитѣ на природата, вие ще знаете, кога да отваряте и затваряте тази камера. Има случаи, когато съвсемъ не ви сѫ нужни външни впечатления. Запримѣръ, двама души се каратъ. Вие се спирате, отваряте камерата си и приемате впечатления. Тѣзи впечатления се предаватъ въ мозъка, и цѣли два-три часа следъ това се преповтарятъ. Трѣбва да мине известно време, докато тия впечатления въ мозъка се изгладятъ, и той се върне въ нормалното си състояние.

Другъ случай: минавате покрай нѣкоя гостилница точно по 12 ч., време за обѣдъ. Искате да влѣзете вѫтре, да се нахраните. Пипате джоба си, но се указва, че нѣмате пари. Тръгвате изъ улицитѣ недоволенъ, неразположенъ, като носите въ въображението си образа на всички ония хора, които ядатъ. Минавате покрай втора, покрай трета гостилница, и виждате, че всички хора ядатъ. Настроението ви се влошава още повече, и вие се чудите, защо днесъ трѣбва да постите. — Чрезъ този постъ, разумнитѣ сѫщества сѫ ви поставили на изпитъ да опитатъ волята ви. Този день, имен-

но, не трѣбва да минавате покрай гостилницитѣ. У васъ пъкъ тъкмо тогава ще се яви желание да обиколите гостилницитѣ, дано видите нѣкой приятель, да ви покани на обѣдъ. — Този день останете дома си и разсѫждавайте философски: Толкова години вече, какъ ямъ и пия. Какво съмъ придобилъ отъ това? Не мога ли поне единъ день да не ямъ и да постя? Така трѣбва да разсѫждава окултниятъ ученикъ. Да пости единъ день, това не значи, че той трѣбва да се изтезава отъ гладъ. Че нѣкой щѣлъ да гладува единъ день! — това е случайность, това е временна проява въ живота, която трѣбва да се приеме въ положителенъ смисълъ.

Както виждате, методитѣ на природата коренно се различаватъ отъ човѣшкитѣ. Всички нѣща въ природата не сѫ систематизирани, както хората разбиратъ. На пръвъ погледъ, като че всичко въ природата е разхвърляно. Като се качвате по планинскитѣ върхове, виждате долини, гори, полета, въ които всичко е въ голѣмъ безпорядъкъ: тукъ виждате голѣми дървета и веднага до тѣхъ по-малки; тамъ виждате голѣми и малки цвѣтя разбъркани; другаде виждате голѣми и малки камъни едни до други или разхвърляни. Гледате и се чудите на този безпорядъкъ. Ако човѣкъ би нареждалъ градина, въ първитѣ редици ще постави малкитѣ цвѣтя, после по-голѣмитѣ и така ще ги нареди последователно. Ако нарежда камънитѣ, първо ще тури по-малкитѣ, после

голѣмитѣ и т. н. Обаче, който разбира законитѣ, въ външния безпорядъкъ той ще види смисъла, разумностьта на природата. Важно е за човѣка, като се движи всрѣдъ природата, да разсѫждава, да изучава нейнитѣ методи и закони. Изучете развитието на едно дърво и ще видите, каква хармония сѫществува въ отдѣлнитѣ му части. Виждате, че едно дърво се е изкривило малко. Това не е случайно. Изкривяването на дървото показва, че то е срещнало нѣкакво препятствие на пѫтя си. За да преодолѣе това препятствие, дървото се е извило малко. Значи, нѣкаква разумность е движила развитието на това дърво. Следователно, когато срѣщаме изкривявания, или нѣкаква разхвърляность въ природата, това говори за неблагоприятнитѣ условия, които сѫществуватъ на земята. Веднъжъ тѣзи условия преодоляни, това показва, каква голѣма разумность има въ природата.

Сѫщо така и мислитѣ, и чувствата на човѣка сѫ разхвърляни, т. е. нехармонично поставени. — Защо? — Защото условията, при които живѣете, не сѫ благоприятни. Какво трѣбва да правите? — Да преустроите вашия умъ, вашето сърце. Какъ ще ги преустроите? — Като вложите въ тѣхъ ново съдържание — нови мисли и нови чувства. Да преустроите мозъка си, това не значи да го завладѣете. Често хората казватъ, че трѣбва да завладѣятъ природата. — Не, природата никога и никой не може да завладѣе. Природата пред-

ставя Божественото тѣло. Следователно, Богъ никога нѣма да остави нѣкой да завладѣе тѣлото Му и да се разпорежда съ Него, както иска. Понеже съвременнитѣ хора искатъ да завладѣятъ природата, тѣ си навличатъ голѣми злини и нещастия. По този начинъ тя имъ дава добъръ урокъ, показва имъ, че тѣ не могатъ да я завладѣятъ. Тѣ трѣбва да ѝ се подчиняватъ, да я слушатъ. Мислите ли, че бащата ще се остави на сина си да му тури гемъ на устата и да си играе съ него като съ конче? Да завладѣемъ природата, това значи да завладѣемъ своитѣ мисли, чувства и желания.

Друго криво положение въ съвременнитѣ хора е мисъльта, която тѣ подържатъ, че трѣбва взаимно да си упражняватъ влияние, да се завладяватъ. — Това е лесно, но не е позволено. Черното братство разполага съ редъ методи за това. Като свържешъ краката и ржцетѣ на единъ заспалъ човѣкъ съ вжже, ти си го завладѣлъ вече. Щомъ се събуди, ще му кажешъ: Сега азъ заповѣдвамъ! — Какво печелишъ съ това? Тѣлото на човѣка можете да владѣете, но никога неговиятъ умъ и неговото сърце. Щомъ се освободи отъ вжжето, той ще направи сжщия опитъ съ васъ. Когато спи човѣкъ, вие можете да го вързвате, и като вързанъ, можете да му влияете, но щомъ се събуди, влиянието остава само върху *тѣлото му, а не и върху ума, сърцето,* душата или духа му — тѣ никога не могатъ

да се подчинятъ на чуждо влияние; тѣ не се подаватъ на възрзване.

И тъй, при упражняване на волята, Бѣлото Братство изисква всѣка мисъль да бѫде чиста, прѣма, изправна и благородна. Силната воля не подразбира груба, физическа проява, както съвременнитѣ хора казватъ, но тя се изразява въ примирителни действия. Допуснете, че единъ день ви се представятъ сто случая да направите зло, а единъ случай да направите добро. Силата на волята ви ще се види при стотѣ случая, ако се прояви въ примирителенъ смисълъ. Обаче, ако направите сто злини, а едно добро, доброто не може да компенсира извършенитѣ злини. Следователно, всѣки трѣбва да упражнява върху себе си вѫтрешенъ контролъ, да прилага волята си, за да разбере своитѣ отношения къмъ природата и къмъ ближнитѣ си.

За да изучавате проявата на волята, трѣбва да наблюдавате растенията. Запримѣръ, ако отидете въ нѣкоя борова гора, ще видите, че бороветѣ растатъ наблизо единъ до другъ и приематъ конусообразна форма. Когато растатъ близо единъ до другъ, тѣ икономисватъ пространството. Бороветѣ предаватъ това свое качество и на брѣстоветѣ, както и на други дървета, които растатъ около тѣхъ. Запримѣръ, щомъ сѫ около бороветѣ, брѣстоветѣ растатъ нагоре, приематъ конусовидна форма; щомъ сѫ далечъ отъ тѣхъ, тѣ се издигатъ нагоре и се разширяватъ. Бороветѣ,о ба-

че, винаги запазватъ своята конусовидна форма. Това показва, че боръ̀тъ има духовна култура, той не е материалистъ. Следователно, когато се разширява нагоре, волята има материалистически стремежъ; когато запазва конусообразната си форма, съ постояненъ стремежъ нагоре, тя има духовенъ характеръ.

Сега ще ви дамъ единъ методъ за развиване издържливостьта на волята. Този методъ е тъй нареченият примирителенъ. Той се отнася само до ония хора, които иматъ силна воля. Ето въ какво седи методътъ. Ще си представите, че сте студентъ, приготвили сте си 25,000 лв. за издържка, но по нѣкаква случайность, нѣкой влиза въ стаята и открадва паритѣ ви. Започватъ редъ изпитания: хазяйката ви изпѫжда отъ кѫщата си; гостилничарьтъ не ви дава да се храните въ гостилницата му; приятелитѣ ви изоставятъ, и вие оставате на улицата самъ, безъ подслонъ, скитащъ се отъ една улица въ друга, безъ никаква помощь. Като си представите това нѣщо, ще се наблюдавате, да видите, какви чувства се събуждатъ у васъ. Ако се уплашите и кажете, дано не ви се случи такъвъ изпитъ, вие сте пропаднали. Колкото и да се молите да не ви даватъ такъвъ изпитъ, има вѣроятность да ви се даде, има вѣроятность и да не ви се даде. И едното е възможно, и другото е възможно. Мислите ли, че като постѫпите въ нѣкое музикално училище, нѣма да ви даватъ мѫчни упражнения? Ако ученикътъ каже на

учителя си, че иска да му дава лесни упражнения, учителтъ ще каже: Намѣри си другъ учитель! Който иска да учи, той трѣбва да е готовъ на всичко — и на мжчни, и на лесни упражнения. Ако отидете при нѣкой художникъ, и тамъ ще срещнете сжщото. Речете ли да искате само лесни упражнения, учителтъ ще каже: Намѣри си другъ учитель! Следователно, щомъ влѣзете въ окултната школа, ще очаквате мжчни задачи. Ако си правите илюзии, че тамъ ще ви даватъ само лесни задачи, учителтъ ще каже: Намѣри си другъ учитель! Това училище не е за тебе.

Следователно, както въ науката, въ музиката, въ изкуството сж необходими упражнения, така и въ окултната наука сж необходими методи. Ако не прилагате даденитѣ методи, нѣма да постигнете желанната цель, нѣма да придобиете нужното знание. Има хора въ свѣта съ силна, съ твърда воля. Като дойде до нѣкоя операция, такъвъ човѣкъ дава ржката си да му направятъ разрѣзъ, безъ никаква упойка. Той седи спокоенъ, мускулъ не мръдва на лицето му и като се свърши операцията, казва: Свършихте ли вече? — Какъ е развилъ той тази воля? — Чрезъ упражнения, чрезъ прилагане на различни методи. Бихъ желалъ и вие да имате такава воля. Като дойде ножа до кокала, да турите ржката си върху раната и следъ 20 минути да оздравѣе. Човѣкъ съ силна воля може да направи това. Защо? — Защото той може да

концентрира праната отъ въздуха и да я отправи къмъ раната си. За да постигнете такава воля, трѣбва да бѫдете безпощадни къмъ погрѣшкитѣ си — не да се критикувате, но да констатирате нѣщата така, както сеизмографътъ отбелязва земетресенията, както свѣточувствителната плоча на фотографията отпечатва образитѣ. Не бивайте слѣпи къмъ погрѣшкитѣ си, но ги изправяйте! Какъ ще изправяте погрѣшкитѣ си? — Посетете едно музикално училище и ще видите, какъ учителътъ поправя ученика си. Двамата свирятъ, и ако ученикътъ сгрѣши нѣкѫде, учителътъ казва: Не свиришъ вѣрно. Започни отново! И двамата започватъ отново. Щомъ ученикътъ изправи погрѣшката си, учителътъ казва: Продължавай нататъкъ, вземи другата позиция!— Като сгрѣши, трѣбва ли ученикътъ да свали лѫка отъ цигулката, да заплаче и да каже: Учителю, простете ме, сгрѣшихъ. — Нѣма защо да плаче, да прекѫсва свиренето. Той трѣбва да върви напредъ.

И тъй, като направите една погрѣшка, не оставяйте цигулката и лѫка настрана, но продължавайте, правете опитъ следъ опитъ, докато най-после тоноветѣ на вашата цигулка се слѣятъ съ тоноветѣ на цигулката на вашия учитель. Следъ това продължавайте напредъ. Какво е цигулката за човѣка? — Цигулката представя човѣшкото тѣло. Какво правятъ ученицитѣ по музика? — Като не имъ върви, тѣ продаватъ цигулката си. Пазете све-

щено следното правило: и при най-мжчнитѣ условия на живота не продавайте цигулката си! Цигуларь, който при труднитѣ условия на живота продава цигулката си, е осжденъ на голѣми страдания. — Ималъ дългове, които трѣбвало да плати. — Щомъ има дългове, нека свири. По този начинъ той по-лесно ще изплати дълговетѣ си, отколкото, ако продаде цигулката си. Отъ окултно гледище, не е позволено на ученика да продава цигулката си. Ако продаде цигулката си, той ще се намѣри вънъ отъ училището. Всѣки ученикъ трѣбва да има своя цигулка; училището не дава цигулки на заемъ. Следователно, каквото да е тѣлото ви, каквито недостатъци да има, тѣ могатъ да се изправятъ. Какъ? — Чрезъ упражнения. Както цигулката чрезъ упражнения се все повече обработва, така и човѣшкото тѣло чрезъ упражнения, чрезъ работа се изправя и развива. Запримѣръ, тази година мога да ви дамъ задача да работите върху носа си, да го продължите или разширите съ единъ-два милиметра. По-лесно е да се разшири носа, отколкото да се продължи. За да стане волята ви устойчива и положителна, трѣбва да измѣните палеца и долната часть на брадата си. Долната часть на брадата ви трѣбва да бжде малко издадена навънъ, да се образува малка вглъбнатина. Това оформява брадата, придава ѝ по-хубава форма. Палецътъ пъкъ трѣбва малко да се разшири и продължи. Ако не можете да постигнете това, каква воля е вашата?

Казвате, че хората си влияятъ взаимно. Питамъ: като студенти, какво влияние указахте въ университета? Вие имате убеждения, но се страхувате да не ви познаятъ, какви сте, и гледате да минете незабелязано. Вие искате, като богатиятъ търговецъ, да минете незабелязано покрай разбойницитѣ, да не ви обератъ. Така постжпва страхливиятъ човѣкъ. Който има положително вѣрую, положително убеждение, той трѣбва да бжде готовъ да обоснове своето вѣрую, не съ думи, но съ прояви. Човѣкъ съ убеждение е като електрически токъ, който тече по жицитѣ. Дето минава, произвежда свѣтлина и топлина. Умоветѣ на повечето свѣтски хора функциониратъ главно около ушитѣ, около слѣпитѣ очи, вследствие на което мисъльта имъ не може да се издигне въ горната часть на мозъка. Опитниятъ градинарь отправя водата тамъ, да полѣе тѣзи части, да се създаде въ тѣхъ по-висока мисъль. Така постжпва природата. Какъ възпитава тя материалиста селянинъ? Докато има плодородие, той обикаля кръчмитѣ, пие, чука се съ приятели, за нищо не мисли. За да го застави да мисли, природата започва да го възпитава. По какъвъ начинъ? — Изпраща суша. Селянинътъ сѣе, но реколтата е слаба, а сушата голѣма. Седи селянинътъ и си мисли: Каква е тази работа? Какво съмъ сгрѣшилъ предъ Господа? Мисли той и повдига очи нагоре. Ако две-три години наредъ нѣма дъждове, сѣитбата изсъхва. Селянинътъ

още повече се замисля и става по-смиренъ. Значи, когато иска да възпита човѣка, природата му взима ония предмети, които отвличатъ вниманието му, които му прѣчатъ да мисли.

Другъ методъ, съ който природата въздействува върху материалиститѣ, е поставяне на клинове. При този методъ не се иска много говорене. Ще минете покрай нѣкой материалистъ и ще му кажете тихичко: Мислишъ ли, че материята е нѣщо реално? Или, мислишъ ли, че сегашниятъ животъ е устойчивъ? Ще кажете тѣзи думи и ще заминете. Тѣ сѫ като клинове въ мисъльта. Тогава човѣкъ започва да мисли. Природата има за цель да застави човѣка да мисли, а не да го убеждава. Щомъ мисъльта му почне да действува, той ще ви потърси, ще иска да поговори съ васъ върху материята. Но и въ този случай вие не му говорете на дълго, нека той се изкаже. Като се изкаже, запитайте го: Мислишъ ли, че твоитѣ възгледи сѫ прави? Това ще го засегне, и той ще продължи да говори, да доказва, че възгледитѣ му сѫ прави. Когато говори, вие трѣбва внимателно да го изслушате. Достатъчно е веднъжъ да се заинтересува, за да търси случай да се разговаря съ васъ. Той не се подава, съзнателно даже дава отбой, но мисъльта му започва да работи. Щомъ мисъльта му почне да работи, енергията на новата мисъль прониква въ него, започва да напоява и горнитѣ центрове на мозъка. Този

методъ се казва „методъ на подпушване“. Чрезъ него ще подпушите човѣка отъ едно мѣсто, за да го накарате да търси изходъ отъ друго. Правете *малки опити* въ това отношение, да видите, какви резултати ще имате.

Размишление.

„Безъ страхъ въ любовьта безгранична!“

*

2. Лекция отъ Учителя, държана на 11 октомври, 1922 г. София.

Психическо наблюдение.

— F i r — für — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

Т. м.

Четоха се темитѣ върху: „Отличителнитѣ чърти на живота.

Сега ще ви дамъ едно психическо упражнение. Всички ще извадите тетрадкитѣ или тевтерчетата си и ще пишете като заглавие на упражнението: „Психическо наблюдение“. Упражнението не е мѫчно, но и лесно не е. Презъ време на упражнението стомахътъ ви трѣбва да бѫде свободенъ.

Упражнение: Дигнете лѣвата рѫка съ разтворени пръсти нагоре, съ длань къмъ лицето, а показалецътъ на дѣсната рѫка поставете върху показалеца на лѣвата (върховетѣ имъ). Наблюдавайте, каква мисъль ще мине този моментъ презъ съзнанието ви. Каквато мисъль мине презъ съзнанието ви, отбележете я съ две-три думи, на кратко. Може да не мине никаква мисъль презъ ума ви — това да не ви смущава. При това, ще наблюдавате, дали мисъльта ви е приятна, или не; дали е отрицателна, или положителна. Ако е отрицателна, отбележете я съ черна точка; ако е положителна — съ свѣтла точка. Ще бѫдете искрени въ наблюденията си, ще констатирате нѣщата, както сѫ въ действителность, безъ да се стѣ-

снявате. Запримѣръ, пѫтувате отъ София до с. Драгалевци. Отъ дветѣ страни на пѫтя си, отлѣво и отдѣсно, срѣщате различни нѣща. Ако искате да дадете точно описание на пѫтя, ще отбележите всичко, каквото сте видѣли, безъ никакво стѣснение. Не мислете, че ако констатирате известенъ фактъ, както е въ действителность, ще се изложите. Този фактъ не представя самитѣ васъ; той е нѣщо отдѣлно отъ васъ.

Като поставите показалцитѣ си съ върховетѣ единъ срещу другъ, ще концентрирате мисъльта си въ продължение на една минута. Следъ това ще поставите показалеца си на срѣдния пръстъ на лѣвата ржка, и пакъ ще се съсрѣдоточите около една минута; ще следите, каква мисъль минава презъ ума ви. Следъ това ще поставите показалеца си върху безименния пръстъ на лѣвата ржка; после върху малкия пръстъ и най-после върху палеца. Ще държите показалеца си на всѣки пръстъ пакъ около една минута, като следите мислитѣ, които минаватъ презъ ума ви и ще ги отбелѣзвате въ тетрадката си. Като правите това упражнение, ще усѣтите, че отъ всѣки пръстъ излиза особена, специфична космическа енергия. Значи, всѣки пръстъ е проводникъ на особена енергия, на особено течение. Когато показалецътъ изреди всичкитѣ пръсти на лѣвата ржка, ще допрете дветѣ си ржце, но само въ края на пръститѣ имъ. Въ това положение на ржцетѣ си, ще мислите хубаво. Правете упра-

жнението два пѫти на день: сутринь и вечерь, въ неопредѣленъ часъ, но главно следъ свършване на предвидената отъ васъ работа. Тази е първата часть на упражнението.

Втората часть на упражнението се различава малко отъ първата, а именно: дига се дѣсната рѫка съ разтворени пръсти нагоре,

съ длань, обърната къмъ лицето. Показалецътъ на лѣвата рѫка подпира показалеца на дѣсната, вече не на върха, а презъ срѣдата на пръста. Въ това положение на пръститѣ, ще концентрирате мисъльта си около 10—20 секунди. Следъ това срѣдниятъ пръстъ на лѣвата рѫка ще подпре срѣдния на дѣсната и пакъ ще концентрирате мисъльта си. После безименниятъ пръстъ на лѣвата рѫка ще подпре безименния на дѣсната и т. н. При подпирането на всѣки пръстъ ще концентрирате мисъльта си по 10—20 секунди. Въ това положение на пръститѣ, ще дигнете рѫцетѣ си надъ главата, ще съсрѣдоточите

мисъльта си известно време и ще свалите ржцетѣ си долу. Това ще направите три пѫти, следъ което ще свалите ржцетѣ си долу, но вече отдѣлени една отъ друга. Ще правите упражнението една седмица. Значи, всичко 14 пѫти.

Като правите това упражнение, ще видите, какви сѫ проявитѣ на вашето съзнание, и доколко полето на това съзнание е будно и разширено. Гледайте на упражнението сериозно. Правете го, когато сте сами, а не предъ хората, да не го опорочатъ. Ако нѣкой види, че сте дигнали само единия си пръстъ, ще каже: Този човѣкъ смѣта нѣщо. Като види, че сте дигнали и двата пръста, ще се чуди, какво правите.

Дветѣ ржце на човѣка сѫ се образували при различни условия: дѣсната — при инволюцията на човѣка, а лѣвата — при еволюцията. Значи, когато човѣкъ е слизалъ отъ невидимия свѣтъ, по-голѣмата часть отъ енергията е минавала презъ дѣсната му ржка. Обаче, тази енергия първо е минала презъ лѣвото полушарие на мозъка, после — презъ сърцето и най-после — презъ ума.

Като правите упражнението, ще бѫдете внимателни, ще се самонаблюдавате, какви промѣни ставатъ въ съзнанието ви. Може да не станатъ никакви промѣни — това да не ви обезсърдчава. Само за себе си упражнението е интересно, безъ да очаквате много нѣщо отъ него. Това движение на пръститѣ

е цѣла музика. Въ бѫдеще ще може да се построи такъвъ окултенъ инструментъ, съ който да се свири. Даденото упражнение има практическо приложение. Когато сте неразположени духомъ и рискувате да загубите равновесието си, направете това упражнение нѣколко пѫти, докато възстановите нормалното си състояние. При докосване на всѣки пръстъ, трѣбва да размишлявате. Когато се докоснете до показалеца, ще си кажете: Азъ трѣбва да бѫда благороденъ въ всичкитѣ си постѫпки! Когато се докоснете до срѣдния пръстъ, ще си кажете: Азъ трѣбва да бѫда справедливъ, да разсѫждавамъ правилно върху всички нѣща въ живота. При докосване до безименния пръстъ, ще си кажете: Азъ трѣбва да обичамъ наукитѣ и изкуствата. При докосване до малкия пръстъ, ще си кажете: При всички търговски сдѣлки, азъ трѣбва да бѫда изправенъ, да се съобразявамъ съ законитѣ на материалния свѣтъ.

Следователно, по отношение на своя обективенъ умъ, вие ще се поставите като господарь и ще му кажете: Слушай, азъ искамъ отъ тебе да бѫдешъ благороденъ, справедливъ, разуменъ слуга, да ме не лъжешъ и крадешъ, да приключвашъ смѣткитѣ си добре. Ако не изпълнишъ тѣзи условия, ще те уволня. Така ще се разговаряте съ себе си, съ своя обективенъ умъ. Когато разбере. че има добъръ, разуменъ господарь, обективниятъ умъ всѣкога е готовъ да слуша. Въ

човѣка се проявяватъ два ума, но висшиятъ умъ въ него трѣбва да господствува надъ обективния. Въ животнитѣ господствува обективниятъ умъ, затова тѣ сж жестоки. Въ тревопаснитѣ господствува субективниятъ умъ. Библията нарича тѣзи два ума — двата човѣка: човѣкътъ на плътьта и човѣкътъ на духа, които живѣятъ всѣкога заедно.

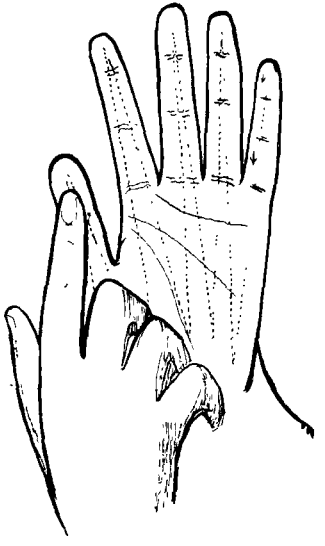

Когато правите упражнението, сжщевременно ще мислите и за планетитѣ, съ които сж свързани отдѣлнитѣ пръсти. Палецътъ, за примѣръ, се влияе отъ Венера; показалецътъ — отъ Юпитеръ; срѣдниятъ пръстъ — отъ Сатурнъ; безименниятъ — отъ Слънцето, а малкиятъ — отъ Меркури.

Щомъ завършите дветѣ части на упражнението, ще направите следното движение върху пръститѣ. Ще поставите дѣсния показалецъ *на върха на лѣвия малъкъ и ще го* движите до долу, до основата на китката. Оттамъ ще се движи нагоре до върха на без-

именния. Отъ него пакъ надолу до китката и нагоре, до върха на срѣдния пръстъ. Отъ върха на този пръстъ показалецътъ слиза надолу, до китката, и после нагоре — до върха на показалеца. Отъ него надолу, до върха на палеца. По този начинъ дѣсниятъ показалецъ ще обиколи всички планети, ще засегне и Марсъ — на войната, и Луната — на въображението. Пръститѣ на ржката трѣбва да бждатъ разтворени.

Добре е, като правите упражнението, да отбелязвате точно часа, минутитѣ и секундитѣ, когато сте го започнали. Това упражнение изисква голѣма точность, понеже е свързано съ времето и пространството. За предпочитане е да се водите отъ слънчевия часовникъ. Онѣзи, които сж чувствителни, могатъ да правятъ упражнението въ момента, когато на хоризонта се яви първия слънчевъ лжчъ. При това положение ще имате отлични резултати. Който е чувствителенъ, той може да се обърне съ гърба си къмъ изтокъ и да почувствува, кога се явява първиятъ слънчевъ лжчъ. Въ този моментъ, именно, той ще почувствува на слънчевия вжзелъ слаба, приятна топлинка. Понеже гръбнакътъ е свързанъ съ симпатичната нервна система, той е въ състояние да възприеме топлината на първитѣ слънчеви лжчи.

Нѣкога можемъ да направимъ следния опитъ: сутринь, преди изгрѣването на слънцето, цѣлиятъ класъ ще излѣзете на открито. Ще

обърнете гърба си къмъ изтокъ и ще се концентрирате. Въ това време очитѣ на всички трѣбва да бѫдатъ завързани, да не гледате. Азъ ще наблюдавамъ, кога ще се яви първиятъ слънчевъ лѫчъ. Отъ време на време ще ви запитвамъ, дали слънцето е изгрѣло. Онѣзи, които сѫ чувствителни и сѫ възприели вече тази топлинка въ слънчевия вѫзелъ, веднага ще кажатъ: Слънцето изгрѣ! Всѣки самъ може да прави тѣзи опити, да провѣрява своята чувствителность. Понѣкога вие възприемате тази топлина, но се колебаете, дали слънцето е изгрѣло, или не. Всѣко колебание предизвиква раздвояване на съзнанието. Щомъ съзнанието се раздвои, вие губите вече вѫтрешнитѣ си впечатления.

Т. м.

*

3. Лекция отъ Учителя, държана на 18 октомврий, 1922 г. София.

Отличителнитѣ чърти на живота.

— F i r — für — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

Т. м.

Прочетоха се работитѣ върху темата: „Отличителнитѣ чърти на живота“.

Съвременнитѣ хора казватъ, че животътъ е движение. — Съгласни ли сте съ това? Вие какъ разбирате живота?

Прочетоха се следнитѣ стихове:

„Блага дума на устата,
Туй е ключътъ на сърцата“.

— Коя дума въ прочетения стихъ е най-сѫществена? — Блага дума. — Отде произтича благата дума? Отде произтича любовьта? Може ли да се каже, че любовьта произтича отъ живота? Причината може ли да произлѣзе отъ последствието? Ще кажете, че любовьта създава живота. — Не, любовьта не може да създаде живота. Защо? — Животътъ не може да бѫде създаденъ. Създаването е механически процесъ. Създаватъ се, градятъ се кѫщи, но въ този смисълъ, животътъ не може да се гради. Ще кажете тогава, че животътъ сѫществува. — Животътъ е безъ начало и безъ край. Може ли да кажете за това, което нѣма начало и край, че сѫществува? Въ своя първиченъ произходъ, думата „сѫществува“ е била въ възходеща степень, но постепенно е слизала, и

днесъ, въ български езикъ, я виждаме въ низходеща степень. Думата „сѫществува“ произлиза отъ корена „са“, което значи проява, изявяване. Значи, животътъ се проявява.

Ще ви задамъ още нѣколко въпроса. Може ли да изтече това, което се проявява? Ако кажете, че всѣко нѣщо, което се проявява, изтича, тогава ще ви запитамъ: де остава животътъ? Какво разбирате подъ думата животъ? Като четете темитѣ си, забелязвамъ, че вие се стремите да напишете нѣщо красиво, съ хубави изрази, безъ да съдържа истината. Въ това отношение вие мязете на модернитѣ дами, които се обличатъ съ красиви, скѫпи дрехи, да се представятъ предъ свѣта, безъ да обръщатъ внимание на това, дали дрехитѣ имъ сѫ топли, хигиенични. Но това, което е позволено въ свѣта, за свѣтския човѣкъ, не е позволено за окултния ученикъ. Когато свѣтскиятъ човѣкъ е гладенъ, пѫтувалъ е нѣколко деня безъ хлѣбъ, и нѣма близки, къмъ които да се обърне, той ще се моли на този-на онзи, ще апелира къмъ тѣхното благородство, къмъ тѣхната добрина, дано го нахранятъ. Обаче, ако окултниятъ ученикъ изпадне въ такова положение, не му е позволено да говори толкова много. Това сѫ излишни думи. Той трѣбва да каже: Гладенъ съмъ! — нищо повече. Всѣка трета дума не е на мѣстото си. Който го чуе, ще каже: Гладенъ е човѣкътъ, да го нахранимъ. Всѣки знае, какво нѣщо е гладътъ. Ако гладниятъ започне да обяснява, защо е

гладенъ, отъ колко време гладува, кой какъ мине покрай него, ще каже: Оставете го, не го слушайте, този човѣкъ не е гладенъ. Самъ по себе си гладътъ е нѣщо силно. Всѣко обяснение около него ще го обезсили.

Да се върнемъ къмъ въпроса за живота. Какъ мислите, може ли да се опредѣли, какво нѣщо е животътъ? Нѣкои казватъ, че животътъ е съзнание, т. е. че вънъ отъ съзнанието животътъ не сѫществува. Думата „съзнание“ е съставена отъ „съ“ и „знание“ — то означава нѣщо, което е съ знание. Понеже нашето съзнание не обхваща цѣлия животъ, следователно, животътъ не може да произтича отъ съзнанието. Съзнанието не може да обгърне даже нашия животъ, а още повече цѣлокупния. Ако приемемъ живота като движение, самото движение е обхванато отъ съзнанието. Значи, още по-малко животътъ може да се разглежда като движение.

Сега, да проследимъ вашата мисъль още по-нататъкъ. Какъ мислите, постоянно нѣщо ли е съзнанието? — Не е постоянно. — Може ли тогава животътъ да се измѣрва съ непостоянна мѣрка? Ако съзнанието е постоянно нѣщо, нека го подложимъ на десетдневенъ постъ, да видимъ, ще запази ли формата си, или ще я измѣни. При това положение ще забележимъ, че съзнанието, което първоначално е било свѣтло, постепенно започва да потъмнява. Когато съзнанието ви е свѣтло, вие сте тихъ, спокоенъ, доволенъ. Щомъ започне да

потъмнява, вие ставате нервенъ, недоволенъ, не можете да се контролирате. Следователно, ако съзнанието е постоянна, неизмѣнна мѣрка, може да се каже, че животътъ е съзнание. Но невъзможно е животътъ да се сравнява съ една непостоянна, измѣнчива величина, каквато е съзнанието. Художникъ нарисува една хубава картина и се радва на картината си. На какво се дължи неговата радость: на картината, или на друго нѣщо?

Може ли човѣкъ да се радва на предметъ, въ който нѣма никакъвъ животъ? Може ли да се радва на единъ скѫпоцененъ камъкъ? — Не може да се радва човѣкъ нито на картина, нито на нѣкой скѫпоцененъ камъкъ. Друго нѣщо предизвиква радостьта. Младъ момъкъ обича млада мома. Ако този момъкъ намѣри единъ скѫпоцененъ камъкъ и го подари на своята възлюбена, той ще се радва. Радостьта му, обаче, не се дължи на скѫпоценния камъкъ, а на това, че го е далъ на възлюбената си. Ако тя не сѫществуваше, скѫпоценниятъ камъкъ за него нѣмаше да има никаква цена.

И тъй, нека всѣки си отговори, въ какво се заключава неговиятъ животъ. Мислете върху този въпросъ. Спрете се специално върху думата животъ и наблюдавайте, какъ ще я почувствувате дълбоко въ себе си, съ какво е свързана тази дума у васъ. Не търсете, какво сѫ казали философитѣ, или ученитѣ за живота. Важно е, какъ е поставена

тази дума за самитѣ васъ. Изговорете думата „животъ“ на срички, проточено, въ видъ на пѣсень, като наблюдавате, какво впечатление ще произведе. На пръвъ погледъ тази дума изглежда обикновена, но въ нея се съдържа една отъ великитѣ истини на природата. Вие не сте си задавали въпроса, живѣете ли, за да почувствувате, колко е интересенъ животътъ.

Сега вие минавате за ученици отъ специаленъ класъ. Но представете си, че вземете всичкитѣ си теми „за живота“ и ги прочетете на единъ тежко боленъ. Какъ мислите, могатъ ли вашитѣ теми да събудятъ живота въ този боленъ? На какво мязатъ темитѣ ви? Лѣгате вечерь, заспивате, а сутриньта разправяте, че сте ходили нѣкѫде, разхождали сте се, срѣщали сте се съ много хора. — Вѣрно ли е това? Тѣлото ви е било на леглото, краката и рѫцетѣ ви не сѫ се мръднали отъ мѣстото си. Съ какво сте ходили тогава? Будни ли сте били, или въ спяще състояние? — Спали сте. Ако бѣхте будни, вие трѣбваше да помните, де сте ходили. Такова е вашето състояние и въ будния ви животъ. Вие мислите, че сте будни. — Не, не сте будни. Вие още спите, но време е вече да се събудите. Само азъ не казвамъ, че спите; и вие сами казвате това. Когато нѣкоя нова идея влѣзе въ ума ви, казвате: Пробудихъ се! Чудно, какъ съмъ спалъ досега! Като се намѣрите въ по-голѣма свѣтлина, казвате: Сега виждамъ вече; като че

се пробуждамъ отъ дълбокъ сънъ. — Че сте въ спяще състояние, това се вижда отъ обстоятелството, че всички предмети около васъ, всички понятия за нѣщата сѫ разхвърляни, несвързани въ вашия умъ. Като казвамъ, че се намирате въ спяще състояние, не ви критикувамъ, но искамъ да ви дамъ нова насока да мислите.

Какво означава думата „спящъ“? Представете си, че отивате при единъ учитель по музика, искате той да ви учи. Учительтъ ви показва цигулката, лѫка, отваря нотитѣ и гледа, какво ще направите. Вие виждате цигулка, лѫкъ, нѣкакви точици, чъртички, едни нагоре, други надолу и си отивате. — Това още не е музика. Вие сте интелигентенъ, способенъ, имате желание да учите музика. На другия день пакъ отивате при учителя си. Той ви показва сѫщитѣ нѣща, но сѫщевременно ви дава листъ и моливъ и гледа, какво ще правите. Вие взимате молива и започвате да описвате, какво представятъ цигулката, лѫка, нотитѣ и т. н. — И това още не е музика. На третия день отивате при учителя си, взимате цигулката и лѫка въ рѫце и започвате да се упражнявате. Учительтъ ви посочва, какъ да държите цигулката и лѫка, какъ да свирите. Така продължавате день следъ день, докато най-после дойдете до положение сами да свирите. Всички ноти трѣбва да минатъ презъ ума, презъ съзнанието ви и тогава да кажете, че знаете вече, какво нѣщо е музи-

ката. Такова нѣщо е животътъ. Докато не знаете да свирите, вие бѣхте спящъ за музиката. Щомъ се научихте да свирите, вие се събудихте за музиката. Опитали ли сте живота? Казвате, че животътъ е радость. — Опитали ли сте радостьта? — Въ живота има много скърби. — Опитали ли сте тия скърби? Хората още не сѫ изпитали истинскитѣ скърби. Една и сѫща ли е скръбьта на овцата, която губи живота си и на човѣка, който губи шапката си? Каква скръбь е тази, че нѣкой изгубилъ шапката си?—Никаква скръбь не е това, то е чиста илюзия. Една скръбь познавамъ, и тя се предизвиква при загуба на любовьта. Нѣма по-голѣмо страдание, по-голѣма скръбь за човѣка отъ тази да опита веднъжъ любовьта и следъ това да я изгуби. Тази скръбь е истинска, реална скръбь. Следователно, може да се скърби само за реалното, а не за илюзиитѣ въ живота. Кога се радва човѣкъ? — Когато намѣри изгубеното.

Две важни нѣща има, които животътъ изисква. Тѣ сѫ храната и водата. Значи, гладътъ и жаждата сѫ две силни нѣща, които лишаватъ всички сѫщества отъ живота. Когато човѣкъ гладува, животътъ въ него се проявява, изисква храна. Докато не приеме тази храна, той изпитва мѫка, безпокойствие, страдание. Щомъ приеме храната, въ него настава миръ, доволство. Така разбиратъ проститѣ, неученитѣ хора живота. Казвате: Само вода и храна ли сѫ нужни за живота? —

Много сѫ елементитѣ, които животътъ изисква. Ще ви дамъ следния примѣръ. Затварятъ едного въ една стая, и отъ време на време му донасятъ хлѣбъ и вода. Седи той въ стаята година, две, и всички знаятъ, и той самъ знае, че е живъ, живѣе въ тази стая. Следъ време изваждатъ този човѣкъ отъ стаята и го оставятъ въ една хубава градина. Въ градината той вече може свободно да се разхожда, да диша чистъ въздухъ, да се радва на свѣтлината. Той казва: Сега вече живѣя! Не се минава много, завеждатъ този човѣкъ въ една богата библиотека и го оставятъ тамъ да чете, каквото иска, по свобода и по разположение. Този човѣкъ се чувствува доволенъ, щастливъ и казва: Сега живѣя още по-добре! Започнахъ вече да разбирамъ смисъла на живота. — Както виждате, този човѣкъ и въ първия случай живѣе, но като затворникъ. И въ втория случай живѣе, но свободенъ е отъ затвора. Въ третия случай живѣе като човѣкъ, съ всички нужди на своето външно и вѫтрешно естество.

Животътъ трѣбва да се разбира въ всички негови най-тънки прояви, въ всички негови тънки изисквания. Който изпитва живота въ неговитѣ тънки и разумни прояви, той всѣкога е доволенъ, защото кръгътъ на неговата деятелность се разширява. Той изпитва приятно чувство на растене, на животъ въ своя умъ, въ своето сърце, въ своята душа. Азъ употрѣбявамъ думата душа, но за васъ тя е

нѣщо неопредѣлено. Душата е нѣщо извънъ времето и пространството — съ нищо не се мѣри. Душата обхваща времето и пространството. Какво сѫ въ сѫщность времето и пространството? — Това сѫ две временни мѣрки, съ които се опредѣлятъ нѣщата на физическия свѣтъ. Животътъ предизвиква едно топло, нѣжно чувство въ човѣка. Който е изпиталъ това чувство, той никога не може да го забрави. Представете си, че се качвате по една хлъзгава скала. Вървите бавно, внимателно, но по нѣкаква случайность се подхлъзвате. Въ този моментъ единъ вашъ приятель ви хваща за ржката и ви задържа. При тази смѣна на чувства, предъ ужаса, който изживѣхте и при подкрепата, която получихте, у васъ се събужда нѣжно, топло чувство — проява на живота. Презъ каквито перипетии да минете въ *живота си, вие никога нѣма да забравите това* чувство. То е толкова по-силно, колкото любовьта на приятеля ви е била по-голѣма. Той ви е подкрепилъ съ рискъ на живота си. Анализирайте това чувство въ себе си, за да разберете поне външната страна на живота.

Какви качества приписватъ днесъ на живота? — Казватъ, че животътъ носи радость, скрьбь и движение. Други подържатъ, че животътъ е състояние на душата, въ което тя се самосъзнава, т. е. съзнава, че живѣе, че се намира въ хармония съ себе си, съ великитѣ закони на природата. Да бѫдете въ хармония съ себе си, това значи всичко въ васъ да бѫде

въ пълень редъ и порядъкъ. Представете си, че имате хубава, добре наредена градина, всичкитѣ ѝ пѫтеки послани съ пѣсъкъ, и вие се разхождате изъ пѫтекитѣ ѝ доволенъ, щастливъ. По невнимание, обаче, каквото сте носили, забравяте на пѫтекитѣ: тукъ нѣкое гърне, тамъ нѣкое столче, другаде разхвърляни камъни. Прибирате се вечерьта въ кѫщи, доволенъ, че всичко е въ редъ и порядъкъ. Случава се, че сѫщата вечерь още, увлѣченъ въ своитѣ философски размишления, пожелавате да излѣзете въ градината, да се разходите, да подишате чистъ въздухъ. Както вървите изъ пѫтекитѣ, спъвате се въ гърнето и се чудите, кой е оставилъ това гърне на пѫтя ви. После се спъвате въ столчето, или въ нѣкой камъкъ и се чудите, кой е оставилъ тѣзи нѣща на пѫтя ви! Забравяте, че вие сами сте оставили тѣзи работи, изъ пѫтечкитѣ на градината. Като се блъскате отъ предметъ на предметъ, най-после казвате: Чудно нѣщо, какъ се е обърналъ свѣтътъ съ главата надолу! — Кой е обърналъ свѣта въ това положение? — Вие самитѣ. Сами вие сте обърнали вашия свѣтъ съ главата надолу. Сами вие сте поставили прѣчки по пѫтя на вашия животъ, а после се чудите, кой ги е поставилъ. Спъвате се въ нѣщо и започвате да скърбите. Трѣбва ли да скърбите, че се е прекатурило едно малко столче? Ще скърбите ли, че сте се спънали въ нѣщо и сте паднали на земята? Вие трѣбва

да скърбите, ако разберете, че нѣкой вашъ неприятель е поставилъ тази прѣчка на пѫтя ви. Но ако знаете, че сами сте причина затова, нѣма защо да скърбите. И тогава не остава нищо друго, освенъ да се наведете, да дигнете прѣчката отъ пѫтя си и да я турите настрана.

Следователно, като изучавате живота, започнете отъ най-сѫществените, отъ най-елементарнитѣ му прояви. Що се отнася до сѫщината на живота, това е въпросъ, който никога нѣма да разрешите. Да разберете сѫщината на живота, това значи да разберете, какво представя Богъ въ своята пълнота. — Невъзможно е да разберете Бога въ всичката Негова пълнота. Вие не можете да разберете дори, каква е будностьта на Неговото съзнание. Той всѣки моментъ е буденъ, съзнанието Му обгръща всичко, чувствува се господарь, неограниченъ, мощенъ въ своитѣ възможности да направи, каквото пожелае. За васъ това е непонятно. Вие съзнавате въ себе си, че не можете да направите това, което желаете, и се чувствувате нещастенъ. — Нѣма защо да страдате. Тъкмо въ безсилието ви се заключава вашето растене: днесъ сте изпълнени съ радость, скачате, пѣете, мислите, че всичко можете да направите. Утре виждате, че нищо не можете да постигнете. Днесъ се качвате, утре слизате, но не знаете, защо се качвате и защо слизате. Въ тѣзи контрастни състояния, именно, вие растете. Ако ви попитатъ, защо сте дошли на свѣта, нищо не може дате

кажете. Отде сте дошли — пакъ нищо не знаете. Нѣкои философи, учени казватъ, че сте дошли отъ другия свѣтъ, но вие не помните това. Имате ли нѣкакви спомени отъ другия свѣтъ? Не само това, но вие не помните дори нѣщо отъ първата си годишна възрасть, отъ първата година на раждането. Помните ли нѣщо отъ първата година на своето детинство? — Нищо не помните. И отъ втората, и отъ третата година на детинството си нищо не помните. Може би едва въ четвъртата година на детинството ви е станало слабо пробуждане на съзнанието, и вие сте запазили нѣкакви спомени отъ това време.

Като разсѫждавате така, като се анализирате, ще видите, че има мѫчни въпроси за разрешаване, които трѣбва да оставите настрана. Запримѣръ, какво бихте писали върху темата: „Що е Богъ“? Едни ще пишатъ, че Богъ представя онази Първична велика сила, която е създала свѣта, прониква атомитѣ и молекулитѣ и ги движи. Тя е създала цѣлия космосъ, всички свѣтове, океани и морета и т. н. — Това не е Богъ. Други ще пишатъ, че Богъ е Любовь. — Въ какво се заключава тази любовь? — Когато Богъ, т. е. Божията Любовь прониква въ човѣка, той изпитва въ себе си топло, широко чувство къмъ всичко живо въ свѣта. Този човѣкъ не е дребнавъ, той гледа на нѣщата правилно. Нищо не е въ състояние да го изкара отъ равновесието му. И милионитѣ му да обератъ, и кѫщитѣ му да

отнематъ, той не трепва. Той знае, че онова топло, велико чувство, което изпитва въ себе си, струва повече отъ всѣкакви богатства въ свѣта. Той знае, че нищо въ свѣта не се губи. Като го обератъ, той влиза въ ония, които сѫ го обрали, и пакъ става господарь.

Когато една форма се разруши, животътъ минава въ друга форма, и това чувство пакъ се запазва. Нѣма форма въ свѣта, която може да ограничи това чувство. Не е страшно формата да се разруши, но страшно е, когато човѣкъ изгуби това чувство, когато любовьта го напусне. Който има това чувство въ себе си, и мечка да срещне на пѫтя си, той ще остане тихъ и спокоенъ. Защо? — Той ще влѣзе въ мечката, съ съзнанието си, разбира се, и тя ще отстѫпи. Човѣкътъ на любовьта знае, че Единниятъ живѣе въ всички сѫщества. Докато гледате на всички хора, на всички живи сѫщества като на нѣщо отдѣлно отъ васъ, отъ вашето съзнание, вие винаги ще страдате. Тогава и мечка ще ви напада, и хората ще ви пакостятъ. На всички сѫщества гледайте като на съзнания, презъ които протича единъ и сѫщъ животъ. Единъ е животътъ, едно съзнание прониква всички живи сѫщества.

Сега ще ви дамъ една задача, единъ опитъ, да превърнете едно свое скрѣбно състояние въ радостно. Представете си, че ставате рано сутринь, и дълбоко въ себе си изпитвате голѣма скрѣбь. Искате да работите — не ви се работи. Искате да се разговаряте съ нѣ-

кого — не ви се говори. Никого не можете да търпите, никого не обичате. Скръбьта ви се все повече увеличава и дохождате до голѣмо отчаяние. Какво трѣбва да направите при това положение? Какъ ще си помогнете? — Ето какво ще направите. За единъ моментъ само станете тихъ и спокоенъ въ себе си и прекарайте скръбното си състояние въ съзнанието си. Следъ това опитайте се, чрезъ законитѣ на хармонията, да го трансформирате. Ако успѣете да постигнете това, ще забележите, че една малка радость прониква съзнанието ви, и скръбьта ви постепенно се омаломощава, докато съвършено изчезне. Значи, радостьта прониква скръбьта, и тя съвършено изчезва. Тогава човѣкъ намира, че нѣма защо да скърби. Ако става обратното, тогава пъкъ скръбьта прониква радостьта и я изпжжда навънъ. Това всѣки е опиталъ. Днесъ спечели сто лева — радва се. Утре изгуби тия сто лева — скърби. Тѣзи скърби и радости сж временни, преходни, но чрезъ тѣхъ човѣкъ расте и се развива.

Това сж опитности, презъ които всѣки отъ васъ е миналъ, и всѣки день минава. Запримѣръ, вие сте ученикъ въ окултна школа. Намислите нѣщо хубаво и се радвате, доволенъ сте отъ себе си. Дойде учительтъ ви при васъ и каже, че сте първокласенъ невежа, че нищо не знаете. Вие веднага повѣрвате и падате духомъ, изгубвате разположението си. Питамъ: трѣбва ли ученикътъ вед-

нага да се обезсърдчава? Ако той има знания, могатъ ли тия знания, само отъ една дума на учителя, да се унищожатъ? Ти носишъ на гърба си раница, въ която има 40 клгр. злато. Срѣща те единъ познатъ и те пита: какво носишъ въ раницата си? — Нося 40 клгр. злато. — Лъжешъ се, никакво злато нѣмашъ въ раницата си. — Нѣмамъ ли? Ей сега ще ти докажа. Сваляшъ раницата отъ гърба си и започвашъ да броишъ. Казвамъ: такова нѣщо е истинското знание. Който има знание, той не може да се усъмни въ него. И затова, като ви кажатъ, че нищо не знаете, ще свалите раницата отъ гърба си и ще почнете да провѣрявате знанието си.

Задачата на окултната школа е да освободи ученицитѣ си отъ отживѣлитѣ времето си схващания, които миналитѣ вѣкове сж наслоили въ съзнанието имъ. Разбиранията на сегашнитѣ хора сж подобни по стойность на книжнитѣ пари, на банкнотитѣ, съ които тѣ си служатъ. Запримѣръ, днесъ златото е скрито, и хората си служатъ повече съ книжни пари, които всѣки день губятъ отъ стойностьта си. Значи, има нѣщо несигурно въ живота на хората, отъ което тѣ трѣбва да се освободятъ. Сжщото може да се каже и за знанието. Въ подсъзнанието на човѣка има складирани известни мисли, известни идеи, които не сж реални, които нѣматъ положителна стойность. За тази цель съзнанието ви трѣбва да се раздвижи, за да се

освободите отъ нереалнитѣ си знания, и да оставите само ония, които сѫ свързани съ известни опитности и преживявания. Ако сами не можете да си помогнете, ще повикате нѣкой вашъ приятель, той да свърши тази работа. Ако разбира законитѣ, приятелтъ ви ще промѣни вашето състояние, и вие ще видите, че това знание, на което до този моментъ сте давали значение, днесъ нищо не струва. Тѣзи промѣни въ състоянията наричаме *окултни масажи*. И медицината препоръчва масажитѣ, и окултизъмътъ ги препоръчва, но при условие, умътъ на ученика да бѫде съсрѣдоточенъ, концентриранъ. Каквито опити да правите, ще знаете, че всички нѣма да бѫдатъ сполучливи. Ако отъ сто опита десеть излѣзатъ сполучливи, тѣ сѫ достатъчни, за да придадатъ нѣщо къмъ вѣрата ви въ законитѣ на разумната природа.

Да се върнемъ пакъ къмъ основната идея — къмъ живота. Мнозина казватъ, че животътъ е движение. Движение има само тамъ, дето функционира онова приятно, вѫтрешно чувство на любовь къмъ всички живи сѫщества. Дето функционира това чувство, тамъ е животътъ. Като ставате сутринь, вие трѣбва да изпитвате това чувство въ себе си, за да можете презъ цѣлия день да бѫдете добри, активни, съ импулсъ за всѣка работа. Това значи да чувствувате импулса на всѣко живо сѫщество, по-високо или по-низко отъ васъ.

Първиятъ законъ на живота е поляризирането. Това показва, че кржгътъ, който представя цѣлия животъ, е раздѣленъ геометрически на две равни половини. Буквата ж, съ която започва думата „животъ“ е съставена отъ дветѣ половини на кржга, обърнати въ противоположна посока и свързани помежду си съ диаметъра на кржга. Това движение се продължава до безконечность. Тѣзи криви линии се наричатъ параболи. Ако едно тѣло се движи по такава крива линия, то ще отиде въ безкрайностьта. Когато едно тѣло тръгне отъ палеца на дѣсната ржка и се движи нагоре по показалеца, следъ една, следъ десеть, следъ сто, следъ хиляда или повече години, то ще се върне презъ лѣвата ржка, като слѣзе отъ показалеца и стигне до палеца долу, на сжщата ржка. Като съедините върховетѣ на двата палеца и на двата показалеца на дветѣ ржце, ще се образува формата на човѣка. Тѣзи два полукржга, образувани при разтварянето на палеца и на показалеца на дветѣ ржце, представятъ поляризирането на човѣшкия животъ. Следователно, човѣкъ е произлѣзълъ отъ движението на тия два кржга. Кржгътъ пъкъ представя Божественото съзнание, въ което човѣкъ се движи. Това съзнание е общъ центъръ на всѣко движение.

Вториятъ законъ, по който върви развитието на живота, е слизането и възлизането. При слизането става смаляване, а при възлизането — разширяване, уголѣмяване. При тѣзи две

положения, топлото, нѣжното чувство въ човѣка ту се губи, ту отново се проявява, т. е. ту се смалява, ту се разширява. Това приятно чувство трае само мигъ, но когато се изгуби, въ съзнанието на човѣка остава известна празнина. Най-малката причина е въ състояние да доведе човѣка въ положение да изгуби това приятно, красиво чувство. Но както сте изгубили това чувство, така можете да го придобиете. Следователно, схващайте живота като моментъ. Той се проявява въ време и пространство, но е извънъ времето и пространството. Възъ основа на това, животътъ не може да се обхване, но може да се почувствува. Ето защо, човѣкъ само констатира, че се е проявило, или че е изчезнало това чувство, но кога е станало това, не може да се опредѣли. Моментътъ, въ който се проявява животътъ, е извънъ времето и пространството.

Ако теглите права линия презъ срѣдата на човѣшкото лице, ще се образува буквата Ж. Това показва, че човѣшкото лице се поляризира, т. е. раздѣля се на две части, въ едната отъ които на първо мѣсто седатъ чувствата, *а на второ мѣсто — мисъльта.* Въ другата часть на лицето е точно обратно: на първо мѣсто сж мислитѣ, а на второ — чувствата. Когато говоримъ за човѣка на плътьта, т. е. за човѣка, който слиза, разбираме, че въ него чувствата сж взели надмощие надъ разумния животъ; когато се говори за духовния човѣкъ, разбираме, че разумниятъ животъ въ

него е взелъ надмощие на чувствата. Това се вижда по самото лице на човѣка: когато низшитѣ чувства взиматъ надмощие на мислитѣ въ човѣка, долната часть на лицето му огрубява, разширява се; ако въ него преодоляватъ възвишенитѣ мисли и чувства, тогава горната часть на лицето му се стѣснява и става по-нѣжна. Това е диагноза, по която се опредѣля движението на вѫтрешния животъ въ човѣка.

Въ продължение на една седмица правете следното наблюдение върху себе си. Като ставате сутринь, следете, сѫществува ли това приятно чувство у васъ. То е неизмѣнно чувство и сѫществува въ всѣки човѣкъ, но вие трѣбва да се наблюдавате, да го схванете правилно и да го отдѣлите отъ другитѣ чувства. Щомъ се концентрирате въ себе си, ще схванете това приятно чувство на живота, ще го отбележите, безъ да критикувате. Едни ще забележатъ, че това чувство се проявява въ ума, други — въ сърцето, а трети — въ съзнанието си. Ако е въ съзнанието имъ, тѣ ще го възприематъ въ видъ на малка, нѣжна, приятна свѣтлинка. Тя излиза отъ центъра на тѣхното съзнание, въ видъ на нѣкаква разумна сила. Достатъчно е най-малкото докосване до тази свѣтлинка, до тази разумность, за да преобрази човѣка, да го застави да гледа разумно на нѣщата. Това значи пробуждане на съзнанието, това значи разуменъ животъ. Когато изпаднете въ мрачно състояние, този свѣ-

тълъ центъръ постепенно започва да потъмнява, около него се образуватъ малки черни точици, които сѫ въ постоянно движение. Като се движатъ, тѣ заоблачаватъ свѣтлитѣ лѫчи на този центъръ.

Сега, пожелавамъ ви, като ученици на окултна школа, да живѣете и да се ползувате отъ своята собствена опитность, а не отъ опитностьта на другитѣ хора. Докато се ползувате отъ вашата опитность, вие ще седите на Вѣчната канара, дето нѣма никакви опасности, никакви изненади. Ако нѣмате свои опитности, всѣки може да ви измами и подхлъзне. Ще кажете, че еди-кое си било реално, еди-кое си не било реално. Питамъ: ти живѣешъ ли? — Ако живѣешъ, ако си на Вѣчната канара, тамъ всичко е реално. Това лесно може да се провѣри. — Какъ? — Вземи свѣщьта на твоя животъ и вижъ, можешъ ли да четешъ на нейната свѣтлина. — Не мога да чета. — Щомъ не можешъ да четешъ, ти не си въ реалностьта. Ела сега при мене и вижъ, можешъ ли да четешъ на свѣщьта на моя животъ. — Мога да чета. — Щомъ можешъ да четешъ, сега и двамата сме въ реалностьта. Тази реалность никога не се измѣня. И мѫченицитѣ, въ които е развито чувството на живота, никога не се измѣнятъ. Мѫченията, гоненията, страданията не сѫ въ състояние да ги разклатятъ, да ги разколебаятъ. Тѣ всѣкога запазватъ своята радость. Следователно, дойдете ли до живота, не го търсете вънъ

нѣкѫде, било въ космоса, било въ слънцето. — Де е животътъ? — Въ самитѣ васъ. Вглѫбете се въ себе си, ако искате да намѣрите живота. Това чувство на живота, което окултиститѣ наричатъ Божествено съзнание, се движи съ неимовѣрна бързина. То се движи съ такава бързина, че въ единъ моментъ само можете да отидете дето искате: на Слънцето, на Сириуса, на Венера и т. н. Понеже това движение е абсолютно, то като че поглъща всички останали движения, а неговото остава незабелязано.

Онѣзи отъ васъ, които нѣматъ тази опитность, казватъ: Може да е така, може и да не е така. Обаче, нѣкога, когато се домогнете до това чувство въ себе си, ще видите, съ каква голѣма бързина то се движи. Тогава вие ще почувствувате, че цѣлата вселена, всички живи сѫщества, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ, отъ мушицитѣ до ангелитѣ, сѫ вѫтре въ васъ. Това движение се проявява навсѣкѫде, то е животътъ. Желая ви това чувство да се прояви у васъ, и всички да съзнавате живота въ себе си. Направете опитъ за цѣла седмица да се наблюдавате, да видите, дали ще откриете това чувство въ себе си. Все ще откриете нѣщо. Всички древни школи сѫ учили, че човѣкъ не може да познае живота на другитѣ хора, докато не познае своя животъ. Не мислете, че сегашниятъ ви животъ е лошъ. — Не, той е най-добриятъ животъ, който сега можете да имате. Засега

по-добъръ отъ този животъ не може да ви се даде. Следнията пѫть ще подложа на изпитъ едного отъ васъ, да видимъ, какво е разбралъ отъ лекцията. Всички ученици ще му кажатъ по една обидна дума, да видимъ какъ ще може той да ги трансформира. Не е лесно да се издържи такъвъ изпитъ. Разбира се, този, който се подложи на изпита, трѣбва да има здравъ гръбнакъ, да издържа. Не мислете, че ще минете безъ такива изпити. Всички ще минете презъ сито. Страшенъ е този изпитъ! Той е цѣла операция, за която се изисква голѣмо присѫтствие на духа. Когото подложатъ на изпитъ, поставятъ го въ реторта, и тамъ започватъ изпитанията.

Мнозина отъ васъ, като се видятъ въ реторта, или на операционната маса, ще кажатъ: Не се надѣвахме, че тѣзи хора, толкова благородни, могатъ да постѫпватъ по този жестокъ начинъ съ насъ. — Вие трѣбва да знаете, че въ Школата често прилагатъ следнията моралъ: започватъ зле, свършватъ добре. Щомъ крайнията резултатъ е добъръ, постѫпкитѣ сѫ морални. За насъ важатъ крайнитѣ резултати. Не мислете, че ние искаме отъ васъ да се откажете отъ живота си. — Не, ние искаме да ви посочимъ правия пѫть, ние искаме да се даде ходъ на всичко онова, което отъ вѣкове е вложено въ душитѣ ви; ние искаме да се даде ходъ на всички семенца, на всички сили у васъ — да се развиятъ, да се облагородятъ. Ако това не се постигне,

така както сега живѣете, вие ще се спънете въ развитието си. Тази е причината, поради която окултнитѣ школи сѫ се криели отъ хората. Защо? — Като не разбиратъ законитѣ, съ своето любопитство, хората сѫ имъ причинявали редъ пакости. Тѣ сѫ постѫпвали съ тѣхъ, както и до днесъ още нѣкои постѫпватъ съ цъвналитѣ дръвчета. Минава нѣкой човѣкъ покрай едно цъвнало дърво, и безъ да мисли много, протегне рѫката си и откѫсне единъ клонъ. Така се изреждатъ около десетина души, и всѣки си откѫсне по единъ клонъ, докато дървото се осакати. Когато човѣкъ прави нѣкои опити, има опасность, като минатъ нѣколко души покрай него, всѣки да си откѫсне по едно клонче и да му причинятъ известна вреда. Затова, именно, Христосъ е казвалъ на ученицитѣ си да се пазятъ отъ свинетѣ. Когато цвѣтята и дърветата цъвтятъ, радвайте се отдалечъ на миризмата, на благоуханието имъ, но по никой начинъ не се докосвайте до цвѣта имъ. Такъвъ е великиятъ законъ на природата.

Сега ще направя една аналогия. Когато ученикътъ или студентътъ се интересува отъ предмета, който учителтъ или професорътъ преподава, последниятъ е особено разположенъ къмъ него. Ако ученикътъ е небреженъ къмъ уроцитѣ си, и професорътъ е невнимателенъ къмъ него. По сѫщия начинъ, когато и ние се интересуваме отъ този важенъ психологически моментъ на живота, сѫществата

които стоятъ по-високо отъ насъ. които сѫ завършили своята еволюция, започватъ да се интересуватъ отъ насъ и да ни помагатъ. Между тѣхното и нашето съзнание се образува вѫтрешна връзка. Тѣзи сѫщества сѫ близо до васъ, но за да ги почувствувате, съзнанието ви трѣбва да се пробуди, да се прояви нѣжното чувство на живота въ васъ. Тогава вие ще почувствувате, че има животъ и тамъ, дето не сте допущали; вие ще почувствувате, че този животъ е разуменъ — нѣщо, което не сте мислили. Тогава ще започнатъ въ свѣта да се втичатъ интелигентни сили оттамъ, отдето не сте подозирали. Такъвъ ще бѫде резултатътъ на първия ви опитъ.

При това положение, ако сте намислили да отидете, напримѣръ, на Мусала, едно отъ тия разумни сѫщества ще ви проговори и точно ще *опредѣли програмата на вашето пѫтуване*. То ще ви каже, въ колко часа ще тръгнете, презъ кой пѫть ще минете, на кой километъръ ще ви срещне мечка, но да не се уплашите и т. н. Тръгвате за Мусала и всичко става така, както ви се каза. Следъ това ще ви се каже, че ще ви срещне единъ старецъ, който ще ви спре и ще се разговори съ васъ. По-нататъкъ ще ви срещне млада мома, която ще ви се усмихне само. Вървите вие, и наистина се случава точно така, както ви е било предсказано. Като се върнете дома си, вие си спомняте всичко това и казвате: Говорѝ ли ми нѣкой, или не? — Говори ти, разбира се.

Това сѫщество прави и втори, и трети опитъ съ васъ. То казва: Ще отидешъ на еди-кое си мѣсто, ще разровишъ тамъ и ще намѣришъ съкровище. После ще отидешъ навѫтре въ гората, на разстояние около десеть километра. Ще разровишъ земята на това мѣсто и ще намѣришъ единъ ценен ръкописъ. Ще откриешъ ключа на този ръкописъ и ще го прочетешъ.

Питамъ: илюзия ли е това, или реалность? Каквото ви се каже, всичко се сбѫдва. Обаче, когато духоветѣ говорятъ, не излиза така. Каквото духоветѣ ви кажатъ, нищо не се сбѫдва. Когато разумнитѣ, възвишенитѣ сѫщества ви говорятъ, всичко е абсолютно вѣрно, безъ никакво изключение. Най-после, следъ като направите тѣзи нѣколко опити, вашиятъ приятель ще ви каже: Внимавай въ живота си, понеже ние всичко виждаме. Внимавай въ мислитѣ, желанията и постѫпкитѣ си, понеже ние всичко знаемъ. Тогава вие ще повѣрвате на това чувство въ себе си и ще придобиете ценна опитность.

И пакъ ще чуете гласа на вашия приятель: Винаги бѫди внимателенъ!

Т. м.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

*

4. Лекция отъ Учителя, държана на 25 октомврий, 1922 г. София.

Нагласяване на силитѣ.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

Т. м.

Чете се резюме на темата: „Отличителнитѣ чърти на живота“.

Какво се разбира въ математиката подъ думата „координата“? (— Координатитѣ сж величини, които въ една координатна система опредѣлятъ положението на точкитѣ). Представете си, че имате четири координати на една точка. Еднакво ли е отношението имъ къмъ началото? — Не е еднакво. И тъй, подъ координиране разбираме съотношение, нагласяване на силитѣ.

Представете си, че имате една точка въ пространството. Тази точка е жива. Щомъ е жива, тя се намира въ движение. Ако имате две такива точки, тѣ образуватъ права линия, която има само едно измѣрение — дължина. Тъй щото, когато две точки се движатъ съзнателно, тѣ образуватъ права линия, която има понятие само за едно измѣрение. Точкитѣ могатъ да се движатъ само по тази права, но въ две посоки: нагоре или надолу. Имате две точки А и В, които се движатъ въ две противоположни посоки; следъ известно време тѣзи точки ще се срещнатъ въ една и сжща

точка, но не могатъ да се разминатъ. Ако запитате тѣзи точки, могатъ ли сѫществата отъ тѣхния свѣтъ да се разминаватъ, тѣ ще отговорятъ: Споредъ законитѣ на нашия свѣтъ, когато две сѫщества се срещнатъ въ една точка, тѣ не могатъ да се разминатъ. У насъ сѫществата се срѣщатъ само лице съ лице, а като се връщатъ, обръщатъ се съ гърбоветѣ си. Значи, на отиване, тѣ сѫ обърнати съ лицата си, а на връщане — съ гърбоветѣ си. Защо е така? — Защото тѣ не могатъ да се разминаватъ. Обаче, въ свѣта, въ който хората живѣятъ, тѣ отиватъ и се връщатъ съ лицето си напредъ.

И тъй, отношенията между сѫществата сѫ математически формули, които трѣбва да се преведатъ, за да могатъ съзнателно да се прилагатъ. Значи, две сѫщества, които се движатъ само по права линия, ще познаватъ само единъ моментъ — точката. Въ тѣхното съзнание линията представя сборъ отъ множество точки, безъ да подозиратъ, че тия точки образуватъ права линия. И ако ги запитате, сѫществува ли права линия въ свѣта, тѣ ще кажатъ: Може да сѫществува нѣкоя права линия, но тя е извънъ нашия свѣтъ. Следователно, споредъ тѣхъ, точката е единицата, съ която тѣ измѣрватъ свѣта. Тѣ разглеждатъ точката като безкрайна единица, т. е. като 1^{n}. Числото n не означава величина, която може да стане безкрайно голѣма, защото за всѣки даденъ моментъ и за всѣки даденъ

случай, всѣко нѣщо въ свѣта се измѣрва съ специфична мѣрка. Всички нѣща не се измѣрватъ съ една и сѫща мѣрка. Запримѣръ, величинитѣ отъ едноизмѣрния свѣтъ могатъ да се измѣрватъ съ линейния метъръ. Обаче, може ли дадена плоскость да се измѣрва съ линейния метъръ? — Не, плоскостьта, като величина отъ двуизмѣрния свѣтъ, се измѣрва съ квадратния метъръ. И плоскостьта е живо, съзнателно сѫщество, което има своя специфична единица за измѣрване. Когато сѫществата отъ едноизмѣрния свѣтъ третиратъ въпроса за правото, тѣ дохождатъ до относителни заключения. Запримѣръ, сѫществата, които се движатъ само по права линия, казватъ за себе си, че сѫ най-правитѣ сѫщества. Защо? — Защото се движатъ само по права линия, друго движение не познаватъ. Тѣ не познаватъ кривата линия. Питамъ тия сѫщества: Можете ли да забиете нѣкому ножъ въ гърба? — По никой начинъ. — Ами въ гърдитѣ? — Можемъ. — Защо? — — Защото за насъ сѫществува само лице, но не и гръбъ. — Ако едно отъ най-разумнитѣ сѫщества на едноизмѣрния свѣтъ намѣри начинъ за излизане отъ условията на правата линия, отъ условията на едноизмѣрния свѣтъ, като огъне правата линия въ окржжность, то при движението си сѫществата А и В ще се допратъ гръбъ съ гръбъ. Това движение наричаме падане. Тѣзи сѫщества сами ще се чудятъ, какъ сѫ дошли въ положение

да се допратъ съ гърбоветѣ си. Такова е положението на падналитѣ, на грѣшнитѣ хора въ свѣта. Тѣ не се гледатъ лице съ лице, но се гледатъ гръбъ съ гръбъ. Грѣшнитѣ хора сѫ хора на едноизмѣрния свѣтъ. Който знае законитѣ, може да ги застави да се разминатъ. Обаче, за сѫществата отъ първото измѣрение, това е невъзможно.

Питамъ: точката, въ която се намира нѣкое отъ тия сѫщества, може ли да се подвижи подъ правъ жгълъ, т. е. въ перпендикулярна посока на правата, къмъ която тя принадлежи? — Не може. Защо? — Защото тази точка може да се движи само въ една посока. Ако можете да фотографирате движението на сѫществата отъ едноизмѣрния свѣтъ, това движение ще се яви като права линия. Но помръдванията на самитѣ сѫщества ще се отбележатъ като точки.

Ако точкитѣ на правата се подвижатъ перпендикулярно на себе си, тѣ ще образуватъ плоскость. По какво се отличава плоскостьта отъ правата? Правата е граница на плоскостьта. Правата има една безкрайно отдалечена точка, а плоскостьта има една безкрайно отдалечна права. Какво има задъ тази права? — Нищо? Но това „нищо“ е граница на реалностьта, на проявеното. Задъ това „нищо“ седи проявеното. Това „нищо“ ни най-малко не показва, че нѣма друга възможность за проява на Непроявеното.

Вие се чудите, какъ може нищото да даде нѣщо? Ами какъ може имагинерната, въображаема единица, която е едно „нищо“, като се повдигне въ четвърта степень, да даде една реална единица?

Сега, да оставимъ настрана свѣта на едното измѣрение и да минемъ къмъ свѣта на дветѣ измѣрения. Срѣщамъ две сѫщества, които седатъ на два противоположни полюса, и ги питамъ, могатъ ли да се срещнатъ, могатъ ли да съединятъ въ една точка двата края на правата линия? Тѣ казватъ, че за тѣхъ това е невъзможно. Това значи: две сѫщества, които сѫ на две противоположни мнения, по никой начинъ не могатъ да седатъ на едно мѣсто. Това е вѣрно за тѣхния свѣтъ. Обаче, ние имъ доказваме, че това е възможно. — Какъ? — Като образуваме кржга. Следователно, дветѣ крайни точки на правата линия сѫ крайнитѣ предѣли на разкѫсания кржгъ. Тия две сѫщества, които мислѣха, че тѣхнитѣ възгледи сѫ диаметрално противоположни, вследствие на което не могатъ да се съединятъ на едно мѣсто, при известни условия, могатъ да образуватъ кржгъ — могатъ да се съединятъ въ една точка. Ако запитате сѫществата на дветѣ измѣрения, дали въ тѣхния свѣтъ има плоскости, тѣ ще ви кажатъ, че въ тѣхния свѣтъ сѫществуватъ линии, но не и плоскости. Споредъ тия сѫщества, свѣтътъ е създаденъ само отъ точки и линии. Питамъ тия сѫщества: ако линиитѣ на вашия свѣтъ се подвижатъ перпен-

дикулярно, какво ще се образува? — Не знаемъ. Това знание е трансцендентално, извънъ нашето съзнание, извънъ опита. Тѣ не подозиратъ, че като се движатъ линиитѣ въ перпендикулярна посока, ще се образуватъ безброй свѣтове, подобни на тѣхния, които заедно ще образуватъ плоскостьта. Ако плоскостьта се подвижи перпендикулярно на себе си, ще образува куба.

И тъй, ако правата се подвижи перпендикулярно на себе си, ще образува плоскость; ако плоскостьта се подвижи перпендикулярно на себе си, ще образува кубъ. Кубътъ е тѣло, което има три измѣрения. Къмъ триизмѣрния свѣтъ се отнасятъ хората. Ние питахме сѫществата отъ първото и второто измѣрение, какво е мнението имъ за движението въ тѣхния свѣтъ, но нѣма да спремъ дотукъ. Сега искаме да знаемъ, какво е мнението за движението и на сѫществата отъ третото измѣрение.

Питамъ: могатъ ли всичкитѣ точки и всичкитѣ граници на куба да се събератъ на едно мѣсто? Колко плоскости има куба? — Шесть. — Колко ржба? — Дванадесеть. — Могатъ ли ржбоветѣ на куба да се съединятъ на едно мѣсто? — Невъзможно е нито точкитѣ, нито границитѣ, нито ржбоветѣ на куба да се съединятъ на едно мѣсто. Представете си, че имате 24 куба, съ различно боядисани страни, единъ отъ които заема централно положение спрѣмо останалитѣ. Ако централнията

кубъ измѣни мѣстото си, и останалитѣ кубове ще се размѣстятъ. Можете ли да кажете, какво положение ще заеме всѣки кубъ по отношение на централния? При това размѣстване на кубоветѣ, ще видите, че нито точкитѣ, нито странитѣ на тия кубове могатъ да се събератъ на едно мѣсто. Четириизмѣрното тѣло, ограничено отъ 8 куба, се нарича тесарактъ. Движението на кубоветѣ въ тесаракта е отъ периферията къмъ центъра.

И тъй, четириизмѣрниятъ свѣтъ се характеризира съ четири координати. Той е свѣгъ на време и пространство. Затова, именно, проститѣ хора казватъ, че времето оправя всичко. Тесарактътъ е тѣло отъ четвърто измѣрение. Четиритѣ измѣрения опредѣлятъ отношенията между сѫществата. Съ тѣзи измѣрения си служи и математиката. Тѣ иматъ приложение и въ практическия животъ на хората. Напримѣръ, хората иматъ известни морални възгледи за правото, за отрицателнитѣ и положителнитѣ величини и съ огледъ на своитѣ възгледи се произнасятъ за нѣщата. Нѣкои подържатъ, че отрицателнитѣ величини не могатъ да се превърнатъ въ положителни. Обаче, това не е вѣрно. При известни условия отрицателнитѣ величини могатъ да се превърнатъ въ положителни. Напримѣръ, единъ човѣкъ има една малка сума въ себе си, но му трѣбватъ още десеть хиляди лева. Той отива при единъ банкеръ и взима десеть хиляди лева на заемъ. Банкерътъ е ималъ на разположение сто

хиляди лева, но като е далъ отъ тѣхъ десеть хиляди лева, въ касата му сѫ останали сто хиляди минусъ десеть хиляди лева. Онзи пъкъ, който еималъ една малка сума, прибавя къмъ нея десеть хиляди лева, и сумата му се увеличава. Обаче, следъ време дохожда падежа на полицата, и той трѣбва да плаща. Като изплати дълга си, останалитѣ му пари сѫ минусъ десеть хиляди лева. Въ този случай, въ касата на банкера сумата се увеличава съ плюсъ десеть хиляди лева.

Когато става въпросъ за парични взимания — давания, хората се натъкватъ на редъ престѫпления. Въ какво се заключаватъ тия престѫпления? Който дава пари на заемъ, той създава условия за престѫпления. Защо? — Защото онзи, който е взелъ паритѣ и не може да ги върне на време, се принуждава да лъже. Който връща паритѣ на време, минава за честенъ човѣкъ. Онзи пъкъ, който дава пари на заемъ, той минава за благодетель. — Това сѫ външни положения; отъ тѣхъ не може да се сѫди за характера на човѣка. Представете си, че вие имате десеть хиляди лева въ касата си и разчитате на тѣхъ. Върху тия десеть хиляди лева вие градите своето щастие. Дохожда една вечерь единъ вашъ познатъ и задига паритѣ ви. Като разберете, че този човѣкъ ви е обралъ, вие казвате по неговъ адресъ редъ лоши думи. Следъ нѣколко деня сѫщиятъ човѣкъ се дегизира и влиза въ дома ви, започва да се разговаря съ

васъ. Отъ дума на дума вие повдигате въпроса за десетьтѣ хиляди лева и се оплаквате, че ви обрали. — Лесна работа. Азъ мога да ви помогна, да ви дамъ други десеть хиляди лева. Богатъ човѣкъ съмъ, разполагамъ съ пари, нѣма да усѣтя даже, че съмъ извадилъ нѣщо отъ касата си. — Крайно ви благодаря. Не съмъ срѣщалъ толкова благодетеленъ човѣкъ въ живота си.

Питамъ: заключенията ви въ първия и въ втория случай вѣрни ли сѫ? Онзи, който ви обра, и онзи, който ви подари десеть хиляди лева, сѫ едно и сѫщо лице. Възможно ли е тогава едно и сѫщо лице да бѫде и престѫпникъ, и благодетель? Оттукъ ще извадимъ следнията изводъ: въ отношенията си, въ проявитѣ си хората могатъ да бѫдатъ и добри, и лоши, но по сѫщество тѣ нито сѫ добри, нито сѫ лоши. Какво показва това? — Че въ даденъ моментъ човѣкъ може да работи съ отрицателни величини, а въ другъ — съ положителни. Въ този смисълъ, ние можемъ да означимъ злото като отрицателна величина, която създава страдания на хората, а доброто — като положителна величина, която причинява радости на хората. Въ природата, обаче, и отрицателнитѣ, и положителнитѣ величини иматъ една и сѫща стойность. Но за насъ не е така. Защо? — Защото мѣркитѣ, съ които ние опредѣляме нѣщата, сѫ различни: мѣрката за едного не е мѣрка за другиго. При това положение ние се натъкваме въ матема-

тиката на тъй наречените несъизмерими величини. Например, на какво е равно лицето на кръга? — Лицето на кръга е равно на $\pi.R^2$, дето π е равно на 3·14... т. е. то е несъизмеримо число. Буквата R означава радиуса на окръжността, който може да бъде най-различно число. Кръгът е емблем на нещо. Той се отнася към величините от четвърто измерение. Кръгът означава времето. Той може да се измерва с други величини, затова, именно, се говори за квадратура на кръга. Щом е така, трябва да знаете, че в природата съществува абсолютна величина, с която всичко може да се измерва. При движението си, тази величина присъствува едновременно навсякъде, с всичките си точки, колкото неуловими да съ тѣ. Каква е тази мерка, хората не могатъ да я разбератъ. За тѣхъ тя всѣкога ще остане непонятна.

Следователно, кръгът представя идеалния свѣтъ за първото измерение. Кубът представя идеалния свѣтъ за второто измерение. Тесаракът представя идеалния свѣтъ за третото измерение. Тесаракът е ограниченъ отъ осемь куба. Той не може да се нарисува, т. е. не може да се сложи на плоскость. Както плоскостьта е граница на куба, така кубът е граница на тесаракта. Можете ли да си представите тесаракта и да видите, какъ се движи въ пространството? За обикновеното съзнание това е невъзможно, но

невъзможнитѣ нѣща за единъ свѣтъ сж възможни за другъ свѣтъ. Следователно, възможно е двама души да се примирятъ; възможно е умразата да се превърне въ любовь; възможно е лъжата да се превърне въ истина; възможно е неправдата да се превърне въ правда.

Какво е понятието на съвременнитѣ хора за лъжата? Представете си, че единъ човѣкъ взима отъ васъ десеть хиляди лева на заемъ и обещава, че следъ известенъ срокъ ще върне паритѣ. Дохожда срокътъ, но той не устоява на обещанието си. Продължава срокътъ за още нѣколко месеци и пакъ фиксира дата, на която ще изплати дълга си. Дохожда и този срокъ, но той пакъ не издържа на обещанието си. — Въ дадения случай, въ какво се заключава лъжата? — Въ неспазване на времето. — Какъ разграничавате времето? Съ какво е свързано то? Какъ опредѣлятъ математицитѣ и философитѣ времето и пространството? Какъ и съ какво опредѣлятъ проекциитѣ на тия сили? — Времето измѣрватъ съ часовникъ, а пространството — съ известни мѣрки за дължина. Често въ математиката изчисляватъ интенсивностьта на известни сили, които действуватъ по известни силови линии. (— Въ физиката времето се измѣрва споредъ количеството на извършената работа). Въ математиката умножаватъ една буква сама на себе си, което показва, че известни величини могатъ да растатъ. — До каква степень тѣ

се увеличаватъ, т. е. до каква степень могатъ да растатъ? — До безкрайно голѣма степень. Това значи растежъ! Всѣки импулсъ, всѣки потикъ е часть отъ времето; всѣко разширяване е часть отъ пространството. Значи, времето и пространството се проявяватъ въ единъ и сѫщъ моментъ. Когато енергията минава отъ едно състояние въ друго, това преминаване наричаме време; разширяването при всѣки даденъ моментъ наричаме пространство.

И сега, отъ гледището на времето и на пространството, могатъ да се дадатъ нови опредѣления за добро и за зло. Изобщо, доброто и злото сѫ два процеса, които се проявяватъ въ съзнателния животъ на човѣка. Това, което едновременно расте и се разширява, ние наричаме добро. Това, което едновременно се движи и смалява, наричаме зло. Въ този смисълъ, злото е процесъ на дѣление. Когато хората се дѣлятъ, когато между тѣхъ се извършва дѣление и изваждане, това е злото въ свѣта. Когато между хората се извършватъ процеси на събиране и умножаване, това е доброто въ свѣта. Обаче, въ живота, както и въ цѣлата природа, тѣзи два процеса се извършватъ едновременно. Запримѣръ, когато се говори за разширяване, това подразбира, че тѣлото е било малко. И тогава, всѣко наймалко разширяване се забелязва. Следователно, за да разширишъ едно тѣло, първо трѣбва да го смалишъ.

Въ единъ стихъ отъ Евангелието е казано, че праведнитѣ ще възкръснатъ, а грѣшнитѣ ще изчезнатъ. Това значи: праведнитѣ ще израснатъ, а грѣшнитѣ ще се смалятъ. На мнозина това се вижда невъзможно, но то може да се докаже. Запримѣръ, зимно време земята е покрита съ ледъ, съ снѣгъ, и намирате, че това е реално. Обаче, вие не виждате семенцата, които сж скрити въ земята. Значи, вие не виждате доброто, което е скрито въ земята. Щомъ не виждате доброто, не го считате реално и казвате: Отъ години ние познаваме това положение на земята, да бѫде покрита съ снѣгъ и ледъ. За да премахнемъ тази нейна обвивка, трѣбва съ чукове да я разбиемъ. — Така разсѫждавате по отношение на злото. Обаче, изгрѣе ли слънцето, веднага тия вѣковни ледове и снѣгове започватъ да се топятъ, превръщатъ се въ вода и потъватъ дълбоко въ земята. Де отиде вашата реалность? Де отиде злото въ свѣта? Но деятелностьта на слънцето не спира тукъ. То продължава да грѣе, и подъ влиянието на неговитѣ топли и свѣтли лѫчи, семенцата, които сж били скрити въ земята, започватъ да изникватъ. Въ скоро време земята се покрива съ трева, съ дървета и съ цвѣтя. Де отиде злото? — Злото трѣбваше да слѣзе долу, да се стопи, да изчезне, за да дойде доброто вмѣсто него.

Ако разглеждате земята отъ четвърто измѣрение, ще видите, че тя е покрита съ

грамаденъ пластъ ледъ. Земята сте вие. Казано е въ Господнята молитва: „Да бѫде волята Ти, както на небето, така и на земята". Значи, земята има възможности да изпълни волята Божия. Всичко, което се посади въ нея, може да расте и да се развива. Понеже хората представятъ земята, тѣ могатъ да изпълнятъ волята Божия. Нѣкои мислятъ, че като дойде новъ обществен строй, хората ще могатъ да изпълнятъ волята Божия. — Обществениятъ строй е само сѣнка на живота. Следователно, сѣнката е нѣщо, което се мѣни, а изпълнението на волята Божия не седи въ промѣнливитѣ величини. Всѣки предметъ хвърля сѣнка, но сѣнката не е абсолютна величина — тя се явява и изчезва. Щомъ е така, и обществениятъ строй, като сѣнка на живота, може да сѫществува, може и да не сѫществува. Запримѣръ, вечерь сѣнката на нѣкой предметъ е най-голѣма, на обѣдъ — помалка, а сутринь — съвсемъ малка, или почти не сѫществува. Човѣкъ представя реалностьта на нѣщата, а всички други нѣща сѫ фиктивни. Ще кажете, че икономическитѣ условия влияятъ на човѣка. Питамъ: преди икономическитѣ условия сѫществуваше ли човѣкъ? — Да, човѣкъ е сѫществувалъ преди всѣкакви условия. Човѣкъ самъ създаде условията. Смѣшно е тогава, създаденото да влияе на създателя си. Колкото да се твърди, че икономическитѣ условия сѫ факторъ въ живота на човѣка, той не трѣбва да се заблуждава, не трѣбва

да се влияе отъ тѣхъ. Човѣкъ е надъ всѣкакви условия. Религиознитѣ хора ще кажатъ, че религията е създала човѣка. — И това не е вѣрно. Човѣкъ е сѫществувалъ и преди религията, и преди всѣкакви икономически условия. Ученитѣ пъкъ казватъ, че науката ще оправи свѣта. — Преди науката човѣкъ не сѫществуваше ли? Следователно, човѣкътъ, който създаде и религията, и науката, и икономическитѣ условия, е въ сила самъ да измѣни всичко.

Тази е идеята, която трѣбва да легне въ умоветѣ на всички хора, да стане основа на тѣхния животъ. Човѣшкиятъ духъ е главниятъ факторъ въ живота. Вземе ли нѣкакво решение, всичко ще се измѣни — и религия, и наука, и условия. При това положение хората ще постѫпватъ споредъ законитѣ на природата, а сега постѫпватъ споредъ своитѣ лични разбирания и вѣрвания. Напишатъ нѣкаква максима за живота, и всички се стремятъ да постѫпватъ споредъ нея. — Тази максима е тѣхенъ личенъ възгледъ, не е възгледъ на природата. Запримѣръ, повечето сегашни хора минаватъ за християни, защото вѣрватъ въ Христа. Така е, тѣ сѫ християни, но Христосъ не бѣше християнинъ. Защо? — За да бѫдеше християнинъ, Той трѣбваше да вѣрва въ другъ нѣкой, вънъ отъ себе си. Какво знаемъ за Христа? Знаемъ, че Христосъ е проповѣдвалъ за любовьта и изпълнявалъ волята на Отца си. Христосъ никога не е проповѣдвалъ

християнство. Езичницитѣ създадоха християнството. Преди Христа то не сѫществуваше. Що е християнството? — Християнството е съвокупность, сборъ отъ формули, отъ правила, които се налагатъ на хората. Ние вѣрваме въ абсолютната мѣрка на нѣщата, въ единъ принципъ, който регулира всички прояви на живота. Всѣко учение, което почива на абсолютни мѣрки, на абсолютни принципи, е извънъ религията, извънъ науката, извънъ всѣкакви условия, т. е. то разполага съ религията, съ науката, съ условията и всѣкога може да ги измѣни. Когато човѣшкиятъ духъ върви паралелно съ Божия Духъ, той е господарь на всичко въ своя животъ.

Днесъ хората спорятъ помежду си, кой е православенъ, и кой не е. Други пъкъ спорятъ върху комунизъма. — Христосъ православенъ ли бѣше? Христосъ комунистъ ли бѣше? Той проповѣдваше идеята за любовьта, която всѣкога е сѫществувала и ще сѫществува. Ще кажете, че и комунизъмътъ проповѣдва любовь между хората. — И комунизъмътъ проповѣдва любовьта, но тази любовь е неразбрана още. Тя не може да донесе на хората това, отъ което тѣ се нуждаятъ. Религията, науката, икономиката представятъ математически отношения, координати. Религията е движение нагоре; икономиката е движение надолу, а науката — хоризонтално движение. Това сѫ три координати, които иматъ известно отношение помежду си. Тѣ иматъ

една допирна точка. Щомъ иматъ една допирна точка, тѣ иматъ общи интереси. Въ какво седатъ общитѣ имъ интереси? Запримѣръ, една фабрика изработва икони. Отъ какво зависи броятъ на иконитѣ, които тя трѣбва да изкарва? — Отъ числото на набожнитѣ, на религиознитѣ хора, които признаватъ иконитѣ. Ако останеше да се подържа отъ хора, които не признаватъ иконитѣ, фабриката щѣше да фалира. Ако споредъ правилата на нѣкоя религия хората не трѣбва да ядатъ месо и масло, въ скоро време много маслари и месари ще фалиратъ. Какво ще правятъ следъ това масларитѣ и месаритѣ? На помощь на масларитѣ и месаритѣ иде науката. Споредъ найновитѣ научни данни, споредъ мнението на лѣкаритѣ, препоржчва се да се яде повече месо и масло. Веднага положението на месаритѣ и на масларитѣ се подобрява.

Сега, на научень езикъ, споредъ Питагора, ще опредѣлимъ, какво нѣщо е икономика, религия и наука. Единъ отъ катетитѣ на праворжгълния триржгълникъ представя религията, вториятъ — представя икономиката, а хипотенузата — науката. Съ други думи казано: възможноститѣ на религията плюсъ възможноститѣ на икономиката се съдържатъ въ възможноститѣ на науката. Значи, науката, т. е. хипотенузата ще оправи религиознитѣ и икономическитѣ въпроси. Заблужденията на религиознитѣ се заключаватъ въ това, че тѣ мислятъ, какво религията ще оправи свѣта. Когато разгле-

жда̀ме религията като факторъ отъ една страна, а науката и икономиката като фактори отъ друга страна, и намѣримъ съотношението между тѣхъ, само тогава свѣтътъ ще се оправи.

Сега, да покажемъ това нѣщо чрезъ равенството: $a^2 + b^2 = c^2$ (тѣзи величини сж религията, науката и икономиката). Значи: сборътъ отъ квадратититѣ на религията и икономиката се равнява на квадрата на науката. Отъ първото равенство можете да съставите още две: $a^2 = c^2 - b^2$; $b^2 = c^2 - a^2$. Какво може да излѣзе отъ тѣзи две равенства? Тукъ математицитѣ иматъ думата. Религията, икономиката и науката се съдържатъ въ ума. Тогава, може да дойдемъ до друго положение на Питагоровата теорема: възможноститѣ на ума плюсъ възможноститѣ на сърцето се равняватъ на възможноститѣ на волята. После дохождаме до още едно положение на Питагоровата теорема: възможноститѣ на ума, плюсъ възможноститѣ на сърцето, плюсъ възможноститѣ на волята се равняватъ на възможноститѣ на душата. Въ този случай получаваме уравнение на сфера. И най-после дохождаме до последното положение на Питагоровата теорема: възможноститѣ на ума, на сърцето, на волята и на душата се равняватъ на възможноститѣ на духа. $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 = D^2$.

Това сж сили, отношения, съ които трѣбва да работите. Следователно, волята е равнодействуваща сила по отношение на ума и на сърцето. Душата е равнодействуваща сила по отноше-

ние на ума, на сърцето и на волята. Духътъ е равнодействуваща сила по отношение на ума, на сърцето, на волята и на душата. Освенъ тия нѣколко положения, можемъ да съставимъ и още едно положение: Възможноститѣ на ума, на сърцето, на волята, на душата и на духа се равняватъ на възможноститѣ на Бога. Това можемъ да изразимъ съ формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + D^2 = Б^2$. Можемъ да съставимъ още едно философско положение: възможноститѣ на ума, на сърцето, на волята, на душата, на духа и на Бога се равняватъ на възможноститѣ на Абсолютното, на Безграничното. Това изразяваме съ формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + D^2 + Б^2 = A$. Чрезъ тази формула вие влизате вече въ областьта, въ границитѣ на трансценденталното. Съ помощьта на тѣзи математически формули, вие ще можете да правите изчисления въ астрологията и въ други нѣкои науки.

Да допуснемъ, че взимате ума като опредѣлена величина, като сила. При това, приемете, че тази сила се поставя въ известни възможности, въ известни условия, при които може да се прояви. Кои сж тѣзи възможности? — Зодиацитѣ. Да кажемъ, че умътъ се е проявилъ презъ нощьта, на първия день отъ месецъ мартъ. При тѣзи условия е опредѣлено вече, какви възможности има умътъ, за да се прояви. Сжщо така може да се опредѣли, какви възможности има умътъ за проявяването си, ако е дошълъ втория, третия или кой да

е другъ день отъ месецъ мартъ. Това сѫ отношения. Като правите тѣзи изчисления, ще отбелязвате точно, кога умътъ е дошълъ. Сѫщото можете да направите и за сърцето, ако вземете, запримѣръ, че е дошло презъ месецъ юлий. Никога умътъ и сърцето на човѣка не идватъ едновременно. Умътъ идва заедно съ физическото тѣло. Първо иде тѣлото, после умътъ и най-после сърцето. Когато детето се зачене, първо се образуватъ краищата, ржцетѣ и краката, после се образуватъ останалитѣ органи: черниятъ дробъ, дихателната система, а най-после и сърцето. Сърцето се образува въ момента, когато се прояви волевата деятелность у детето. Тя се проявява въ момента на раждането, когато детето заплаче. Когато детето поеме първата вдишка въздухъ, сърцето му започва вече да бие — проявило се е. Следователно, проявата на съзнателния животъ въ човѣка показва, че той е излѣзълъ вече отъ матката на природата. Проявата на съзнанието въ човѣка подразбира, че той е излѣзълъ отъ стѣснителнитѣ условия на живота и е започналъ да живѣе свободно. Това означава день на раждане. Когато волята се проявява, детето първо заплаква, а после повдига ржцетѣ си нагоре. Значи, щомъ повдигне ржцетѣ си нагоре, волята на детето се е проявила и започнала да действува върху съзнанието му. Когато ржката започне точно да опредѣля посоката на движението, у детето се проявява вече съзнателна

воля. Дали движенията му ще бѫдатъ хармонични, или не, това е другъ въпросъ. Важно е, че волята въ него се е проявила. Правилно проявена воля е тази, на която движенията сѫ хармонични.

Какво разбрахте отъ всичко говорено тази вечерь? (— Че всѣки свѣтъ има своя основна мѣрка, съ която опредѣля, съ която измѣрва нѣщата). Действително, когато кажемъ, че нѣкой човѣкъ е съ ограниченъ умъ, т. е. умствено ограниченъ, това значи, че той се движи въ едноизмѣрния свѣтъ, въ свѣта на линията. Запримѣръ, скѫперникътъ живѣе само съ една идея, той мисли само за пари. Въ неговия умъ парата е поставена като центъръ, като точка, около която всичко друго се движи. Въ това отношение той е човѣкъ на едноизмѣрния свѣтъ. Онзи човѣкъ пъкъ, който мисли да си направи кѫща, да се ожени, да си има другарь, или другарка, да има дечица, той живѣе въ свѣта на дветѣ измѣрения, или въ двуизмѣрния свѣтъ. Дето ходи, той говори все за две лица „азъ и ти“ — той живѣе въ плоскостьта. Ще могатъ ли, като се събератъ на едно мѣсто тия двама души, да живѣятъ хармонично? Да се събератъ двама души на едно мѣсто, това значи да тръгнатъ въ нова посока. Представете си, че имате единъ дълбокъ кладенецъ, хиляда стѫпала надолу. На всѣко стѫпало седи по единъ човѣкъ, а въ срѣдата на кладенеца има единъ дебелъ, здравъ стълбъ. Всички хора въ кла-

денеца поглеждатъ нагоре презъ дупката и казватъ: Какво ли има горе, на онзи свѣтъ? Животътъ въ кладенеца е така нареденъ, че единъ на другъ си даватъ заповѣди, а сѫщевременно единъ другъ не могатъ да се постигнатъ. Всѣки седи на своето мѣсто и не се мърда оттамъ. Онзи, който е на най-горното стѫпало въ кладенеца, е на разстояние едва десеть метра отъ дупката, но той не съзнава това, мисли, че е далечъ отъ нея. Въ това положение седатъ всички въ кладенеца съ години, и никой отъ тѣхъ не може да се издигне едно стѫпало по-горе отъ своето положение. Следъ време дохожда единъ разуменъ човѣкъ, поглежда въ кладенеца и, като вижда тия хора вѫтре, запитва: Какво правите долу? — Седимъ на едно мѣсто. — Не можете ли да се движите? — Не можемъ. — Ами азъ не бихъ ли могълъ да ви помогна? — Надали ще можешъ. Ние седимъ тукъ отъ години, и то тъй основателно, здраво заседнали, всѣки на своето мѣсто. Ето, този стълбъ седи въ срѣдата на кладенеца отъ хиляда години насамъ. Тогава този човѣкъ донася едно вѫже съ кука накрая и го пуща въ кладенеца. Всички гледатъ, какво ще стане. Куката хваща за дрехата онзи, който е на най-горното стѫпало въ кладенеца, и безъ да усѣти, той се намира вънъ отъ кладенеца, въ широкия свѣтълъ свѣтъ. Останалитѣ започватъ да се чудятъ, де отиде другарьтъ имъ, какъ тъй предъ очитѣ имъ се изгуби. Съ излизането на първия

се създава едно малко раздвижване въ кладенеца. Вториятъ отъ тѣхъ веднага се качва на мѣстото на първия. По този начинъ всички се качватъ на едно стѫпало по-горе. Човѣкътъ отгоре ги изпитва: какво става тамъ? — Единъ отъ насъ излѣзе отъ кладенеца, а всички останали се качихме на едно стѫпало по-нагоре. — Това наричаме ние еволюция. — Можете ли сега да се раздвижите? — Не можемъ. — Той пуща вѫжето въ кладенеца и улавя съ него втория. Останалитѣ пакъ се раздвижватъ и се изкачватъ още едно стѫпало по-нагоре. Така спуща той вѫжето 999 пѫти въ кладенеца, изважда единъ по единъ навънъ, докато остане последниятъ. Той казва: Азъ изминахъ вече 999 стѫпала нагоре, готовъ съмъ да напусна и последното, на което съмъ стѫпилъ.

Питамъ: това постепенно изкачване отъ стѫпало на стѫпало култура ли е? — Това не е никаква култура. — Има ли нѣщо сѫществено въ стълбата, по която сте се възкачвали? — И въ стълбата нѣма нищо сѫществено. Сѫществено е въ вѫжето и въ куката. Въ това седи културата на свѣта: спущате вѫжето въ кладенеца, закачвате за куката нѣкого, и хайде — навънъ! Еволюцията пъкъ се заключава въ бавното изкачване по стѫпалата.

Време е вече петата раса да излѣзе отъ дупката на този кладенецъ. Подъ думата „дупка“ се разбира гѫстата материя. Ще при-

веда единъ примѣръ, съ който да обясня, по-близо до разбирането ви, какво означава кладенецътъ. Единъ богатъ земедѣлецъ има безброй житни зрънца. На пролѣтьта влиза земедѣлецътъ въ хамбара и пита зрънцата: Добре ли ви е тукъ? Имате ли възможность да се разширявате? — Тѣсно ни е, много сме сгжстени едно до друго, нѣмаме условия да се разширяваме, вследствие на което не можемъ да се търпимъ. — По сжщия начинъ и хората се налѣгатъ едни други и мислятъ, че сж щастливи. Земедѣлецътъ взима едно отъ зрънцата и го държи известно време въ ржката си. Зрънцето го погледне доволно, чувствува се на свобода. Следъ това то запитва господаря си: Какво мислишъ да правишъ съ мене? — Искамъ да те поставя при по-добри условия. Земедѣлецътъ взима една крина житни зрънца, занася ги на нивата и съ широкъ замахъ ги посѣва. Всѣко зрънце пада на земята въ една дупчица, която за него представя голѣмъ кладенецъ. Този кладенецъ не е по-дълбокъ отъ 15 см. При това, колко зрънца могатъ да влѣзатъ въ единъ такъвъ кладенецъ? Като се види самò въ кладенеца, зърното започва да плаче, да вика, че и тукъ е на лошо мѣсто. Земедѣлецътъ го убеждава, че е необходимо да мине презъ този процесъ, и че скоро ще дойде една кука да го извади на повърхностьта на земята. Не се минава много време, влагата започва да действува върху зърното и му казва: Хайде, излизай вече вънъ отъ кла-

денеца, да направишъ мѣсто за други зрънца. Зрънцето постепенно започва да излиза вънъ отъ кладенеца.

Следователно, влизането на човѣка въ кладенеца, т. е. въ ограничителнитѣ, въ стѣснителнитѣ условия на живота представя гжстата материя. Такава гжста материя обвива и човѣшкото съзнание. За да се пропука, за да се разкжса тази обвивка, тази черупка на съзнанието, трѣбва да дойдатъ на помощь влагата, свѣтлината, новиятъ животъ — трѣбва да дойде и любовьта. Божията Любовь ще дойде надъ тия условия като върховна сила и ще даде нова насока, ново направление на съзнанието. За тази цель човѣкъ трѣбва да мине презъ нѣколко процеса: да излѣзе отъ хамбара и да влѣзе въ кладенеца, т. е. въ пръстьта, дето ще го засипятъ съ още пръсть, докато израсне. Израстването не е нищо друго, освенъ действието на разумнитѣ сили, топлината и свѣтлината, които представятъ вжжето въ ржцетѣ на разумния, който извлича човѣка отъ кладенеца. Половината отъ вашитѣ братя, коренитѣ, ще останатъ въ кладенеца да чакатъ деня на своето спасение. Единъ день и тѣ ще излѣзатъ вънъ отъ кладенеца, а други ще отидатъ на тѣхното мѣсто. Повечето хора днесъ трѣбва да излѣзатъ отъ последния кладенецъ, въ който се намиратъ. Той е кладенецътъ на плътьта. Като почнатъ съзнателно да се движатъ, тѣ ще излѣзатъ и отъ този кладенецъ.

И тъй, правата, абсолютната мѣрка, съ която опредѣляме живота, не седи нито въ едноизмѣрния, нито въ двуизмѣрния, нито даже въ триизмѣрния свѣтъ. Тя се намира въ четириизмѣрния свѣтъ — въ свѣта на четвърто измѣрение. Доброто и злото се опредѣлятъ въ свѣта на времето и пространството. Когато приложите правилно времето и пространството, като мѣрка за нѣщата, вие ще изпитате въ себе си вѫтрешна радость и хармония. Ако сгрѣшите нѣкѫде, веднага ще почувствувате въ себе си вѫтрешна скрѫбь, дисхармония. Тогава ще разберете, че свѣтътъ, въ който се движите, не е хармониченъ. Обаче, свѣтътъ на четвъртото измѣрение е хармониченъ. Тамъ никакви престѫпления не могатъ да ставатъ. Защо? — Защото този свѣтъ е съ обли, кръгли стѣни.

Представете си, че вие живѣете въ свѣтъ, подобенъ на цилиндъръ. На основата на цилиндъра е складирано всичкото богатство, всичкото злато. Ако нѣкой апашъ влѣзе въ този свѣтъ, като види златото, той ще вземе часть отъ него и ще започне да се изкачва по стенитѣ на цилиндъра. Ако рече да си почине малко и да остави златото настрана, то веднага ще се върне назадъ. Колкото пѫти да слиза и да се качва, да вземе злато отъ основата на цилиндъра, въ края на краищата, златото пакъ ще си отиде на мѣстото. Тази е причината, поради която въ четиризмѣрния свѣтъ не се вършатъ никакви престѫпления.

Тамъ колкото пѫти обератъ човѣка, паритѣ му пакъ ще се върнатъ назадъ. Затова, именно, българитѣ казватъ: „Дето е текла вода веднъжъ, тя пакъ ще потече“. „Дето е имало веднъжъ пари, тамъ пакъ ще има“. Значи, всѣко загубено, или откраднато нѣщо въ Божествения свѣтъ, отива на своето мѣсто. Законътъ е такъвъ. Въ Божествения свѣтъ нѣма престѫпления. Желания за престѫпления може да има, но възможности за тѣхното реализиране не сѫществуватъ. Хората отъ второ и трето измѣрение иматъ навикъ да крадятъ, но щомъ влѣзатъ въ четвъртото измѣрение, тѣ намиратъ вече, че всѣкакво престѫпление е безполезно. Какъвъ смисълъ има за тѣхъ да откраднатъ нѣщо, когато на часа още тази вещь ще се върне на мѣстото си?

Сѫщиятъ законъ се прилага и за идеитѣ. Седите тихъ, спокоенъ и дойде въ ума ви една свѣтла, възвишена идея. Вие се зарадвате, искате да я запомните, но веднага следъ това констатирате, че тази идея е изчезнала, поменъ не е останало отъ нея. Коя е причината за това? — Тази идея не е ваша. Тя е била чужда идея, която случайно е минала покрай васъ, и скоро следъ това се връща при своя господарь. Следователно, всички идеи, всички желания, всички чувства, които вие лесно забравяте, сѫ чужди, крадени идеи и желания. Понѣкога и любовьта на хората се изгубва. Защо? — Крадена любовь е тя. Всички нѣща, които лесно се изгубватъ, сѫ все крадени.

Благодарете, че живѣете въ свѣтъ между висши, разумни сѫщества, които постоянно корегиратъ действията ви. Когато изгубите любовьта си, знайте, че тя не е била ваша. Вашето никой не може да вземе. Помнете: Реалното, Божественото никога не се губи. Когато любовьта дойде въ човѣка, ако е негова, никое сѫщество не може да му я вземе. При това, любовьта не се измѣня, тя остава винаги една и сѫща. Щомъ любовьта ви се губи, щомъ любовьта ви се измѣня, тя не е ваша. Като ученици, вие трѣбва да знаете това. Щомъ го знаете, нито ще се извинявате, нито ще се самоизлъгвате.

Младитѣ често говорятъ за любовьта. Тогава, опредѣлете само едно качество на любовьта. Ако не можете да опредѣлите едно отъ сѫществените качества на любовьта, въ такъвъ случай азъ ще ви кажа едно сѫществено качество на любовьта: Любовьта дава свобода. Значи, щомъ обикнете едно сѫщество, първата ви работа е да го направите свободно. Ако волъ обикнете, ще му махнете юлара и ще го оставите свободно да се движи. Любовьта има желание да освободи всѣко живо сѫщество, да може свободно да се ползува отъ благата на живота. Любовьта дава свобода на всички живи сѫщества — това е сѫществено ѝ качество. Никаква друга философия не ви трѣбва. Какъ сѫ разбирали този законъ освободенитѣ отъ любовьта, ще се познае по това, дали и тѣ иматъ желание

да освободятъ ония, които сѫ още заробени. Който нѣма това желание, този стремежъ въ себе си, той не е разбралъ любовьта.

Следователно, като ученици на една и сѫща Школа, вие не трѣбва да се ограничавате. Ограничаването не е проява на любовьта. Когато говорите, дайте свобода на всѣки да се изкаже. Като говори единъ, другитѣ трѣбва да слушатъ. Вие трѣбва да приемете въ себе си, че мисъльта на всѣки човѣкъ е права. Ако не мислите така, вие подозирате човѣка въ неискреность. Кой каквото говори, изслушвайте съ търпение.

Когато пишете темитѣ си, вие имате желание много да пишете, да покажете, че сте учени. — Това е фалшиво положение. Цѣли трактати пишете за любовьта, за нейнитѣ качества, но като дойде да я приложите, тамъ ви нѣма. Ще ви дамъ следната задача: щомъ видите нѣкой човѣкъ вързанъ съ вѫже, идете да го освободите. Като отидете при човѣка и видите, че вѫжето е здраво вързано, ще ви е нуженъ за цельта ножъ. Купете единъ ножъ и разрѣжете вѫжето. — Да, но този ножъ струва скѫпо, азъ имамъ всичко сто лева въ джоба си, които ми трѣбватъ за ядене и пиене. Пратете другъ нѣкой да освободи този човѣкъ. — Кажете ли така, това показва, че нѣмате любовь. Вие не знаете, че този човѣкъ е милионеръ, той ще ви благодари. И наистина, ако го освободите, той ще каже: Приятелю, много ви благодаря, че ме освобо-

дихте. Много хора минаха покрай мене, но никой не се спрѣ да ме освободи. Понеже вие ми направихте тази голѣма услуга, и азъ ще ви благодаря. Вие ме освободихте физически, азъ ще ви освободя материално. Вие имате нужда да учите, умствено да се развивате. Азъ съмъ на ваше разположение.

И тъй, който има любовь, той е освободенъ; който нѣма любовь, той е вързанъ. Ако имате слаба вѣра, слаба воля, вие сте вързани. Трѣбва да дойде нѣкой да прерѣже вжжето, да ви освободи. За да се освободи човѣкъ, нужни сж нови методи, нужно е приложение. Не е достатъчно човѣкъ само да чете. но прочетеното, наученото трѣбва да се приложи. Между четенето и приложението има известно съотношение. Съотношения има навсѣкжде въ живота. Какви сж, запримѣръ, отношенията на физическото тѣло спрѣмо етерното, астралното, менталното и причинното? Споредъ окултизъма, всѣко отъ тѣлата на човѣка представя известна величина. Физическото тѣло е една величина; астралното — втора; менталното — трета и причинното — четвърта. Тѣзи четири тѣла представятъ четири координати. Всѣко отъ тия тѣла има свои специфични енергии. Вие трѣбва да разбирате тѣзи енергии, да можете да ги трансформирате, да ги превръщате отъ единъ свѣтъ въ другъ. Щомъ постигнете това, лесно ще изправите погрѣшкитѣ си.

Като ви наблюдавамъ, забелязвамъ, че нѣкои отъ васъ често поставятъ едната, или двете си ржце на слѣпитѣ очи. Защо? — Около слѣпитѣ очи е събрана енергия, повече отколкото трѣбва, вследствие на което умътъ не може правилно да мисли. Като поставите ржцетѣ си върху слѣпитѣ очи, съ това вие отнимате часть отъ излишната енергия, която се е натрупала около тия центрове. Но това поставяне на ржцетѣ трѣбва да бжде съзнателно. Първо трѣбва да поляризирате ржцетѣ си въ по-високо поле на деятелность, та като прекарате тази енергия нѣколко пжти презъ ржцетѣ си, умътъ ви веднага да се проясни. Понѣкога енергиитѣ отъ ржцетѣ на човѣка сж свързани съ по-низки полета, и тогава той, не само че не може да си помогне, но влошава положението си. Въ такъвъ случай, добре е да извикате другъ нѣкой, съ магнетични, съ добри енергии, той да ви разтрие около слѣпитѣ очи. Тъй щото, правете всичко съзнателно. Щомъ спазвате нужнитѣ правила, трѣбва да имате резултатъ 50%—95%. Вие трѣбва да знаете, защо правите нѣщо и какъ трѣбва да го направите.

Ще знаете, че сжществените качества на любовьта сж, че тя дава свобода и всичко жертвува. Богъ всичко дава и не мисли за себе си. Хората постжпватъ точно обратно: Тѣ мислятъ само за себе си и нищо не даватъ. Въ сжщность, положението трѣбва да се измѣни, въ смисълъ: Богъ да мисли за насъ, а

ние да мислимъ само за Него. Съ други думи казано: Ние трѣбва да възприемемъ Божията Любовь, да работимъ за нея и да я прилагаме навсѣкѫде като строго опредѣлена специфична величина.

Сега, да затворимъ кладенеца!

Т. м.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

5. Лекция отъ Учителя, държана на 1 ноември, 1922 г. София.

Хармонизиране на енергиитѣ.

— Fir — für — fen.
— Tau — bi — aumen.
Т. м.

За следния пѫть пишете върху темата: „Разлика между душа и духъ“.

Като пишете темата си, всѣки ще се стреми да бѫде свободенъ, да не се влияе отъ чуждо мнение, отъ това, какво сѫ писали нѣкои авторитети. Всѣки ще бѫде авторитетъ за себе си. Пишете това, което вие знаете, каквото вие разбирате подъ понятията душа и духъ. Можете да четете, какво сѫ писали и други автори по този въпросъ, но за васъ е важно да не се влияете, да останете вѣрни на своето разбиране.

Какво разбирате подъ думата „разлика“? Говорите за разлика между две величини, между две уравнения. — Когато две величини се сравняватъ, става въпросъ за разлика между тѣхъ. Прави се разлика въ количествено отношение, прави се разлика и въ качествено отношение. Говори се за разлика между цвѣтоветѣ. Значи, прави се различие въ количеството на вибрациитѣ. Говори се още за разлика въ вѣрванията на хората. Тукъ пъкъ иматъ предъ видъ степеньта на човѣшкото развитие, както и начина, по който хората живѣятъ. Всѣки живѣе споредъ вѣрва-

нията си. Интелигентността, както и животътъ на човѣка се опредѣля отъ вѣрванията му. И затова казватъ: Не се спирай върху онова, което човѣкъ говори, но спирай се върху начина, по който той живѣе. Животътъ на човѣка опредѣля неговитѣ вѣрвания, неговитѣ възгледи и убеждения. Нѣкой човѣкъ казва, че вѣрва въ Бога, но щомъ го помолятъ за нѣкаква услуга, той веднага започва да се рови въ паметьта си, дали този, който иска услугата, не му е направилъ нѣкакво зло, или нѣкаква пакость. И ако намѣри такава, веднага се отказва да извърши услугата. Той помни злото съ години. Каква вѣра е тази, която помни злото?

Сега искамъ да спра вниманието ви върху съгласнитѣ букви. Въ случая за васъ не е важенъ характерътъ на буквитѣ, нито символътъ, който тѣ изразяватъ, но е важна интенсивността на енергията, която всѣка буква съдържа въ себе си и която е необходима за нейното произнасяне. За да произнесете, напримѣръ, буквата „б“, вие доближавате устнитѣ си и малко се напрѣгате. Горната устна е свързана съ сили отъ астралния свѣтъ. Отъ двѣтѣ устни едновременно изтичатъ два вида енергии: отъ горната — активна енергия, а отъ долната — пасивна. Буквата „б“ означава творческия принципъ въ природата. Забележете, когато иска да направи нѣщо, човѣкъ се напрѣга, напъва се, като че изговаря буквата „б“. Той се изпжчи напредъ, свие вежди,

напрегне се и казва: Б..а .., мога да направя това нѣщо! Следователно, щомъ произнесете звука „б“, вие се свързвате съ известенъ родъ енергии въ природата. Това показва, че нищо не е произволно, нищо не е случайно. Белегътъ на звука „б“ въ различнитѣ народи може да бѫде различенъ, но енергията, която е свързана съ самия звукъ, не е произволна. Интенсивностьта на тази енергия е точно опредѣлена величина. Щомъ произнесете този звукъ, това показва, че у васъ има желание да творите; за да реализирате желанието си, вие трѣбва да знаете, какъ да го произнесете. Когато произнесълъ този звукъ, Богъ създалъ свѣта. Той казалъ: „Да бѫде виделина!“ Свещената книга започва съ „Битието“ — създаването на свѣта, дето първата буква е пакъ „б“.

Когато изговаряте звука „в“, вие поставяте зѫбитѣ на горната челюсть върху долната устна. Зѫбитѣ сѫ свързани съ физическия свѣтъ. Следователно, при изговарянето на този звукъ става съединяване на единъ активенъ принципъ отъ физическия свѣтъ (зѫбитѣ) съ единъ пасивенъ принципъ отъ астралния свѣтъ (долната устна).

Когато произнасяте звука „г“, трѣбва да обърнете внимание на положението, което езикътъ взима. Думата „гърло“ се пише съ знака „г“. Такъвъ знакъ се образува и при изговарянето на звука „г“. Този знакъ означава безконечность. Когато произнесете звука „г“, езикътъ се подпира малко на небцето, близо·

до гърлото, което показва, че вие трѣбва да разбирате онѣзи мѣрки, съ които се опредѣлятъ безконечния редъ отъ енергии или числа. При звука „г“ става малко свиване на гърлото, а не на устнитѣ. Този звукъ представя музикално число. Енергиитѣ, които сѫ свързани съ него, идатъ отъ духовния свѣтъ, затова и думата „Господъ“ се започва съ тази буква. Буквата „Г“ е съставена отъ единица, върху която седи знака за безконечността. Когато казваме, че Господъ е безконеченъ, безграниченъ, този Неговъ атрибутъ се съдържа въ буквата „Г“, съ която започва думата „Господъ“ на български езикъ.

При изговарянето на звука „д“, езикътъ се допира до небцето горе, близо до зѫбитѣ. Езикътъ е разумното начало въ човѣка. Небцето пъкъ представя активенъ принципъ отъ Божествения свѣтъ. Следователно, при изговаряне на звука „д“, разумното начало въ човѣка влиза въ контактъ съ Божествения свѣтъ. Езикътъ има три служби: да вкусва, т. е. да опитва вкуса на нѣщата, да се движи и да говори. При изговаряне на буквата „д“, той се докосва съ крайчеца си само до Божествения свѣтъ. Въ звука „д“ се съдържа такава активна сила, която е въ състояние да примири противоположноститѣ между физическия и Божествения свѣтъ. Тази буква представя законъ на равновесие. Въ звука „д“ се съдържатъ такива правила, чрезъ които силитѣ на природата могатъ да се регулиратъ, уравновесяватъ или хармонизиратъ.

При изговаряне на звука „е“ става малко свиване на гърлото, а езикътъ заема особено положение въ устата. Той леко се докосва до зѫбитѣ на долната челюсть, до пасивната ѝ страна. Буквата Е означава размножаване въ природата. Сѫщевременно тя означава двата полукржга, получени отъ дѣлението на кржга на две части. Въ това положение на буквата, имаме знака Е. Ако сѫщата буква се обърне къмъ западъ, имаме буквата З. Ако се обърне нагоре, къмъ северъ, имаме еврейската буква ш, шинътъ: w. Отъ това гледище, буквата Е означава слизане на енергия отъ Божествения свѣтъ на физическия, за да послужи за размножаване и осѫществяване на всичко, което иска да се прояви, да се материализира.

Когато произнасяте буквата „ж“, между небцето и езика се образува малка дупчица. Това показва, че звукътъ „ж“ е свързанъ съ такива енергии, които съдействуватъ за растенето на органическитѣ семена въ живота. Като разглеждате буквата „ж“ внимателно, ще видите, че тя е образувана отъ два шина, или отъ две букви е, едната обърната нагоре, а другата — надолу. Това показва, че тукъ става двойно растене: горно, въ клонищата, на които се забелязватъ цвѣтове и плодове; и долно, въ коренитѣ, които растатъ, уякватъ и се размножаватъ. Следователно, звукътъ „ж“ е свързанъ съ сили, съ енергии, които работятъ за растенето и развиването.

Човѣкъ трѣбва да изучава звуковетѣ, за да се свърже съ енергиитѣ, които протичатъ презъ тѣхъ, и да може по такъвъ начинъ да си въздействува. Съ енергиитѣ, които излизатъ отъ мислитѣ, чувствата, думитѣ и постѫпкитѣ на човѣка се обясняватъ хармоничнитѣ и дисхармоничнитѣ състояния, които човѣкъ преживява. Представете си, че вие мислите за нѣкой вашъ приятель, и като си спомните за него, усѣщате едно приятно, хармонично разположение. Коя е причината за това разположение? — Добрата мисъль, която отправяте къмъ приятеля си. Мисъльта, изобщо, не върви въ права линия, но е малко вълнообразна. Въ това време и приятелтъ ви отправя къмъ васъ добра мисъль и се готви да ви посети, понеже ви е обещалъ. Вашитѣ мисли се срѣщатъ съ неговитѣ и между тѣхъ става правилна обмѣна. Понеже мислитѣ сѫ вълнообразни, възвишенията отъ мисъльта на приятеля ви съвпадатъ съ низинитѣ на вашата мисъль и продължаватъ своя пѫть (фиг. 1). Вие се усѣщате добре, хармонично разположени. Обаче, най-малкото съмнение по отношение на приятеля ви, нарушава хармонията на вашитѣ мисли, и вие усѣщате главоболие, напрежение около слѣпитѣ очи. Съмнението е причина за сблъскването на вашитѣ мисли. Какъ става това сблъскване? — Възвишенията на мислитѣ на вашия приятель не влизатъ вече въ трапчинкитѣ на вашата мисъль, но се срѣщатъ възвишения съ възвишения, вследствие на

което става отблъскване на мислитѣ (фиг. 2). Това отблъскване е причина за главоболието ви.

И тъй, когато между мислитѣ на единъ човѣкъ, или между мислитѣ на двама или повече души има хармония, винаги се образува свѣтлина. Щомъ хармонията между мислитѣ се наруши, въ ума на хората настава мракъ, тъмнина. Този законъ се провѣрява навсѣкѫде въ живота. Учителтъ обяснява на ученицитѣ си една задача. Ако нѣкой отъ тѣхъ се усъмни, че може да разбере задачата, веднага обясненията, които учителтъ дава, изчезватъ,

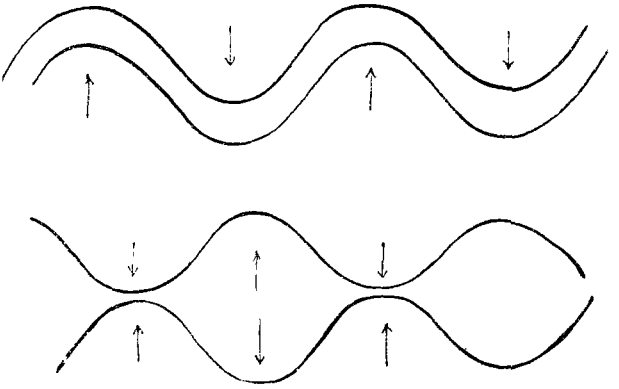

(Фиг. 1 и 2).

и задачата става тъмна, неразбрана. Следователно, когато учителтъ обяснява нѣщо, ученикътъ трѣбва да бѫде въ хармонична връзка

съ учителя си. Усъмни ли се, връзката се прекѫсва. Когато ученикътъ е въ връзка съ учителя си, последниятъ повдига мислитѣ на ученика си на високо, свързва ги съ вибрациитѣ на своитѣ мисли, и ученикътъ е доволенъ, че предметътъ му е ясенъ, че разбира нѣщата. Той се радва, че въ ума, въ съзнанието му е свѣтло.

Следователно, при срѣщата на две хармонични мисли, се образуватъ вълни, които вървятъ правилно въ своя пѫть. Височинитѣ на едната мисъль влизатъ въ вглѫбнатинитѣ на другата и образуватъ една вълна (фиг. 1). Въ такова положение се намиратъ две назѫбени колела, когато влизатъ едно въ друго. Ако се измѣни движението на тѣзи колела, веднага се явява дисхармония, и тѣ спиратъ. Ако не спратъ, ще се образува търкане, при което нѣкои отъ зѫбцитѣ ще се счупятъ.

Вие можете да направите опитъ да видите, какво е влиянието на хармоничнитѣ и дисхармоничнитѣ мисли върху човѣка. При две хармонични мисли едната е положителна; тя е свързана съ студенитѣ течения въ природата. Другата мисъль е носителка на отрицателна енергия; тя е свързана съ топлитѣ течения въ природата. Докато се движи между тѣзи две течения човѣкъ се усѣща добре, здравъ. Тогава, въ едното полушарие на мозъка му се образуватъ студени течения, а въ другото — топли,

магнетически течения. Когато главата се сгорещи, човѣкъ изпада въ болезнено състояние. За да се възстанови здравословното му състояние, трѣбва да се предизвика въ него нѣкакво раздвояване, въ смисълъ, да се създадатъ въ дветѣ полушария на мозъка две различни течения. Щомъ се постигне това състояние, кръвьта започва правилно да циркулира, и човѣкъ се усѣща здравъ. И дъждътъ въ природата се образува при сѫщитѣ условия, а именно, при срѣщата на две различни течения — топло и студено. Сѫщото може да се каже при образуване на мислитѣ и желанията на човѣка. И тѣ се образуватъ при срѣщата на две противоположни вълни, или течения.

Да се върнемъ къмъ буквитѣ и думитѣ. Когато произнасяте буквитѣ, добре е да ги пишете и да изучавате движенията, които правятъ гърлото, езикътъ и устнитѣ. Отъ буквитѣ постепенно ще пристѫпвате и къмъ думитѣ. Ще видите, че много думи сѫ написани граматически правилно, обаче, има известно несъответствие между смисъла имъ и силитѣ, които действуватъ въ тѣхъ. Запримѣръ, думата „престѫпникъ“ по смисълъ е лоша, но по съдържание на сили, на енергии, тя има възходещо движение. Като се каже на нѣкой човѣкъ престѫпникъ, подразбиратъ лице, което е нарушило законитѣ. Обаче, енергиитѣ на тази дума сѫ въ възходеща степень. Тази дума има благородно произхождение. У българитѣ, когато малкото дете за пръвъ пѫть

пристѫпва, т. е. направи първа стѫпка въ живота си, майката омѣсва прѣсна медена питка, и поканва съседитѣ си на угощение. Значи, за престѫпника се готви затворъ, а за току — що пристѫпилото дете — питка. Това показва, че макаръ на нѣкои думи да е придаденъ лошъ смисълъ, тѣ не сѫ изгубили своята чистота, не сѫ опорочени.

Какъ става това, ще обясня съ следния примѣръ. Представете си, че имате едно хубаво шише, отъ чистъ, доброкачественъ порцеланъ. Сипвате въ шишето силна киселина. Киселината е вредна, опасна, обаче, тя не опорочава шишето. Тя не прониква презъ шуплитѣ на порцелана. Като се изпразни шишето, вие искате да налѣете въ него чиста, хубава вода. Какво трѣбва да направите? Измивате шишето добре и виждате, че то става чисто, и свободно можете да го напълните съ вода. Какво показва това? — Това показва, че съдържанието на шишето е било нечисто, обаче, самото шише е запазило първоначалнитѣ си свойства. Такова е положението и съ думата „престѫпникъ“, която по смисълъ само е опорочена, а не по първоначаленъ произходъ, по сѫщина, по вибрации. Щомъ се освободимъ отъ смисъла на тази дума, тя придобива сѫщия характеръ, какъвто е имала първоначално. Освенъ форма, съдържание и смисълъ, думитѣ иматъ още и възрастъ. Нѣкои думи живѣятъ нѣколко години само; други — по сто, двеста години; трети — по

хиляда, две хиляди години и повече. Думата „престѫпникъ“ не е негативна дума, но въ български езикъ тя е придобила съвсемъ друго значение и се е опорочила. Сѫщо така е опорочена и думата „шантонерка“. Тя е френска дума, Франция е нейно отечество, тамъ сѫ нейнитѣ майка и баща и означава „пѣвица“. Тази дума е отъ високо, отъ благородно произхождение. Като напуснала отечеството си, тя останала безъ майка и баща, тръгнала по чужди народи, по чужди кѫщи, които съвсемъ изопачили нейния смисълъ и значение. Дето ходила, всички я впрѣгали на работа като слугиня, да мие чиниитѣ имъ, вследствие на което тази дума днесъ е опорочена. Като се каже „шантонерка“ разбиратъ лека, безпѫтна жена, която води пороченъ животъ.

И тъй, като изучавате различнитѣ езици, обръщайте внимание върху положителнитѣ и отрицателнитѣ думи. Запримѣръ, думата „свѣтлина“ е положителна, а „тъмнина“ — отрицателна. Тъмнината всѣкога следва свѣтлината. Тѣ сѫ две сестри, едната е облѣчена въ тъмни дрехи, а другата — въ свѣтли. Когато се скрие задъ хоризонта, свѣтлината става невидима. Обаче, тъмнината неотклонно я следва. Следователно, противоположната сила на свѣтлината е тъмнината, на любовьта — умразата, на доброто — злото. Свѣтлината, любовьта и доброто сѫ положителни думи, а тъмнината, умразата и злото — отрицателни. Като класифицирате по този начинъ думитѣ,

ще се спрете и върху думата „престѫпникъ“ да видите, коя друга дума отговаря на съдържанието, което е вложено въ нея. Вие трѣбва да намѣрите бащата и майката на думата „престѫпникъ“, да изучите нейното произхождение. Ако майката и бащата на тази дума сѫ добри, благородни хора, невъзможно е тѣхната дъщеря или тѣхниятъ синъ да сѫ престѫпници. Такъвъ е законътъ. Обаче, случава се понѣкога въ развитието на човѣка да стане нѣкакво отклонение, но това отклонение по никой начинъ не може да бѫде престѫпление. Казвате, че думата престѫпникъ може да се замѣсти съ думата злодѣецъ. Тази дума означава човѣкъ, който работи съ отрицателенъ методъ. Като изучавате положителнитѣ и отрицателнитѣ думи въ нѣкой езикъ, трѣбва да се спрете и върху неутралнитѣ думи. За следния пѫть направете единъ списъкъ отъ 50 положителни и 50 отрицателни думи да видите, дали съдържанието и смисълътъ на думитѣ отговарятъ всѣкога на външния имъ видъ, на външния имъ изразъ.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да правите редъ упражнения, да дойдете до положение да разбирате думитѣ по съдържание и смисълъ. Защо? — Защото на окултния ученикъ не е позволено да си служи съ двусмислени думи. Когато искате да изкажете една истина, думитѣ, съ които си служите, трѣбва да бѫдатъ положителни и по форма, и по съдържание, и по смисълъ.

Освенъ това, всѣка дума представя картина, образъ на нѣщо живо, било отъ физическия, било отъ духовния свѣтъ. Спомнете си, кое бѣше първото окултно музикално упражнение, което ви се даде въ Школата. Първото музикално упражнение бѣше отъ физическия свѣтъ: „Сила жива изворна течуща“. То представя жива картина на водата, която тече, която се движи. Второто музикално упражнение бѣше: „Изгрѣва слънцето“. Когато изговорите думитѣ „изгрѣва слънцето“, вие започвате да мислите. Имате предъ себе си жива картина на изгрѣващето слънце. Вие си представяте, какъ слънцето изгрѣва, какъ праща свѣтлината си въ цѣлата природа и какво върши тази свѣтлина. „Изгрѣва слънцето, праща свѣтлина, носи радость за живота тя“. На какво се дължи тази радость? — Радостьта се дължи на това, че всички растения изникватъ, растатъ и се развиватъ. Това е друга картина, но вече отъ астралния свѣтъ, въ който енергиитѣ сж по-възвишени, по-фини отъ тия на физическия свѣтъ.

Третото музикално упражнение, което ви се даде, бѣше: „Сладко медено“. И то събужда въ въображението редъ картини: за слънцето, за цвѣтята, за пчелитѣ и тѣхния животъ, за културата имъ, за тѣхната голѣма чистота. Тия картини осмислятъ думитѣ „сладко медено“. При тия картини изпжква идеята, която се съдържа въ думитѣ „сладко медено“. Това сладко е дошло отъ слънцето

и влѣзло въ цвѣтята, отдето пчелитѣ го изсмукватъ и преработватъ. Тѣ го превръщатъ въ медъ и го използуватъ за храна. Когато си представите картината за живота на пчелитѣ, на пръвъ погледъ изпѫква тѣхната физическа чистота и голѣмото имъ трудолюбие. Достатъчно е най-малкото нарушаване на законитѣ на една отъ пчелитѣ, за да бѫде тя строго наказана.

И тъй, когато изучавате нѣкой езикъ, добре е да класифицирате думитѣ така, че всѣка отъ тѣхъ да се постави въ съответния за нея свѣтъ: физически, астраленъ или умственъ. Така разпредѣлени, всѣка на своето мѣсто, думитѣ ще бѫдатъ ясни, разбрани по смисълъ и по съдържание. Тогава нѣма да сѫществува тази двусмисленость, каквато понѣкога срѣщате въ нѣкои думи. Напримѣръ, вие често употрѣбявате думата „любовь“, но нѣкои се срамуватъ, когато я произнасятъ, а други се запитватъ, за каква любовь се говори. Това показва, че тази дума има нѣколко значения, които се дължатъ на различни течения въ нея: възходещо и низходещо. Да се питате, за каква любовь се говори, това показва, че има нѣколко вида прояви на любовьта: проява на любовьта между животнитѣ, между хората, между ангелитѣ и най-после Божествена Любовь.

Каква е разликата между ангелската и Божествената Любовь? Като ученици на любовьта, вие ще кажете. каква е разли-

ката между едната и другата любовь. (— Божествената Любовь крие въ себе си сили, условия за растене). — Божествената Любовь се отличава съ абсолютна вѣрность. Въ нея нѣма нито промѣна, нито измѣна. Тя не се измѣня нито по форма, нито по съдържание, нито по смисълъ. Ангелската любовь се измѣня по форма, но никога по съдържание и смисълъ. Щомъ не се измѣня по съдържание и по смисълъ, това показва, че ангелската любовь е свободна отъ страсти. Ако говорите на нѣкой ангелъ за страститѣ, той нищо нѣма да разбере. Въ това отношение ангелитѣ сж абсолютно невежи. Що се отнася до човѣшката любовь, вия я познавате, нѣма защо да се спираме да говоримъ за нея. Всички знаете, че човѣшката любовь е примѣсена съ животинска. Затова, именно, тя се измѣня по форма, по съдържание, но не и по смисълъ. Тя включва страстьта, а изключва чистотата. Отличителното качество на човѣшката любовь е, че тя всѣкога ограничава. Достатъчно е да ви залюби единъ човѣкъ, за да ви ограничи веднага. Той казва: Азъ те обичамъ, и ти ще дружишъ само съ мене и съ моитѣ приятели. Вънъ отъ тѣхъ нѣмашъ право да дружишъ съ никого. Животинската любовь пъкъ се измѣня и по форма, и по съдържание, и по смисълъ. Тя забравя всичко.

Ако разгледаме думата „животъ, животинска“ по съдържание и по смисълъ, намираме, че тя е положителна дума. Когато искаме да

пресилимъ нѣщо, да покажемъ, че енергиитѣ, които текатъ нѣкжде, сѫ низши, ние употрѣбяваме думата „животинско“, обаче, тази дума ни най-малко не съдържа низши енергии въ себе си. Запримѣръ, има животни, които проявяватъ по-висока любовь отъ човѣшката. Наблюдавано е, какъ плъхъ е носилъ зрънца на единъ гължбъ да го храни. Ние считаме животинската любовь за низша, защото е свързана изключително съ материята. Тя не признава по-високъ свѣтъ отъ материалния. Щомъ материалниятъ свѣтъ престане да сѫществува, и любовьта на животнитѣ се прекратява. Доколкото интереситѣ на животнитѣ сѫ свързани съ материалното, дотолкова се простира и любовьта имъ. Човѣшката любовь, обаче, обхваща и двата свѣта: и материалния, и духовния. Като изучавате живота на птицитѣ, виждате, че тѣ се събиратъ по много заедно не отъ любовь, но отъ нужда да се бранятъ, да нападатъ жертвитѣ си и т. н. Щомъ мине опасността, която ги застрашава, тѣ веднага се разпръсватъ. И човѣкъ минава презъ тия състояния. За да дойде до великата любовь, човѣкъ трѣбва да мине презъ всички фази на любовьта: презъ животинската, презъ ангелската и най-после ще влѣзе въ Божествената Любовь. Това сѫ фази на любовьта, които човѣкъ трѣбва да наблюдава и да изучава въ себе си.

И тъй, докато се занимава само съ материалния животъ, човѣкъ се намира въ грани-

цитѣ на животинската любовь; докато се занимава съ материалния и духовния животъ, той е въ границитѣ на човѣшката любовь; щомъ изчезнатъ страститѣ отъ човѣшката любовь, човѣкъ влиза въ ангелската любовь. И най-после, когато разбере причинитѣ на всички явления въ живота, човѣкъ влиза въ Божествената Любовь. За да провѣрите истинностьта на моитѣ думи, правете наблюдения върху своитѣ прояви, както и върху тия на ближнитѣ си, да видите, до коя фаза на любовьта сте достигнали. Ще видите, какви тънки различия сѫществуватъ въ проявитѣ на любовьта въ различнитѣ хора. Като ученици, вие трѣбва да изучавате любовьта въ всичкитѣ ѝ прояви, за да разберете най-високата любовь — Божията. Ако думата „любовь“ не е опредѣлена, причината затова е, че тя съдържа въ себе си четири вида течения, между които има известно съотношение. Отъ тѣзи четири вида течения въ природата можете да съставите четири уравнения, въ които Божествената Любовь ще означите съ буквата Б, ангелската — съ буквата А, човѣшката — съ буквата М, отъ думата „манасъ“, което означава мѫжъ, а животинската — съ буквата Ж. Ако стомахътъ има надмощие надъ другитѣ органи, човѣкъ проявява човѣшка любовь; ако дробоветѣ иматъ надмощие, той проявява ангелска любовь; ако мозъкътъ има надмощие, той проявява Божествена Любовь.

И тъй, ако широчината на главата, т. е. ако широчината на мозъка е по-голѣма отъ дължината, това показва, че въ този човѣкъ преобладава животинската любовь. За широчина на главата се измѣрва разстоянието отъ едното ухо до другото. Колкото по-голѣма е широчината на главата, толкова по-голѣма е интенсивностьта на силитѣ, които действуватъ въ тия центрове. Освенъ широчина, всѣки органъ проявява известна активность, която произтича отъ обема, отъ пространството, което той заема въ даденъ моментъ. Ако

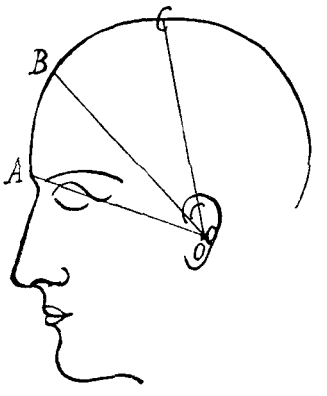

(Фиг. 3).

отъ срѣдата на ухото прекарате радиуси къмъ предната и горната часть на главата, по дължината на тия радиуси ще опредѣлите, каква е любовьта въ човѣка. Ако радиусътъ ОА е по-голѣмъ отъ другитѣ радиуси, тогава преобладава човѣшката любовь; ако радиусътъ ОВ е по-голѣмъ отъ другитѣ, преобладава ангелската любовь; ако радиусътъ ОС е по-голѣмъ отъ останалитѣ, преобладава Божествената Любовь. Следователно, по голѣминатa на радиуситѣ

се опредѣля интенсивностьта на любовьта, която се проявява въ даденъ човѣкъ. Дължината на радиуситѣ опредѣля степенитѣ на интенсивностьта на любовьта.

Ако отъ ухото прекарате две линии, едната надъ носа ОА, а другата подъ носа ОВ, ще се образува единъ жгълъ отъ 30, който опредѣля интелигентностьта на човѣка. (Фиг. 4).

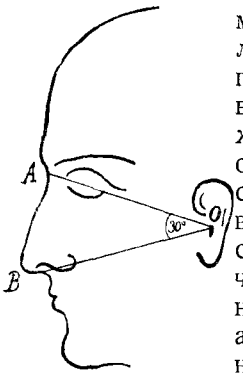

(Фиг. 4).

По голѣмината на този жгълъ можете да опредѣлите различнитѣ степени на интелигентность животнитѣ. Първоначално центърътъ на тежестьта на мозъка е билъ отзадъ нѣкжде, но при постепенното развитие на човѣка, центърътъ на тежестьта е миналъ въ предната часть на мозъка. Затова, именно, челото на човѣка е право, а на животнитѣ — наклонено, полегато. Тази е причината, задето животнитѣ ходятъ на четири крака, а не на два, като човѣка. Жгълътъ АОВ опредѣля интенсивностьта на умственитѣ енергии въ човѣка. Ако разгледате, какъ се пише на български езикъ думата „любовь“, ще видите, че първата буква Л въ думата представя жгълъ, подобенъ на $<$ АОВ. Този жгълъ е съставенъ отъ две ве-

личини, АО и ВО, които се движатъ въ две различни посоки и противодействуватъ една на друга. Като напишете думата „любовь“, ще видите, че жгълътъ АВС, (фиг. 5) който представя буквата А, е сжщо така образуванъ

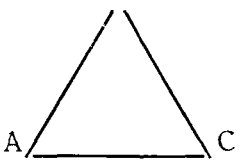

(Фиг. 5).

отъ две величини АВ и ВС, които се движатъ въ различни посоки. За да предадете разумность на любовьта, трѣбва да съедините точкитѣ А и С съ права линия, да образувате трижгълникъ. При това положение тритѣ страни на трижгълника могатъ да бждатъ равни помежду си. Обаче, отъ движението на линиитѣ АВ и ВС, въ една или друга посока, зависи и тѣхната голѣмина. Ако тѣзи линии сж по-дълги или по-кжси отъ линията АС, ще се образува правожгъленъ трижгълникъ, по отношение на който може да се приложи Питагоровата теорема: сборътъ отъ квадратитѣ, построени върху двата катета, е равенъ на квадрата, построенъ върху хипотенузата. Площьта е мѣрка на силитѣ. Следователно, силитѣ, които действуватъ въ квадрата, построенъ върху хипотенузата, сж равни на сумата отъ силитѣ, които действуватъ въ квадратитѣ, построени върху двата катета.

Често се говори въ живота за правия пжть, който се символизира съ права линия.

Обаче, правата линия ни най-малко не означава правъ пѫть. Правата линия опредѣля най-кѫсото разстояние между две точки, но въ никой случай тя не опредѣля правия пѫть. Защо? — Защото и разбойникътъ избира най-кѫсия пѫть безъ, обаче, да върви въ правия пѫть. Между правата линия и правия пѫть има голѣма разлика. Правиятъ пѫть се опредѣля отъ интенсивностьта на силитѣ, които дѣйствуватъ въ човѣка. Ще представя тази идея графически (фиг. 6). Имате силитѣ M и N, които идатъ отъ две различни посоки и се движатъ къмъ точка A, обаче, срѣщатъ съпротивлението CD и се отблъскватъ.

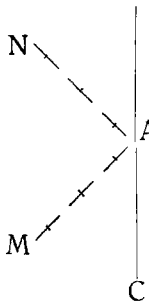

(Фиг. 6).

Това съпротивление представя скала, всрѣдъ която има изворъ A. Силитѣ M и N, които вървятъ къмъ A, представятъ силитѣ на ума MA и силитѣ на сърцето NA. Когато тѣзи сили срещнатъ съпротивлението CD, тѣ се връщатъ назадъ, като образуватъ кржгъ. Щомъ изминатъ този кржгъ, тѣ се връщатъ тамъ, отдето сѫ излѣзли. За да не се отблъснатъ, тия сили трѣбва да се впрегнатъ на работа. Това ще извърши волята. Волята е сила, която впрѣга мислитѣ и чувствата на човѣка на работа и произвежда редъ дѣйствия. Когато нѣкой човѣкъ има слаба воля, мислитѣ и желанията въ него образуватъ по единъ кржгъ,

безъ да извършатъ нѣкаква работа. Който има силна воля, той впрѣга мислитѣ и желанията си на работа и извършва нѣщо.

Това сѫ обяснения, които отклоняватъ вниманието на ученика. Тѣзи обяснения сѫ нужни за почивка. Така постѫпва учителтъ съ малкитѣ деца. Когато забележи, че сѫ се уморили, учителтъ пресича урока и разказва на ученицитѣ си приказка. Като си починатъ, той пакъ пристѫпва къмъ предмета си. Сега и вие, като слушате обясненията, които ви давамъ за силитѣ, не можете да намѣрите връзка между това, съ което започнахъ лекцията, и това, което сега говоря. Връзката седи въ това, че при произнасянето на всѣка дума трѣбва да проявите мисъль, чувство и действие. Отъ окултно гледище, всѣка произнесена дума, всѣко движение съдържатъ или положителни, или отрицателни сили въ себе си. Запримѣръ, когато искате да ударите нѣкого, вие правите движение надолу; когато искате да задържите нѣкого отъ престѫпление, вие правите движение съ рѫцетѣ си напредъ. Движенията, които правимъ нагоре, съдържатъ възходещи сили и могатъ да бѫдатъ положителни и отрицателни. Движенията, които иматъ посока надолу, сѫ низходещи и могатъ да бѫдатъ положителни и отрицателни. Като знаете това, вие трѣбва да бѫдете внимателни въ движенията си. Никога не дръжте главата си надолу, къмъ земята, защото ще се свържете съ си-

литѣ на земята, които ще укажатъ въздействие върху мисъльта ви. Затова, повдигайте главата си нагоре, да свържете мисъльта си съ силитѣ, които излизатъ отъ слънцето. Необходимо е отъ време на време да поглежда човѣкъ и къмъ земята, но ако постоянно гледа къмъ земята, той ще се изопачи. Българитѣ казватъ: „Пази се отъ човѣкъ, който гледа къмъ земята“. Турцитѣ казватъ: „Който гледа къмъ земята, той гори сърцата“. Всѣко движение е резултатъ на нѣкакви сили, независимо това, дали човѣкъ ги съзнава. Тѣ могатъ да бѫдатъ отъ умственъ, или отъ сърдеченъ характеръ. Сѫщо така движенията могатъ да произлизатъ отъ съзнанието, отъ самосъзнанието, отъ подсъзнанието и отъ свръхсъзнанието на човѣка. Ученикътъ трѣбва да се наблюдава, да изучава движенията и силитѣ, които сѫ свързани съ тѣхъ, за да може чрезъ думитѣ правилно да ги регулира.

Сега, като пишете върху зададената тема „Разлика между духъ и душа“, спрете се известно време върху думитѣ „духъ и душа“ и помислете малко. Тѣ ще хвърлятъ свѣтлина въ съзнанието ви и ще напишете нѣщо самостоятелно. Тѣзи думи сѫ идейни, тѣ носятъ свѣтлина въ себе си. Като се спирате върху думитѣ, вие ще се научите да разбирате дълбокия смисълъ, който е вложенъ въ тѣхъ. Окултниятъ ученикъ никога не трѣбва да бърза. Като произнесете думитѣ „душа и

духъ“ нѣколко пѫти спокойно, тихо, при думата „душа“ ще почувствувате подъ лъжичката си особена топлина, особена мекота и ще изпитате желание да помилвате всичко, което се намира около васъ. Като произнесете думата „духъ“, ще изпитате особена сила, особена активность. Думата „душа“ произвежда мекота, а думата „духъ“ — сила. Думата „душа“ произвежда вѫтрешно разширяване къмъ даденъ центъръ, а думата „духъ“ — разширяване навънъ, съ желание да се завладѣе свѣтътъ. Това сѫ преживявания, които ще имате отъ произнасянето на думитѣ душа и духъ.

После ще се запитате: Азъ душа ли съмъ? — Душа съмъ, защото душа, мириша нѣщо. Както виждате, думата „душа“ има нѣколко значения: душа, мириша нѣщо; душа нѣкого, т. е. хващамъ нѣкого за гърлото, опитвамъ го, дали е душа, или не, дали живѣе, или не. Следъ това ще си кажете: Азъ съмъ духъ. Като кажете тази дума, ще усѣтите, че въ васъ се влива едно течение на сила, на активность, съ желание да излѣзе навънъ. При произнасяне на тѣзи две думи, ще се образуватъ две течения: едното иде отвънъ, минава презъ главата и слиза въ симпатичната нервна система. Другото течение излиза отъ симпатичната нервна система, минава презъ сърцето и оттамъ се разпростира въ главата. При произнасянето на думата „душа“, теченията идатъ отгоре и проникватъ вѫтре въ организъма; при произ-

насянето на думата „духъ“, теченията вървятъ по посока отвѫтре навънъ. Като знаете това, вие трѣбва правилно да регулирате енергиитѣ на вашия организъмъ. Ако енергиитѣ на вашия организъмъ не сѫ правилно разпредѣлени, това ще ви причини редъ страдания. Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че енергиитѣ у васъ не сѫ равномѣрно разпредѣлени, нѣкѫде сѫ събрани повече енергии, нѣкѫде — по-малко, вследствие на което преживявате нѣкакви дисхармонични състояния. Когато казваме, че нѣкой човѣкъ има характеръ, това значи, че енергиитѣ въ него сѫ разпредѣлени точно на своето мѣсто и се намиратъ въ хармония помежду си.

Като ученици, вие трѣбва да разбирате закона за трансформиране на енергиитѣ на своя организъмъ, да не изпадате въ неправилности. За тази цель вие трѣбва да регулирате силитѣ на своя организъмъ, да ги уравновесите, да контролирате ума и сърцето си, да направлявате волята си, да разберете отношенията, които сѫществуватъ между духа и душата. Щомъ постигнете това, ще можете да изпълните задълженията си, които имате къмъ природата, ще постигнете и цельта, къмъ която се стремите — да познаете Бога, да познаете себе си. Това е смисълътъ на живота. Да намѣри смисъла на живота, тази е една отъ великитѣ задачи на окултния ученикъ. За да постигне това, той трѣбва да започне отъ

най-малката задача — работа върху своето тѣло. За това се изискватъ упражнения, усилия, трудъ.

Т. м.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

*

6. Лекция отъ Учителя, държана на 8 ноември, 1922 г. София.

Предназначение на дихателната система.

— F i r — für — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.
Т. м.

Прочетете сега положителнитѣ думи, които сте написали. Следниятъ пѫть ще прочетете отрицателнитѣ думи.

За следния пѫть пишете върху темата: „Предназначението на дихателната система“.

Сега ще ви дамъ едно психическо упражнение, което ще правите сутринь, следъ ставане, и вечерь, преди лѣгане. Ще дигнете рѫцетѣ си нагоре и ще произнесете думата „свѣтлина“, като наблюдавате, каква промѣна става въ състоянието ви. Упражнението ще продължава отъ 10—25 секунди. (Рѫцетѣ се поставятъ една до друга предъ челото, съ длани, обърнати къмъ лицето). Следъ това ще свалите рѫцетѣ си долу и ще ги поставите на горната часть на носа, като произнесете думата „благоухание“. Като произнесете тази дума, ще наблюдавате, каква промѣна става въ състоянието ви. Най-после ще поставите рѫцетѣ си подъ носа, на горната устна, и ще произнесете думата „сладость“. Пакъ ще наблюдавате промѣнитѣ въ състоянието ви.

Първата дума, която ще произнесете, е „свѣтлина“, после — „благоухание“ и най-после — „сладость“. Думитѣ вървятъ отъ възходеща къмъ низходеща степень. Материята на думата „свѣтлина“ е най-рѣдка, после тази на „благоуханието“, а най-гѫста е материята на думата „сладость“.

Сега, на васъ се вижда чудно, защо ви давамъ темата „предназначението на дихателната система“. Какви знания имате за дишането? Защо диша човѣкъ? — Човѣкъ диша, за да подържа живота, горението въ своя организъмъ. — Какво нѣщо е горението и какво — дишането? Споредъ нѣкои дишането е процесъ на чистене. Въ бѣлитѣ дробове има повече отъ 600 милиона клетки, затворени въ малки стаички, въ малки лаборатории. Когато въздухътъ влиза въ бѣлия дробъ, всѣка отъ тия клетки, за кратъкъ моментъ, изпълнява двойна служба: физиологическа и психическа. Въ този смисълъ, дишането е двоенъ процесъ на хранене. Въ една минута човѣкъ прави 20 вдишки, 20 обѣда, а въ единъ часъ — 20.60 = 1200 вдишки, 1200 обѣда. Ако всѣки такъвъ обѣдъ струва столева, значи, въ единъ часъ, за всѣки човѣкъ се изразходватъ 120,000 лв. за дишане. За 24 ч. пъкъ той ще струва на природата 2,880,000 лв. При всѣко вдишване природата слага трапеза на човѣка; при всѣко издишване, тя вдига трапезата. При всѣко вдигане и слагане на трапезата, работницитѣ извършватъ своитѣ за-

дължения. Сложна е работата на тия работници, които иматъ крайната задача да пречистятъ кръвьта. Следъ всичката сложна функция, вие считате, че тия клетки не сѫ разумни. Разумни сѫ клеткитѣ на човѣшкия организъмъ. Клеткитѣ на всѣки органъ, на всѣки удъ отъ човѣшкия организъмъ иматъ специална служба и предназначение.

И тъй, дишането е двоенъ процесъ: физиологически и психически. Крайната цель на дишането, като психически процесъ, е пречистване на мисъльта. Следователно, дишането е свързано съ мисленето, съ мисъльта. Кое е най-доброто дишане? — Има три вида дишане: горно, срѣдно и долно — споредъ това, коя часть отъ дробоветѣ взима най-голѣмо участие при дишането. Бѣлиятъ дробъ представя сложна лаборатория, въ която се кръстосватъ много енергии. Праната отъ въздуха прониква въ бѣлитѣ дробове и помага за озонирането на кръвьта даже и тамъ, дето въздухътъ мѫчно може да проникне. Въ така пречистената кръвь се влагатъ елементитѣ на живота. Най-добро е пълното дишане. За пълното дишане помага главно любовьта. Значи, любовьта е първото и необходимо условие за пълното дишане. Когато диша, човѣкъ трѣбва да оценява въздуха като незамѣнимо благо. Когато гледате на въздуха като неоценимо благо, той прониква и въ най-отдалеченитѣ клетки на дробоветѣ, изпраща имъ своята прана, своята жизнена енергия, която тѣ из-

вличатъ и изпращатъ по цѣлия организъмъ. Значи, любовьта първо засѣга дробоветѣ. Който люби, той се разширява, разширява дробоветѣ си. Когато човѣкъ възприема едно благо съзнателно, съ благодарность, любовьта започва да действува въ него и го повдига. Тази любовь е положителна, възходеща и разширява човѣка. Всѣка Божествена енергия, която слиза отгоре, трѣбва да мине първо презъ дихателната система, оттамъ да се качи въ ума и после да слѣзе въ сърцето.

Когато се говори за любовьта, мнозина казватъ, че любовьта е слѣпа. Този изразъ е останалъ отъ времето, когато човѣчеството се е намирало подъ влияние на месечината, въ периода на постояннитѣ промѣни. Въ сжщность любовьта се проявява въ разумния животъ. Защото, сама по себе си, любовьта е най-възвишеното нѣщо въ свѣта. Дето любовьта прониква, тамъ е животътъ, тамъ е културата. Божественията день започва съ любовьта. Казано е въ Писанието: „И рече Богъ да бжде виделина!“ — и стана виделина. Всѣки може да каже, да рече нѣщо, но затова се иска отъ човѣка първо да възприеме въздуха заедно съ праната, съ Божествената енергия, която е вложена въ него. Като проникне въ ума и въ сърцето, тази енергия ще даде потикъ на човѣка да се изкаже, да рече това, което е намислилъ. Следователно, който иска да говори разумно, той трѣбва да се научи правилно да диша и правилно да мисли.

Правили ли сте опитъ да дишате тихо, никой да не ви чува? Когато дишате дълбоко, вие дишате съ шумъ, всички наоколо ви чуватъ. Изкуство е човѣкъ да диша дълбоко, но безъ шумъ, никой да не чува. Когато дишате дълбоко, турайте рѫцетѣ си на стомаха, тъй щото при всѣко поемане и издишване на въздуха, и рѫцетѣ да се повдигатъ.

Вие трѣбва да изучавате добре процеса на дишането, да можете да го опишете и въ физиологическо, и въ психическо отношение. Изучавайте разнитѣ методи на дишане, да видите, кой методъ да приложите като най-добъръ. Правете опити, при всѣка вдишка да мислите за „свѣтлината“, за да можете по този начинъ да се свържете съ нейнитѣ енергии. Тѣзи енергии се намиратъ въ въздуха, отдето трѣбва да ги извлѣчете. Като мислите за „благоуханието“, ще извлѣчете отъ въздуха другъ родъ енергии. Като мислите за „сладостьта“, ще извлѣчете трети родъ енергия. Като мислите върху тѣзи думи и сѫщевременно дишате, ще видите, че всѣка дума се отразява различно върху пулса на сърцето. Наймалкитѣ, най-слабитѣ промѣни въ пулса говорятъ за деликатни преживявания на човѣка. Рѣзкитѣ промѣни въ пулса пъкъ говорятъ за голѣми преживявания на човѣка. Когато човѣкъ се въодушевява отъ възвишени мисли и чувства, биенето на сърцето му е ритмично, пулсътъ му е правиленъ, хармониченъ. Когато човѣкъ живѣе въ областьта на грубитѣ, низ-

китѣ чувства, пулсътъ му е дисхармониченъ, неправиленъ. Той изгубва естествения ритъмъ на своя пулсъ. При такива случаи струва ви се, че сърцето на човѣка спира. Така бие сърцето на хора, които страдатъ отъ сърцебиене. Едно трѣбва да научите: да дишате правилно. Защо? — Защото чрезъ правилното дишане ще пречистите мислитѣ си, ще пречистите кръвьта си, ще пречистите и мозъка си.

Като се говори за дишането, трѣбва да знаете състава на въздуха. Кои елементи влизатъ въ въздуха? — Въздухътъ е смѣсь отъ 1/5 кислородъ и 4/5 азотъ. — Значи, умственията свѣтъ борави съ елементитѣ на физическия свѣтъ. — Какво се отдѣля при дишането? — При дишането се поглъща кислородъ отъ въздуха, а се издиша вѫглероденъ двуокисъ. — Въ какво състояние се намиратъ елементитѣ кислородъ и азотъ въ въздуха? — Въ молекулно състояние. Изобщо, когато даденъ елементъ се е получилъ вече отъ нѣкое сложно тѣло, той е въ молекулно състояние. Когато се получава отъ сложното тѣло, докато атомитѣ му не сѫ успѣли още да се съединятъ въ молекули, той се намира въ атомно състояние. И най-после, когато нѣкое сложно тѣло се разтвори въ вода, елементитѣ му се намиратъ въ йонно състояние. — Кога сѫ най-активни елементитѣ? — Когато сѫ въ йонно състояние. По-слабо активни сѫ, когато се намиратъ въ атомно състояние, а най-слабо активни, когато сѫ въ молекулно състояние.

— Човѣкъ трѣбва да се наблюдава, да види, какво е състоянието му, когато е неразположенъ, възбуденъ, гнѣвенъ и какво — когато е спокоенъ, добре разположенъ. Доброто или лошото разположение се отразява на дишането, на пулса. Който разбира това, по пулса на човѣка ще разбере неговото физическо и душевно разположение.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате всичкитѣ състояния, да различавате тѣхната материя, по гѫстота, по съставъ. Запримѣръ, каква е материята на гнѣва: гѫста или рѣдка? — Гѫста. — Отъ какви съединения е образувана? — Отъ експлозивни вещества. Гнѣвътъ е опасенъ поради експлозиитѣ, които го придружаватъ. Който се е разгнѣвилъ, той се чувствува, като че е горѣлъ, като че е станалъ пожаръ въ него, следъ много време което трѣбва да мине, докато поправи всички повреди отъ този пожаръ. Повредитѣ ставатъ въ неговия организъмъ. На какво се дължи гнѣвътъ? — На излишни енергии въ организъма. Когато човѣкъ има много желания, които не може да реализира, часть отъ енергията. която е била опредѣлена за тѣхното реализиране, остава неизползувана. Тази енергия е причина за гнѣва въ човѣка. Необработенитѣ вещества въ мозъка предизвикватъ слаби процеси на гниене, на ферментация, вследствие на което се предизвиква гнѣва. Непостигнатитѣ желания произвеждатъ гнѣва. Когато нѣкой се гнѣви, това показва, че има много

нереализирани, непостигнати желания. — Какъвъ е цѣрътъ на гнѣва? — Да се реализиратъ тия желания. Излишната енергия се събира задъ ушитѣ на човѣка. Въ гнѣвливитѣ хора тѣзи мѣста сѫ силно развити. Френолозитѣ наричатъ тѣзи центрове разрушителни. Тѣзи центрове сѫ свързани съ двигателнитѣ мускули на устата, затова, когато се разгнѣви, човѣкъ започва да мърда устата си. Който разбира закона за трансформиране на енергиитѣ, той ще знае, по какъвъ начинъ да отправи излишната енергия отъ ушитѣ си къмъ мозъка, да я впрегне на работа. Който не разбира този законъ, като се разгнѣви, той ще впрегне езика си на работа — напредъ, назадъ, докато изхвърли тази енергия навънъ и се облекчи. Езикътъ е картечницата, а думитѣ — картечниятъ огънь, който се изсипва надѣсно — налѣво, докато се свърши. Когато искате да знаете, кои думи сѫ отрицателни, идете при нѣкой гнѣвенъ човѣкъ, вземете листъ и моливъ и започнете да пишете. Той ще изкаже такива отрицателни думи, каквито въ никой речникъ не бихте намѣрили. Ако искате да знаете, кои думи сѫ положителни, идете при нѣкой благодаренъ, доволенъ човѣкъ и го слушайте.

Като методъ за въздействие срещу гнѣва, окултната наука препоржчва на ученика да се откаже отъ многото си желания. Не е позволено на ученика да има едновременно много желания. Защо? — Защото не могатъ да се

развиватъ правилно. Опредѣлено е, колко квадратни метра земя е нужно за едно плодно дърво, за да вирѣе добре. Ако имате единъ декаръ земя, върху която искате да посадите лозови пръчки, вие можете да посадите наймного десеть пръчки. Посадите ли повече, тѣ ще се развиватъ слабо, ще даватъ хилави плодове. Следователно, за да не получите хилави плодове, не бързайте да реализирате всичкитѣ си желания изведнъжъ. Желанията на човѣка се намиратъ въ зародишно състояние, и затова той трѣбва постепенно, едно по едно, да ги излупва, да може да ги храни, да дадатъ добри плодове. Всѣко желание на човѣка е капиталъ, който може да се превърне въ кинетическа енергия, но то трѣбва да чака времето си. Всѣко желание е сила, която ще даде своитѣ резултати, но тази сила трѣбва да се събуди на опредѣленото за нея време. Желанието не трѣбва да се събужда нито по-рано, нито по-късно отъ опредѣленото време. За всѣко желание има опредѣлено време и пространство, когато то може да се реализира. Ако не спазите това време, ще се натъкнете на редъ отрицателни състояния, между които на първо мѣсто ще бѫде гнѣвътъ. А като не може да постигне нѣкое свое желание, човѣкъ завижда. Щомъ започне да завижда, ще дойде и гнѣвътъ. Искате ли да се освободите отъ гнѣва, трѣбва да постигнете желанията си. За да ги постигнете, тѣ трѣбва да бѫдатъ малко на брой. Колко

желания можете да реализирате годишно? — Едно желание. — Колко класа може да свърши ученика за една година? — Единъ класъ. Най-способниятъ ученикъ може да свърши два класа на годината, а гениалниятъ — три класа. И гениалниятъ учи, минава класове, но за него има особена школа. И гениалниятъ човѣкъ е изложенъ на погрѣшки; той има условия да грѣши повече, отколкото обикновениятъ човѣкъ. Гениалниятъ много печели, много губи и много страда; обикновениятъ човѣкъ малко печели, малко губи и по-малко страда. За да регулирате енергиитѣ на своя организъмъ, трѣбва да дишате правилно, дълбоко.

И тъй, многото желания отклоняватъ вниманието на човѣка. Срѣщате нѣкой човѣкъ замисленъ, навелъ глава надолу, къмъ земята гледа. Този човѣкъ има много желания, вследствие на което и дишането въ него се извършва слабо. Това е забелязано и въ живота на видни артисти. Когато нѣкой способенъ артистъ стане много амбициозенъ, кръвообращението въ него става неправилно, дишането му непълно, вследствие на което той се нервира и започва да се гнѣви. Цѣрътъ противъ гнѣва е да намѣрите нѣкой вашъ приятель, който да е отрицателенъ, пасивенъ. Помолете го да тури лѣвата си ржка върху дѣсната половина на главата ви и ще видите, че следъ кратко време всичката излишна енергия отъ васъ ще мине въ ржката му и ще се облекчите. Вие сте били положи-

теленъ, активенъ, а той — отрицателенъ, пасивенъ, вследствие на което между васъ е станала правилна обмѣна.

Значи, гнѣвливиятъ трѣбва да намѣри тихъ, спокоенъ човѣкъ, на когото да предаде часть отъ излишната си енергия. Не е лошо, че се гнѣви човѣкъ, но трѣбва да знае закона, да впрѣга тази енергия на работа. За предпочитане е човѣкъ да се гнѣви, отколкото никакъ да не се гнѣви. Има хора, които сѫ пасивни и като се разгнѣвятъ, не могатъ външно да изразятъ гнѣва си. Тѣ минаватъ за кротки хора, въ сѫщность не сѫ кротки. Пасивниятъ гнѣвъ ражда страха, а активниятъ — ражда отмъщението. Особено силно е отмъщението, когато нѣкой се опита да се противопостави на гнѣва. Щомъ се разгнѣви нѣкой човѣкъ, дайте му възможность да прояви гнѣва си; спрете ли гнѣва му, той ще започне да отмъщава. Защо нѣкои хора не могатъ да се гнѣвятъ? — Защото нѣматъ излишъкъ отъ тази енергия. Тѣ мязатъ на онѣзи пияници, които искатъ да пиятъ, но или пари нѣматъ, или кръчми отворени нѣма. Значи, тѣ нѣматъ условия да се напиятъ и по необходимость минаватъ за трезви. Тѣ сѫ готови да отидатъ въ първата отворена кръчма и да се напиятъ. Истински трезвъ, добродетеленъ човѣкъ е онзи, който при всички условия да пие, да се гнѣви, не може да излѣзе отъ своето равновесие. Такъвъ човѣкъ има воля, има самообладание.

Онзи, който има слаба воля, той се подава и на най-малкото изкушение.

Сега, като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате противоречията, на които се натъквате. Вие трѣбва да изучавате разнитѣ състояния, които изживявате. Нѣкой пѫть седите, чувствувате се нѣкакъ особено притѣсненъ, не знаете де да турите рѫцетѣ си: турите ги отпредъ, не ви харесва; турите ги отстрани, или отзадъ — пакъ не ви харесва. Ако разбирахте дълбокия смисълъ на вашето състояние, вие лесно щѣхте да го обясните. Рѫцетѣ представятъ човѣшката воля. Когато не знаете де да турите рѫцетѣ си, това значи, че не знаете, какъвъ ходъ да дадете на волята си. Като поставяте рѫцетѣ си отзадъ, отпредъ, или настрани, съ това вие търсите най-подходещия методъ за проява на волята. Щомъ намѣрите подходещо мѣсто за рѫцетѣ си, вие вече сте решили въпроса, по какъвъ начинъ да проявите волята си. Като пръвъ методъ за проява на волята е прилагане на закона за трансформиране на енергиитѣ въ организъма си чрезъ бѣлитѣ дробове. Източнитѣ народи обръщатъ голѣмо внимание на дишането като методъ за работа въ много направления. И западнитѣ народи сѫ искали да използуватъ този методъ, но като крайни материалисти, той е далъ за тѣхъ лоши резултати. Тѣ сѫ искали по бързъ начинъ да постигнатъ много нѣща, но скѫпо сѫ платили за това

бързане. Любовь се иска отъ хората, за да използуватъ правилно науката за дишането. Безъ любовь не може да се диша. Първото условие е любовьта да участвува при дишането. Не участвува ли любовьта при дишането, никакви постижения не можете да имате. При това положение, организъмътъ не може да се справи съ излишната си енергия, вследствие на което въ човѣка се зараждатъ редъ отрицателни състояния. Когато дишането не става правилно, въ организъма се наслояватъ полуорганически вещества, утайки, които сж причина на всички болести. Благодарение на тия утайки, на тия полуорганически вещества, кръвьта на човѣка не може добре да се пречиства и става причина за развиване на много микроби.

Сега вече имате понятие, колко сложенъ процесъ е дишането. Достатъчно е да си представите тия 600 милиона работници, които день и нощь работятъ безкористно, за да разберете, какъвъ великъ процесъ се извършва въ вашия организъмъ. При това, всѣка клетка има своя строго опредѣлена специалность. Ако не разглеждате този процесъ съзнателно, вие ще кажете, че не струва да се живѣе. — Не, струва да се живѣе. Всѣка вдишка и издишка е резултатъ на работата, на усилията на милиони работници. Следователно, дишайте съзнателно, съ любовь, ако искате всѣкога да имате добро вжтрешно разположение. Разгнѣ-

вите ли се малко, цѣлата хармония въ организъма се нарушава, а съ това заедно и дишането не става правилно. За да разберете, колко скжпо струва всѣки човѣкъ на природата, направете изчисление, колко се изразходва за него въ продължение на една година. Като знаете, колко се плаща за 24 часа, лесно ще изчислите за една година. И това е разходъ само за дишането. Изчислете следъ това, колко се изразходва за работницитѣ въ стомаха, въ мозъка и въ всички останали удове. Следъ всичко това ще дойде нѣкой да каже, че животътъ нищо не струвалъ, че всичко било даромъ дадено. — Така е за онзи, който не разбира. Онзи, който разбира, той знае, колко скжпо струва животътъ и на *най-малкото сжщество, а още повече на човѣка.* Вие сте храненици на природата, безъ да съзнавате, какви срѣдства харчи тя за васъ. Нима децата съзнаватъ, колко харчатъ родителитѣ за тѣхъ? Обаче, когато пораснатъ, когато сами започнатъ да се подържатъ, тогава виждатъ, колко много сж костували на родителитѣ си. Не е лесна работа да се отгледа единъ човѣкъ! Когато направите точна смѣтка за всички разходи, които природата прави за васъ, ще видите, какво нѣщо е човѣкътъ. И тогава, въ душата ви ще се пробуди велико чувство на благодарность за живота, който ви е даденъ. Само при това съ-

знание вие ще разберете дълбокия смисълъ на думитѣ: „По благодать живѣемъ“.

Т. м.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

*

7. Лекция отъ Учителя, държана на 22 ноември, 1922 г. София.

Единство на съзнанието.

— F i r — f ür — f en.
— T a u — b i — a u m e n.
Т. м.

Размишление.

Четоха се темитѣ върху „предназначението на дихателната система“.

На фиг. 1. имате две успоредни линии CB и DA, които се движатъ въ противоположни посоки, пресѣчени съ трета линия AB. При пресичането на дветѣ успоредни съ трета права, се образуватъ жгли, равни на 30°. При движението на успоредницѣ линии и съзнанието взима участие. То е представено чрезъ пресѣчната линия AB. Тя е главната линия. Въ живата геометрия тия линии представятъ силови линии. Всѣко тѣхно движение има строго опредѣленъ смисълъ. Когато изнесете дѣсната или лѣвата

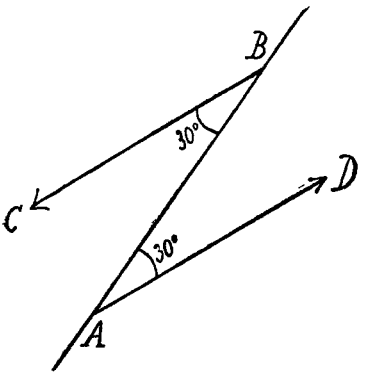

(Фиг. 1).

ржка напредъ, тѣзи движения иматъ опредѣленъ смисълъ и значение. Ако движите ръ-

ката си по посока на правата СВ, и това движение означава нѣщо. Следъ това взимате въ ржката си една ябълчна семка, свивате ржката си, навеждате се къмъ земята и посаждате семката. Щомъ направите това движение, следъ малко ще направите обратно движение — ще се вдигнете нагоре. Следъ нѣколко години дървото ще израсте и ще даде плодъ. За да откжснете единъ отъ тѣзи плодове, вие протягате ржката си нагоре и после я спущате надолу. При тѣзи движения, спущане ржката надолу, за да посадите семката, и протягането ѝ нагоре, за да откжснете плодъ отъ дървото, чиято семка сте посадили, се образува буквата И. Съ буквата И започва думата истина.

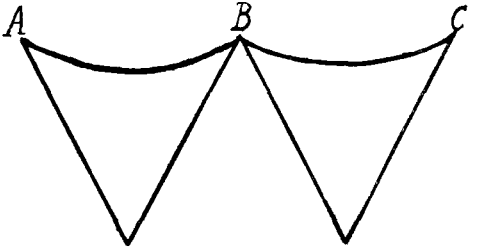

(Фиг. 2).

Какво означава тази дума? — Истината подразбира опитване на плодеветѣ на това, което нѣкога си посадилъ.

Сега, имате други две линии, които представятъ движение на единъ отворенъ кржгъ Този кржгъ е образуванъ отъ дветѣ криви

линии АВ и ВС. Движението на кривитѣ линии АВ и ВС върви надолу, въ гѫстата материя. Така се образува еврейската буква W (вав), която представя човѣкъ, съ спуснати надолу рѫце, въ състояние на мисъль, на размишление. Тѣзи две криви могатъ да се движатъ и нагоре, въ по-рѣдката материя, при което се образува чертежъ, обратенъ на първия.

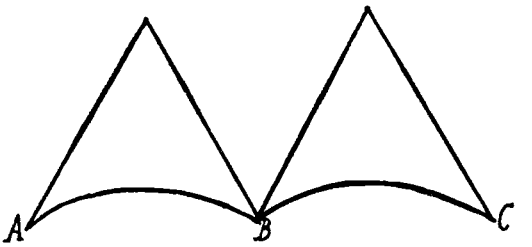

(Фиг. 3).

Чертежътъ на (фиг. 2) представя състоянието на човѣкъ, който инволюира, т. е. слиза въ гѫстата материя. Като съедините двата чертежа, ще получите фигура 4, която представя две сѫщества, обърнати съ главитѣ надолу и други две — обърнати съ главитѣ нагоре. Ако буквата W се обърне нагоре, ще се получи буквата M, която е образувана при движението на човѣшкото съзнание въ неговото еволюционно състояние. На еврейски езикъ тази буква означава смъртьта, а у насъ означава начало на човѣшкия интелектъ, или начало на човѣшкия умъ. Съ други думи казано, тази буква означава превръщане на енергиитѣ отъ

едно състояние въ друго. И наистина, чрезъ мисъльта човѣкъ дохожда до положение да превръща енергиитѣ.

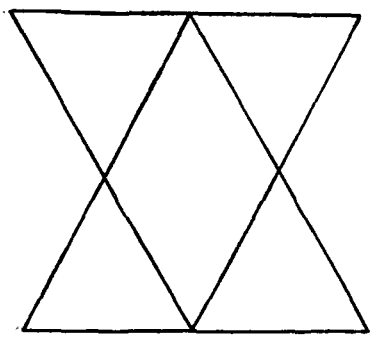

Фиг. 4).

Голѣма наука се крие въ буквитѣ, затова тѣ трѣбва специално да се изучаватъ. Всѣка буква е ключъ на известенъ родъ енергия, която човѣкъ трѣбва да превръща; ако е низша, да я превърне въ висша. Съ буквитѣ се занимава кабалата. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ носи едно име, което той самъ не харесва и съ което, изобщо, не му върви въ живота. Какво трѣбва да направи, за да тръгнатъ работитѣ му напредъ? — Да промѣни името си, да си измисли такова име, което да хармонира на състоянието му. Действително, като се вслушвате въ имената на хората, ще забележите, че звуковетѣ въ нѣкои имена сж така съчетани, че дразнятъ ухото ви. Когато нѣкой човѣкъ минава презъ известно посвещение, турятъ му такова име, което да отговаря на неговитѣ астрологически аспекти. Ако разгледате буквата а (а), виждате, че тя е образувана отъ знака за безконеч-

ността, поставенъ нагоре вмѣсто хоризонтално, както обикновено се пише, и натоваренъ, бременен съ нѣщо. Това показва, че въ тазн буква безконечността се ограничава отъ нѣщо и става бременна.

Както буквитѣ изразяватъ известенъ родъ енергии, така и всѣки удъ въ човѣшкия организъмъ е свързанъ съ известенъ родъ сили, съ известенъ родъ енергии. Запримѣръ, носътъ на човѣка е изразъ на неговата интелигентность, на неговия интелектъ. Следователно, колкото по-силенъ е интелектътъ на човѣка, толкова по-дълъгъ е неговиятъ носъ. Ако отъ срѣдата на челото спуснете перпендикуляръ къмъ носа, този перпендикуляръ опредѣля голѣмината на жглитѣ, които се образуватъ отъ линиитѣ на носа. Линиитѣ на носа представятъ дветѣ рамена на жгъла, а широчината на носа представя голѣмината на жгъла. Колкото повече странитѣ на тия жгли се отдалечаватъ отъ перпендикуляра, толкова повече интелигентността на човѣка отслабва. Колкото по-малъкъ става жгълътъ, толкова повече интелигентността се увеличава. Изобщо, интелектуалната сила на човѣка се проектира чрезъ носа. Колкото жгълътъ е по-малъкъ, толкова интелектътъ на човѣка е по-силенъ, толкова умътъ му е по-проницателенъ. Колкото по-голѣмъ става този жгълъ, интелектътъ се намалява, а природниятъ, обективниятъ умъ се усилва. Колкото чувствата сж по-силни въ човѣка, толкова по-широкъ е носътъ долу,

при ноздритѣ. Общо казано: дължината на носа е свързана съ интелекта, а широчината — съ чувствата на човѣка. Като знаете тѣзи общи положения, правете наблюдения, изучавайте формата на носа, да видите, какви различни отклонения сж станали отъ нормалното положение, което природата е опредѣлила.

Всички линии, съ които означаваме носа, очитѣ, устата на човѣка, представятъ силови линии. Тѣзи силови линии опредѣлятъ интенсивностьта на самитѣ сили, които работятъ въ човѣка. Като изучавате очитѣ на човѣка, ще дойдете до заключението, че колкото отворътъ на очитѣ е по-голѣмъ, по-широкъ, толкова и впечатлителностьта, способностьта на човѣка за възприятия е по-голѣма. Колкото отворътъ на очитѣ е по-малъкъ, толкова и впечатлителностьта е по-слаба. Впечатлителностьта е свързана съ наблюдателната способность въ човѣка. Колкото по-наблюдателенъ е човѣкъ, толкова е по-силно развита въ него долната часть на челото, до веждитѣ. Тази часть на челото е добре развита у естествоиспитѣлитѣ, понеже тѣ наблюдаватъ всички явления въ природата. У философитѣ пъкъ, които се занимаватъ повече съ отвлѣчената мисъль, съ тъй наречената метафизика, горната часть на челото е повече развита отъ долната. Когато устнитѣ сж дебели, добре развити, това показва, че въ този човѣкъ е добре развитъ апетитътъ, или чувственостьта. При тънки устни, чувственостьта е слабо раз-

вита. Следователно, външнитѣ признаци, или белези на човѣшкото лице особено, показватъ, съ какво има човѣкъ да се справя въ себе си и какъ трѣбва да работи, за да регулира силитѣ на своя организъмъ. Като знае тия признаци, човѣкъ ще може да моделира носа, очитѣ, ушитѣ, устата, веждитѣ си. За тази цель той трѣбва да изучава движенията на силовитѣ линии, както и тѣхнитѣ външни и вѫтрешни проекции.

За да бѫде правилно, хармонично движението на силовитѣ линии въ човѣка, той трѣбва да пази единство на съзнанието си, т. е. да не допуща въ съзнанието си никакво раздвояване. Най-малкото раздвояване на съзнанието произвежда въ човѣка две равни противодействуващи сили, които взаимно се неутрализиратъ. Запримѣръ, явява се у васъ желание да направите едно добро, което е свързано съ нѣкаква материална жертва. Въ този моментъ се явява страхътъ, че ще се ощетите; той веднага се противопоставя на желанието ви да направите добро, и тѣзи две сили се взаимно унищожаватъ или неутрализиратъ. Щомъ се натъкнете на тѣзи две противодействуващи сили, вие казвате: Ще отложа това добро за по-благоприятни условия.

При другъ случай у васъ се явява силенъ стремежъ да направите нѣкакво научно изследване, но изведнъжъ си представяте, че за това изследване ви сѫ нужни години усилена работа и се отказвате отъ изследването си.

После влизате въ нѣкое духовно общество, искате да работите за своето духовно развитие. Но ако дойде въ ума ви мисъльта, че не е време за духовенъ животъ, вие напущате това общество. Днесъ пренебрегнете едно добро желание, утре потиснете известенъ стремежъ въ себе си, докато най-после съзнанието ви се раздвои. — Не, за да развиете своитѣ духовни сили, вие никога не трѣбва да се отказвате отъ добритѣ си желания и стремежи, никога не трѣбва да се подпушвате, за да не раздвоите съзнанието си. Духовнитѣ сили въ човѣка се развиватъ само при единство на съзнанието. Вие трѣбва да знаете, че всички сте изложени на влиянието на странични сѫщества, които иматъ желание да ви отклонятъ отъ пѫтя. Като имате всичко предъ видъ, трѣбва да вземете предохранителни мѣрки за възстановяване на първичното положение на съзнанието си. Иначе, ако държите на вашата крива философия, ще мислите, че при раздвояване на съзнанието има нѣкаква наука, или нѣкаква придобивка. — Не, въ раздвояването на съзнанието нѣма никаква наука, никаква философия, никаква придобивка.

Следователно, роди ли се у васъ желание да направите нѣкакво добро, не отлагайте да го извършите, колкото и каквото да ви струва. Желанието за правене добро е положителна сила, която придава нѣщо на човѣка, но не отнима. Щомъ се роди у васъ желание да направите най-малкото добро, направете го. Откажете ли се

да го направите, вие ще изпитате малка тѫга, или известно неразположение. Тази тѫга, това неразположение сѫ наказание за васъ, че не сте извършили доброто. Който се откаже да извърши най-малкото добро и отхвърли страданието, което е преживѣлъ по този случай, той ще се натъкне на нѣкакво нещастие. Нѣма да мине много време, и той, по невнимание, ще се подхлъзне и ще строши, или ще изкълчи крака си. Това нещастие се дължи на раздвояване на съзнанието въ човѣка. И следъ това той ще вика лѣкарь, ще плаща, ще лежи два — три месеца въ легло. Какво е спечелилъ отъ всичко това? Значи, всички нещастия, всички страдания въ живота на човѣка се дължатъ на нежеланието му да изпълни волята Божия. Нищо въ живота не остава безнаказано. — Е, въ другъ животъ ще плащаме. — Нѣма да плащате въ другъ животъ, но още сега. Нѣма да мине седмица, месецъ или година, и вие ще видите последствията на отклонението ви отъ правия пѫть. Като знаете това, бѫдете внимателни даже къмъ най-малкитѣ си стремежи и желания. Не пренебрегвайте малкитѣ желания, не спирайте тѣхната проява.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да бѫдете внимателни, никога да не подпушвате съзнанието си. Каквато погрѣшка направите, малка или голѣма, бѫдете готови да се изповѣдате предъ себе си. Искрени трѣбва да бѫдете предъ себе си. Запримѣръ,

нѣкой младъ човѣкъ постжпва въ университетъ, иска да учи, да свърши по нѣкакъвъ предметъ. Но той е беденъ, нѣма срѣдства. По едно време Провидението го поставя на изпитъ да види, доколко той е готовъ да издържи въ своята честность. Така се съчетаватъ условията, че той се намира предъ отворената каса на единъ богатъ човѣкъ. Поглежда къмъ касата, поглежда къмъ вратата на стаята, да не влѣзе нѣкой да го види и като се увѣри, че е самъ, бръква въ касата, изважда две хиляди лева и казва: Ще свърша съ тѣзи пари, и като се назнача на нѣкаква работа, ще помагамъ на бедни студенти, и тѣ да свършатъ университетъ. Какво става после? Откриватъ кражбата и го хващатъ. Той започва да се извинява, че не знаелъ, какво го чака, не знаелъ, че ще носи отговорность, но мислилъ, че трѣбва да свърши университетъ, и самото Провидение му предлагало тази помощь. — Невъзможно е човѣкъ да не знае, какви сж последствията на кражбата. Ако не знае, въ затвора ще ги научи. Човѣкъ трѣбва да бжде искренъ предъ себе си, да се изповѣда, да признае погрѣшката си. По този начинъ той ще освободи съзнанието си отъ излишенъ товаръ. Това значи: не подпушвайте съзнанието си!

И тъй, не пренебрегвайте въ себе си и най-малкото Божествено желание. Щомъ се яви такова желание въ сърцето ви, реализирайте го. Всѣко Божествено желание е малко

семенце, което вие посаждате въ земята. Щомъ го посадите, то ще израсте и ще даде плодъ, който свободно можете да откѫснете и да го вкусите. Ако задържите едно Божествено желание въ себе си, вие съзнателно се подпушвате, вследствие на което се излагате на редъ болести. Всички болести се дължатъ, именно, на това подпушване, предизвикано отъ неизпълнение на Божественитѣ желания, които ви подтикватъ къмъ правене на добро. Вие трѣбва да знаете, че не можете да си играете съ законитѣ на разумната природа. Тя не позволява на никого да си играе съ нея. Който веднъжъ само се опита да играе съ природата, той въ най-скоро време ще получи своето възмездие.

Като ученици, отъ всички се изисква единство на съзнанието. Ако нѣмате това единство, не можете да бѫдете ученици. И да посещавате класа тукъ, горе нѣма да ви приематъ. Докато не придобиете единство на съзнанието, никакви ученици не можете да бѫдете. Въ Школата се приематъ ученици съ свѣтълъ умъ, съ благородно сърце, съ силна воля и съ здравъ гръбнакъ да носятъ. Хилави, болни ученици въ Школата не приематъ. Който е слабъ, хилавъ, да седи у дома си. Като оздравѣе, тогава да дойде. Ученикътъ трѣбва да има диамантна воля, да прилага. Отъ васъ не се изискватъ голѣми подвизи, да спасявате свѣта. Отъ васъ се изисква най-малкото, микроскопическо приложе-

ние на доброто. Щомъ дойде нѣкакъвъ благороденъ потикъ у васъ, колкото малъкъ да е, дайте му ходъ. Той ще отнеме само една минута да го извършите. Запримѣръ, отивате по работа нѣкѫде и срѣщате на пѫтя единъ беденъ просекъ. Изведнъжъ у васъ се явява желание да му кажете една добра дума. Спрете се за минутка предъ него и го попитайте, какъ вървятъ работитѣ му. Казвате: Защо ще губя времето си да спирамъ предъ този просекъ и да разговарямъ съ него? — Ако не си готовъ да спрешъ за една минута, после ще те заставятъ да изгубишъ сто минути.

Единство на съзнанието се изисква отъ васъ. Щомъ придобиете това единство, вие ще можете да регулирате силитѣ въ своя организъмъ. Ако нѣмате единство на съзнанието, *ще се отклоните отъ пѫтя си, ще тръгнете* въ лѣвия пѫть. Опасно е да се раздвои съзнанието на човѣка. Представете си, че нѣкой се спуща съ парашутъ на земята. При спущането *си надолу, парашутътъ непременно* трѣбва да бѫде отворенъ. Не е ли отворенъ, смъртьта е неизбѣжна за онзи, който е вѫтре. Разтварянето на парашута означава единство *на съзнанието. Защо? — Защото животътъ* е въ отворения парашутъ. По аналогия на това, казваме, че животътъ е въ единството на съзнанието. Само при това състояние на съзнанието, вие ще можете да контролирате мислитѣ, чувствата и постѫпкитѣ си. Вие трѣбва да правите опити да се контролирате, да из-

питате силата на волята си. За тази цель ще ви подложимъ на следния опитъ: ще вземемъ една голѣма игла, губерка, и ще я забодемъ на известна дълбочина въ ржката ви, докато потече кръвь. Следъ това всѣки ще наблюдава, следъ колко време, чрезъ силата на волята си, ще спре болката на ржката. Това бодване съ губерка не е нищо друго, освенъ обидитѣ и огорченията, които вашитѣ близки ви нанасятъ. Ако можете скоро да забравите, да трансформирате обидата, вие сте човѣкъ съ силна воля. На този опитъ ще се подложатъ само силнитѣ, т. е. безстрашливитѣ. Страхливитѣ ще оставимъ настрана. Природата не обича страхливитѣ хора. Тѣ сж осждени отъ нея на смърть. Къмъ смѣлитѣ хора тя има почитание и всѣкога е готова да имъ помага. Смѣлъ, безстрашливъ може да бжде само онзи, който има непоколебима вѣра въ законитѣ на разумната природа. Страхливиятъ всѣкога пристжпва тия закони, затова природата има за него особено мнение.

Всѣки трѣбва да се стреми къмъ единство на съзнанието като методъ за лѣкуване, като методъ за работа върху себе си. Отъ каквато болесть да заболѣете, достатъчно е да възстановите единството на съзнанието си, за да се дигнете отъ леглото си здравъ и бодръ. Висшитѣ сили на съзнанието се насочватъ къмъ вашия организъмъ и започватъ да му въздействуватъ, докато стане обратъ въ тѣлото ви, вследствие на което всички енер-

гии потичатъ нагоре, взиматъ обратно движение. При това положение, чуждитѣ вещества въ организъма, които сѫ причина на болеститѣ, изчезватъ моментално, както изчезва прахътъ отъ повърхностьта на барабана. Ако нѣкой отъ васъ заболѣе отъ хрема, нека приложи сѫщия методъ, да види, за колко време ще се излѣкува. Крайниятъ предѣлъ, до който може да продължи хремата, е обикновено седемь деня. Понѣкога тя продължава три седмици, въ изключителни случаи продължава три месеца. Съ този методъ, обаче, вие можете да излѣкувате хремата въ петь минути; ако не успѣете да я излѣкувате въ петь минути, ще гледате да се освободите отъ нея поне въ продължение на два-три часа, или два-три деня.

Мнозина се оплакватъ, че паметьта имъ отслабнала, започнала да имъ изневѣрява. — Лесно може да се възстанови първоначалната сила на паметьта. — По какъвъ начинъ? — Чрезъ възстановяване единство на съзнанието. — Какъ става това? — Като изхвърлите отъ ума и сърцето си всички ония мисли и чувства, които ви смущаватъ. Раздвояването на съзнанието е причина за отслабване на паметьта. Сѫщевременно раздвояването на съзнанието ражда страхъ въ човѣка. Нѣкое дете открадне едно яйце отъ дома си, и отъ страхъ да не го види майка му, то се приструва на болно. Страхътъ отъ наказанието е резултатъ на раздвояване на съзнанието въ това дете.

Страхътъ е неджгъ на чувствата, гордостьта — неджгъ на ума. Разрушителната способность въ човѣка се дължи на известно изопачаване въ творческитѣ му сили. Когато силитѣ, енергиитѣ въ човѣшкия организъмъ се отбиятъ отъ правия си пжть, човѣкъ започва да се отдава на фиктивни, въображаеми мисли и чувства, които му създаватъ излишни страдания. Запримѣръ, нѣкой си въобрази, че едикой си обидилъ честьта му. — Кой може да обижда? И какво, въ сжщность, представя честьта?

Съвременнитѣ хора сж чувствителни, лесно се обиждатъ, лесно се накърняватъ чувствата имъ. Ученитѣ казватъ, че човѣкъ ималъ петь чувства, т. е. петь сѣтива. Отъ какво е произлѣзла думата „сѣтиво, усѣтъ“? Казваме у — сѣт, или у — сат. Буквата „у“ означава човѣка, който е посадилъ нѣщо. Коренътъ на думата е сат, което означава проява, а сжщевременно означава и нѣщо, което е ограничено. Следователно, подъ думата „усѣтъ“ разбираме нѣщо, което е посадено въ почвата, или въ съзнанието, въ ограничено пространство, дето започва да расте. Коренътъ „сат“ е отъ санскритски произходъ и означава нѣщо, което може да се прояви, да се ограничи. Буквата „а“ въ корена „сат“ при слизането си, при инволюцията си, постепенно се е измѣняла, докато се превърнала въ буквата „е“. Значи, отъ у — сатъ се е образувала думата „усѣтъ“.

Коя дума познавате подобна на думата „усѣтъ“? — Възприятие. — Като извадите предлога „въз“, остава думата „приятие“, която започва съ буквата „П“. Тази буква означава оплодяване. Значи, енергиитѣ първо се запазватъ, а после се оплодяватъ. Усѣтътъ означава външенъ процесъ, а възприемането — вѫтрешенъ; той означава растене. Следъ възприемането иде схващането. Схващането произлиза отъ думата „хващамъ“ нѣщо съ ржката си. То е физически процесъ. Обаче, думата схващане започва съ буквата „с“, която показва, че това, което човѣкъ е хваналъ съ ржката си, се намира въ възходещо състояние, върви нагоре. За да расте нѣщо нагоре, ние трѣбва да му създадемъ благоприятни условия, да го оградимъ отвсѣкѫде. За да се огради нѣщо, умътъ на човѣка трѣбва да работи. Буквата „щ“ въ думата схващамъ, показва, че умътъ може да работи само тогава, когато и волята взима участие за премахване на външнитѣ противоречия. Като израсте, посѣтото ще мине въ по-висока степень и ще оживѣе. Следователно, въ схващането, като процесъ, се забелязватъ нѣколко фази: посаждане на нѣщо, израстване на посѣтото и узрѣване, превръщане на тия енергии въ плодъ, въ нѣщо живо.

Основната идея на тази лекция е единство на съзнанието. Дето има единство на съзнанието, тамъ не могатъ да сѫществуватъ никакви криви мисли, никакви отрицателни

чувства. За да дойдете до това единство, отъ васъ се иска да бѫдете искрени въ себе си, да не се самоизлъгвате. Всѣки въ себе си ще си признае добритѣ и лошитѣ чърти, безъ да ги увеличава, или намалява. Като се прецени правилно, ученикътъ ще може самъ да направлява силитѣ на своя организъмъ. Всѣки човѣкъ има недостатъци, но нѣкои не искатъ да признаятъ това. При сегашнитѣ условия на живота недостатъцитѣ сѫ благо за човѣка. Чрезъ тѣхъ той може да се развива. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ е физически слабъ, хилавъ, но сѫщевременно природата е вложила въ него такива сили, чрезъ които той може да подобри физическото си състояние. Другъ нѣкой има добъръ умъ, но центроветѣ му задъ ушитѣ сѫ силно развити, и този човѣкъ е склоненъ къмъ разрушаване. Какво трѣбва да прави? — Понеже има добъръ умъ, той ще намѣри начинъ, по който да трансформира тази енергия, да я изпрати въ предната часть на мозъка си и да я впрегне на работа. Тази енергия е необходима, но трѣбва да се използува разумно. Гнѣвътъ, запримѣръ, представя вѫглищата, които се поставятъ въ огнището да каратъ колата. Значи, вѫглищата ще поставите на огнището, водата — въ котела, парата ще прекарате презъ тржбитѣ и ще я впрегнете на работа. Така машината ще се движи, ще върви напредъ.

Друга енергия въ човѣка е страхътъ, който сѫщо трѣбва да се впрегне на работа.

Като елементъ, страхътъ трѣбва да се съедини съ разсѫдъка и да даде сложно тѣло, или съединение, наречено благоразумие. Тогава ще имаме следното равенство: С + Р = Б. На химически езикъ казано, страхътъ е основа, разсѫдъкътъ — киселина, а благоразумието — соль. Въ животинското царство страхътъ е на първо мѣсто. Тамъ той управлява. Заднитѣ крака на заека сѫ се продължили, вследствие на страха. Дългитѣ уши на заека показватъ, че той е уменъ — слуша добре и разсѫждава добре. Заекътъ обича да се катери по стръмни мѣста, нагоре, затова преднитѣ му крака сѫ останали по-кѫси отъ заднитѣ. Нагоре той бѣга много бързо, но когато бѣга надолу, често се търкаля. Ржцетѣ на човѣка отговарятъ на заднитѣ крака у заека. Както се свиватъ ржцетѣ на човѣка, така се свиватъ заднитѣ крака на коня. Както се свиватъ и движатъ преднитѣ крака на коня, така се свиватъ краката на човѣка. Това сѫ странични въпроси, но добре е да размишлявате върху тѣхъ, да видите, на какво се дължи тази аналогия.

И тъй, като ученици, отъ васъ се изисква единство на съзнанието и абсолютна справедливость спрѣмо себе си. Справедливостьта е необходима за растенето на ученика. Дето има справедливость, тамъ има и растене; дето справедливостьта отсѫтствува, тамъ нѣма никакво растене. Когато се говори за единство на съзнанието, ние имаме предъ видъ уча-

стието на Божественото съзнание, както и участието на Божия Духъ, Който работи въ цѣлата природа. Дето има справедливость, тамъ има съприкосновение на човѣшкия духъ съ Божествения.

Всѣка вечерь, преди да легнете, застанете правъ и се свържете съ великата свѣтлина на Божия Духъ и кажете: Въ името на абсолютната справедливость признавамъ погрѣшкитѣ си и съмъ готовъ да ги изправя. Никакво извинение, никакво отлагане. Погрѣшкитѣ се изправятъ, а не се прощаватъ. Когато обещаете да направите нѣкакво добро, изпълнете го безъ страхъ. — Ама последствията щѣли да бѫдатъ лоши. — По-добре да сгрѣшите, отколкото да се върнете назадъ. Обещалъ си да дадешъ нѣкому хиляда лева. Дойде нѣкой при тебе и започва да ти говори за този човѣкъ, че не е честенъ, че ще изяде паритѣ ти и т. н. — Каквото и да стане съ паритѣ ти, не се връщай назадъ. Така ще направишъ само една погрѣшка. Ако откажешъ да дадешъ обещанитѣ пари, ще направишъ две погрѣшки. Щомъ си далъ обещание да направишъ нѣкакво добро, не трѣбва да се отмѣташъ. Погрѣшно да е обещанието, ще го изпълнишъ. Бѫдете смѣли и решителни. По никой начинъ не можете да избегнете кармическитѣ последствия. За да придобиете смѣлость и решителность, започнете отъ малкитѣ опити, за които сѫ нужни малки знания. Не се стремете къмъ голѣми опити, защото

не сте готови за тѣхъ, нѣмате още нужнитѣ знания.

Сега, запишете си следнитѣ три правила:

Вложи Истината въ душата си, и свободата, която търсишъ, ще придобиешъ.

Вложи Мждростьта въ ума си! Свѣтлината ще дойде, и знанието ще ти даде своята помощь.

Вложи чистотата въ сърцето си! Любовьта ще дойде, и истинскиятъ животъ ще започне.

Напишете тѣзи правила на отдѣленъ листъ и го поставете на масата си, или го закачете на стената, да можете да ги четете, когато пожелаете. Като ставате сутринь, първата работа, която ще свършите, е да прочетете тѣзи правила и да размишлявате върху тѣхъ. Ще прочетете първото правило и ще си кажете: Азъ трѣбва да вложа Истината въ душата си! — Защо? — За да бжда свободенъ, да придобия свободата си. После ще прочетете второто правило и ще си кажете: Азъ трѣбва да вложа Мждростьта въ ума си! — Защо? — За да придобия знания. И най-после ще си кажете: Азъ трѣбва да вложа чистотата въ сърцето си. — Защо? — За да дойде Любовьта.

Т. м.

— F i r — f ür — f en.
— T au — b i — a u m e n.

*

8. Лекция отъ Учителя, държана на 29 ноември, 1922 г. София.

Законъ за съотношения.

— F i r — f ür — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

Т. м.

Четоха се работитѣ върху темата: „Предназначението на дихателната система“.

За следния пжть пишете върху темата: „Елементи на човѣшката речь“.

Сега, да вземемъ правата АВ. Тя не е образувана произволно, но е произлѣзла отъ нѣкакъвъ разуменъ източникъ, отъ нѣкакво разумно сжщество. При това, образуването ѝ се дължи на известна причина. Какъ опредѣлятъ въ геометрията

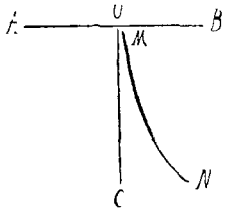

(Фиг. 1).

правата линия? (— Най-кжсото разстояние между две точки се нарича права линия). Или, правата линия представя процесъ, извършенъ съ най-малки разходи. Отъ правата АВ надолу спущаме перпендикуляръ ОС. Следъ това начъртаваме кривата MN, като предполагаме, че и тя излиза отъ сжщия центъръ, отъ който излиза правата ОС. Каква е дължината на линията MN въ сравнение съ перпендикуляра ОС? — Линията

MN е по-дълга отъ OC, защото е крива. Да предположимъ, че линията OC представя витло на аеропланъ. Какво става съ аероплана, ако витлото усилва, ускорява движението си? — Аеропланътъ започва да се издига нагоре. — Какво става съ аероплана, ако витлото намалява движението си? — Аеропланътъ започва да слиза надолу. — Какво е отношението между енергиитѣ въ двата случая? — При издигането си нагоре, аеропланътъ надделява земното притегляне. При слизането си надолу, това притегляне вече не му противодействува.

Представете си сега, че кривитѣ A и B (фиг. 2) сж условия, при които животътъ може да се прояви. Приемаме, че

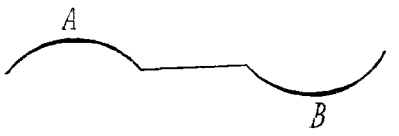

(Фиг. 2).

кривата A представя планинско мѣсто, изложено на силни вѣтрове. Единъ вашъ приятель посадилъ на това мѣсто сливи и казва, че като завържатъ и узрѣятъ сливитѣ, ще ви даде отъ тѣхъ. Кривата линия B представя долина, въ която другъ вашъ приятель е посадилъ сливи и обещава, че когато узрѣятъ, ще ви даде отъ тѣхъ. Кой отъ двамата ви приятели ще има по-голѣма възможность да изпълни обещанието си? — Онзи, който живѣе въ долината. — Колко на стотѣ той ще има възможность да изпълни обещанието си? Ако пъкъ имате единъ боленъ, гдѣ

трѣбва да живѣе, за да се излѣкува по-скоро: на височината, или въ долината? — На височината ще оздравѣе по-скоро, отколкото въ долината. Следователно, неблагоприятнитѣ условия въ едно отношение сѫ благоприятни въ друго отношение; и благоприятнитѣ условия въ едно отношение сѫ неблагоприятни въ друго отношение. Оттукъ може да се извади закона: следъ всѣка несполука иде сполука.

За обяснение на този законъ ще приведа следния примѣръ. Вие сте боленъ, очаквате отъ вашия приятель сливи, които той ви е обещалъ. Приятелтъ ви живѣе на планинското мѣсто А. Чакате день, два, седмица, две, месецъ, той нищо не изпраща. По едно време решавате самъ да отидете при него да видите, защо не ви изпраща обещаното. Отивате при него и влизате въ обяснения. Той ви развежда изъ своитѣ имения, показва ви градинитѣ си, разказва ви, при какви условия се развиватъ дръвчетата му, и въ тѣзи обяснения и разходки, вие оставате при него цѣлъ месецъ. Въ това време, обаче, подъ влиянието на чистия планински въздухъ, болестьта ви изчезва, вие напълно оздравявате. Питамъ: кое струва повече, въ дадения случай, сливитѣ или здравето? Ето, една ваша несполука се последва отъ сполука. Законътъ за съотношенията действува навсѣкѫде въ природата и може математически да се опредѣли, какво е отношението на едната величина къмъ другата.

Представете си, че нѣкой обещава да ви услужи въ нѣщо. Думата „услужвамъ“ е положителна. Въ този смисълъ, можете ли да опредѣлите, колко на сто е вѣроятността даденъ човѣкъ да ви услужи? Нѣкога, отъ сто обещания могатъ да се изпълнятъ само едно или две. Това показва, че лицето, което обещава, се намира при условия на физическия свѣтъ. Нѣкога, отъ сто обещания могатъ да се изпълнятъ 99. Това показва, че лицето се намира при условия на ангелския свѣтъ, дето възможноститѣ за реализиране на даденитѣ обещания е по-голѣма. Най-после, на сто обещания могатъ да се реализиратъ 101. Това показва, че лицето се намира при условия на Божествения свѣтъ. Оттукъ виждате, какви сж възможноститѣ за реализиране на идеитѣ въ физическия, духовния и Божествения свѣтъ. Има известно отношение въ тия възможности. Това лесно може да се опредѣли, ако човѣкъ знае предварително, отде произтича дадената енергия, която ще се впрегне на работа. Източникътъ на енергията опредѣля възможноститѣ. Значи, между енергията и възможноститѣ, които тази енергия съдържа, има известно съотношение.

Следователно, на физическия свѣтъ възможноститѣ за реализиране на едно обещание могатъ да бждатъ едно или две на сто. Напримѣръ, искате да срещнете единъ заекъ въ гората. Вѣроятността да го срещнете е само едно на сто. Значи, малка е вѣроятността да

го срещнете. Много условия могатъ да попрѣчатъ на тази срѣща. Искате да срещнете нѣкой човѣкъ, който ви е обещалъ тази срѣща. Само две на сто има вѣроятность да го срещнете. Всички останали случаи до стотѣ сѫ изключения. И затова казваме, че човѣкъ много обещава, малко изпълнява. Дойдете ли до ангелския свѣтъ, тамъ на 100 обещания 99 се изпълняватъ. Въ този свѣтъ и най-възвишенитѣ сѫщества се намиратъ при условия, че каквото предприематъ, да го свършатъ 99 на сто успѣшно, а съ едно на сто изключение. Въ Божествения свѣтъ, обаче, нѣма нито едно изключение за неуспѣхъ. Тамъ на 100 обещания 101 се изпълняватъ. Ангелитѣ се занимаватъ съ живота на растенията. Ако нѣкой се заеме да разорава една нива и я оре и посѣва 99 години наредъ, нивата ще роди точно толкова пѫти, колкото пѫти я посѣвалъ. На стотния пѫть този човѣкъ се отказва да оре и не посѣва нивата. Мислите ли, че тази нива ще роди? — Нѣма да роди нищо. — Това, именно, е едното изключение въ ангелския свѣтъ. Въ Божествения свѣтъ, обаче, ако нѣкой се откаже на стотния пѫть да посѣе нивата, сто души ще го заставятъ да я посѣе. Ще не ще, този човѣкъ ще посѣе нивата, и то не само сто пѫти, но 101 пѫти даже. Въ Божествения свѣтъ не се позволява абсолютно никакво изключение. Дали си човѣкъ или духъ, щомъ боравишъ съ законитѣ на Божествения свѣтъ, никакво изключение не се допуща

И тъй, следъ всѣки щастливъ случай въ живота, иде единъ нещастенъ. На всѣка планина съответствува долина. Това е законъ въ природата. Тъй щото, когато нѣкой слиза, това показва, че той е на височина. Когато се качва, той е въ низина. Изкачването по планината изисква подемъ на човѣшкия духъ. Слизането въ долината изисква отъ човѣка внимание. И въ двата случая има препятствия, само че тия, които заставятъ човѣка да се качва нагоре, сѫ корубести, изпѫкнали. Тия пъкъ, които го заставятъ да слиза надолу, сѫ вглѫбнати. Препятствията ще заставятъ човѣка да намѣри извора. — Ами ако кривна налѣво, или надѣсно? — Никакво изкривяване не може да стане. Едно е възможно: или нагоре да се качвате, или надолу да слизате. Въ това отношение, сѫществува единъ законъ въ природата, а именно: следъ всѣки щастливъ случай иде единъ нещастенъ. Следъ всѣка радость иде скръбь. Скръбьта и радостьта сѫ две различни състояния, презъ които човѣшката душа неизбѣжно трѣбва да мине. Могатъ ли скръбьта и радостьта да се предизвикатъ отъ една и сѫща причина, или да се произведатъ отъ едно лице? Радостьта е планински връхъ, а скръбьта — долина. Затова се казва, че който страда, той слиза въ долината. Като слѣзе въ долината, човѣкъ започва да оре, да копае, да сѣе, вследствие на което рѫцетѣ му се покриватъ съ пришки. Каквато е разликата между планинския връхъ

и долината, такава е разликата между радостьта и скръбьта. Планинскиятъ въздухъ е рѣдъкъ, чистъ и студенъ. Въздухътъ въ долината е гѫстъ, нечистъ и топълъ. Растителностьта въ долината е по-буйна, по-изобилна, а на върха — по-слаба, по-оскѫдна. Може ли човѣкъ да бѫде постоянно радостенъ? — Не може. Ако разглеждате нотитѣ, ще видите, че има цѣли, половини, четвъртини, осмини и т. н. Всѣка отъ тѣхъ трае строго опредѣлено време. Между всѣка нота и времето има известно съотношение. Възъ основа на този законъ, радоститѣ и скърбитѣ иматъ опредѣлено време на траене. Нѣкоя радость или скръбь трае само единъ моментъ, равенъ на траенето на $^1/_{64}$, $^1/_{32}$, $^1/_{16}{}^0$, $^1/_8$ нота. Нѣкога трайностьта имъ е по-голѣма, равна на $^1/_4$, $^1/_2$ или цѣла нота. Нѣкои радости и скърби иматъ ехо, вследствие на което тѣ траятъ повече отъ опредѣленото за тѣхъ време и казваме, че сѫ продължителни. Радоститѣ и скърбитѣ въ живота сѫ моментни само, а когато ние казваме, че продължаватъ много, това се дължи на тѣхното ехо. Запримѣръ, нѣкой ви удари. Болката, която усѣщате, е резултатъ на първия ударъ. Ако болката още продължава, тя е рефлексия на първия ударъ. Значи, между интенсивностьта на енергията и продължителностьта на времето има съотношение. Като знаете това, вие можете да изчислите математически, колко време — часове минути или секунди, ще трае известна болка

За това е необходимо да знаете силата, съ която е нанесенъ ударътъ. Забелязано е при това, че болката постепенно се намалява. Въ първия моментъ е била най-силна, но този моментъ не се повтаря.

Законътъ за съотношението се изявява навсѣкѫде въ природата и въ живота, но вие трѣбва да го изучавате, за да можете разумно да се ползувате отъ него. Знаете, запримѣръ, че страданието трае моментъ само, а следъ това иде неговото ехо, което продължава часове, седмици и месеци. Ето, тукъ ще прилагате волята си. Като ви заболи зѫбъ, ще знаете, че болката трае моменти само. Затова, съ силата на волята ще гледате да прекратите рефлексиитѣ на тази болка. Какво правятъ съвременнитѣ хора? — Като ги заболи зѫбъ, или като заболѣятъ отъ нѣкаква болесть, тѣ казватъ: Азъ зная, че ще боледувамъ най-малко цѣла седмица. И така става. Тѣ съзнателно се подаватъ на отражението на болестьта. — Не, човѣкъ трѣбва да знае, че всѣка болесть трае нѣколко момента само, а отъ психиката на човѣка зависи, колко време ще продължатъ рефлексиитѣ на болестьта. Математически може да се опредѣли, каква часть отъ секундата ще продължи известно страдание, или известна болка. Затова, като ви налегне нѣкакво страдание, ще му напомните, че то е кратковременно, да не се забрави да седи часове и дни. Щомъ кажете така, страданието ще си отиде. Сѫщото нѣщо

става и съ радостьта. И тя е кратковременна. И да искате да я задържите повече време, тя си отива, защото въ съзнанието ви предварително е сложена мисъльта, че тя скоро ще ви напусне. И действително така става.

Както виждате, има известно съотношение между мислитѣ и желанията. Следъ всѣка силна мисъль иде слаба проява въ характера на човѣка. Следъ всѣко благородно чувство се проявява нѣкаква слабость. Като знаете това, вие всѣкога трѣбва да бѫдете готови да посрѣщате тия нѣща съ спокойствие. Щомъ се качите на върха, вие знаете, че непременно ще слѣзете. Затова, отъ васъ се иска да бѫдете внимателни, да бѫдете всѣкога готови, да сте на щрекъ. И тогава, ако сте били внимателни, ще слѣзете отъ върха бавно, спокойно. Иначе, рискувате да паднете. Следъ всѣко лошо чувство, или следъ всѣка лоша мисъль, вие ще проявите нѣкаква силна. възвишена мисъль, или благородно чувство. По този начинъ природата внася равновесие въ всички прояви на живота. Причината за тѣзи рѣзки промѣни се дължи на факта, че ние сме свързани съ свѣтове по-високи и по-низки отъ нашия, които ни въздействуватъ по единъ или по другъ начинъ. Когато сме скръбни, или когато нарушимъ равновесието въ природата, отъ ангелския свѣтъ ни дохожда помощь, докато се възстанови това равновесие. Като се повдигне разположението ни, отъ низшия свѣтъ идатъ сѫщества да ни

ограбятъ, и ние изгубваме придобитото. Следователно, при всѣко нарушаване на Божествения редъ и порядъкъ отъ ваша страна, идатъ разумни сѫщества да възстановятъ това равновесие. Дали сте достойни за тази помощь, или не, тѣ не държатъ смѣтка. Цельта е да се тури редъ въ природата, да се възстанови първото ѝ положение. — Тогава, на какво се дължи успѣхътъ и неуспѣхътъ на хората? — Преди да се отговори на този въпросъ, вие трѣбва да се запитате, какъвъ успѣхъ очаквате: материаленъ, духовенъ или умственъ?

Задавали ли сте си конкретно въпроса, какво искате да бѫдете, или какво искате да придобиете? Често у васъ се раждатъ мисли, желания и чувства, които не сѫ ваши, и като не знаете това, искате на всѣка цена да ги реализирате. Запримѣръ, четете нѣкой авторъ, и като свършите книгата му, у васъ се явява силно желание да станете поетъ, или писатель като него. — Тази мисъль не е ваша. Това е било нѣкогашното желание на автора на книгата да стане поетъ, писатель. Той силно желаелъ това и го постигналъ, но вие не можете да станете поетъ. Защо? — Защото за васъ не сѫ опредѣлени тѣзи страдания, не е предвиденъ този пѫть, презъ който авторътъ е миналъ. И наистина, ще видите, че това желание следъ нѣколко деня ще ви напусне. Значи, то е било чуждо желание. Докато е станалъ този авторъ поетъ, само той знае, презъ какви страдания и изпитания е миналъ.

Колко пѫти той се е обезсърдчавалъ и отново насърдчавалъ! Колко пѫти той се е отчайвалъ и дохождалъ до самоубийство! Колко пѫти е бивалъ освиркванъ и подигравanъ! Това, обаче, никой не знае. Ние се намираме предъ единъ резултатъ. Четемъ книгата, възхищаваме се и пожелаваме и ние да бѫдемъ като него поети. Какъ, по какъвъ начинъ може да се постигне това, не се интересуваме. Поетътъ трѣбва да мине презъ голѣми страдания. Нѣма поетъ въ свѣта, който да не е страдалъ. И тука е спазенъ закона за съотношенията, а именно, между страданията и постиженията.

Следователно, между физическия, сърдечния, умствения и волевия животъ на човѣка сѫществува известно съотношение. Възъ основа на това съотношение, може точно да се опредѣли, следъ колко време крайниятъ материалистъ може да стане краенъ идеалистъ. Преди години дойде при мене единъ варненски адвокатъ, по убеждение социалистъ, и като се разговаряхме по различни въпроси, казахъ му, че следъ четири години нѣма да остане поменъ отъ сегашнитѣ му убеждения. — Не е възможно това! Азъ съмъ убеденъ социалистъ. — Запиши това, което ти казвамъ, и ще провѣришъ, дали говоря истината. Две години следъ това той се ожени, роди му се момиченце. Съ жена си живѣеше добре, обичаше я. Една вечерь отишълъ на събрание и се позабавилъ малко повече отъ обикновеното време. Жена му била въ кѫщи, работѣла

нѣщо. Като ѝ се доспало, тя си легнала и оставила лампата да гори. Случайно нѣкакъ лампата се обърнала, газьта се разлѣла върху леглото ѝ, и тя изгорѣла. Отъ скрѫбь и страдание за жена си, у него настаналъ голѣмъ обратъ, той станалъ силно религиозенъ, забравилъ социалистическитѣ си идеи. Скоро следъ това го изключиха отъ социалистическия кржжокъ. Като ме срещна единъ день въ Варна, той ми каза: Представи си, каквото ми предсказа, това се сбѫдна! Отъ моитѣ първи убеждения нищо не остана. Казвамъ: Като знаете закона на съотношенията, всички трѣбва да бѫдете внимателни да не нарушавате великитѣ закони, защото ще попаднете подъ други закони, които нѣма да ви щадятъ. И въ Писанието е казано: „Който стои високо, той трѣбва да знае, че ще падне. Който падне, той трѣбва да знае, че ще стане“.

Сега, отъ васъ се изисква да разсжждавате правилно, зрѣло, да знаете, че споредъ окултната наука нищо не става случайно, произволно. Окултната наука е положителна. Тя взима предъ видъ всички елементи, съ които природата работи. Ако се съобразява съ законитѣ на тази наука, човѣкъ може да избегне много нещастия въ своя животъ. На какво се дължатъ нещастнитѣ случаи въ живота и въ природата? — Тѣ се дължатъ на известно нарушаване на единъ отъ великитѣ закони.

Сега ще представя графически четиритѣ области на проявения животъ (фиг. 3). Правата A представя физическия животъ, правата B — сърдечния, правата C — умствения и правата D — волевия животъ на човѣка. Енергията, която се развива въ първия периодъ отъ живота на човѣка, когато той расте физически, е точно опредѣлена по количество и по време на траене. Следъ това тази енергия преминава въ втория периодъ отъ живота на човѣка, когато той се развива повече сърдечно. Оттамъ енергията минава въ третия периодъ, когато човѣкъ се развива повече умствено. Най-после тя слиза въ четвъртия периодъ, въ волевия животъ на човѣка. Като стигне до долу, енергията взима обратно движение нагоре и образува единъ кржгъ, едно обръщане на силитѣ. Като се знае това нѣщо, може да се изчисли математически, следъ колко години, какъ и де ще се прояви енергията. Сжщо така може да се изчисли, въ какъвъ размѣръ ще се яви тази енергия, и какви резултати ще произведе. Съ това се обяснява, защо желанията, потицитѣ, стремежитѣ на човѣка се явяватъ периодически. Нѣкой младъ човѣкъ желае да учи, да се развива умствено.

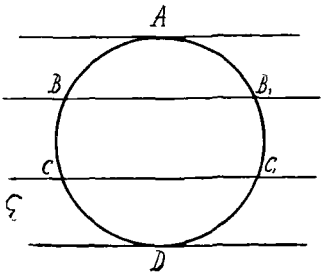

(Фиг. 3).

Започва да учи и работи въ това направление две-три години. Следъ това потикътъ му за учене изчезва. Той се прехвърля на друго нѣкакво желание. Следъ известенъ периодъ отъ години, той пакъ се намира предъ първото си желание да учи. Това нѣщо е въ зависимость отъ закона на съотношенията. Времето е въ зависимость отъ силното желание, силната мисъль, силното чувство. Запримѣръ, толкова подълъгъ ще бѫде периодътъ, презъ който човѣкъ ще учи, колкото по-интенсивно е желанието за учене. Ако се явятъ нѣкакви особени препятствия за реализиране на това желание, човѣкъ страда, чувствува се нещастенъ. Препятствията пъкъ се явяватъ по причина на нѣкакво нарушаване на законитѣ. Като млади, вие трѣбва да правите наблюдения, да изчислявате, колко време трае една силна мисъль у васъ, и следъ колко време се явява отново. И тъй, споредъ закона на съотношенията, следъ всѣко щастие иде нещастие, и следъ всѣко нещастие иде щастие; следъ всѣка болесть иде здраве, и следъ всѣко здраве иде болесть. Подъ думата „болесть“ азъ не разбирамъ обикновенитѣ болести, когато човѣкъ страда физически, но имамъ предъ видъ онѣзи състояния, които се предизвикватъ при нарушаване хармонията между чувствата и мислитѣ.

Всѣки отъ васъ трѣбва да се запита, дали се е самоопредѣлилъ споредъ закона на съотношенията. Вие трѣбва да се самоопредѣлите. Който не се самоопредѣли, той ще

остане за винаги въ хамбара. Който седи въ хамбара, той нищо не печели, но и нищо не губи. Знаете ли, какво нѣщо е самоопредѣлението? Щомъ не знаете, пишете за следния пѫть върху темата: „Самоопредѣляне въ живота“. Вие трѣбва да се самоопредѣлите, защото въ скоро време ще се намѣрите предъ една окултна митница, дето ще ви прегледатъ най-щателно. Като намѣрятъ, че носите вещи, за които не сте платили мито, ще вематъ вещитѣ и ще ви глобятъ. Ще ви прегледатъ съ рентгеновъ апаратъ, да видятъ, какво носите въ себе си. Тъй щото, ще ви прегледатъ външно и вѫтрешно, ще вематъ и най-малкиятъ излишъкъ, който се намѣри у васъ. Следователно, изхвърлете всички излишни работи навънъ, за да не ви глобяватъ. Въ този смисълъ, да се самоопредѣлите значи да изхвърлите отъ себе си всички излишни, несѫществени нѣща, които причиняватъ страдания и нещастия, и да задържите само сѫщественото, което причинява радость и веселие и съ което можете да работите.

Окултната наука, съ която се занимавате, е положителна, но сѫщевременно опасна наука. Веднъжъ влѣзли въ тази Школа, вие имате привилегията да ви се предаде тази наука въ най-лека, въ най-възприемлива за васъ форма. Ако бѣхте въ друго време, по никой начинъ нѣмаше да ви приематъ въ Школата. Въ древностьта не сѫ приемали ученици по-млади отъ 33 години. Затова, трѣбва да бѫдете вни-

мателни, да не си играете съ природнитѣ закони. Природнитѣ закони сѫ живи, съзнателни, тѣ не могатъ да се пристѫпватъ. Дойде ли до окултнитѣ сили, до окултнитѣ закони, ученикътъ трѣбва да знае, че съ тѣхъ игра не бива. Съ това азъ не искамъ да ви наплаша. Страхътъ е необходимъ, но не онзи обикновенъ страхъ. Ученикътъ трѣбва да има благоговейно чувство къмъ Великото, къмъ Божественото въ свѣта. Ако това чувство не е развито въ него, то трѣбва да се замѣсти съ страха. Този страхъ, именно, наричамъ Божественъ, разуменъ страхъ. При този страхъ могатъ да възрастятъ всички благородни чувства въ човѣка. Който съзнателно изучава окултната наука, той развива въ себе си смѣлость, решителность, инициатива, трудолюбие и работоспособность. Като направите нѣкаква погрѣшка, не се оправдавайте съ условията, съ майка си и съ баща си. но винаги бѫдете готови да изправите погрѣшката си. Оставете настрана майка си и баща си. Като работите съзнателно и съ любовь, вие сте въ състояние да използувате условията и да създадете отъ себе си, каквото желаете. Щомъ направите нѣкаква погрѣшка веднага я изправете. Щомъ изправите погрѣшката си, тръгнете пакъ напредъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате окултната химия, да знаете, отъ какви елементи се нуждае вашата кръвь. Ако желѣзото е недостатъчно въ кръвьта ви, по нѣка-

къвъ начинъ трѣбва да го доставите. Иначе, отсѫтствието на желѣзо въ кръвьта ви ще ви придаде повече мекушавость, огъваемость на характера ви. Ако златото е малко въ кръвьта ви, ще бѫдете лишени отъ благородство въ характера. Значи, всѣки новъ елементъ, внесенъ въ ума, въ сърцето или въ волята на човѣка, дава нова насока на неговата деятелность. Изучавайте химията добре, да можете да превръщате силитѣ въ себе си. Тогава ще знаете, какъ да калите желѣзото въ себе си, отъ меко желѣзо да го превърнете въ стомана. Нѣкои отъ васъ се нуждаятъ отъ твърдость въ характера си, други — отъ мекота, трети — отъ благородство, четвърти — отъ постоянство, пети — отъ любовь къмъ Бога, шести — отъ милосърдие, разсѫдливость въображение и т. н. Всѣки може да каже за себе си: Едно ми не достига. Той трѣбва да намѣри, какво му липсва, а после да потърси методъ, какъ да придобие този елементъ, който му липсва. Всѣки се нуждае отъ едно нѣщо, но това нѣщо е отъ голѣмо значение за неговото развитие. Това важно нѣщо той ще научи отъ закона на съотношенията.

Т. м.

— F i r — für — f e n.

— T a u — b i — a u m e n.

*

9. Лекция отъ Учителя, държана на 13 декемврий, 1922 г. София.

Самоопредѣление.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

Т. м.

Прочете се резюме на темата: „Предназначение на дихателната система.“

Четоха се работитѣ върху темата: „Елементи на човѣшката речь“.

Каква тема имате за следния пжть? — За „самоопредѣление въ живота“. — Какво разбирате подъ думата „самоопредѣление“? (— Да се самоопредѣли човѣкъ, това значи да опредѣли отношенията си къмъ околната срѣда). — Съгласни ли сте всички съ тази дефиниция? — Какво нѣщо е самоопредѣление на единицата? Споредъ мене, самоопредѣлението на единицата седи въ това, че тя подтиква нѣщата напредъ, т. е. изнася ги на сцената.

— Какво представя самоопредѣлението на двойката? (— Поляризиране). — Какво нѣщо е поляризирането? (— Проявяване). — Числото две, двойката представя материята, т. е. законъ на материалния свѣтъ. Съ други думи казано: единицата представя сили, които подтикватъ нѣщата въ материалния свѣтъ, въ материята, която ги облича въ форми, т. е. оформява ги. Единицата е баща на нѣщата, а

двойката — тѣхна майка. Единицата дава първия съзнателенъ потикъ на живота. Единицата е първата видима причина на нѣщата, а двойката — втората видима причина. Какво е самоопредѣлението на числото три?— Тройката е смисълътъ, цельта, къмъ която всичко въ живота се стреми. Следователно, всѣки за себе си може да каже: Азъ съмъ единица. — Защо? — Защото се проявявамъ. — Азъ съмъ двойка. — Защо? — Защото отглеждамъ своята идея, както майка — своето дете. — Азъ съмъ тройка. — Защо? — Защото имамъ цель, къмъ която се стремя, къмъ която направлявамъ своята идея. Значи, човѣкъ едновременно е единица, и двойка, и тройка.

Всички числа, съ които си служите, представятъ отношения, сили, разумни сѫщества, които се намиратъ на различна степень на развитие. Въ този смисълъ, и единицата, и двойката, и тройката представятъ разумни сѫщества. Като се каже единица, разбираме колективното, Божественото съзнание, което включва въ себе си всичко. Въ двойката се проявяватъ два велики центъра — Божественото и ангелското съзнание. Въ тройката се проявяватъ три центъра — Божественото, ангелското и човѣшкото съзнание. Значи, въ единицата нѣма дѣление на нѣщата, въ нея сѫществува само едно съзнание — Божествено. Въ двойката и въ тройката, обаче, се явява дѣление на колективното съзнание. Затова, именно, като се говори за две, за три и за

повече единици, нѣщата започватъ да се дѣлятъ, да се раздробяватъ на части.

Какво е самоопредѣлението на четворката, на числото четири? — Четиритѣ представя абсолютна мѣрка, съ която се измѣрватъ всички нѣща въ видимия свѣтъ, въ цѣлия космосъ. Като дойдатъ до четиритѣ, кабалиститѣ спиратъ. Тѣ събиратъ числата 1, 2, 3, 4 и получаватъ числото десеть: $1 + 2 + 3 + 4 = 10$. Като събератъ тѣзи числа, тѣ извършватъ после обратния процесъ, изваждане. Тѣ вадятъ единицата, двойката, тройката и четворката отъ десетьтѣ и получаватъ:
$10 - 1 = 9$. Числата 1, 2, 3, 4 представятъ
$10 - 2 = 8$. елементи на десетьтѣ, а числата
$10 - 3 = 7$. 9, 8. 7, 6 сж производни на пър-
$10 - 4 = 6$. витѣ четири числа. Значи, числата 1, 2, 3, 4 сж *самоопредѣления на* единицата.

Какво значи да се самоопредѣли човѣкъ като единица, като двойка, като тройка или като четворка? Кои елементи влизатъ въ човѣка като единица, за да може да се самоопредѣли? — Въ човѣка влизатъ духъ, душа, умъ и сърце. И тогава съставяме следната пропорция: духътъ на човѣка се отнася къмъ неговата душа, както умътъ къмъ сърцето му. Тази пропорция може да се изрази въ букви: Д : D = У : С. Това показва, че човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли като духъ, като душа, като умъ или като сърце. Сжщевременно той може да се самоопредѣли като цѣло, като

съвокупность отъ четиритѣ съставящи го елемента. Когато се говори за самоопредѣление, човѣкъ трѣбва да има ясна представа, какво да самоопредѣли въ себе си. Окултната наука е положителна, точна наука. Всѣка дума въ нея отговаря точно на идеята. Тамъ не може да се каже, че човѣкъ ще се самоопредѣли. Кажете ли така, веднага следва въпроса: въ какво ще се самоопредѣли, или кое ще самоопредѣли? Като какво ще се самоопредѣли човѣкъ: като единица, като двойка, като тройка, като четворка, или всички вкупомъ взети? Ако се самоопредѣли като единица, т. е. като първична сила, въ нея човѣкъ не трѣбва да прибавя качествата на двойката. Може ли единицата да стане двойка? Единицата може да стане двойка само следъ като я счупимъ, като я разполовимъ на две части. Тогава, полученото е два пѫти по-малко отъ единицата. Дветѣ равно ли е на единицата? Вие казвате $1 + 1 = 2$. Значи, споредъ васъ двойката е два пѫти по-голѣма отъ единицата. Обаче, ние казваме, че нѣма число по-голѣмо отъ единицата. Тогава, какъ е възможно единицата да е равна на две? Ето де и какъ се явява софистиката въ философията. Ще кажете, че всѣко нѣщо може да се приеме за вѣрно, следъ като се докаже. — Ако е за доказване, лесно може математически да се докаже, че единицата е по-голѣма отъ двойката. Когато казвате, че $2 + 1 = 3$, и това не е вѣрно. Въ математиката, съ която днесъ си служите, идеитѣ не сѫ вѣрни въ абсолютния

смисълъ на думата. Числото три наистина е равно на 2 + 1, но само ако двойката и единицата ги разглеждаме като съставни елементи на единицата, но не и като самостоятелни, цѣли числа. Числото три съдържа резултатитѣ на числата две плюсъ единица, а не самитѣ двойка и единица.

Учителтъ влиза въ едно отъ отдѣленията и казва на единъ отъ ученицитѣ си: Стоянчо, нарисувай единъ конь! Стоянчо излиза на дъската и рисува конь. Всички деца отъ отдѣлението казватъ, че Стоянчо е нарисувалъ на дъската конь. — Какъвъ конь е този? Той съвсемъ не мяза на конь. Може ли дете отъ първо отдѣление да нарисува конь? Ако нѣкой художникъ погледне рисунката, ще каже, че това не е никакъвъ конь. Какъвто е коньтъ на това дете, такива сж понятията на много съвременни хора за Бога. Както чрезъ рисункитѣ си децата даватъ само представа за известни нѣща, така и съвременнитѣ хора иматъ най-различни представи за Бога; тѣ нѣматъ нѣщо абсолютно, нѣщо ясно, опредѣлено за това, какво е Богъ.

И тъй, когато става въпросъ за самоопредѣление, въ какво трѣбва човѣкъ да се самоопредѣли? Човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли въ стремежа на своя духъ, въ порива на своята душа, въ мисъльта на своя умъ и въ чувствата на своето сърце. Това обяснение за самоопредѣлението ви се дава, не да го напишете на книга, но да го възприемете въ

себе си, да знаете, въ какво отношение трѣбва да се самоопредѣлите. Това, което напишете на книга, ще бѫде теоретическо самоопредѣление, а това, което приемете въ себе си, ще бѫде практическо самоопредѣление. Последното самоопредѣление поставя човѣка на единъ, или на другъ пѫть. Като казвамъ, че човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли, това не значи, че той трѣбва да се самоопредѣли къмъ нѣкаква партия, или къмъ даденъ народъ. Да се самоопредѣли човѣкъ, това значи да познава силитѣ, съ които разполага, да знае, въ каква посока да ги отправи, за да използува разумно своя животъ.

Както виждате, темата, която ви дадохъ въ началото на лекцията, за самоопредѣлението, е разгледана вече. Ако речете да пишете върху нея, ще повторите това, което говорихме сега. Затова, за следния пѫть пишете върху друга тема, а именно върху: „Признаци на човѣшкото съзнание, проявено въ най-високата си форма“. Като напишете тази тема, ще ви дамъ нѣкои обяснения и върху нея.

Представете си сега, че правата АВ — А———В е единица, която е измѣнила своето положение, вмѣсто да е въ отвесна, тя е въ хоризонтална посока. Като права линия, тази единица означава различни нѣща. Ако я разглеждате геометрически, ще кажете, че правата линия означава най-кѫсото разстояние между две точки. Ако я търсите на лицето на човѣка, ще я намѣрите на нѣколко мѣста. За-

примѣръ, ако затворите, устата си, т. е. ако доближите устнитѣ си близо, една до друга, ще се образува права линия. Обаче, ако устата е малко отворена, устнитѣ слабо отдалечени една отъ друга, ще се образува елипса. Естественото положение на устата е последното, дветѣ устни да образуватъ елипса. Щомъ волята въ човѣка започне да действува, устнитѣ се доближаватъ една до друга и образуватъ права линия. Значи, правата линия е проява на волята. И наистина, когато човѣкъ изнесе ржката си напредъ или на страна, добре опната и свита въ юмрукъ, това движение означава проява на волята. Самото положение на ржката представя права линия. Ако ржката се спусне надолу, въ пасивно състояние, волята престава да действува. Дето волята не действува, тамъ линиитѣ се пречупватъ. При тѣзи линии всѣкога се образуватъ жгли. Жглитѣ означаватъ непостигнати желания. Следователно, счупенитѣ линии, жглитѣ означаватъ нѣкакво пречупване на волята, вследствие на което желанията не сж постигнати. Въ геометрията изучаватъ жглитѣ и ги дѣлятъ на прави, остри и тжпи. Какво нѣщо представя жгълътъ въ геометрията? (— Пространството между две пресѣчни линии въ една равнина наричатъ жгълъ). — Има ли нѣкаква идея въ тази дефиниция? (— Никаква идея нѣма въ тази дефиниция). Тогава, ние можемъ да дадемъ друго опредѣление за жгъла. Жгълъ се образува отъ всѣко непо-

стигнато желание въ човѣка. Ако върху лицето на нѣкой човѣкъ сж образувани много жгли, това показва, че този човѣкъ има много непостигнати желания. Тѣзи жгли иматъ различни голѣмини и различни посоки. Сжщевременно тѣ означаватъ и противоречията, на които даденъ човѣкъ се е натъкналъ. Пречупвания, жгли се срѣщатъ и въ природата. Запримѣръ, долинитѣ се образуватъ отъ пречупване на пластоветѣ. При това, всѣка долина е заградена отъ дветѣ страни съ плоскости, които представятъ поли на планината. Ако вземемъ долината като мѣсто, дето животътъ се проявява, ще извадимъ заключението, че между две противоречия, всѣкога има условия да се прояви животътъ.

Ако разглеждате жгъла АВС, обърнатъ

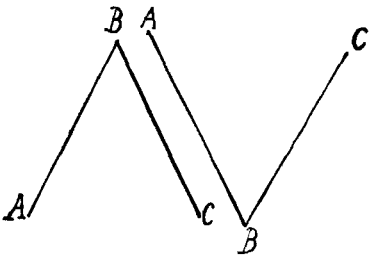

(Фиг. 9).

съ върха нагоре, той представя противоречие, което е въ разрѣзъ съ законитѣ на духовния животъ. Следъ време това противоречие се превръща въ благо за човѣчеството. Ако сжщиятъ жгълъ е обърнатъ надолу съ върха, това показва, че противоречието е за земята, т. е. влиза въ разрѣзъ съ законитѣ на земята. Ако пъкъ си представите два планински върха, обърнати дъжда. Следователно, за да се произведе

съ върховетѣ надолу, тѣ ще произведатъ дъждъ, необходими сж две противоречия въ невидимия свѣтъ. Жгълъ, обърнатъ съ върха надолу, означава образуване на дъждъ.

И тъй, като се натъкнете на известно противоречие, на известно противодействие, ще знаете, че то се опредѣля отъ следния законъ: на всѣка акция отговаря реакция, на всѣко действие — противодействие. Следователно, между две злини, между две нещастия, или между две противоречия, всѣкога се ражда една добрина. Между две добрини пъкъ се ражда една злина. Затова, именно, се казва: „Две добрини не могатъ да седатъ на едно мѣсто". Този законъ има сила само за земята. Какво представятъ злото и доброто въ живота? — Злото е най-малкото проявено добро. Доброто е най-голѣмото проявено добро. Съ други думи казано: Злото е началото на доброто, а доброто е краятъ на доброто. Ще докажа това твърдение съ следния примѣръ. Взимате една овца, заколите я, опечете я и я изядете. За васъ това е начало на едно добро, но за овцата е зло. Следъ време, когато се запознаете съ великитѣ закони на живота, вие срѣщате сжщата овца въ гората, взимате я на ржце и я оставяте въ своята ливада, свободно да пасе прѣсната зелена тревица и казвате: Ти можешъ да останешъ при мене, азъ ще се грижа за твоя животъ, ще те пазя, нѣма да посѣгамъ върху тебе. Азъ благодаря за услугата, която ми направи въ миналото. Тогава бѣхъ некултуренъ

човѣкъ, но днесъ имамъ по-голѣма свѣтлина, разбирамъ законитѣ, искамъ да ти се отплатя. — Това е краятъ на доброто, което е сѫщинското добро. Злото се явява и при случаи, когато човѣкъ ое натъкне на нѣкои свои идеи отъ преди хиляди години. Въ миналото тѣзи идеи сѫ били добри, но при сегашното развитие на човѣчеството, тѣ носятъ зло въ себе си. Запримѣръ, когато една риба изяжда друга, това е въ реда на нѣщата. За рибитѣ това не е зло. Но ако днесъ единъ човѣкъ, по атавизъмъ, изяде другъ, това е голѣмо зло и за двамата. Ако една риба изяде друга, първата продължава да живѣе, но ако единъ човѣкъ изяде другъ, и двамата умиратъ. Значи, желанието на човѣка да глътне другъ нѣкой човѣкъ е зло. То е желание, което е отживѣло времето си. То е остатъкъ отъ далечното минало, на което човѣкъ периодически се натъква. Следователно, въ съвременния животъ злото не е нищо друго, освенъ идеи на миналото, които сѫ отживѣли времето си.

И тъй, що е злото? — Злото представя отживѣли идеи, несполучливи опити на миналото. Днесъ всичко това трѣбва да се отбѣгва. Хората сѫ опитвали тѣзи идеи въ миналото, нѣма защо и днесъ да се повтарятъ. Доброто представя нови, Божествени идеи, които даватъ нови насоки за реализиране на човѣшкитѣ желания. Чрезъ доброто човѣкъ отправя своитѣ сили къмъ Божествения свѣтъ. Когато ви запитатъ, защо човѣкъ не трѣбва да бѫде

лошъ, ще кажете: Човѣкъ не трѣбва да бѫде лошъ, за да не повтаря своето минало. — Защо трѣбва да бѫде добъръ? — За да постигне цельта на своя животъ, да влѣзе въ Великия свѣтъ на Битието. Значи, злото е изминатиятъ пѫть, по който човѣкъ не трѣбва да се връща. Доброто е пѫтьтъ, по който човѣкъ върви вече, за да реализира своитѣ желания по новъ, по Божественъ начинъ и да разбере смисъла на живота.

Ще обясня идеята си съ следния примѣръ. Представете си, че сте живѣли известно време на северния полюсъ. Следъ това, съ движението на земята се движите и вие и дохождате до екватора. Времето, което сте употрѣбили, докато стигнете до екватора, се равнява на 25 хиляди години. Какво ще стане съ васъ, ако се върнете отново на северния полюсъ? — Вие непременно ще умрете. Значи, връщането въ миналото не е нищо друго, освенъ връщане къмъ северния полюсъ. Въ този смисълъ злото представя ледена епоха, леденъ периодъ, който носи смърть за човѣчеството. Едно време тамъ е имало условия за животъ, но днесъ тѣзи условия не сѫществуватъ. Ако нѣкой попадне при тѣзи условия днесъ, непременно го очаква смърть. Това е връщане назадъ. Да се връщашъ назадъ, това е смърть; да вървишъ напредъ, това е животъ. Ето защо, днесъ никой не може и не трѣбва да се връща по пѫтя, по който нѣкога е вървѣлъ. — Защо? — Защото тамъ

условията за животъ сѫ вече измѣнени. Сега знаете, какво представятъ злото и доброто. Тѣзи разсѫждения сѫ необходими, за да хвърлятъ повече свѣтлина въ съзнанието на човѣка. Щомъ свѣтлината на съзнанието е по-голѣма, може да се говори вече за будность на човѣшкото съзнание.

Що е съзнание? — По този въпросъ е писано въ много философски и окултни книги, които сами можете да четете. Съ нѣколко думи казано, съзнанието подразбира складъ отъ положително знание, вложено въ духа, душата, ума и сърцето на човѣка. Съ това знание той има ясна представа за нѣщата и знае, при всѣки даденъ случай, какъ да постѫпва. Съзнателниятъ човѣкъ никога не върши зло. Той се ползува отъ опитностьта на миналото си, вследствие на което днесъ по никой начинъ не си позволява да прави зло. Несъзнателниятъ човѣкъ може да прави зло, но само дотогава, докато придобие опитность, докато съзнанието му се пробуди. Думата „съзнание“ е образувана отъ съюза „съ“ и сѫществителното име „знание“. Следователно, думата съзнание подразбира да се направи връзка между знанието на Божествения и човѣшкия духъ, да се прехвърли мостъ, който да свързва Божествения съ човѣшкия свѣтъ.

И тъй, отъ всички се изисква самоопредѣление. Докато не се самоопредѣлите, не може да ви се говори на понятенъ езикъ. Каквото и както и да ви се говори, не мо-

жете да разберете. Като се самоопредѣлите, ще ви се говори на математически езикъ, и вие ще разбирате този езикъ. Математическиятъ езикъ е кратъкъ, ясенъ и строго опредѣленъ. Въ него нѣма повторения, излишни думи и двусмисленость. Когато опредѣлите отношението, въ което се намиратъ вашитѣ духъ, душа, умъ и сърце къмъ Първата Причина, вие ще бѫдете вече напълно самоопредѣлени. Самоопредѣлението е въпросъ на съзнанието. За тази цель вие трѣбва да четете, какво сѫ писали различнитѣ автори върху съзнанието и самосъзнанието, следъ това и азъ ще говоря по сѫщия въпросъ. Ако се ползувате отъ чужди езици, върху съзнанието е писано и на нѣмски, и на френски, и на английски езици. Можете да четете, да разширявате знанията си. Вие трѣбва да изучавате проявитѣ на съзнанието, не само като философска, отвлѣчена мисъль, но и като приложение, да видите, какви резултати даватъ. Въ съзнанието си човѣкъ проявява единъ родъ чувства, мисли и действия, въ самосъзнанието си — другъ родъ, въ подсъзнанието — трети и въ свръхсъзнанието — четвърти. Въ каквато область на духовния животъ да се намира човѣкъ, такъвъ изразъ ще има неговиятъ животъ на земята. Обаче, трѣбва да знаете, че външъ отъ човѣка съзнанието не може да се опредѣли. Нѣкои философи казватъ, че съзнанието е самиятъ човѣкъ. — Не, човѣкъ е нѣщо повече отъ съзнанието. Съзнанието е

елементъ, който влиза въ човѣка, но не е самиятъ човѣкъ. (— Каква разлика има между познанието и съзнанието?) — Познанието е повърхностно нѣщо, а съзнанието е вѫтрешно нѣщо, придобито чрезъ дългъ опитъ — то е положително знание. Да имашъ познание за захарьта, това значи да си челъ нѣкѫде за нея, че е бѣла, че е сладка, че лесно се разтваря въ вода. Да съзнавашъ, какво нѣщо е захарьта, това значи да си я видѣлъ, да си я вкусилъ, да си я разтворилъ въ вода. Познанието подразбира зародишното състояние на тѣлата, а съзнанието — тѣхното постепенно развитие, докато стигнатъ до узрѣване. Докато узрѣе, плодътъ минава въ четири последователни фази: съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Когато плодътъ напълно узрѣе, имаме състояние на свръхсъзнание. Четиритѣ фази на съзнанието представятъ различнитѣ ангелски иерархии. Въ нѣкои отношения ангелитѣ седатъ по-високо отъ боговетѣ. Тѣ не се борятъ помежду си, както боговетѣ. Заради чистотата си, тѣ сѫ проводници на Божествения Духъ.

Четете, размишлявайте върху съзнанието, да се домогнете до смисъла на това понятие. Подъ думата „съзнание“ нѣкои философи разбиратъ сѫщината на нѣщата. Въ това отношение тѣ не сѫ далечъ отъ истината. Други философи подъ думата „съзнание“ разбиратъ формата на нѣщата. Като разглеждатъ въ този

смисълъ съзнанието, тѣ се отдалечаватъ отъ истината, защото съвършено идеята за съзнанието въ тѣхнитѣ умове се измѣня.

Т. м.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

10. Лекция отъ Учителя, държана на 20 декемврий, 1922 г. София.

Признаци на проявеното човѣшко съзнание.

— Fir — für — fen.
— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Прочете се резюме на темата: „Елементи на човѣшката речь“.

Четоха се работитѣ върху темата: „Признаци на проявеното човѣшко съзнание въ най-високата му форма“.

За следния пѫть пишете върху темата: „Отличителни чърти на физическото тѣло“.

Представете си, че нѣкоя точка означава съзнанието на човѣка, или проявената вселена. Вънъ отъ тази точка пъкъ е непроявената вселена. Допуснете при това, че материята на външната, на проявената вселена има различни гѫстоти, а оттамъ — и различни състояния. Следъ това приемете, че отъ дадената точка излизатъ различни лѫчи, т. е. казваме, че този центъръ, тази точка започва да радиира. Всѣки лѫчъ представя отдѣлно сѫщество. Когато тѣзи сѫщества влѣзатъ въ връзка съ външната срѣда, кóято е съ различни гѫстоти, съ различни състояния, тогава тѣ ще видоизмѣнятъ своя характеръ. Това видоизмѣнение въ характера

та ния сѫщества е причина за различието, което сѫществува между тѣхъ. Различие сѫществува не само между хората, но и между духоветѣ, между ангелитѣ, както и между всички напреднали сѫщества. — На какво се дължи това различие? — На редъ външни причини. Значи, до известна степень всѣки лѫчъ се влияе отъ срѣдата. Безграничното опредѣля отношенията, както и формитѣ на граничното.

И тъй, когато у васъ се прояви нѣкаква особеность, ще знаете, че тя се дължи на първичната срѣда, въ която сте попаднали. Единъ день, когато се върнете въ дадената точка, вашето естество ще се измѣни. Тогава вие ще завършите еволюцията си, както ви е било опредѣлено първоначално. Тъй щото, ще знаете, че каквито отклонения да правите въ живота си, тѣ ни най-малко нѣма да измѣнятъ вашия пѫть. Мнозина мислятъ, че като криволичатъ на една, или на друга страна, ще измѣнятъ своя пѫть. — Не, окултниятъ ученикъ трѣбва да знае, че по никой начинъ не може да измѣни първоначалната посока на своя животъ. Не само ученикътъ, но никое сѫщество не е въ състояние да измѣни посоката на своя пѫть, докато не постигне цельта си. Когато змията прави зигзаги, гърчения съ тѣлото си, измѣня ли съ това своя пѫть, или своето естество? — Не. — Защо се гърчи? — За да се движи.—Защо се извива свѣткавицата?— Защото срѣща срѣда съ различна гѫстота отъ тази, въ която се движи. Следователно, всѣко от-

клонение на човѣшкия характеръ се дължи на това, че той срѣща на пѫтя си по-гѫста срѣда отъ тази, въ която се движи. По-гѫстата срѣда му указва голѣмо съпротивление, вследствие на което той не може да издържи и се отклонява на една, или на друга страна. Той живѣе съ това отклонение, докато срещне друго препятствие, което ще го върне въ правия пѫть. Най-после, като теглите права линия между тѣзи отклонения, тази права опредѣля посоката, въ която съзнанието се движи. Докато е младъ, човѣкъ се движи като криволичи натукъ-натамъ и мисли, че измѣня посоката на своя пѫть. Като остарѣе, човѣкъ мисли, че е по-уменъ, че е разрешилъ своитѣ задачи. Старият е разрешилъ задачитѣ на своя животъ толкова, колкото и младият. И старият, и младият сѫ далечъ отъ истината.

Такова различие сѫществува не само между хората отъ различнитѣ възрасти, но и между единъ и сѫщъ човѣкъ. Запримѣръ, очитѣ на човѣка представятъ два кржга: лѣвото око изразява физическия свѣтъ, а дѣсното — духовния. Тази е причината, поради която лѫчътъ, който излиза отъ лѣвото око на човѣка е насоченъ винаги къмъ земята. Лѫчътъ, който излиза отъ дѣсното око на човѣка, е насоченъ нагоре. Въ своята еволюция, човѣкъ се движи отъ физическия къмъ духовния, и отъ духовния къмъ Божествения свѣтъ. Ако нѣкой се движи съ свѣткавична бързина отъ духовния къмъ Божествения

свѣтъ и се отдалечи на нѣколко билиона километри отъ духовния свѣтъ, вие ще мислите че този човѣкъ е близо до Бога. Обаче, ако го наблюдаватъ съ телескопъ отъ ангелския свѣтъ, ще кажатъ, че този човѣкъ се движи много бавно, както се движи нѣкоя звезда на небето, гледана отъ физическия свѣтъ. За ангелитѣ този човѣкъ е далечъ отъ Бога, а за хората — той е близо до Бога.

Едно трѣбва да знаете: съ каквато бързина да се движи, човѣкъ трѣбва да има стремежъ нагоре, къмъ Божествения свѣтъ. За тази цель той трѣбва да развие всичко онова, което е вложено въ съзнанието му. Вървете нагоре и напредъ, безъ да се страхувате отъ отклоненията, които правите. Отклоненията не сѫ падане. Разсѫждавайте философски по този въпросъ. Когато свѣтлинниятъ лѫчъ минава отъ рѣдка въ гѫста срѣда, или обратно — отъ гѫста въ рѣдка срѣда, той неизбѣжно ще се пречупи, ще се отклони отъ своя пѫть. Такова отклонение претърпява и съзнанието на човѣка, когато преминава отъ рѣдка въ гѫста срѣда. Следователно, при сегашното развитие на човѣка, въ неговото индивидуално и социално развитие, ставатъ редъ отклонения въ съзнанието му. Като знае това, човѣкъ трѣбва да се пази, да бѫде внимателенъ при тѣзи отклонения.

Съвременнитѣ хора, общества и народи сѫ устроени така, както сѫ устроени и материалнитѣ свѣтове. Всички се движатъ по

кржгове, концентрично разположени около единъ центъръ. Запримѣръ, 10—15 души съставятъ едно звено и си влияятъ взаимно, както планетитѣ указватъ влияние помежду си. Обикновено тия, които сж по-близо до центъра, се движатъ по-бързо отъ тия, които сж по-далечъ отъ центъра. Като знаете това, ще забележите, че никой не може да избегне влиянието на онѣзи индивиди, които влизатъ въ една и сжща система съ неговата. Въ този смисълъ, никой не може да бжде самостоятеленъ. Хората представятъ групи отъ индивиди, съсрѣдоточени въ единъ центъръ, които взаимно си влияятъ. Когато Божественото съзнание въ човѣка се пробуди, той може вече да опредѣли отношението си къмъ ония, които влизатъ въ неговата система. При това съзнателно отношение къмъ тѣхъ, той нѣма да имъ противодействува, но ще имъ съдействува по Божественъ начинъ. Обикновено на всѣка система отъ висши сжщества отговаря такава отъ низши, вследствие на което човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ, да знае, по какъвъ начинъ да въздействува на сжществата отъ своята система. Не само сжщества отъ една и сжща система си влияятъ взаимно, но и системитѣ указватъ влияние една върху друга. При това взаимодействие на системитѣ, космосътъ расте и се развива. Въ центъра на всички системи седи Божественото съзнание, Божественията Духъ, Който регулира всички нѣща въ природата и живота.

Всѣки човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли, да знае къмъ коя система спада, колко души влизатъ въ тази система, съ каква бързина се движатъ въ физическо, сърдечно и умствено отношение, отъ какви материали е съставена тѣхната система и преди колко милиони години се е образувала. Следователно, умственията уровенъ на човѣка ще зависи отъ състоянието на цѣлата система. Този законъ е неизмѣненъ. Значи, за да се измѣни умственото състояние на човѣка, трѣбва да се измѣни умственото състояние на всички сжщества, съ които той влиза въ една и сжща система. Между всички сжщества отъ една и сжща система има известна връзка: ако нѣкой отъ васъ е въ Америка между непознати хора, и бжде нападнатъ отъ нѣкого, веднага ще се яви човѣкъ отъ вашата система, който ще ви защити, ще ви отдаде правото. Защо ще ви защити? — Защото това е въ интереса на цѣлата система. Колкото по-голѣма е системата, въ която влизате, толкова по-голѣмъ брой съчувственици ще имате. Ако влизате въ малъкъ народъ, малко съчувственици ще имате. Това ни най-малко не ограничава човѣшката воля, но показва, че посоката на човѣшкия духъ е точно опредѣлена, и той трѣбва да върви въ тази посока, защото тукъ сж дадени възможности и условия за развиване на неговата деятелность. Ако нѣкой се противи на този редъ на нѣщата, той трѣбва да се върне назадъ и да се погълне отъ общия центъръ. Когато се казва, че земята трѣбва

да падне на слънцето, това не се разбира буквално. Това значи, че земята трѣбва да влѣзе въ нови условия на развитие, да попадне подъ влиянието на нѣкакво ново слънце.

Сега ще направимъ едно психическо упражнение: ще си представите, че се движите съ грамадна бързина и влизате въ слънцето. Ще се наблюдавате, кой доде може да достигне. За това упражнение се изисква голѣма концентрация на мисъльта.

Колцина отъ васъ стигнаха до слънцето? Съ своята мисъль, нѣкои стигнаха до срѣдата на пжтя. Горещо е на слънцето, всѣки не може да отиде дотамъ. Други нѣкои пъкъ останаха въ тъй наречената ледена, студена область. Трети се дигнаха до единъ магнетически поясъ, образуванъ отъ гжста и шуплеста материя Единъ отъ пояситѣ между земята и слънцето се нарича „смъртна река", презъ която минаватъ всички души, които отиватъ за онзи свѣтъ. Всѣки може да направи опитъ, да мине презъ този поясъ. Достатъчно е човѣкъ силно да концентрира мисъльта си, да се откжсне отъ околната срѣда, и веднага ще навлѣзе въ съвършено тъмна область, безъ никакъвъ слънчевъ лжчъ. Той може да провѣри съ часовникъ, за колко време е миналъ тази зона. Който прави този опитъ, трѣбва да бжде много внимателенъ, да не се плаши отъ голѣмата тъмнина. Като излѣзе отъ този поясъ, той ще мине въ следния, въ тъй наречения „астраленъ поясъ", дето свѣтлината е мека,

приятна, като при зазоряване. На връщане къмъ земята, човѣкъ ще мине пакъ презъ сѫщитѣ пояси.

Както виждате, между земята и слънцето има разни области, разни полета, всѣко отъ които съдържа специални сили, енергии. Между астралния и менталния свѣтъ сѫществува тъй нарчената „ледена", или „електрическа" область. Тя съдържа грамаденъ запасъ отъ електричество, което би било въ състояние да замѣсти напълно вѫглищата, които днесъ употрѣбяваме за отопление. Бѫдещата раса ще разполага съ методи, чрезъ които ще може да впрегне това електричество за освѣтяване и отопляване на цѣлата земя.

Като правите това психическо упражнение, ще бѫдете концентрирани, да може не само мисъльта ви да пѫтува, но и цѣлото съзнание. Тогава ще усѣтите две течения — едното отива отъ земята до слънцето, а другото се връща назадъ. По този начинъ става правилна обмѣна между слънчевата енергия и вашата. Добре е да правите това упражнение, когато сте неразположени духомъ.

Второ упражнение. Отправете ума, сърцето, духа и душата си къмъ Божествения Духъ, Който обхваща всичко въ свѣта и поискайте съдействие отъ Него за реализиране на всичко възвишено и благородно у васъ. Този Духъ обхваща всички съзнания, действува вѫтре и вънъ отъ тѣхъ. Затова е казано въ Писанието: „Духътъ Божий се носи по цѣлата земя"

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

*

11. Лекция отъ Учителя, държана на 27 декемврий, 1922 г. София.

Прояви на съзнанието.

— F i r — für — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

Размишление.

Чете се резюме отъ темата: „Признаци на проявеното човѣшко съзнание въ най-високата си степень“.

Представете си, че имате три съзнания: съзнанията А, В и С. Тѣ сж произлѣзли едно отъ друго. Отъ съзнанието А е произлѣзло съзнанието В, а отъ В е произлѣзло съзнанието С. Значи, съзнанието А е първичното съзнание, което се проявява въ областьта на времето и пространството. Какви сж отношенията на тритѣ съзнания къмъ времето и пространството? Да приемемъ, че съзнанието А се е проявявало презъ периода на пролѣтьта, съзнанието В — презъ периода на лѣтото, а съзнанието С — презъ периода на есеньта. Въ зависимость отъ годишнитѣ времена се опредѣлятъ отношенията между тѣзи три съзнания. Сжщевременно всѣко съзнание опредѣля, какви сж били материята и условията презъ времето, когато то се е проявявало. Запримѣръ, отъ съзнанието А може да се опредѣли, какви сж били условията и материалитѣ, съ които даденъ човѣкъ е разполагалъ въ пролѣтьта на своя животъ.

Като се знае това, всѣки човѣкъ може да се върне въ своето минало, да види, какви сж били условията, при които се е развивало неговото съзнание. Въ това отношение окултниятъ ученикъ трѣбва да научи закона, съ помощьта на който може да се връща въ своето минало, като въ архива. Щомъ разрови тази архива, той ще види, какви сж били условията, презъ които е миналъ въ предишнитѣ си сжществувания, докато дойде до сегашното си развитие. Въ различнитѣ животи той е минавалъ презъ различни условия, които сж внесли въ неговото съзнание различни сили, различни качества и способности.

Съвременнитѣ хора живѣятъ въ свѣта на промѣнитѣ. Запримѣръ, нѣкой день сте отлично разположени, въодушевени, изпълнени съ възвишени мисли и идеи, съ благородни желания да помагате на човѣчеството. На другия день, обаче, всичко това изчезва; вие падате духомъ и казвате: Не струва да живѣе човѣкъ за другитѣ. Всѣки трѣбва да мисли за себе си. Питамъ: на какво се дължи тази рѣзка промѣна въ разположението? Въ първия случай вашето съзнание е минало презъ пролѣтьта на живота ви; значи, вие сте се намирали въ съзнанието А. При втория случай сте влѣзли въ съзнанието С, когато сте преживѣвали състояние, подобно на есеньта на вашия животъ. Какво е отношението между тѣзи две съзнания А и С? Ако дадете тази задача на единъ математикъ, или механикъ, тѣ-

лесно ще я решатъ. Запримѣръ, единъ тренъ се движи съ известна бързина. Вие можете да усилите движението му, ако усилите огъня, ако усилите напрежението на воднитѣ пàри въ котела. Какъ ще усилите бързината на движението на съзнанието? Ако е въпросъ добързина на трена, тази задача лесно се решава — ще увеличите вѫглищата, ще усилите огъня. Когато става въпросъ за съзнанието, отде ще вземете огънь, вѫглища?

Запримѣръ, пѫтувате презъ съзнанието D, при голѣмъ снѣгъ, виелица и студъ. При това съзнание, което представя зимата на вашия животъ, вие имате лошо настроение, лошо разположение на духа. Краката и рѫцетѣ ви сѫ измръзнали, треперите отъ студъ. Влизате въ стаята при майка си, гледате часъ поскоро да се стоплите, а тя иска да ѝ разкажете, де сте били, какво сте правили. Можете ли въ такова състояние да говорите? Вие трѣбва да вземете снѣгъ да натъркате измръзналитѣ си рѫце и крака и следъ това да говорите съ майка си. Ще каже нѣкой: Защо не измиете краката си съ гореща вода, а ги търкате съ снѣгъ? Вие знаете пословицата: „Клинъ клинъ избива“. Или, злото съ зло се лѣкува. Ако нѣкой човѣкъ е преялъ, какъ ще му помогнете? Ще го заставите по нѣкакъвъ начинъ да повърне храната, или да вземе очистително. И въ единия, и въ другия случай трѣбва да се действува бързо. Иначе, има опасность отъ отравяне на кръвьта.

Такива отравяния могатъ да се предизвикатъ и въ съзнанието на човѣка отъ наслояване на горчиви чувства и противоречиви мисли. Тогава казваме, че човѣкъ се намира въ съзнанието D, т. е. въ зимата на своя животъ. Следователно, споредъ философията, която е изработилъ за живота, човѣкъ може да живѣе въ едно отъ тия четири съзнания А, В, С и D, и тогава животътъ за него ще бѫде или адъ, или рай.

Често въ живота на човѣка тѣзи съзнания си влияятъ взаимно. Въ това влияние се забелязватъ известни пермутации, които могатъ да се отразятъ благоприятно, или неблагоприятно върху човѣка. Да допуснемъ, че съзнанието А представя възходещо състояние, при което самото съзнание се движи къмъ даденъ центъръ, като се ту отдалечава, ту приближава къмъ него. Когато се приближава къмъ своя центъръ, съзнанието на човѣка придобива повече енергия, вследствие на което и бързината на движението му се увеличава. Ако пъкъ съзнанието В се намира въ низходещо състояние, казваме, че то се отдалечава отъ своя центъръ, вследствие на което приема по-малко енергия. Щомъ приема по-малко енергия, и движението му е по-бавно, по-слабо. Сега, като знаете, въ какво състояние се намиратъ съзнанията А и В, опредѣлете, въ какво състояние ще се намира съзнанието С — въ възходещо, или низходещо? Разсѫждавайте свободно, безъ да се страхувате, че можете да

направите нѣкаква грѣшка. И да направите нѣкаква грѣшка, това е естествено, нѣма защо да се смущавате. Допуснете, че съзнанието В представя земята, а съзнанието С — месечината, която се движи около земята. При това, допуснете, че съзнанието В е въ възходещо състояние. Опредѣлете тогава, въ какво състояние ще се намира съзнанието С, което се движи около В, като се ту приближава, ту отдалечава отъ него. Това можете математически да изчислите и ще видите, дали съзнанието С се намира въ възходещо, или низходещо състояние.

И тъй, когато се говори за възходещо и низходещо състояние на съзнанието, имаме предъ видъ добритѣ и лошитѣ разположения на духа. Когато е веселъ, разположенъ, радостенъ, човѣкъ се намира въ възходещо състояние на съзнанието. Когато е мраченъ, тъженъ, скърбенъ, той се намира въ низходещо състояние на съзнанието си. Какво трѣбва да направи човѣкъ, за да внесе равновесие въ съзнанието си? Какъвъ е лѣкътъ въ този случай? Какво трѣбва да направите, за да излѣкувате нѣкой човѣкъ, който страда? Съ какво се лѣкува глада? — Съ хлѣбъ. — Съ какво се лѣкува жаждата? — Съ вода. Значи, човѣкъ трѣбва да познава свойствата на елементитѣ, които влизатъ въ съзнанието му завсѣки даденъ моментъ, за да може да ги превръща отъ низходещо въ възходещо състояние. Представете си, че сте скръбни. Какъ ще

превърнете скръбьта си въ радость, или наймалкото, какъ ще се освободите отъ скръбьта? (— Ще се молимъ). — Представете си, че не знаете да се молите. (— Ще плачемъ). — Не можете и да плачете. (— Ще пѣемъ). — Не сте пѣвецъ, не знаете да пѣете. (— Тогава ще намѣримъ нѣкой по-скърбенъ отъ насъ и ще започнемъ да го утешаваме. По този начинъ ще трансформираме състоянието си). — Ако при всички тия методи не можете да трансформирате състоянието си, не остава нищо друго, освенъ да търпите. Това търпение се налага отъ самия животъ. Чрезъ търпението човѣкъ придобива свобода. Само търпеливиятъ може да бѫде свободенъ. И обратно: само свободниятъ човѣкъ може да търпи. Свобода и търпение вървятъ паралелно. Търпението е качество на волята, а неволята е отрицателно качество на ума. Когато не мисли, не разсѫждава, човѣкъ изпада въ неволя, и тогава минава за глупавъ. Той носи и страдания, и мѫчнотии, но по неволя. Неволята подразбира безволие.

Казваме, че отъ съзнанието А е произлѣзло съзнанието В, а отъ него — съзнанието С. Следователно, като се натъкне на нѣкаква проява на съзнанието си, човѣкъ трѣбва да знае, коя е първичната причина за тази проява. Запримѣръ, нѣкой иска да стане ученъ. Той трѣбва да знае, коя е побудителната причина, която е събудила въ неговото съзнание идеята да стане ученъ. Тази идея работи въ съзна-

нието на този човѣкъ, но той трѣбва да потърси побудителната причина, която го заставя да учи. Човѣкъ може да учи по две причини: или съ цель да се препитава съ знанието си, или да се облагородява, да се повдига. Въ такъвъ случай, първиятъ потикъ къмъ ученето ще бѫде низходещъ, а вториятъ — възходещъ. Следователно, щомъ дойдемъ до съзнанието, ние се натъкваме на закона на поляризирането. Това показва, че всѣка проява на съзнанието има две страни, две противоположни посоки: възходеща и низходеща. Този законъ се изразява графически съ правата CD: C————D.

Значи, всѣки, който иска да подобри положението си, той непременно трѣбва да се *поляризира, да раздѣли своитѣ стремежи*, т. е. да ги постави въ две противоположни посоки. Щомъ имате две противоположни посоки на движение вие лесно можете да намѣрите между тѣхъ третата, *правата посока*. Щомъ е дадена посоката на движението на две точки, лесно ще намѣрите движението на третата точка. Какъ можете да направите това? — Геометрията дава следния простъ начинъ: взимате правата CD, която представя движението на точкитѣ C и D въ противоположни посоки. Следъ това, отъ то-

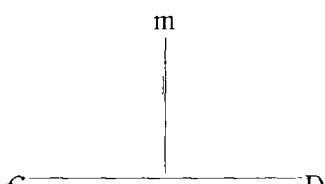

(Фиг. 4).

чкитѣ C и D, съ пергелъ, описвате джги. Отъ точката, въ която джгитѣ се пресичатъ, спущате перпендикуляръ mo къмъ правата CD. Този перпендикуляръ показва посоката на движението на точката O. Щомъ съзнанието се поляризира, човѣкъ намира правата посока на движението си. Тази посока е перпендикулярътъ, спуснатъ отъ дадена точка, вънъ отъ нѣкоя права. Когато се поляризира и намѣри своята посока на движение, съзнанието започва да изпуща свѣтлина по всички посоки, въ всички направления. При това положение, съзнанието на човѣка е изложено на странични влияния и се движи като махало, на една и на друга страна. Така е за всѣки, който не разбира закона. Обаче, който разбира закона, той ще намѣри неподвижната точка на своето съзнание и тамъ ще застане. Въ съзнанието на човѣка тази точка е напълно устойчива, тя не се влияе отъ нищо. Тя

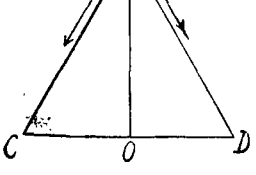

(Фиг. 1).

е точката O на правата CD. Като дойдете до тази точка, вие ще се върнете назадъ, до точка m, погоре отъ която не можете да отидете. Отъ точка M енергията върви по две посоки: mC и mD. Така се движи часовниковото махало, като описва около себе си полукржгове. Като дойдете въ точка C на съзнанието, вие мислите, че сте разрешили нѣ-

кой въпросъ. Обаче, оттукъ се качвате въ точка m; щомъ поседите малко въ тази точка, слизате въ точка D. И тукъ мислите, че сте разрешили въпроса, но се заблуждавате, както при точка С. Така се самоизлъгвате всѣки день. Тъкмо разрешите единъ въпросъ, на другия день виждате, че не сте го разрешили. По този начинъ се създаватъ редъ философски системи, които наричаме „философски разсѫждения на махалото". Всѣка такава система разрешава въпроситѣ едностранчиво, въ лѣво или въ дѣсно; въ края на краищата виждате, че нито едното, нито другото разрешение е абсолютно. Тъкмо сте слѣзли въ точка С, налѣво, и казвате: Това разрешение не е право. Качите се горе, но скоро слѣзете въ точка D и казвате: И това разрешение не е право. Така се люлѣе съзнанието отъ D до С и обратно, докато дойдете най-после до точка О, устойчивата точка на съзнанието, отдето пакъ се изкачвате нагоре, къмъ точка m. Така се движи съзнанието ту налѣво, ту надѣсно, ту въ точка О и върви напредъ, разширява се и пръска свѣтлина въ пѫтя на човѣка.

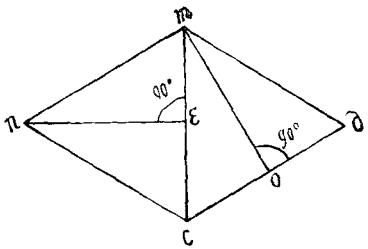

(Фиг. 2).

И тъй, махалото mo (фиг. 2) ще се люлѣе най-много до точкитѣ C и D, по правитѣ линии mC и mD и ще образува трижгълникъ CmD. Правитѣ mC и mD представятъ крайния предѣлъ на възможноститѣ за реализиране на дадено желание, или за разрешаване на известенъ въпросъ. Като дойде до този краенъ предѣлъ, човѣкъ излиза отъ тѣзи възможности и навлиза въ нови. Отъ точкитѣ C и m на правата Cm, съ помощьта на пергелъ, се описватъ джги, и отъ пресѣчната точка на джгитѣ се спуща перпендикуляръ къмъ правата Cm. Образуваниятъ перпендикуляръ nE представя махало, което има възможность да се движи до своитѣ крайни предѣли, налѣво и надѣсно, по линиитѣ nC и nm. И при това движение на махалото, въпроситѣ оставатъ пакъ неразрешени. Обаче, човѣшкото съзнание не може да стои на едно мѣсто. Стжпка по стжпка то се движи и излиза отъ старото си положение. Отъ точкитѣ m и D (фиг. 3) пакъ ще опишете джги, и ще спуснете перпендикуляръ, къмъ правата

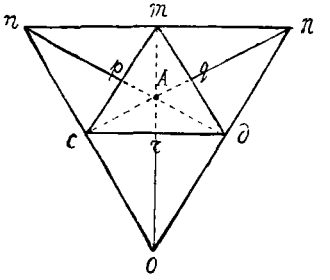

(Фиг. 3).

mD, а именно, перпендикулярътъ np q. И въ този случай перпендикулярътъ np q представя махало, по което съзнанието на човѣка се движи до

своитѣ крайни предѣли mn^1 и n^1d. Най-после, отъ точкитѣ C и D на правата CD пакъ описваме дъги, отъ пресѣчната точка на които спущаме перпендикуляръ Or; по този перпендикуляръ, който служи като махало, се движи съзнанието на човѣка по правитѣ CO и OD, като образува и въ този случай триѫгълникъ COD, равенъ на другитѣ два, както и на триѫгълника CmD, съ който се намира въ обратно положение, съ върха надолу. При това движение на съзнанието, ние имаме три неподвижни, устойчиви точки, въ които въпроситѣ могатъ да се разрешаватъ. Обаче, мѫчно се спира съзнанието въ тѣзи точки. Фигура трета представя създаването на макрокозмоса, а сѫщевременно и пѫтя на слизането и възлизането на човѣшкия духъ. Тази фигура се нарича „Соломоновъ знакъ". Отъ центъра A може да се опише окрѫжность; тя представя голѣмата и малката вселена, голѣмия и малкия космосъ. По този начинъ ние си представяме минаването на обикновеното човѣшко съзнание и самосъзнание въ неговото подсъзнание и свръхсъзнание. Съ други думи казано, човѣкъ минава отъ обикновеното въ Божественото съзнание, отъ обикновения въ Божествения свѣтъ, дето започва да се движи въ перпендикулярна посока на всѣко свое желание.

Какъ ще разберете мисъльта, че трѣбва да се движите въ посока перпендикулярна на своитѣ желания? Представете си, че нѣкой

обича да пие, да пиянствува. Това желание влѣче човѣка надолу, къмъ центъра на земята. — Какво трѣбва да направи този човѣкъ? — Той трѣбва да тръгне въ обратна посока на своето желание, а именно, въ перпендикулярна посока нагоре, къмъ центъра на слънцето. Той трѣбва да върви нагоре, безъ никакъвъ компромисъ, безъ никакво отклонение. Най-малкото отклонение отъ перпендикуляра ще го завлѣче надолу. Като каже категорично въ себе си, че нѣма вече да пие, той започва да се качва по перпендикуляра. Ако започне да отстѫпва въ себе си и каже, че ще пие само две-три глътки, или най-много една чаша, този човѣкъ е пропадналъ вече. Щомъ се рече веднъжъ да не пие, никъкъ не трѣбва да пие. Една глътка, една чаша, или едно кило вино, то е едно и сѫщо нѣщо. Този е начинътъ, по който човѣкъ може да се освободи отъ нѣкакъвъ недостатъкъ въ себе си. Щомъ реши да не прави нѣщо, той трѣбва да бѫде категориченъ — никакво отстѫпление отъ взетото решение. Който иска да стане силенъ, той трѣбва да се откаже изведнъжъ отъ нѣкой свой недостатъкъ и да постоянствува въ решението си. Щомъ може да прояви воля, това показва, че човѣкъ може да мисли. Който иска да знае, дали може правилно да мисли, нека се опита да се откаже отъ нѣкой голѣмъ недостатъкъ въ себе си. Ако може да преодолѣе надъ този недостатъкъ, това показва, че той мисли. Затова,

именно, недостатъцитѣ трѣбва да се използуватъ по най-разуменъ и правиленъ начинъ. Чрезъ тѣхъ ще калите волята си и ще изпитате силата на своята мисъль. Недостатъцитѣ, отъ какъвто характеръ да сѫ — физически, сърдеченъ, умственъ или духовенъ, сѫ създадени отъ самитѣ васъ. Следователно, само вие можете най-лесно да се справите съ тѣхъ.

Сега ще ви дамъ малки обяснения, отъ които трѣбва да се ползувате. Когато изнася истината, човѣкъ трѣбва да гледа обективно на нѣщата. Запримѣръ, започвашъ да броишъ отъ 1—10, казвашъ: 1, 2, 3, 6, 9 . . . — сбъркашъ. Щомъ направишъ погрѣшка, не остава нищо друго, освенъ да заличишъ погрѣшката и да започнешъ отново: 1, 2, 3, 4, 8, 9 . . — пакъ направишъ погрѣшка. Ще заличишъ погрѣшката и ще продължишъ да пишешъ. Който не разбира закона, той ще започне да се извинява, да търси причинитѣ, защо за какво сгрѣшилъ. Който разбира закона, той лесно изправя погрѣшката си. Когато пише, или когато брои, човѣкъ лесно може да прави погрѣшки. Достатъчно е най-малкото отклонение на вниманието му, за да сгрѣши. Ако иска да не грѣши, той трѣбва да бѫде съсрѣдоточенъ въ работата си и да изучава силитѣ, които действуватъ при написване на всѣка буква, или на всѣко число.

Представете си, че трѣбва да напишете числото едно, единица (1). Силитѣ, които взиматъ участие при написване на единицата,

започватъ отгоре и слизатъ надолу. Значи, единицата опредѣля посоката на силитѣ. Когато искате да напишете числото две, двойката (2), въпросътъ е по-сложенъ: първо се образува единъ малъкъ кржгъ (О), който представя пжтя на човѣшкото съзнание, което, намѣсто да се движи въ орбитата си, се развива навънъ, първо по посока с, а после слиза надолу, по посока е. Причината за това е, че другъ нѣкакъвъ центъръ е повлиялъ на човѣшкото

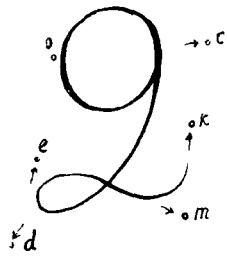

(Фиг. 13).

съзнание и го заставилъ да измѣни пжтя на своето движение. Но и това влияние на центъра „е“ се измѣня, защото иде друго, по-силно влияние, отъ центъра d, което заставя силитѣ на първичното съзнание да се измѣнятъ, да образуватъ по-малъкъ кржгъ отъ първия. Следъ това иде влиянието на центъра ш, а най-после иде влиянието на центъра к, който повдига човѣшкото съзнание нагоре. Следователно, всѣко съзнание, което минава презъ двойката, преживява сложни процеси. Числата 1 и 2, написани едно до друго, представятъ 12-тѣ зодиаци. Събрани заедно, тѣ даватъ числото три. Когато съзнанието на човѣка минава презъ 12-тѣ зодиаци, тѣ указватъ върху него 12 различни влияния. Значи, тѣ внасятъ въ съзнанието му 12 различни елементи.

Тъй щото, когато изучавате числата, вие можете да изучавате всѣко число поотдѣлно, а можете да ги изучавате и колективно, въ тѣхнитѣ общи влияния. За васъ е важно да знаете, че числата не сѫ прости, мъртви знаци, но живи величини, т. е. сили, енергии, които действуватъ върху съзнанието на човѣка. Въ числото две имате две единици, две съзнания, които се стремятъ къмъ една и сѫща цель. Това движение ние наричаме „стремежъ къмъ Бога". Следователно, стремежътъ къмъ Бога ражда любовьта. Значи, любовьта се ражда само между две души, между две съзнания, които се стремятъ къмъ Първичното, къмъ Божественото съзнание.

Сега, на васъ остава да разсѫждавате, да мислите върху недоизказанитѣ въпроси. За васъ е важно да мислите, да намѣрите методъ, чрезъ който да възстановите равновесието на вашето съзнание. За тази цель достатъчно е винаги да помните, че има една връзка у васъ, която никога не се кѫса, никога не се промѣня. Тя винаги остава еднакво силна, еднакво здрава. Освенъ вие самитѣ, никой другъ не е въ състояние да скѫса тази връзка. Ние наричаме тази връзка „проникване на Божественото съзнание въ човѣшката душа". Тази връзка представя вѣчно движение, вѣчно проникване на Божественото съзнание въ всички сѫщества, и движение на тѣзи сѫщества къмъ Божественото съзнание. Всѣки е опитвалъ и опитва

тази връзка. И при най-лошото състояние да се намирате, вие всѣкога чувствувате, че нѣщо силно въ васъ подържа духа ви. Всички да ви изоставятъ, вие, дълбоко въ себе си, чувствувате, че има нѣщо здраво, неизмѣнно, което подържа равновесието на вашето съзнание. Това се дължи на онзи лъчъ отъ Божественото съзнание, който прониква въ душата на всички хора. Като знаете това, дръжте въ себе си положителната мисъль, че има нѣщо въ васъ, което, и при най-критичнитѣ ви състояния, нѣма да ви напусне, нѣма да ви изостави. Когато изпаднете въ безизходно положение и не знаете, какъ да разрешите нѣкоя задача, турете въ подсъзнанието си мисъльта, че тази задача ще се разреши. Като си кажете така, успокойте се. Нѣма да мине много време, и задачата, сама по себе си, ще се разреши. Следователно, когато съзнанието ви се раздвои, първата работа е да се успокоите и да вложите въ подсъзнанието си положителна вѣра и мисъль, че има въ васъ една връзка, която никога не може да се разкѫса, и на която всѣкога можете да разчитате. Нѣма сила въ свѣта, която може да разкѫса тази връзка. Върху тази връзка, именно, вие можете да градите вашия бѫдещъ животъ. Безъ вѣра въ тази връзка вие не бихте могли да живѣете, не бихте могли да издържите на постояннитѣ промѣни, на каквито сте изложени всѣки моментъ. Животътъ на земята е животъ на постоянни промѣни.

Свещено нѣщо е връзката ви съ Великото Божествено начало на живота. Дойдете ли до тази връзка, не позволявайте на никого да я пипа. Нито вие имате право да я чоплите. Уповайте на нея! Тя ще ви извади и отъ най-забърканитѣ положения на живота. Щомъ уповавате на тази връзка, вие всѣкога ще бѫдете свободни. Ако временно сте изгубили свободата си, пакъ ще я придобиете. Докато се държите за тази връзка, за този конецъ, вие ще можете да излѣзете отъ лабиринта на вашия животъ. Скѫса ли се връзката, вие оставате въ този лабиринтъ, докато дойде нѣкой и ви помогне отново да я възстановите. Страшно нѣщо е човѣкъ да се оплете въ концитѣ на материята! Единствена тази връзка е въ сила да ви освободи отъ забърканитѣ конци на материалния свѣтъ. Като знаете това, никога не си позволявайте да развързвате конеца, съ който Първичната Причина ви държи. Нѣкои считатъ за голѣмо изкуство да развържатъ този конецъ, да се освободятъ отъ тази връзка. — Не, докато живѣете въ лабиринта на материята, не кѫсайте конеца. Всѣко преждевременно кѫсане на този конецъ води следъ себе си нещастия, страдания, катастрофи. Докато сте въ лабиринта, дръжте се здраво за тази връзка. Това значи вѣра. Следователно, положителната вѣра, за която говоримъ, подразбира съзнателно подържане на вѫтрешната, разумна връзка между Първата Причина и насъ.

Сега, всички заедно ще направимъ следното упражнение. Ще си представите, че имаме хубавъ, пролѣтенъ день, а часътъ е около два или три сутриньта и мислено ще направимъ разходка до Зорницата, а после до Слънцето. Следъ това ще направимъ едно пѫтешествие и до Венера. Като свършимъ пѫтешествието, ще се върнемъ отново на земята.

Ще ви дамъ това упражнение за слънцето като методъ за трансформиране на състоянията ви. Правете го редовно, въ продължение на десеть деня, а следъ това когато сте неразположени. Добре е да правите упражнението сутринь, между два и три часа. Ако не можете да го правите сутринь, правете го вечерь, отъ десеть часа нататъкъ. Легнете ли си по-рано отъ десеть часа, не го правете. Това упражнение ще ви отнеме наймного петь минути. Ще концентрирате мисъльта си къмъ слънцето и абсолютно ще забравите околната обстановка. Като свършите упражнението, ще почувствувате едно освежаване, бодрость и разположение на духа. Докато правите упражнението, гледайте да не се раздвоите, да не изпаднете въ буквата на нѣщата, да го правите механически. Всѣка механическа работа развива лоши навици въ човѣка. Ето защо, всѣко упражнение трѣбва да се извършва съ разположение и вѫтрешенъ стремежъ, за да се отрази благотворно върху човѣка.

Лабиринтътъ, за който ви говорихъ, представя гѫста материя, въ която всѣки може да попадне. За да преодолѣете мѫчнотиитѣ, които срѣщате въ гѫстата материя, вие трѣбва да се ползувате отъ методитѣ, представени чрезъ трижгълницитѣ на фиг. 3. Тамъ сѫ показани методи, чрезъ които човѣкъ може да отправя ума, сърцето и волята си къмъ Първичния центъръ, отъ който е излѣзълъ. Значи, стремежътъ на човѣка, на цѣлото му сѫщество трѣбва да бѫде насоченъ къмъ Бога, къмъ Първичното съзнание.

Съвременнитѣ хора страдатъ, мѫчатъ се, не знаятъ, какъ да се справятъ съ мѫчнотиитѣ въ живота. — Много просто, трѣбва да се свържатъ съ Бога. Нѣма по-реално нѣщо отъ тази връзка. Тя никога не се промѣня, и нищо въ свѣта не е въ състояние да я разкѫса. Достатъчно е да насочите ума, сърцето и волята си нагоре, къмъ Първичната Причина, за да се свържете съ Нея моментално. Достатъчно е човѣкъ да отправи погледа си къмъ изгрѣващето слънце, за да разсѣе облацитѣ, събрани въ неговото съзнание. Такова нѣщо представя Първичното съзнание. Достатъчно е човѣкъ да се свърже съ това съзнание, за да разсѣе събралата се въ него мѫка, скрѣбь. Първичното съзнание е слънцето на хоризонта на нашия духовенъ животъ. То е въ сила да пробуди съзнанието на всѣки човѣкъ, да внесе въ него повече свѣтлина, повече животъ. Срѣщате нѣкой човѣкъ отчаянъ, мраченъ, не-

доволенъ отъ себе си, отъ живота, готовъ да мре. Обаче, ако може да се свърже съ Първичното съзнание, всичко това моментално изчезва: той става веселъ, разположенъ, съзнанието му се прояснява; той намира смисълъ въ живота, вижда, че има за какво да живѣе. Всѣка мѫчнотия показва, че човѣкъ се натъква на нѣкакъвъ вѫзелъ отъ нѣкое негово минало сѫществуване, и той трѣбва правилно да го развърже. Тази мѫчнотия е кармическа, и трѣбва разумно да се разреши.

Представете си, че въ нѣкое отъ своитѣ минали сѫществувания вие сте убили нѣкой човѣкъ, но сте забравили това престѫпление. Въ сегашното си сѫществуване вие сте доста измѣнени външно, никой не може да ви познае. Обаче, при движението по орбитата на вашето съзнание, вие минавате презъ своето минало, когато сте извършили престѫплението и срѣщате онзи, когото сте убили. Тази срѣща е необходима, за да ликвидирате съ кармата си. Човѣкътъ, когото въ миналото си сте убили, веднага ви познава. Вашиятъ образъ, вашитѣ движения сѫ се отпечатали въ съзнанието му, и той се нахвърля върху васъ съ мисълта си, започва да търси случай да ви отмъсти. Неговитѣ неприязнени мисли и чувства се отразяватъ върху вашитѣ, и вие преживявате голѣми сътресения. Какво трѣбва да правите при това положение? Ще се обърнете къмъ Бога съ молба да ви помогне правилно да ликвидирате съ кармата си. Каквито стра-

дания да ви сполетятъ, ще ги пренесете съ търпение, защото знаете, че причината за тѣзи страдания лежи въ васъ. Както сте създали престѫпленията, така ще ги изправите. Има случаи, когато нѣкоя душа, на която сте причинили нѣкаква пакость, съ години ви търси, докато ви намѣри да ви отмъсти. Когато тя е горе, въ невидимия свѣтъ, вие сте на земята. Тя ви търси горе, не може да ви намѣри. Ако тя е на земята, вие сте въ невидимия свѣтъ, пакъ не може да ви намѣри.

Случава се и двамата да сте на земята, но вие сте нѣкѫде въ Америка, а той на другия край на свѣта, не може да ви намѣри. Най-после условията се съчетаватъ така, че и двамата се срѣщате на едно и сѫщо мѣсто. Тогава вие не можете да бѣгате, но трѣбва да се обърнете къмъ Бога съ молба да ви помогне. Вашиятъ кредиторъ пита: Готовъ ли си да плащашъ? Ако кажете, че сте готови да плащате, той ще ви пусне на свобода и ще чака да се изплатите. Кажете ли, че не признавате задълженията си и не искате да плащате, той ще ви хване, ще ви тури въ затворъ и ще ви подложи на голѣми мѫчения и изпитания. Този е моментътъ, когато човѣкъ трѣбва да признае престѫплението си и да започне да плаща. Тогава той ще се обърне къмъ Бога, къмъ Вѣчния изворъ на Любовьта да му помогне правилно да ликвидира съ своята карма. Кармата се ликвидира съ закона на любовьта, а не съ бѣгане. Съ бѣгане

въпроситѣ не се решаватъ. Всѣко страдание има свои далечни причини. Страданията не идатъ напразно. Кармата може да се изрази на физическия свѣтъ, но може да се изрази и въ астралния, или въ менталния свѣтъ, т. е. въ свѣта на чувствата и желанията, или въ свѣта на мислитѣ. Както и да се изрази кармата, вие трѣбва да научите урока си отъ нея и геройски да понасяте страданията си. Хиляди години могатъ да минатъ, но онзи, съ когото сте свързани кармически, непременно ще ви намѣри и ще ви застави да му платите.

При ликвидиране на кармата има обратни положения. Това сѫ добритѣ случаи въ вашия животъ, когато вие сте правили добро на хората, а тѣ не сѫ могли на времето си да ви благодарятъ. Тъй щото, когато нѣкой ви хване за гушата и настоява да платите, каквото му дължите, едновременно съ това другъ иде да ви благодари за доброто, което нѣкога сте му направили. И двамата сѫ еднакво силни; тѣ се хващатъ за раменетѣ и започватъ да се борятъ. Вие оставате между тѣхъ. Въ дадения случай вие не трѣбва да взимате участие въ тѣхната борба. Ще седите настрана и ще се молите. Тѣ сами ще се разправятъ.

Какъ се явяватъ споровете въ свѣта? Представете си две братчета А и В, които си играятъ тихо, мирно, братски се разбиратъ. По едно време нѣкой имъ подхвърли една ябълка С (фиг. 5). Тѣ се спущатъ къмъ ябълката и

започватъ да я теглятъ: едното тегли, и другото тегли — започватъ да се борятъ, кое отъ тѣхъ да вземе ябълката. Въ тази борба се образува единъ четиржгълникъ. Децата се държатъ за ржцетѣ, борятъ се, а ябълката остава свободна. Тѣ поглеждатъ къмъ ябълката, но нито

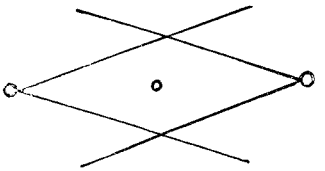

(Фиг. 5).

едното пуща, нито другото. Въ дадения случай ябълката е причина за явилия се споръ, който създава кармически отношения. Какъ ще се разреши този въпросъ? Дохожда трето лице, което има известно задължение къмъ едно отъ братчетата и казва: Азъ ще платя за него. Плаща, и въпросътъ се разрешава. Сжщото се случава и въ вашия животъ. Ако дойде нѣкой вашъ благодетель да ви помогне, лесно ще ликвидирате съ вашата карма. Ако никой не ви помогне, ще минете презъ голѣми нещастия и страдания, докато най-после изплатите всичкитѣ си задължения. Всѣки човѣкъ има поне по единъ приятель, който се застжпва за него и го защищава, и по единъ неприятель, който го преследва и постоянно му пакости. Приятелътъ и неприятелътъ сж еднакво силни и се борятъ помежду си за единъ човѣкъ. Приятелътъ казва: Азъ обичамъ този човѣкъ, той е далъ живота си за мене. Неприятелътъ казва:

Азъ го мразя, въ миналото той ме уби. Приятелтъ казва: Щомъ е така, отъ мене искай, азъ ще платя заради него. Двамата се спогаждатъ, и съ това споръ̀тъ се разрешава. — Това сѫ нѣща, които ставатъ въ невидимия свѣтъ, а сѫщо така и на земята, както и въ съзнанието на човѣка.

Виждате единъ напредналъ човѣкъ, който тъкмо е стигналъ върха на своя животъ, радва се на успѣха си, радватъ се и близкитѣ му. Въ този моментъ неприятелтъ му го дебне, иска да пресѣче нишката на неговия животъ. Ако успѣе да направи това, всички ще се чудятъ, какво е станало съ този човѣкъ. Най-после ще кажатъ, че умрѣлъ отъ разривъ на сърцето. Обаче, приятелтъ на този човѣкъ иде точно въ момента на тази засада, излиза срещу неговия неприятель и го поразява. Следъ това този човѣкъ казва: Голѣмо премеждие минахъ, но благодаря на Бога, спасихъ се. — Хората иматъ криво разбиране за спасението. Само Богъ спасява. Той е създалъ свѣта, Той спасява.

Отъ всичко казано досега, задръжте въ ума си следната мисъль: Въ свѣта сѫществува само една връзка. Тя е връзката съ Божественото съзнание, която е въ сила да помогне на всички хора, на всички живи сѫщества, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ. Следователно, каквото да се случи въ живота ви, дръжте въ ума си мисъльта, че вие имате връзка съ Божественото съзнание, което при

никакви условия въ живота нѣма да ви изостави. Щомъ имате тази връзка, вие ще бѫдете въ състояние да мислите, да чувствувате, да действувате. Щомъ имате тази връзка никога нѣма да бѫдете забравени. Сѫщото, нѣщо се забелязва и между свѣтскитѣ хора. Докато партията имъ е силна, тѣ иматъ вѣра и могатъ да направятъ много нѣща заради нея. Щомъ партията имъ отслабне, и тѣ изгубватъ силата си. Значи, докато е свързанъ съ Божественото съзнание, човѣкъ има сили всичко да направи. Щомъ се усъмни въ тази връзка, той отслабва, обезсърдчава се, изгубва смисъла на живота.

Размишление.

— F i r — f ür — f en.

— T au — b i — a u m e n.

*

12. Лекция отъ Учителя, държана на 3 януарий, 1923 г. София.

Окултна страна на живота.

— F i r — für — fen.
— T a u — b i — a u m e n.

Т. м.

Размишление.

Всѣка мисъль, или всѣка дума може да се задържи въ ума, или въ съзнанието на човѣка само тогава, когато е добре разбрана. Запримѣръ, какво разбирате подъ думата „жажда“? — Жаждата означава известно вѫтрешно състояние. Жаждата не е страдание, както нѣкои мислятъ, защото, като се утоли съ вода, човѣкъ изпитва приятно чувство. Значи, жаждата подразбира подготовителенъ процесъ за нѣкакво приятно чувство.

Какво разбирате подъ думата „гладъ“? Гладътъ отнася ли се до самия човѣкъ? Думата „гладъ“ съдържа ли нѣкаква конкретна идея? И гладътъ означава известно вѫтрешно състояние. Когато кажемъ, че въ нѣкоя страна има гладъ, това значи, че жито нѣма въ тази страна. Гладуванъ и гладъ сѫ две различни понятия. Има ли нѣкакво отношение между жаждата и глада?

Тъй щото, всѣка дума, всѣка права мисъль има свои физически отражения. Мисъльта върви въ линии, които сѫ вълнообразни, както

свѣтлиннитѣ лѫчи. Тия линии изглеждатъ прави, така се проектиратъ въ плоскостьта. Обаче, всѣка мисъль претърпява нѣколкократно пречупване, въ зависимость отъ срѣдитѣ, презъ които минава. Колкото е по-голѣма разликата въ гѫстотата на срѣдитѣ, презъ които мисъльта минава, толкова по-голѣми сѫ жглитѣ, които се образуватъ при пречупването на мисъльта. Следователно, при пречупване на мислитѣ се образуватъ различни жгли: остри, прави и тѫпи. При създаването на човѣшката ржка, сѫщо така сѫ образувани жгли. Това показва, че силитѣ, които сѫ образували човѣшката ржка, сѫ претърпяли известни пречупвания. При измѣрване дължината на ржката е забелязано, че крадцитѣ, т. е. ония, които обичатъ да пипатъ, иматъ винаги по-дълги ржце отъ честнитѣ, отъ добритѣ хора. Какъ ще си обясните този фактъ? — Много просто. Въ желанието си да пипнатъ нѣщо, да бръкнатъ въ нѣкой чуждъ джобъ, тѣ постоянно проектиратъ мисъльта си въ това направление, и по този начинъ хранятъ клеткитѣ на ржката си повече, отколкото другитѣ удове. Тѣ иматъ желание да продължатъ ржцетѣ си, да станатъ по-дълги, лесно да си служатъ съ тѣхъ, и ржцетѣ имъ, наистина, се продължаватъ. Ако въ продължение на редъ поколѣния хората проектиратъ мисъльта си въ известна посока, съ цель да видоизмѣнятъ своя организъмъ въ дадено направление, тѣ ще постигнатъ желанието си.

Миналата лекция говорихъ върху съзнанието, но не можахте да го разберете добре. Какъ мислите, какво ще стане съ съзнанието на единъ ангелъ, ако се проектира къмъ земята? (— Ще се пречупи, понеже минава отъ по-рѣдка въ по-гжста срѣда). Окултиститѣ казватъ, че растенията сж деца на ангелитѣ. Доколко е вѣрно това твърдение, не е важно. Питамъ, обаче, презъ каква срѣда трѣбва да е минало съзнанието на растенията, за да сж се обърнали съ главата надолу? Дали това съзнание е минало презъ центъра на земята, или презъ другъ нѣкакъвъ центъръ? (— Не е минало презъ центъра на земята). — Каква форма щѣха да иматъ растенията, и въ какво положение щѣха да се намиратъ, ако бѣха минали презъ центъра на земята? Ако означимъ съзнанието на растенията съ правата AB,

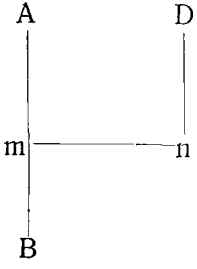

(Фиг. 1).

съзнанието на животнитѣ ще върви въ перпендикулярна посока на AB, а именно въ посока mn. Съзнанието на човѣка пъкъ ще върви въ посока nd, нагоре. Оттукъ се вижда, че между растенията и хората има известно подобие. И еднитѣ, и другитѣ се движатъ по единъ пжть, но въ две различни посоки. Животнитѣ пъкъ представятъ преходна фаза, която съдействува за повдигане на човѣшкото съзнание.

Човѣкъ трѣбва да учи, да дойде до причинитѣ на нѣщата, да разбира, защо съзнанието на растенията върви въ права посока, надолу къмъ земята, и защо съзнанието на хората върви въ права посока нагоре, къмъ центъра на слънцето. Споредъ нѣкои окултисти растенията сж деца на ангелитѣ, а животнитѣ — деца на архангелитѣ. Като се проследи развитието на човѣшкото съзнание, вижда се, че то е минало презъ центъра на земята и продължава да се движи нагоре, по направление къмъ центъра на слънцето. Значи, растенията се движатъ отъ посока A къмъ B; хората се движатъ отъ посока C къмъ D. Правата CD показва посоката на движението на човѣшкото съзнание, когато е слизало въ материята.

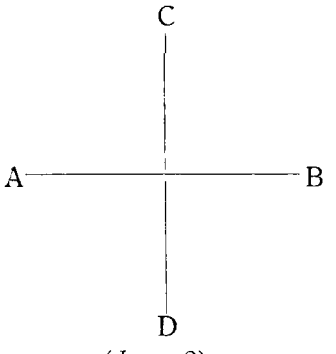

(Фиг. 2).

Сега, когато човѣкъ еволюира, неговото съзнание се движи въ обратна посока, отъ D къмъ C, къмъ центъра на слънцето, къмъ Първичния центъръ, по който нѣкога се е движило. Отъ дветѣ посоки, по които се движи съзнанието на растенията и на хората, се образува кръста, който е въ постоянно дви-

жение. Между растенията и хората има известно отношение: Главитѣ на растенията сѫ забити въ земята, главитѣ на хората сѫ свободни. Растенията се подпиратъ на главитѣ си, а хората — на краката. Понеже съзнанията на растенията и на хората се движатъ въ диаметрално противоположни посоки, тѣ иматъ съвършено различни разбирания. Разликата въ разбиранията имъ се заключава въ следното: растенията не познаватъ, какво нѣщо е грѣхъ, престѫпление, срамъ. Тѣ вършатъ всичко открито. Хората познаватъ грѣха, престѫпленията. Тѣ вършатъ нѣщата тайно. Човѣкъ е придобилъ тѣзи нѣща отъ времето, когато е минавалъ презъ центъра на земята. Едва сега той се връща къмъ първоначалното си положение; едва сега съзнанието му се отправя къмъ центъра на слънцето. Въ движението си нагоре, той се подлага на чистене, да освободи съзнанието си отъ всички утайки на своето минало. Едва сега човѣкъ започва да изучава великитѣ мистерии на живота. Съзнанието на растенията пъкъ едва сега минава презъ центъра на земята, затова е свободно отъ онѣзи качества, които човѣкъ е придобилъ въ миналото си.

Каквото да се говори за съзнанието, както да се обяснява, все ще останатъ нѣкои нѣща неразбрани. Докато сте ученици, все ще има нѣкои неясни за васъ въпроси. Казвате: Защо не може и не трѣбва да разберемъ всички въпроси? Ще ви отговоря съ следния при-

мѣръ. Представете си, че имате единъ голѣмъ хамбаръ пълненъ съ жито. Човѣшкото съзнание иска да изследва, какво количество жито има въ хамбара. Това значи всичкото жито да се изяде. Като се изяде житото, следната година нѣма да има, какво да се посади на нивата. Какво печели човѣкъ при това положение? — Нищо не печели. Щомъ е така, на човѣка не остава нищо друго, освенъ да се откаже отъ желанието си да изследва всичкото жито. Колкото да е любознателенъ, нека остави нѣкои въпроси неизследвани. Въ негозъ интересъ е да остави часть отъ житото неизследвано. Човѣкъ все трѣбва да остави нѣщо неизследвано въ живота си, за да му послужи като основа на бѫдещия му животъ. Така постжпва и природата. Тя крие много тайни въ себе си, които постепенно, по малко открива на онѣзи, които искрено желаятъ да учатъ.

Сега ще ви дамъ единъ примѣръ сами да направите сравнение, да видите, какъ хората ценятъ нѣщата. Представете си две общества, които иматъ различни разбирания и различни изисквания. Едното общество се стреми къмъ голѣми работи и тѣхъ цени. Другото общество пъкъ цени малкитѣ работи. Предъ тѣзи общества се явяватъ двама атлети: първиятъ носи на гърба си тежесть отъ 200 кгр. Вториятъ носи единъ скжпоцененъ камъкъ отъ 500 гр. тежесть. Като се явятъ предъ тѣзи общества, първото ще ржкоплѣска на първия

атлетъ, него ще признае за герой, а на втория ще се смѣе. Второто общество ще признае за герой втория атлетъ, на него ще ржкоплѣска, но и на първия ще отдаде нужното внимание. — Защо? — Защото, като се стреми къмъ малкитѣ работи, второто общество може да цени и разбира и голѣмитѣ работи. Първото общество пренебрегва малкитѣ работи. Героятъ, който носи 200 кгр. на гърба си, е физически силенъ човѣкъ. Той е развилъ своята мускулна сила. Вториятъ герой, който носи тежесть отъ 500 гр., е умствено силенъ човѣкъ. Той е развилъ своитѣ умствени способности. Скжпоценниятъ камъкъ, който тежи само 500 гр., представя знанието, което този човѣкъ е складиралъ въ главата си. Тъй щото, първиятъ герой носи тежесть на гърба си, а вториятъ — въ главата си. И затова, като казвамъ, че природата е скрила своитѣ тайни и по малко ги разкрива, имамъ предъ видъ човѣшката глава, въ която се криятъ голѣми богатства. Тѣзи богатства се откриватъ по малко, постепенно, и то само за разумнитѣ, за добритѣ и прилежнитѣ хора, които обичатъ да работятъ.

И тъй, всички учени хора сж атлети, които носятъ въ главата си скжпоцененъ камъкъ отъ 500 гр. тежесть. Тѣ искатъ да знаятъ, какъ е създаденъ свѣтътъ и работятъ въ това направление. Първоначално свѣтътъ е билъ създаденъ отъ едно малко житно зрънце, което и мравка е могла да носи. Днесъ, оба-

че, свѣтътъ е станалъ толкова голѣмъ, че и ангелитѣ не могатъ да го носятъ. Въ течение на вѣковетѣ, отъ това житно зърно сѫ могли да произлѣзатъ цѣли свѣтове. Това показва, че е станало размножаване на живата материя, която се съдържа въ житното зърно. Всѣко нѣщо съдържа освенъ жива материя, способна да се развива, още и груба, инертна материя, която представя спящи, паднали сѫщества. Тѣ чакатъ времето си да се събудятъ, да започнатъ да се развиватъ. Следователно, една отъ задачитѣ на всѣки човѣкъ е да събуди тази инертна материя въ себе си, да я обработи, да я организира, да стане годна за съзнателенъ животъ. Тази инертна материя се срѣща и въ най-малкитѣ пѣсъчинки, които хората подритватъ безъ да знаятъ, че въ тѣхъ се криятъ сѫщества, които чакатъ часа на своето пробуждане. Тѣ казватъ: Едно време и ние ритахме като васъ, но сега се учимъ да не ритаме.

Това сѫ редъ философски разсѫждения, които ще ви помогнатъ дотолкова, доколкото можете да ги приложите въ живота си. Знанието на човѣка, колкото малко да е, се цени въ зависимость отъ това, доколко може да се приложи въ сегашния преходенъ животъ, който той минава. Ако знанието на човѣка е въ състояние да извърши нѣщо разумно за него, да го повдигне поне единъ милиметъръ повисоко отъ обикновеното му положение, е на мѣстото си. Презъ всѣки периодъ на живота

си, човѣкъ складира въ подсъзнанието си по малко знания, които, събрани заедно, представятъ онова истинско, положително знание, къмъ което всѣки се стреми. Въ развитието си, човѣшкото съзнание минава презъ разни фази, вследствие на което цени нѣщата различно. Въ една отъ своитѣ фази на развитие, човѣкъ ще цени онзи атлетъ, който носи на гърба си 200 кгр. тежесть. Въ друга фаза на развитие той ще цени онзи атлетъ, който носи въ главата си скѫпоценен камъкъ, тежъкъ 500 гр. Въ трета фаза на развитие, той ще цени житното зърно. Възъ основа на това различие, ние познаваме нѣколко вида съзнания въ природата: съзнание на минералитѣ, на растенията, на животнитѣ и на хората. На тѣзи четири категории съзнания отговарятъ други четири вида съзнания отъ невидимия свѣтъ. Казано е, запримѣръ, че растенията сѫ дела на ангелитѣ. Сега се явява въпросъ, защо ангелитѣ трѣбва да взиматъ формата на растенията? Това е единъ неизвестенъ въпросъ — хиксъ (х). Следъ това се явява въпросътъ, защо Богъ е направилъ човѣка отъ пръсть? Не можа ли да го направи отъ друго нѣщо? Това е второ неизвестно — игрекъ (у). Значи, имате едно уравнение съ две неизвестни. Трѣбва да намѣрите начинъ, какъ да решите това уравнение.

Ангелитѣ се свързватъ съ съзнанието на растенията, за да имъ помогнатъ да развиятъ добродетели. Растенията сѫ лишени

отъ добродетели, затова сѫ обърнати съ главата надолу. Слънчевата енергия действува главно върху крайницитѣ имъ — тѣхнитѣ добродетели, и помага за развитието имъ. Хората пъкъ, понеже иматъ донѣкѫде развити добродетели, сѫ поставени съ главата нагоре, да развиятъ въ себе си повече мисъль. Слънчевата енергия доставя на човѣка онѣзи материали, които сѫ необходими за съграждане *на причинното тѣло — основата на неговата* мисъль. Човѣшката мисъль се съгражда отъ образи, които причинното тѣло създава. Мисъль безъ образъ не сѫществува. Следователно, човѣкъ не може да мисли, ако нѣма въ съзнанието си никакъвъ образъ. Образитѣ за нѣщата се криятъ въ причинния свѣтъ. Затова, именно, човѣшката глава трѣбва да бѫде изложена на слънчевата енергия. Изложена на слънчевитѣ лѫчи, въ човѣшката глава се развиватъ такива центрове, които сѫ необходими за съграждане на причинното тѣло. Слѣзълъ на физическия свѣтъ, човѣкъ се явява съ добре развито физическо тѣло. Днесъ то служи като база, върху която се развиватъ другитѣ тѣла: астрално, ментално и причинно. И наистина, виждаме, че въ физическо отношение човѣкъ е пригоденъ за живота на земята. Хиляди години е работено въ това направление, за да може човѣкъ самостоятелно да расте и да се развива, да използува условията на физическия свѣтъ.

И тъй, въ човѣка първо се е създало физическото тѣло, за да послужи като основа за съграждане на останалитѣ тѣла. У нѣкои хора физическото тѣло е напълно завършено, затова тѣ могатъ да минатъ въ астралния свѣтъ и да започнатъ строежа на астралното си тѣло. У други хора физическото тѣло не е още напълно развито, вследствие на което тѣ дълго време още трѣбва да прекарватъ на физическия свѣтъ, докато напълно завършатъ строежа на физическото си тѣло. Тъй щото, физическото тѣло представя основа за астралното; астралното представя основа за менталното; менталното — за причинното и т. н. Едно трѣбва да знаете: всѣко тѣло трѣбва да бѫде така усъвършенствувано, че да може свободно да расте и да се развива въ съответния за него свѣтъ. Като знаете това, не трѣбва да си правите илюзии, че можете да постигнете всичко това въ единъ животъ. На детето е позволено да си играе, да живѣе въ илюзии, но на инженера, който строи шосета, не е позволено да си играе, нито да си прави илюзии за нѣщата. Той трѣбва да разбира нуждитѣ на хората. Понеже вие строите пѫтища, по които ще минаватъ Божествени тренове, не ви е позволено нито въ морално, нито въ физическо отношение да си играете, да постѫпвате, както намирате за добре. Когато питате, защо не можете да живѣете, както искате, ще си отговорите: Ние сме инженери на Божиитѣ пѫтища, затова не

можемъ, пъкъ и не ни е позволено да живѣемъ, както искаме. Всѣки Божественъ пѫть извършва опредѣлена работа.

Веднъжъ сте инженери, за интереситѣ на хиляди хора вие трѣбва да строите пѫтища, по които тѣ ще минаватъ, по всички правила на новата наука. Това значи моралъ. Като прилагате този моралъ. вие не можете да живѣете, както искате, но ще работите, както Богъ иска. Не работите ли, както Богъ иска, веднага кармата ще дойде. Строгъ и неумолимъ е кармическиятъ законъ! Дошълъ на земята, всѣки човѣкъ е работникъ, инженеръ, който строи пѫтища. Той е държавенъ работникъ, на когото се плаща редовно. Отъ него не се иска нищо друго, освенъ да бѫде съвестенъ, добре да изпълнява службата си. И въ Писанието е казано: „Прави правете Божиитѣ пѫтища!“ Не мислете, че като ученици, не сте отговорни за работата си. — Именно, като ученици, вие носите по-голѣма отговорность, отколкото, ако не бѣхте ученици. Вие строите вашия бѫдещъ животъ, вашия бѫдещъ моралъ. Вашиятъ моралъ трѣбва да се отличава отъ този на другитѣ хора. Пѫтищата, по които съвременнитѣ хора вървятъ, сѫ желѣзни. Какъвъ е резултатътъ отъ тия желѣзни пѫтища? — Резултатътъ е такъвъ, че отъ сто души, които вървятъ по тѣзи пѫтища, 75% умиратъ, а само 25% оцѣляватъ. Божественитѣ пѫтища, които днесъ строите, трѣбва да се отличаватъ съ съвършено другъ моралъ. Новиятъ моралъ,

който можете да прилагате, като начинаещи ученици въ Школата, трѣбва да има другъ процентъ, а именно: 75% да минаватъ пѫтищата благополучно, а само 25% да не издържатъ. Колкото повече напредвате, процентътъ на издържалитѣ трѣбва да се увеличава, да бѫде 100%, да нѣма нито едно изключение. Такъвъ е Божественіятъ моралъ. Въ Божиитѣ пѫтища нѣма жертви, нѣма погрѣшки. Тамъ всичко върви гладко, хармонично. Като извървите единъ Божественъ пѫть отъ 30 години, нито единъ пѫтникъ не трѣбва да пострада. Това значи Божественъ моралъ.

Дръжте въ ума си идеята: пѫтьтъ, по който вървите, трѣбва да бѫде толкова правиленъ, толкова хармониченъ, че нито единъ човѣкъ да не пострада, нито една жертва да не погълне. Съ други думи казано: когато говорите, мислите, чувствувате или действувате, нито въ една ваша дума или мисъль, нито въ едно ваше чувство или действие, да нѣма наймалъкъ фалшъ. Всичко да е точно на своето мѣсто. Думитѣ, мислитѣ, чувствата и действията представятъ Божествени пѫтища, които човѣкъ трѣбва да знае, какъ да направя. Когато строи една кѫща, инженеръть трѣбва да бѫде честенъ, добросъвестенъ и да каже на домакина, на когото строи: Ще ти направя една кѫща отъ толкова и толкова хиляди тухли, керемиди, летви, греди, дъски. Прочети ги и ще се увѣришъ въ думитѣ ми. Домакинътъ провѣрява и вижда, че инжене-

ръть говори истината. Ще възразите, че е невъзможно въ готова кжща да се броятъ керемидитѣ, тухлитѣ, гредитѣ. — Възможно е. Всѣко нѣщо вързано на земята, вързано е и на небето. И въ духовния свѣтъ има инженери, предприемачи, които строятъ, правятъ изчисления, провѣряватъ нѣщата. Затова е казано, че нѣма нѣщо скрито — покрито въ свѣта. Въ духовния свѣтъ инженеритѣ разполагатъ съ особени увеличителни лещи, които поставятъ предъ готовата кжща и гледатъ. Всички тухли, керемиди, греди, гвоздеи се представятъ въ увеличенъ видъ и могатъ свободно, безпрепятствено да се броятъ, както въ нѣкоя незавършена кжща. Щомъ направятъ изчислението, отстраняватъ лещата и гледатъ на кжщата съ обикновено око. Въ духовния свѣтъ всѣка дума, всѣка мисъль, всѣко чувство може лесно да се провѣри, истинно ли е, или не. Тамъ най-малката дисхармония, най-малкиятъ фалшъ е на лице.

Когато се говори за промѣна въ съзнанието, тази промѣна лесно може да стане съ децата, а не съ самитѣ родители. Запримѣръ, майка музикантка и баща, съ наклонность да краде, раждатъ синъ. Ако синътъ вземе външната форма на родителитѣ си, а въ съзнанието си вложи свое съдържание и свой смисълъ, по съзнание той ще седи по-високо отъ родителитѣ си. Обаче, ако синътъ вземе своя форма, а съдържанието на съзнанието отъ родителитѣ си, отъ една страна той ще бѫде

музикантъ, а отъ друга — крадецъ. Като свири и пѣе, той ще обира хората. Следователно, когато детето запази своята външна форма, а вземе отъ родителитѣ си съдържанието и смисъла на тѣхното съзнание, то носи тѣхни пороци и добродетели. Ако запази свое съдържание и свой смисълъ, а вземе външната форма на родителитѣ си, то ще наследи тѣхнитѣ външни чърти. Въ първия случай детето е наследило нѣщо вжтрешно отъ родителитѣ си. Въ втория случай детето външно, по кръвь, по форма само прилича на родителитѣ си, а по съдържание и смисълъ е чуждо за тѣхъ.

И тъй, ако искате да се освободите отъ нѣкаква фамилна, родова слабость, вие трѣбва да вземете само формата на тази слабость, но не и нейното съдържание и смисълъ. Запримѣръ, бащата обича да пие. И синътъ може да пие, но не вино, както баща си, а — вода. Щомъ вземете формата на нѣкоя слабость отъ родителитѣ си, изпразнете тази форма и вложете въ нея свое съдържание и свой смисълъ. Ясенъ ли ви е този въпросъ сега? Или ще кажете, че е толкова ясенъ, колкото и по-рано. Споредъ мене, едни работи ви станаха ясни, а други се замъглиха. Такава е човѣшката философия: две изтъчешъ, три разтъчешъ. Ако всички въпроси ви станатъ ясни, нѣма какво да учите. Дали харесвате тази философия, или не я харесвате, не е важно. И философията има свои методи. Запримѣръ, съвременнитѣ естественици твър-

дятъ, че броятъ на елементитѣ въ природата е строго опредѣленъ, тѣ ниго се намаляватъ, нито растатъ. — Това е модерно схващане въ философията. Въ сѫщность не е така. Всѣка година се придава по единъ новъ елементъ въ природата. Този елементъ иде отвънъ нѣкѫде и влиза въ козмоса. Външно, въ физическия свѣтъ това не е констатирано въ промѣнитѣ на човѣшкото съзнание. Всѣки моментъ въ човѣшкото съзнание се влива нѣщо ново.

Като разрешаватъ известенъ въпросъ, нѣкои философи казватъ: Ние бѣхме разрешили въпроса добре, но въ съзнанието ни влѣзе новъ елементъ, хиксъ (х), който развали работата. Тѣ правятъ изчисление и намиратъ, че хиксъ е равенъ, запримѣръ, на единица. Тъкмо разрешатъ въпроса, на другия день още единъ новъ елементъ, игрекъ (у), влиза въ съзнанието имъ и разваля работата. Изчисляватъ на какво е равенъ игрекъ и намиратъ, че е равенъ, запримѣръ, на две. После влѣзе новъ елементъ въ съзнанието, който постоянно го измѣня, а отъ това и материята се диференцира.

Въ съвременната химия се говори за атомитѣ на елементитѣ, запримѣръ, за атома на златото, като считатъ, че въ всички случаи този атомъ запазва едни и сѫщи свойства. Въ действителность не е така. Атомътъ на златото въ минералното царство се различава отъ атома на златото въ растенията; последниятъ се

различава отъ атома на златото въ животнитѣ; най-после атомътъ на златото въ животнитѣ се различава отъ този въ кръвьта на хората. Имаме четири вида атоми на златото, съ различни свойства и различни прояви. Колкото по-нагоре се отива, толкова повече се измѣнятъ свойствата на единъ и сѫщъ елементъ. Съвременнитѣ химици казватъ, че единъ отъ най-лекитѣ газове е водородътъ. Тѣ не взиматъ предъ видъ гѫстотата на първичната материя, отъ която е създаденъ свѣтътъ. Тази първична еманация е хиляди пѫти по-лека, по-чиста, по-фина отъ материята на водорода. Затова, когато се говори за състоянието на материята, всѣкога трѣбва да се изхожда отъ нейното първично състояние. Отъ тази материя зависи проявата на нашето съзнание. Отъ материята зависятъ действуващитѣ сили въ цѣлия космосъ. Тъй щото, всѣки день, всѣка минута, всѣки моментъ въ живота се внася нѣщо ново. Ако за моментъ само приемемъ, че това втичане на новото престава, съ космоса всичко е свършено. Колкото малко да е, новото внася радость, потикъ, тласъкъ у всички живи сѫщества.

Какво представя новото, това е неизвестно. То ще остане неизвестно за всѣкога, за всички времена. — Защо? — Защото новото иде всѣки моментъ. Никой ученъ, никой светия, никой ангелъ даже не знае, какво носи бѫдещето въ себе си. Причината за това е, че първоначалната, Божествената сила е без-

гранична и непостижима. Докато не се е проявила, тя е безгранична и непостижима. Щомъ се прояви, тя става постижима. Стремете се къмъ проявеното съзнание, като пазите правилото да не изяждате всичкото жито въ хамбара.

Сега ще ви задамъ въпроса: Трѣбва ли всичко да опитвате? Ще отговоря съ следния примѣръ. Представете си, че седите на единия край на една чувствителна плоскость, поставена на една подпорка, а на другия край на плоскостьта е закачена една кошница съ ябълки, която по тегло е равна на вашето. Значи, имате нѣщо подобно на везни, които се намиратъ въ равновесие. По едно време дохожда единъ философъ при васъ и казва: Защо не вземешъ една кука и не извадишъ нѣколко ябълки отъ кошницата да ги опиташъ? Вие виждате една кука близо до васъ, взимате я и съ нея посѣгате къмъ кошницата, изваждате нѣколко ябълки и ги опитвате. Въ този моментъ равновесието се нарушава, плоскостьта се наклонява къмъ точка В, дето седите вие, и се образува единъ полукржгъ отъ D до Д. Това нарушаване на равновесието е причина за известно нещастие, на което се натъкватe. Който разбира закона за равновесието, той трѣбва да се мѣсти, постепенно да отива къмъ с; сѫщевременно и кошницата трѣбва да се мѣсти. Когато тежестьта се намалява, раменетѣ на лоста трѣбва да се скѫсяватъ, за да се запази равновесие

Иначе, наруши ли се равновесието, вие ще се намѣрите на земята. — Защо идатъ нещастията въ свѣта? — Защото опитвате ябъл-

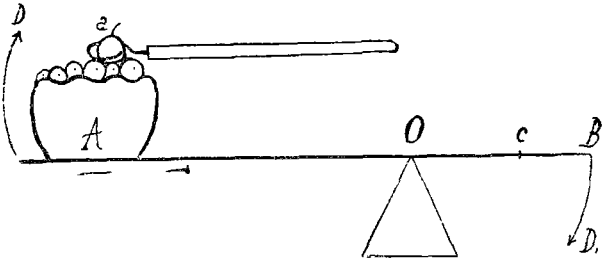

(Фиг. 6).

китѣ безъ да познавате закона на равновесието. Този законъ е свързанъ съ правилното движение въ живота. Точката А представя мѣстото на вашия идеалъ. Опасенъ е този идеалъ, ако искате да го достигнете съ кука Идеалъ съ кука не се достига. Ще отидете на мѣстото, дето е той, и тамъ ще си вземете отъ него. — Искамъ да бутна този кошъ, да си взема нѣколко ябълки. — Не, отдалечъ ще гледашъ коша и нѣма да буташъ, докато не намѣришъ правиленъ начинъ, какъ да решишъ задачата.

И тъй, за да не изгубите равновесието въ живота си, не бутайте коша съ ябълкитѣ, докато не сте намѣрили правиленъ начинъ, какъ да го бутнете и какъ да си извадите нѣколко ябълки.

Желая ви да разсѫждавате правилно, да придобиете такова знание, което всѣкога можете да приложите въ живота си, и посрѣдствомъ което всѣкога можете да градите. Безъ това знание никакъвъ моралъ не можете да създадете въ себе си.

Т. м.

— Fir — für — fen.
— Tau — bi — aumen.

*

13. Лекция отъ Учителя, държана на 10 януарий, 1923 г. София.

Установени мѣрки.

— F i r — f ür — f en.
— T a u — b i — a u m e n.

Размишление.

Чете се резюме отъ темитѣ: „Отличителни чърти на физическото тѣло“.

Въ геометрията се говори за прави, счупени и криви линии, за остри, прави и тжпи жгли, за кржгове, за трижгълници, за четирижгълници и т. н. Всички тия линии, жгли и фигури иматъ свое значение, но сж мъртви, неподвижни и несъзнателни. Обаче, въ живата геометрия, т. е. въ геометрията на живота, тѣ сж *живи, подвижни, съзнателни. Вследствие*

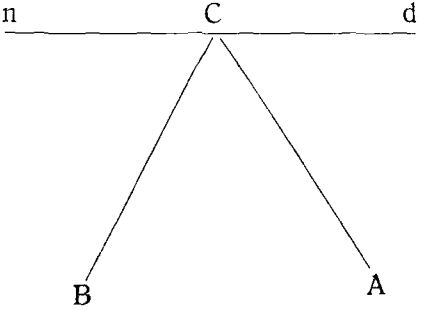

(Фиг. 1).

на това въ обикновената геометрия, всички линии и фигури се тълкуватъ по единъ начинъ, а въ живата геометрия — по другъ начинъ.

Да допуснемъ, че линиитѣ СА и СВ (фиг. 1) сж живи и се движатъ съзнателно. Коя е причината, че отъ точка С тѣ започватъ да се раздѣлятъ една отъ друга и образуватъ остъръ жгълъ? Ако правата АС представя положителна сила, а правата СВ — отрицателна, тѣ по никой начинъ нѣмаше да се раздѣлятъ; тѣ щѣха да се слѣятъ въ една линия. Значи, тѣзи две прави представятъ или две положителни, или две отрицателни сили, заради което се отблъскватъ и образуватъ помежду си жгълъ. Каквото става между силитѣ въ природата, това става и между хората. Нѣкои хора се отблъскватъ, а други се привличатъ. Отблъскването между хората се дължи на еднаквитѣ, на еднороднитѣ сили, които действуватъ между тѣхъ.

Представете си, че имате едно бунище (С), (фиг. 1), къмъ което се отправятъ два пѣтли, които се разглеждатъ като две еднородни, като две положителни сили. Щомъ се срещнатъ, тѣ веднага ще се отблъснатъ. Между тѣхъ ще започне упорита борба: единиятъ пѣтелъ ще отстжпи, другиятъ ще настжпи. После и двата заедно ту ще настжпватъ, ту ще отстжпватъ, и ще образуватъ помежду си жгълъ ВСА. Следъ борбата единъ отъ пѣтлитѣ ще се качи на бунището и ще изкукурига; после вториятъ ще се качи, и той ще изкукурига. Така ще се образува единъ трижгълникъ, който представя бойно поле. Колкото повече жгълътъ ВСА се стѣснява, толкова и борбата става по-

усилена, по-ожесточена. Онѣзи, които изучаватъ физиологията, срѣщатъ този жгълъ на човѣшкото лице, главно на човѣшкия носъ. Колкото повече носътъ при основата се стѣснява, толкова човѣкъ става по-енергиченъ, посприхавъ. За такъвъ човѣкъ казваме, че е активенъ, че силитѣ въ него сж интенсивни. Колкото носътъ на човѣка при основата е потѣсенъ, толкова той е по-капризенъ, по-нетърпеливъ. — Какъ трѣбва да се въздействува на тѣзи сили въ човѣка? — Като се разшири носа при основата. Ако жгълътъ при върха на носа у нѣкой човѣкъ е отъ 5—10°, а широчината при основата отъ 15—20 м. м., казваме, че нервната енергия на този човѣкъ е почти изтощена. И затова, всѣка вечерь, преди лягане, и сутринь, следъ ставане, нека концентрира мисъльта си къмъ носа, да развие по-голѣма широчина. Ако не успѣе да разшири носа си, този човѣкъ ще се намѣри въ трудно положение, бързо ще изтощи организъма си.

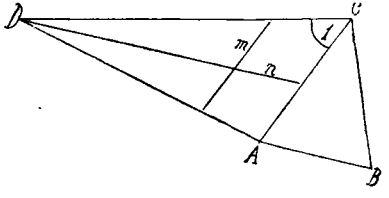

(Фиг. 2).

И тъй, дължината на странитѣ AC и CB (ф. 2) въ трижгълника ACB, който представя голѣмината на човѣшкия носъ, опредѣлятъ интелигентностьта на човѣка въ нейната широчина и дълбочина. Трижгълникътъ ACB е въ зави-

симость отъ трижгълника ADC. Точката D представя човѣшото ухо, а линиитѣ AD и DC сж страни въ трижгълника ADC. Странитѣ AC и CB характеризиратъ интенсивностьта на мисленето, а странитѣ AD и DC въ трижгълника ADC характеризиратъ общата интелигентность на човѣка. Оттукъ можемъ да извадимъ следния изводъ: колкото потѣсенъ е носътъ, толкова по-голѣма е интенсивностьта, активностьта на нервната, на умствената енергия, а толкова по-слаба — физическата енергия. Или, колкото жгълътъ C е по-малъкъ, толкова по-голѣма е умствената активность, и толкова по-слаба — физическата. А когато нѣма равновесие между умствената и физическата деятелность у човѣка, той ще фалира, т. е. деятелностьта му се прекратява. Колкото по-дълга е линията m, толкова по-голѣма е интенсивностьта, активностьта на човѣка. Дължината на линията n показва слаба интелигентность. Отъ голѣминатa на двата трижгълника вадимъ два различни резултата: колкото трижгълникътъ ACB е по-широкъ, толкова интелигентностьта е по-слаба. Значи, колкото жгълътъ C е по-голѣмъ, толкова интелигентностьта е по-слаба.

Носътъ е проекция на сили, които слизатъ отъ Божествения на физическия свѣтъ. Носътъ е проекция на тѣзи сили, именно, защото горе е тѣсенъ, а колкото по-надолу слиза, постепенно се разширява. Сжщата аналогия виждаме и въ рѣкитѣ на природата.

Всѣка рѣка въ началото си, отдето извира, е по-тѣсна. Колкото по-надолу слиза, тя постепенно се разширява. За жгъла ADC на сжщия трижгълникъ можемъ да кажемъ следното: рамото CD на жгъла ADC е проекция на сили отъ физическия и отъ умствения свѣтъ, а рамото AD е проекция на сили отъ Божествения и ангелския свѣтъ. Тѣзи две линии излизатъ отъ единъ центъръ, но вървятъ въ две различни посоки. Затова, именно, и силитѣ вървятъ въ две противоположни посоки. Въ центъра D се прекръстосватъ сили. Въ това отношение той е фокусъ, въ който се събиратъ, а после пречупватъ редъ интелигентни сили. Значи, всѣки центъръ е фокусъ, въ който се събиратъ една или повече интелигентни сили, които направляватъ проявитѣ на човѣка въ физическия и умствения свѣтъ. Точката C на трижгълника ACB е сжщо така центъръ, фокусъ на сили. Той се намира почти на границата между челото и носа на човѣка. Нѣкои учени казватъ, че задъ този центъръ се намира малка празнина, която наричатъ „мълчаливиятъ постъ на духа“. Мнозина френолози се излъгватъ, като приематъ, че задъ този центъръ се намира особенъ мозъченъ центъръ. Нѣкога тази кухина, тази празнина е по-малка, а нѣкога — по-голѣма. Като говоримъ за проекции на сили, трѣбва да имаме предъ видъ, че тѣ не сж проекции на съзнанието, но на ума, на човѣшката мисъль. Широчината на този жгълъ се обусловя отъ

физическитѣ сили, които действуватъ върху ума на човѣка. Широчината на човѣшкото лице сѫщо така се обуславя отъ физически сили. Колкото повече лицето се стѣснява, толкова по-силно действуватъ умственитѣ сили. Физическитѣ сили разширяватъ, а умственитѣ — стѣсняватъ, продължаватъ.

Като знаете това нѣщо, вие можете да го приложите въ живота си, когато трѣбва съзнателно да си въздействувате. Представете си, че сте неразположенъ, раздразненъ, нервенъ, цѣла нощь не можете да спите. Какво трѣбва да направите? — Концентрирайте мисъльта, съзнанието си къмъ върха на носа и си представете, че носътъ ви п степенно се разширява. Щомъ съсрѣдоточите мисъльта си къмъ носа, вие ще се успокоите и ще заспите. Първоначално, когато е билъ създаденъ, човѣкъ ималъ правилно, хармонично лице. Духовниятъ му животъ сѫщо така е билъ правиленъ. За да придобиете това, което сте изгубили, вие трѣбва по външенъ начинъ да си въздействувате. За тази цель, въ продължение на нѣколко години наредъ, вие трѣбва да правите опити, докато дойдете до известни резултати. Като постоянствувате въ опититѣ, въ упражненията, ще видите най-после, че сте разширили носа си, ако е билъ много кѫсъ. Широчината на носа у нѣкои е около 30, 31, 32, 33 м. м., рѣдко 35 м. м., която мѣрка е нормална.

Носътъ играе важна роля въ човѣшкия животъ. Отъ формата на носа се сѫди за живитѣ сили, които се проявяватъ чрезъ този удъ. Чрезъ носа, чрезъ живитѣ сили, които се проявяватъ и действуватъ въ него, човѣкъ дава на другитѣ сили въ себе си направление, каквото самъ желае. Нѣкои хора въ младинитѣ си сѫ имали правиленъ, красивъ носъ, но впоследствие, съ своя нередовенъ животъ, тѣ сѫ го съвършено изопачили. Носътъ у нѣкои хора е изкривенъ повече надѣсно. Това говори за асиметрия на силитѣ въ тѣхъ. Значи, силитѣ въ тѣхъ действуватъ асиметрично, не сѫ въ хармония помежду си. Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да уравновеси силитѣ въ себе си. Когато силитѣ въ човѣшкия мозъкъ се проявяватъ правилно, и носътъ му е правиленъ. Ѫгълътъ, който се образува отъ линията на челото и началото на носа, не трѣбва да бѫде много остъръ, много вглѫбнатъ навѫтре. Напротивъ, този ѫгълъ трѣбва да бѫде тѫпъ. Изобщо, ѫглитѣ, които се образуватъ въ човѣшкия организъмъ, указватъ голѣмо влияние върху човѣка. Тѣ опредѣлятъ силитѣ, които му действуватъ. Природата е предвидила нѣщата разумно. Напримѣръ, при свиването си, краката образуватъ известни ѫгли. Тѣзи ѫгли, тѣзи пречупвания сѫ необходими, за да могатъ силитѣ въ организъма да се разпредѣлятъ правилно. Тежестьта на самия организъмъ се разпредѣля правилно, именно, чрезъ тѣзи ѫгли, чрезъ тѣзи

свивания и разпущания на краката. Ако тежестьта на тѣлото би паднала перпендикулярно върху краката, безъ да става свиване, тѣ непременно щѣха да се счупятъ. При това положение човѣкъ прави много скокове, много скачания. Обаче, който скача отъ високо мѣсто, той трѣбва да бѫде голѣмъ гимнастикъ, да скача по правила. Такива скачания прави човѣкъ и въ умствения свѣтъ, затова трѣбва да бѫде много внимателенъ.

Ще кажете, може би, че природата е създала човѣка такъвъ, какъвто го виждаме. — Не, сегашниятъ човѣкъ самъ се е отклонилъ отъ правия пѫть, вследствие на което е изгубилъ нѣщо отъ своята първоначална форма и строежъ. Следователно, споредъ окултната наука вие трѣбва да се върнете въ правия пѫть, да се оставите на природата, тя да действува върху васъ, да възстанови първото ви положение. Ако още днесъ разберете истината по отношение на вашето отклонение, вие ще се обезсърдчите, и нито единъ отъ васъ нѣма да остане въ Школата. Въ този случай вие ще се намѣрите въ положението на онзи руски виденъ витруозъ, който, като слушалъ единъ день по-виденъ отъ себе си витруозъ, обезсърдчилъ се, че не може да свири като него и се самоубилъ. Щомъ е така, по-добре да не знаете причинитѣ за отклонението отъ правия пѫть. Има редъ причини за отклонението, но вие не трѣбва да ги знаете. За васъ е важно да се върнете въ Божествения пѫть. Изпра-

вянето на свѣта зависи изключително отъ връщането на човѣка къмъ първичния животъ, за да работи съ Божественитѣ закони.

Представете си, че имате три сили: АВ — физическа, АС — умствена и СВ — чувствена, т. е. сила на чувствата (фиг. 3). Отношението между тѣзи три сили можемъ да изразимъ по следния начинъ: АВ : АС : СВ. Ако СВ, линията на чувствата, се увеличава, линията АС ще се намалява. Ако линията АС се увеличава, линията СВ ще се намалява. Оттукъ можемъ да извадимъ следния законъ: когато свѣтътъ на чувствата въ човѣка се увеличава, или усилва, едновременно съ това въ него отслабва умственият свѣтъ. И обратно: когато умственият свѣтъ въ човѣка се увеличава, свѣтътъ на чувствата въ него намалява.

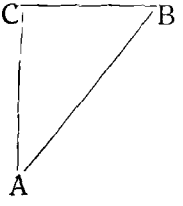

(Фиг. 3).

Съ други думи казано: когато чувствата преодоляватъ, човѣкъ по-малко мисли; когато умътъ преодолява, човѣкъ по-малко чувствува. Затова хората казватъ, че ученитѣ ще оправятъ свѣта. Съ това тѣ искатъ да кажатъ, че като мислятъ повече, ученитѣ ще бѫдатъ свободни отъ влиянието на чувствата въ себе си. Тогава ще излѣзе, че като учени, тѣ ще бѫдатъ по-изтънчени въ мисъльта, а по-груби въ чувствата. Въпросътъ е, какъ могатъ да се примиритъ умътъ и сърцето? Споредъ

трижгълника ACB, когато умствените силови линии се увеличаватъ, чувствените се намаляватъ; когато чувствените силови линии се увеличаватъ, умствените се намаляватъ. Коя е причината за това съотношение между сърцето и ума? Мислете по този въпросъ да видите, до какво заключение ще дойдете. Тритѣ страни на трижгълника представятъ проекции на сили отъ три различни свѣта: физически, умственъ и сърдеченъ. — На какво е равенъ сборътъ отъ вжтрешнитѣ жгли на единъ трижгълникъ? (— На 180⁰, *или на два прави жгла*).

Тукъ, на фиг. 4, имате квадрата BDCA. Какво ще стане съ този квадратъ, ако две отъ странитѣ му се скжсятъ, а другитѣ две — продължатъ? (— Той ще се превърне въ правожгълникъ). Диагоналитѣ въ този квадратъ представятъ равнодействуващи сили, които уподобяваме на волята въ човѣка. Диагоналътъ AD раздѣля квадрата на два трижгълника: BDA и ADC. Ако приемемъ, че страната DB представя силовитѣ линии на ума, а BA — силовитѣ линии на сърцето, тѣзи силови линии могатъ да се уравновесятъ отъ во-

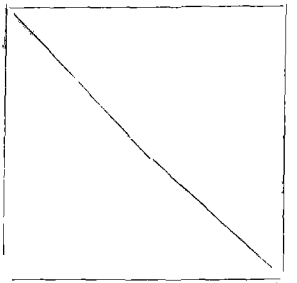

(Фиг. 4).

левитѣ сили, отъ волята AD. Сѫщото може да се каже и за силовитѣ линии въ трижгълника ADC. Съ една дума казано: волята е въ състояние да урегулира силитѣ на ума и на сърцето въ човѣка. Като знаемъ това, по лицето на човѣка можемъ да четемъ, какви сили участвуватъ въ него, кои отъ тѣхъ взиматъ надмощие, какво направление приематъ, възходещо или низходещо. Всичко това е написано и може да се изчисли по математически, по строго научен начинъ. Като наблюдавате жглитѣ, линиитѣ на носа, на ухото, на устата въ човѣка, можете да измѣрвате, кои линии се удължаватъ, кои се скѫсяватъ и да вадите заключение за силитѣ въ човѣка. Това е живата геометрия, начъртана на човѣшкото лице. Когато умственитѣ сили взиматъ надмощие въ човѣка, линията BD се удължава, а линията AB се скѫсява. Това показва, че въ дадения случай волята на човѣка не е взела участие. Значи, нѣкакви външни сили сѫ действували върху индивида. Запримѣръ, мѫжъ и жена се оженятъ. Мѫжътъ има дълъгъ носъ, жената — кѫсъ носъ. Раждатъ се дъщеря и синъ. Дещерята има дълъгъ носъ, а синътъ — кѫсъ. Това показва, че бащата е указалъ влияние върху умственитѣ сили на дъщеря си, затова тя мяза на него. Майката пъкъ е указала влияние върху чувствата на сина си, затова той мяза на нея. Въ тѣзи случаи удължаванията и скѫсяванията на линиитѣ не зависятъ отъ волята на инди-

видитѣ, които слизатъ на земята. Това зависи отъ външни влияния, отъ влиянията на майката и бащата върху децата. Когато синътъ и дъщерята започнатъ съзнателна работа върху себе си, тогава тѣ могатъ свободно да проявятъ волята си, която ще въздействува върху сърцето и ума, съ цель да уравновеси тѣхнитѣ сили.

Когато нѣкоя съзнателна, високо издигната душа дойде въ свѣта, чрезъ волята си, тя ще си изработи такъвъ носъ, какъвто желае. Тя ще изработи такива чърти на лицето си, каквито желае. Тази душа нѣма да се влияе нито отъ носа на баща си, нито отъ носа на майка си. Ако носътъ на майката е кжсъ и широкъ, чрезъ волята си, този индивидъ ще си изработи толкова широкъ и кжсъ носъ, колкото желае. Що се отнася до вашитѣ носове, това е вече свършенъ фактъ. Вие се намирате подъ влиянието на баща си и на майка си. Задъ баща ви се крие влиянието на хиляди поколѣния съ положителни сили. Задъ майка ви се крие влиянието на хиляди поколѣния съ отрицателни сили. Вие се намирате вече подъ влиянието на тѣзи сили. За да бждете свободни отъ тѣхното влияние, трѣбвало е още преди раждането си да не сте се свързвали съ тѣхъ, но да сте се свързали съ разумнитѣ природни сили. Веднъжъ сте се свързали съ вашитѣ дѣди и прадѣди, не остава нищо друго, освенъ да работите съзнателно върху себе си, да впрегнете ума,

сърцето и волята си на усилена работа. Като работите по този начинъ, нѣма да забележите, какъ чувствата и мислитѣ ви постепенно ще се измѣнятъ, и вие нѣма да мислите и да чувствувате вече като вашитѣ дѣди и баби. Чъртитѣ на лицето ви ще се измѣнятъ, носътъ ви ще се продължи. Достатъчно е носътъ ви да се продължи съ единъ милиметъръ, за да видите, че волята ви е действувала. Ако можете да разширите носа си съ единъ милиметъръ, това показва, че усилията на волята ви не сѫ останали безрезултатни.

Сега, ако около квадрата ACBD опишемъ окрѫжность, диагоналътъ AB въ квадрата ще

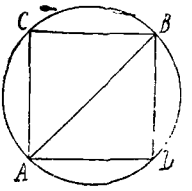

(Фиг. 5).

бѫде едновременно диаметъръ въ окрѫжностьта. Какво показва това? — Това показва, че можемъ да превръщаме, или да трансформираме силитѣ, енергиитѣ въ природата. Значи, диагоналътъ въ квадрата можемъ да превърнемъ въ диаметъръ на окрѫжностьта. Не е достатъчно само да превръщаме енергиитѣ, но ние трѣбва да ги измѣрваме, да имъ дадемъ математически изразъ. Диаметърътъ е равнодействуваща сила, която поставя всички точки отъ окрѫжностьта на еднакво разстояние отъ една вѫтрешна, централна точка, наречена центъръ на окрѫжностьта. Или, диаметърътъ е равнодействуваща сила, която поставя въ равновесие всички умствени, сър-

дечни и волеви сили. Диагоналътъ пъкъ е равнодействуваща сила, която показва, че човѣкъ може да пази равновесие въ себе си само въ четири точки. Четиритѣ точки сѫ четиритѣ тѣла, презъ които човѣкъ минава въ сегашната си еволюция. Следователно, когато кажемъ квадратъ, разбираме процесъ на развитие. Всѣка отъ странитѣ на квадрата представя едно отъ четиритѣ му тѣла: физическо астрално, умствено и причинно. Всѣко тѣло представя отдѣленъ свѣтъ, отдѣлно поле на действуващи сили. Диагоналътъ въ квадрата е равнодействуваща сила, която слиза отъ Божествения свѣтъ, за да уравновеси другитѣ сили на квадрата. Значи, диагоналътъ иде отъ посока В къмъ А, а не обратно.

Сега ви оставямъ да мислите върху квадрата безъ да се обезсърдчавате. Ако имате неясни нѣща, не се смущавайте. Всички неясни, неразбрани нѣща постепенно ще се разбератъ. Като се натъкватъ на нѣкои противоречия, мнозина казватъ: Тъй казалъ Господъ, такава е волята Божия и т. н. — Отде знаете, че волята Божия е такава? Не, разсѫждавайте, мислете дълбоко върху нѣщата, да си ги представите въ тѣхния първоначаленъ видъ и тогава се произнасяйте, каква е волята Божия, какво е казалъ Господъ и т. н.

Представете си, че изговаряте думата „ишвара“, която е турска свещена дума. Единъ произнася правилно думата „ишвара“. Дойде втори, заличава първата буква, и оста-

ва думата „швара“. Дойде трети, заличава буквата ш, остава думата „вара“. На турски „вара“ означава „лутане“. Значи, този човѣкъ ходилъ, луталъ се насамъ — натамъ. Какво намѣрилъ, като се луталъ? — Намѣрилъ изгубеното „иш“, което означава „работа“. Думата „ишвара“ означава сѫщество, което дава работа на хората. Когато хората загубятъ работата, т. е. „иш“, това сѫщество ги изоставя. Които не искатъ да работятъ, които не обичатъ работата, затриватъ слога „иш“ и започватъ да се скитатъ.

Казвате: Каквото Богъ даде, каквото Богъ каже, така ще бѫде. — Щомъ е тъй, Богъ е казалъ „ишвара“, т. е. ще работишъ. Ишвара е свещено име на Бога, на санскритски езикъ. То означава, че за всѣко нѣщо е нужно работа. Подъ думата „работа“ разбирамъ всичко онова, което умътъ, сърцето и волята вършатъ. Когато само сърцето чувствува, когато само умътъ мисли или когато само волята действува самостоятелно, като физическа проява, това не е работа. Обаче, когато действуватъ и тритѣ заедно, въ хармония съ великия Божественъ законъ, това е работа. Следователно, подъ „работа“ въ пълния смисълъ на думата се разбира хармония на проява между ума, сърцето и волята съ цель да осмислятъ живота. Работата подразбира още влагане на форма, съдържание и смисълъ въ живота.

За следния пѫть искамъ всички да проучите добре тази лекция. Въ нея сѫ посочени практически методи, които трѣбва да разберете, за да се ползувате отъ тѣхъ. Всѣка наука се осмисля, само когато има практическо приложение. Ако нѣкоя наука нѣма практическо приложение, тя се утаява въ подсъзнанието, т. е. складира се тамъ и дълго време остава неизползувана.

И тъй, като погледнете носа си, не се обезсърдчавайте, нито обвинявайте дѣдитѣ и прадѣдитѣ си. Благодарете за всичко, което ви е дадено. То е подаръкъ, за който нищо не можете да кажете. Една българска пословица казва: „На харизанъ конь зѫбитѣ не се гледатъ“. Щомъ не сте доволни отъ това, което ви е дадено, трѣбва да работите върху себе си. Ако работите съзнателно върху себе си, ще ви се дадатъ упѫтвания, какъ да работите върху различнитѣ области на мозъка си, за да предизвикате дейностьта на умственитѣ си сили. По този начинъ ще внесете равновесие въ себе си. Срѣдата, въ която живѣете, е много груба и лесно може да ви извади отъ релситѣ на вашия животъ. Не си правете илюзии да мислите, че съ гранитна, или съ желѣзна воля можете да постигнете нѣщо. Диамантна воля се изисква отъ всички! Българинътъ има такава воля, само когато се заинати. Ако въ работата си би проявилъ такава воля, каквато въ ината, той би извършилъ чудеса. У българина е силна волята въ

отрицателенъ смисълъ; той, като евреина, повече руши, отколкото съгражда. Обаче, отъ две хиляди години насамъ евреитѣ минаватъ презъ голѣми изпитания, вследствие на което се смекчиха малко, станаха по-умни и започнаха да творятъ. Като знаете това, работете усърдно, за да изправите това, което миналитѣ поколѣния сѫ изкривили. Лицето, което носите, е плоскость, върху която е проектирана не само дейностьта на вашитѣ дѣди и прадѣди, но и на цѣли поколѣния, цѣли раси и епохи преди васъ.

Като ви давамъ тѣзи обяснения, трѣбва да ги използувате правилно. Да приемете новото знание, това не значи да изхвърлите старото. Старото знание ще остане у васъ като почва, като основа, върху която ще градите. Така постѫпва и природата. Умниятъ книжникъ вади богатство отъ старото знание и върху него, като основа, поставя новото. И така, отъ старото той създава нѣщо хубаво.

И тъй, работете съзнателно върху носа си, ако е кѫсъ и тѣсенъ, да го продължите и разширите поне съ единъ милиметъръ. Ако успѣете въ две години да постигнете този резултатъ, вие имате силна воля. Като норма за широчината на носа взимамъ 35 м. м. Презъ тѣзи две години ще мѣрите носа си, да видите, дали сте достигнали дадената мѣрка. Освенъ това число има още едно число —37 см. — разстоянието отъ срѣдата на ушитѣ до темето. Това число е норма. Който има тѣзи

две числа въ себе си, той е устойчивъ човѣкъ, на него може да се разчита. Като изучавате тѣзи силови линии, ще видите, какви сж резултатитѣ, когато тѣзи две числа едновременно се намаляватъ или увеличаватъ, или ако едното число се увеличава, а другото намалява. Като правите различни изчисления, ще видите, колко сложни формули се получаватъ. Отъ това гледище азъ опредѣлямъ човѣка като сложна математическа формула. Щомъ е формула, всѣка формула има три вида разрешаване: умствено, чувствено и физическо или волево. Ще кажете, че човѣкъ е най-разумното сжщество въ свѣта. Азъ пъкъ ще кажа, че човѣкъ е най-сложната математическа формула въ свѣта. Ето защо, споредъ мене, очитѣ, ушитѣ, устата, брадата, вежднтѣ на човѣка представятъ математически и геометрически формули. Въ тѣзи формули има знакове, скоби, отношения.

Който знае тия нѣща, той може да решава всѣка математическа задача. Сложно нѣщо сж тия математически задачи. За да се реши една такава задача, нуженъ е изтънченъ умъ. За това се изискватъ редъ измѣрвания, редъ изчисления. Който иска да прави точни изчисления и измѣрвания, той трѣбва да си служи съ пергелъ, да намѣри и най-малкото отклонение отъ нормата. Ако не се правятъ точни измѣрвания, човѣкъ може да се излъже. На пръвъ погледъ нѣкой носъ изглежда дълъгъ. Като се измѣри, вижда се, че не е дълъгъ. За всѣко нѣщо човѣкъ трѣбва да има

опредѣлена мѣрка, да познава сѫщностьта на нѣщата. Той трѣбва да знае ролята на всѣки удъ въ своя организъмъ. Велика задача е дадена на човѣка — да опредѣли ролята на всѣки свой удъ. Носътъ, запримѣръ, има едно предназначение, очитѣ — друго, ушитѣ — трето и т. н. При сегашното развитие на̀ човѣка тази задача е мѫчно разрешима, но той трѣбва да работи, да я разреши.

Мислете върху диагонала въ квадрата и диаметъра въ окрѫжностьта, за да станатъ тия въпроси по-ясни. За следния пѫть направете резюме на тази лекция, за да придобиете повече свѣтлина въ съзнанието си.

Всички трѣбва да знаете следното: математиката не търпи много философствуване, много глаголствуване. Въ нея всичко е строго опредѣлено. Ако започнете да разправяте на геометрика, че между носа и веждитѣ има известно съотношение, трѣбва да му говорите съ часове, за да го убедите. Обаче, започнете ли да му доказвате това нѣщо математически, той веднага ще ви разбере и ще се съгласи съ вашето твърдение. Колкото да му говорите за линиитѣ на лицето, за съотношението между тѣхъ, той нѣма да ви разбере, докато математически не му докажете това нѣщо. Той ще ви изслуша, но въ края на краищата ще каже, че това е нѣкакво съвпадение. Какво показватъ извититѣ нокти на ястреба? — Неговата алчность, неговата хищническа природа. Той е извилъ ноктитѣ си, за да държи

здраво жертвата. Когато хване жертвата си, никой не може да я освободи отъ неговитѣ нокти. Когато човѣкъ свие ржката си на юмрукъ, съ това той иска да покаже, че никой не може да вземе отъ ржката му това, което веднъжъ е сграбчилъ. Щомъ отпусне юмрука си, човѣкъ всичко дава. Съ това той казва, че не иска да държи нищо съ ноктитѣ си, т. е. не иска да държи жертвата въ юмрука си.

Всички движения, които човѣкъ прави, не сж произволни. Тѣ криятъ своя произходъ въ далечното минало на човѣка. На времето си тия движения сж били разумни и естествени, но днесъ, когато причината имъ е забравена, тѣ нѣматъ онова значение, каквото сж имали въ миналото. Днесъ ние виждаме, че нѣкой свива ржката си, но защо я свива — не знаемъ. Въ движенията, въ свиването на ржката липсватъ нѣкои нѣща, вследствие на което това свиване е изопачено. Нѣкои движения сж много естествени. Запримѣръ, когато викате нѣкого, вие движите ржцетѣ си навжтре, къмъ васъ. Когато пждите нѣкого, движите ржцетѣ си напредъ. Когато крие нѣщо, детето туря ржцетѣ си отзадъ, близо до слабинитѣ си.

Сега говоримъ за юмрука, но за следния пжть пишете върху темата: „Произходъ на юмрука“. Понеже никой авторъ не е писалъ по този въпросъ, вие кажете своето авторитетно мнение за юмрука. Ако пъкъ знаете, какво сж казали старитѣ хора за юмрука, пи-

шете тѣхното мнение. Като говорите, или пишете за юмрука, ще знаете, че той представя проява на волята въ физическия свѣтъ. Първитѣ хора, които сѫ свили рѫката си на юмрукъ, това сѫ ковачитѣ, орачитѣ, копачитѣ, земедѣлцитѣ. Мислете по въпроса за юмрука и ще видите, де и какъ се е явила нужда човѣкъ да свие рѫката си на юмрукъ. Когато меси хлѣбъ, или когато пере, жената свива рѫката си на юмрукъ. Хваща дрехата, изстисква я, но рѫката ѝ се свива на юмрукъ. Ще мислете и ще изредите всички авторитети, които сѫ били причина да се свие рѫката на юмрукъ. После ще минете къмъ животнитѣ, и тамъ ще намѣрите подобно свиване. Отъ наблюденията ще видите, че алчностьта е причина за свиване рѫката на юмрукъ. Когато защищава нѣщо, човѣкъ свива рѫката си на юмрукъ; той го изнася вънъ и е готовъ да се бори. Сила е юмрукътъ за него. Той вѣрва въ тази сила. Като изгуби вѣра въ юмрука, той отпуща рѫката си и казва: Тази работа не може да се нареди по този начинъ. После пакъ свие юмрука си, пакъ го разпуща и т. н. Добре е понѣкога човѣкъ да свива рѫката си на юмрукъ, да се насърдчава. Кога? — Когато се е отчаялъ, обезсърдчилъ. Нека тогава свие рѫката си на юмрукъ, постави палецътъ отгоре и каже: Тази работа ще се нареди добре!

Палецътъ представя Божествения свѣтъ и законитѣ, които действуватъ въ този свѣтъ.

Ржката свита на юмрукъ, това значи: Вѣрвамъ, че тази работа ще се нареди споредъ законитѣ на Божествения свѣтъ. Значи, съ любовьта всичко мога да направя. Следъ това човѣкъ погледне къмъ показалеца си и казва: Вѣрвамъ въ своето благородство. После погледне къмъ срѣдния пръстъ и казва: Вѣрвамъ въ своята честность и справедливость. Когато погледне къмъ безименния си пръстъ, който е свързанъ съ слънцето, човѣкъ казва: Вѣрвамъ въ слънцето, което отоплява земята и праща свѣтлина. Като погледне къмъ малкия пръстъ, секретарьтъ на боговетѣ, той казва: Съ малкия си пръстъ се присъединявамъ къмъ останалитѣ пръсти, за да можемъ заедно да свършимъ работата си. — Това сж формули, съ които лесно можете да се справяте. Всичкитѣ планети се намиратъ на човѣшката ржка. Всѣки пръстъ е свързанъ съ влиянието на една отъ планетитѣ. Като погледне на дланьта на ржката си, човѣкъ вижда и други планети: Марсъ, Луна, Венера. Щомъ има всички планети на ржката си, човѣкъ свива ржката си на юмрукъ и казва: Сега вече мога да извърша всѣкаква работа. По този начинъ човѣкъ може да се поляризира.

Мнозина казватъ за себе си, че мислятъ право. Права мисъль е онази, която е свързана съ разумнитѣ сили на природата. Само така човѣкъ ще повѣрва, че показалецътъ му, напримѣръ, е свързанъ съ Божествения свѣтъ.

Значи, силитѣ на неговия умъ се отправятъ къмъ Божествения свѣтъ.

Сега, като ученици, вие ще изучавате тия нѣща и ще ги прилагате въ живота си като методи за работа.

Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

14. Лекция отъ Учителя, държана на 17 януарий, 1923 г. София.

Гордость и щеславие.

— F i r — für — fen.
— T a u — b i — a u m e n.

Размишление.

Четоха се темитѣ върху: „Произходътъ на юмрука“.

Сега ще ви задамъ въпроса: Каква е разликата между постоянното и промѣнчивото въ живота? — Постоянно въ живота е онова, което презъ всички времена и условия остава едно и сѫщо. Промѣнчиво е онова, което презъ всички времена и условия е изложено на промѣни. Каква е разликата между реалностьта и сѣнкитѣ на живота?

Представете си, че имате едно огледало, предъ което сте поставили една запалена свѣщь. Какво ще видите въ огледалото? — Запалената свѣщь. — Реална ли е свѣщьта въ огледалото? — Не, тя е отражение, сѣнка на истинската свѣщь. Значи, запалената свѣщь е реална, а отражението на тази свѣщь въ огледалото е сѣнка на тази реалность. Да допуснемъ, че нѣкое сѫщество заема известно положение предъ огледалото, подъ нѣкакъвъ жгълъ, и оттамъ наблюдава отражението на свѣщьта въ огледалото и го приема за реално. Това сѫщество наблюдава промѣнитѣ на свѣщьта въ огледалото и развива свои теории за

тази реалность. Свѣщьта ту загасва, ту се запалва, и това сѫщество вади заключение, че въ природата настава день и нощь. Това вижда въ огледалото и започва да издирва причинитѣ за образуването на деня и нощьта. Това сѫщество вижда въ огледалото, че нѣкой чете книга. Следъ известно време този човѣкъ затваря книгата и загасва свѣщьта. Значи, каквото става предъ огледалото, сѫщото става и въ огледалото. По промѣнитѣ въ огледалото се сѫди за промѣнитѣ, които стават предъ него. Тази е причината, задето хората често приематъ сѣнкитѣ на нѣщата за реалность.

Възъ основа на това, ние вадимъ заключение, че каквото става въ духовния свѣтъ, по отражение сѫщото става и на физическия свѣтъ. Нѣкое сѫщество въ духовния свѣтъ е запалило нѣколко свѣщи, и на физическия свѣтъ нѣкое сѫщество се ползува отъ свѣтлината на тѣзи свѣщи. Сѫществото отъ духовния свѣтъ започва да загасва една по една свѣщитѣ. Сѫщото става и на физическия свѣтъ. Най-после, когато горе се изгаси и последната свѣщь, човѣкътъ на физическия свѣтъ се намира въ тъмнина и казва, че е настанала нощь. Следъ 12 часа сѫществото отъ духовния свѣтъ започва да запалва свѣщитѣ една следъ друга, а сѫществото на физическия свѣтъ казва, че е настаналъ день. Следователно, теориитѣ, които човѣкъ на физическия свѣтъ създава за явленията въ при-

родата, не сѫ нищо друго, освенъ теории, които сѫществото предъ огледалото създава за промѣнитѣ и явленията, които наблюдава въ огледалото. Това сѫщество запознато ли е добре съ реалностьта на нѣщата? — Не е добре запознато. — Защо? — Защото вади своитѣ заключения отъ сѣнкитѣ, отъ отраженията на реалностьта. Тъй щото, можете ли да кажете за електрическата свѣтлина, че е реална? — Електрическата свѣтлина не е реална, тя е отражение на слънцето. Ако слънцето изгасне, и тя ще изгасне. Въ този смисълъ, електрическата свѣтлина не е нищо друго, освенъ кондензирана слънчева енергия.

Възъ основа на тѣзи разсѫждения, питамъ: човѣкъ реално сѫщество ли е? — И човѣкъ не е реално сѫщество. И той е отражение, сѣнка на нѣщо по-високо отъ него. — Не само това, но човѣкъ е отражение на две сѫщества още. Значи, той живѣе едновременно въ три свѣта. Представете си, че човѣкъ е свѣтещо тѣло, (фиг. 1), което се намира предъ огледалото С. Като наблюдавате, какво се получава въ огледалото С, ще видите въ него образа на човѣка. Лѫчитѣ, които излизатъ отъ образа, въ огледалото С, падатъ върху второ огледало D, въ което образътъ повторно се отразява. Този въпросъ се разглежда и въ физиката. Вие трѣбва да го изучите добре, за да не попадате на илюзорни знания. Знания, придобити чрезъ отражение на образитѣ

въ огледалата, сковаватъ психическото и умственото развитие на човѣка. При това положение човѣкъ минава животъ, подобенъ на

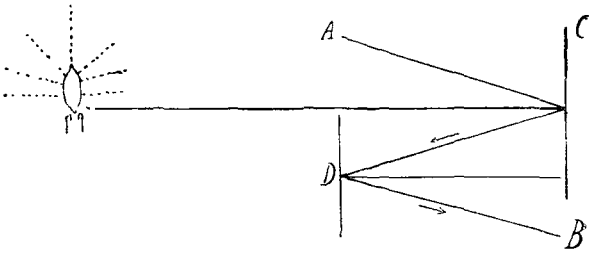

(Фиг. 1).

този, който се извършва въ неорганизираната материя. Ако черпите знанията си отъ отраженията въ първото огледало, и тогава не можете да се развивате. Следователно, за да придобиете истинско знание, трѣбва да попаднете въ реалнитѣ лѫчи на Битието. Тогава ще можете правилно да се развивате. Но за да се ползувате отъ тѣзи лѫчи, вие трѣбва да сте дошли до положение да различавате реалностьта отъ сѣнкитѣ, или отраженията на нѣщата.

За следния пѫть пишете върху темата: „Разлика между гордость и щеславие“. Като размишлявате върху темата, внимавайте да не разбъркате тѣзи две понятия, да вземете щеславниятъ човѣкъ за горделивъ, и горделивиятъ — за щеславенъ. Между горделивия и щеславния човѣкъ има рѣзко различие. Който

намѣри тази разлика, той по никой начинъ не може да се обърка. Гордостьта произтича отъ ума, а щеславието — отъ сърцето. Горделивиятъ човѣкъ е подобенъ на къртица, която тихо, безъ шумъ, отъ никого незабелязана, рови земята. Хората виждатъ тукъ — таме купчинки пръсть, но кой ги е изкаралъ навънъ, не знаятъ. Щеславниятъ човѣкъ е подобенъ на кокошка, която, едно яйце да снесе, окрѣква свѣта, всички да чуятъ, че е снесла яйце.

Сега ще нахвърлямъ нѣколко мисли върху гордостьта и щеславието. Гордостьта се дължи на чрезмѣрно развито самоуважение въ човѣка. Щеславието пъкъ произтича отъ желанието на човѣка да има доброто мнение на хората, да бѫде обичанъ отъ тѣхъ. Щеславниятъ е човѣкъ на съвременната култура. Той се облича хубаво, по последна мода. Дрехитѣ, обущата му сѫ всѣкога чисти; вратовръзката, карфицата — добре поставени, на мѣсто; косата му е хубаво, гладко причесана. Щеславниятъ иска да покаже на хората, че е особенъ, че какъвто е отвънъ, такъвъ и отвѫтре. Той обещава много, изпълнява малко. Като не може да изпълни обещанията си, веднага се извинява. Горделивиятъ е точно обратното на щеславния. Той не обича външно да се представя. Ако не го познаватъ хората, той минава за скроменъ, за смиренъ: не вдига шумъ около себе си, а въ сѫщность самоуважението е силно развито въ него.

Като пишете темата си, пишете и за ползата и вредата отъ гордостьта и щеславието.

Гордостьта и щеславието играятъ важна роля въ науката. Когато щеславенъ човѣкъ направи нѣкакво откритие, той ще го разтржби по цѣлия свѣтъ. Тази е причината, поради която много теории се явяватъ въ свѣта и живѣятъ най-много по една — две години. Всички теории, които набързо се раждатъ, сж плодъ на човѣшкото щеславие. Тѣ бързо се раждатъ, и бързо умиратъ. Щеславниятъ човѣкъ е много самоувѣренъ, но като се убеди, че не е правъ, лесно отстжпва. Гордостьта е дала обратни резултати въ науката. Тя е създала консерватизъма. Вследствие на гордостьта знанието е задържано за достойнитѣ хора, за аристократитѣ. Простата маса, народътъ не е достоенъ за знание. Гордиятъ не търпи хора, които знаятъ повече отъ него. Той счита, че проститѣ хора трѣбва да бждатъ невежи. Щеславниятъ иска всички хора да иматъ знания, да бждатъ учени. Следователно, гордостьта привлича енергиитѣ къмъ центъра, а щеславието ги пръска навънъ, къмъ периферията. Каквото да стане съ щеславния човѣкъ и около него, той непременно ще го отрази най-малко презъ дветѣ огледала, C и D. Докато свѣщьта гори предъ огледалото, щеславниятъ казва: Азъ мога да направя това, азъ мога да направя онова. Щомъ свѣщьта изгасне, той казва: Не зная, какво стана, и азъ самъ съмъ изненаданъ. Докато свѣщьта гори, и огледалата отразяватъ, ще-

славниятъ казва: Ученъ човѣкъ съмъ азъ, всичко мога да направя. Щомъ свѣщьта изгасне, той казва: Стана нѣщо, но и азъ не съмъ виновенъ за това, което се случи.

И тъй, изучавайте гордостьта и щеславието въ тѣхния естественъ видъ, за да ги превърнете въ нѣщо полезно. Тѣ сж неджзи, отъ които човѣкъ може да се ползува. Обаче, когато изучавате своитѣ неджзи, както и тия на хората, не ги разглеждайте като нѣщо индивидуално, но като колективни качества, като остатъци отъ миналитѣ култури на човѣчеството.

Когато изучавате чувствата и способноститѣ въ човѣка, трѣбва да се спрете върху устройството на човѣшката глава и ще видите, че тя не е еднакво развита навсѣкжде. Има области, които сж по-добре развити. Ако горната часть на главата (фиг. 2) е добре развита, това показва, че моралнитѣ чувства (С) въ човѣка сж развити повече отъ личнитѣ, отъ егоистичнитѣ, които се намиратъ въ задната часть на главата (В). Въ долната часть на главата, въ областьта (В) се намиратъ домашнитѣ чувства. Въ предната часть на главата се нами-

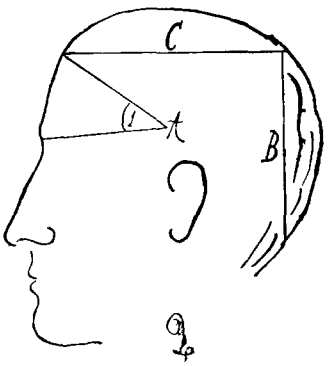

(Фиг. 2).

Колкото по-голѣмъ е жгълътъ 1, толкова посилно развити сж умственитѣ способности въ човѣка. Щомъ жгълътъ 1 се намалява, едновременно съ това се намаляватъ и умственитѣ способности въ човѣка. Като изучавате френологията, вие ще намѣрите мѣстата на всички мозъчни центрове по главата и ще познавате, кои отъ тѣхъ сж по-развити и кои — по-слабо развити. Но и да не знаете нищо отъ френология, вие можете да намѣрите мѣстата на нѣкои центрове по следния начинъ: когато нѣкой вашъ близъкъ, или познатъ ви обиди силно, у васъ ще се засегнатъ личнитѣ чувства. За да познаете, де се намиратъ тѣзи чувства, наблюдавайте се въ това време, да разберете, на кое мѣсто на главата ще усѣтите повече топлина, по-голѣмо налѣгане. Тамъ, дето усѣтите топлина и налѣгане, е мѣстото на личнитѣ чувства, понеже отъ обидата, която сте изживѣли, е нахлула на това мѣсто повече кръвь. Когато личнитѣ чувства въ човѣка не сж силно развити, както и да го обиждате, този човѣкъ не се засѣга. Ако е въпросъ да изкара нѣщо, той мисли за паритѣ и повече не се интересува. Когато самоуважението е добре развито, човѣкъ е много чувствителенъ, той гледа да не обиди никого. Самоуважението е благородно чувство, а гордостьта — болезнено. Гордостьта е опасна и въ това отношение, че прави човѣка злопаметенъ. Злопаметниятъ човѣкъ не прощава лесно. И следъ хиляда години той още помни

обидата и е готовъ да отмъсти. Затова, именно, е казано въ Писанието: „Богъ на горделивия се противи, а на смирения дава благодать“. Въ морално отношение личнитѣ чувства спъватъ човѣка. Колкото по-силно сѫ развити личнитѣ чувства въ човѣка, толкова по-слаби сѫ моралнитѣ.

Въ развитието на човѣка, едно отъ първитѣ чувства, което се е явило въ него, е чувството на охотливость, на апетитъ, на желание да се храни. Този центъръ се намира предъ ушитѣ (фиг. 2). Благодарение на този центъръ, въ човѣка се явило желание да опитва, да вкусва нѣщата, вследствие на което се е създала устата. Следъ време човѣкъ е видѣлъ, че не може само съ устата да работи, затова е почувствувалъ нужда и отъ друго спомагателно срѣдство. Така той създалъ ржцетѣ като втора проекция въ своя животъ.

Личнитѣ чувства въ човѣка говорятъ, че като индивидуално сѫщество, той живѣе само за себе си. Като се е видѣлъ самъ, като видѣлъ, че нѣма хора около себе си, които да го хвалятъ, създало се е въ него чувство на щеславие — жената въ човѣка. После се явила гордостьта — мѫжътъ въ човѣка. Човѣкъ обича да се хвали самъ. Ако нѣкой ученикъ е щеславенъ, той мисли, че всичко знае. Ако учителитѣ му не го задоволятъ, както очаква, той казва: Този учитель нищо не знае, онзи нищо не знае и т. н. Учителитѣ не трѣбва да се разправятъ съ него, но нека го подложатъ

на изпитъ, да му докажатъ, какво знае. Учителътъ по математика влиза въ класъ, извиква щеславния ученикъ и му дава да реши една задача. Ученикътъ започва да решава: мѫчи се, пъшка, поти се — не може да реши задачата. Той става засраменъ отъ мѣстото си, подава листа на учителя и сѣда на мѣстото си. — Ето какъ се възпитава такъвъ ученикъ. Нѣма защо учителътъ да се разправя съ него да му доказва, че не знае. Като не може да реши задачата, ученикътъ ще признае, че има нѣща, които той не разбира и не знае. Така ни учи и природата. Като види, че протестираме и негодуваме противъ нея, тя ни дава една мѫчна задача и ни оставя да решаваме. Щомъ не можемъ да я решимъ, само по себе си ние капитулираме, започваме да се молимъ да ни се помогне и признаваме, че не знаемъ. По сѫщия начинъ и ученитѣ хора капитулиратъ. Нѣкой ученъ изследва единъ научен въпросъ. Прави опити, изчисления, не може да се домогне до истината. Най-после се отказва отъ своето изследване. Дойде втори ученъ, използува опититѣ на първия, но и той не може да реши въпроса. Следъ него дохожда трети, четвърти ученъ, но всички се убеждаватъ, че този въпросъ е единъ отъ трудно решимитѣ. Следъ тѣхъ дохождатъ духовнитѣ хора, и тѣ подематъ този въпросъ. Свързватъ се съ разумния свѣтъ и оттукъ търсятъ нѣкакъвъ начинъ за разрешаване на въпроса. Едни отъ начинитѣ се указватъ вѣрни, други — невѣрни,

но и духовнитѣ хора не могатъ да решатъ въпроса. — Защо? — И у еднитѣ, и у другитѣ има нѣщо лично, известно щеславие, което прѣчи на работата имъ. Докато живѣе въ личнитѣ чувства, човѣкъ не може да се домогне до положителната наука.

Ето защо, когато се стреми къмъ придобивки, окултниятъ ученикъ трѣбва да познава, какви сили сѫ вложени въ него и какво днесъ може да направи съ тѣзи сили. Той разполага съ много повече сили, отколкото има възможность да използува. И действително, въ мозъка на всѣки човѣкъ е вложена грамадна енергия, отъ която, при сегашнитѣ условия, може да се разработи едва една хилядна часть. Изобщо, човѣшката енергия може да се разработи въ три направления: въ широчина, която дава стабилность на характера; въ дълбочина, която дава активность и предприемчивость; въ височина, която дава стремежъ и полетъ на духа. Тѣзи сѫ тритѣ насоки, които могатъ да се дадатъ на енергиитѣ въ човѣшкия мозъкъ. Оттукъ и всѣка идея трѣбва да има широчина, дълбочина и височина. Широчината се проектира на физическия свѣтъ, дълбочината — въ духовния, т. е. въ сърдечния или астралния свѣтъ, а височината — въ умствения свѣтъ. Въ заключение на това можемъ да кажемъ, че неджзитѣ въ съвременния свѣтъ се дължатъ на човѣшката мисъль. Това не значи, че има нѣкакъвъ недоимъкъ въ нея. Напротивъ, човѣкъ страда отъ излишъкъ на

енергия, която не е разработилъ. При съвременното възпитание трѣбва да се има предъ видъ следното: да се намѣри пѫть на излишната енергия и да се впрегне на работа, защото природата наказва всички ония, които складиратъ нейната енергия и не я използуватъ. Това всѣки е забелязалъ. Когато се отпусне, когато стане мързеливъ, човѣкъ започва да надебелява, придобива много мазнини. Като не разбира законитѣ на природата, той се радва, че се е оправилъ. Никакво оправяне не е това. Природата нѣма да закъснѣе да даде урокъ на този човѣкъ. — Какъ? — Ще му изпрати една болесть, която всичко ще стопи. Съ това тя иска да каже, че трѣбва да се работи. Природата не търпи никакъвъ застой. Никой нѣма право да държи енергиитѣ на природата въ застой.

Следователно, природата изисква отъ човѣка да бѫде изправенъ едновременно и въ тритѣ свѣта: физически, духовенъ и умственъ. Той трѣбва да работи едновременно и въ тритѣ свѣта. Особено това се изисква отъ ученика. Като наблюдавамъ лицата ви, виждамъ, че вие живѣете повече въ свѣта на чувствата, отколкото въ умствения свѣтъ. Вие още не сте влѣзли въ свѣта на здравата, положителна мисъль. Който живѣе въ чувствения свѣтъ, той мяза на мома, която по цѣли дни се оглежда въ огледало. Измие се, нареди се, облѣче се и хайде предъ огледалото. Следъ половинъ, или единъ часъ пакъ сѫщата исто-

рия. Седите, оглеждате се и намислите нѣка къвъ планъ. Неочаквано дойде нѣщо отвънъ, развали плана ви. Какво правите тогава? — Поскърбите малко, но се облѣчете въ новъ костюмъ и хайде предъ огледалото. Мислите, че като излѣзете така облѣченъ, ще направите нѣщо особено. Излѣзете въ свѣта, но виждате, че нищо не можете да направите — пакъ се върнете, обаче, съ едно малко разочарование. — Не си правете илюзии. Знайте, че новиятъ костюмъ нищо нѣма да ви придаде. При сегашнитѣ условия на живота костюмитѣ не спасяватъ човѣка. — Защо? — Защото съвременнитѣ хора още живѣятъ въ низшитѣ полета на астралния и менталния свѣтъ. Докато не излѣзатъ отъ тѣзи полета, тѣ нищо не могатъ да направятъ. Това, което сега става на физическия свѣтъ — страдания, изпитания — всичко иде въ помощь на съвременнитѣ хора, да ги подтикне къмъ новата култура, къмъ новия животъ. Невидимиятъ свѣтъ изпраща свои представители да се въплотятъ на земята съ цель да дадатъ нова насока на културата.

Представете си, че нѣкой се облѣче хубаво, огледа се предъ огледалото и излѣзе вънъ. — Каква дейность ще прояви този човѣкъ вънъ? Ще влѣзе въ нѣкое кафене, ще вземе вестникъ, ще запали цигара и ще започне да бистри политика. Тѣзи дни срѣщамъ единъ отъ ученицитѣ, доста напредналъ, върви бавно, мисли нѣщо и държи цигара въ ръ-

ката си. Като ме видѣ, скри цигарата, поздрави и продължи пѫтя си. Навѣрно този ученикъ е казалъ въ себе си: Другъ пѫть ще бѫда внимателенъ, да не ме видятъ, че пуша. — Не, този ученикъ трѣбваше да има доблесть да каже: Ще ме извините, азъ имамъ една слабость, пуша отъ време на време, но ще работя въ това направление да се справя съ този недѫгъ. Ученикътъ трѣбва да бѫде свободенъ отъ тѣзи недѫзи — пушене, пиене вино, ракия и т. н. Когато стомахътъ на човѣка е слабъ, позволява му се отъ време на време да сипва по нѣколко капки вино въ водата за усилване. Това е само за свѣтскитѣ хора, но не и за ученика. Ако иска да пие вино, ученикътъ може мислено да приеме известна доза вино и да се задоволи. Чрезъ мисъльта си ученикътъ може да се лѣкува. — Какъ? — Направете следния опитъ. Нѣкой ученикъ заболява отъ треска. Той знае, че лѣкаритѣ препоржчватъ противъ треска хининъ, за възрастния човѣкъ една доза отъ 40 с. гр. Въ това време нѣкой вашъ познатъ, който се лѣкува съ лѣкари, заболява сѫщо отъ треска. Той взима 40 с. гр. хининъ отъ аптеката и го поглъща, а вие мислено ще приемете сѫщата доза хининъ. Ще отидете до нѣкоя аптека, ще си представите, че купувате 40 с. гр. хининъ, ще се върнете дома си и мислено ще вземете хинина. По този начинъ ще провѣрите силата на мисъльта. Трѣбва да знаете, че елементитѣ на хинина се намиратъ и въ въздуха,

и въ самото растение, отъ което се получава. Разликата е тази, че растението е преработило тѣзи елементи, синтезирало ги е въ едно съединение, когато въ въздуха елементитѣ на хинина сѫ свободни, отдѣлени единъ отъ другъ.

При сегашното състояние, въ което се намирате, вие често се натъквате на нѣкои наследствени чърти, за които трѣбва да бѫдете морално готови да ги посрещнете. Въ първичното тѣло на човѣка, или въ тъй наречения матриксъ, сѫ складирани всички добри и лоши семена на човѣшкитѣ мисли и чувства, които отъ време на време се проявяватъ. Въ всѣко прераждане, човѣкъ дава възможность, или потикъ на нѣкои отъ своитѣ мисли и чувства да се проявяватъ, да се развиватъ. За тази цель той трѣбва да има знания, за всѣки даденъ случай да разбира, какъ да постѫпва. Запримѣръ, нѣкѫде въ градината си имате трънъ. Какво ще направите съ този трънъ?— Ще го присадите — нищо повече. — Ама могло да се изкорени. — Никакво изкореняване — ще го присадите. Нѣкой е горделивъ. Гордостьта въ него е трънъ, който не трѣбва да се корени, но да се присади. Този трънъ може да се присади, само когато се подчини на моралнитѣ чувства въ човѣка. За тази цель човѣкъ трѣбва да развива моралнитѣ си чувства. Тѣ се развиватъ чрезъ ума. Когато разработва умственитѣ способности въ себе си, по този начинъ човѣкъ влияе върху

моралнитѣ си чувства и ги развива. За развиване на мозъка, на умственитѣ способности пъкъ влияятъ всички отрасли на изкуствата, на техниката, както и всички научни дисциплини.

Ако се вгледате въ природата, ще видите, че въ нея има и музика, и изкуство, и наука. — Де е музиката въ природата? — Въ течението на водитѣ, въ клокоченето на изворитѣ, въ шумоленето на листата, въ духането на вѣтроветѣ. — Де е изкуството въ природата? — Въ различнитѣ краски на цвѣтята, на крилцата на насѣкомитѣ и пеперудитѣ, на птицитѣ. — Де е архитектурата въ природата? — Въ строежа на планинитѣ и скалитѣ. — Де сѫ естественитѣ науки? — Естественитѣ науки сѫ изразени въ всички минерали, растения и животни. Не само това, но въ природата ще срещнете философията на всички науки. Следователно, който иска да се самовъзпитава, нека влѣзе въ контактъ съ живата, разумна природа. Този контактъ може да се създаде, когато човѣкъ постави въ ума си мисъльта, че природата е жива, разумна и интелигентна. Дето влѣзете въ природата, вие сте обиколени отъ живи, съзнателни сѫщества и сили. Достатъчно е да се нагласите съобразно нейнитѣ трептения, за да можете да влѣзете въ общение съ нея. Щомъ влѣзете въ общение съ природата, тя ще ви упѫтва, ще ви дава методи за правилна и разумна работа върху себе си. Обаче, това не се постига изведнъжъ, но постепенно, съ течение на вре-

мето. Затова, не напущайте още стария си животъ. Въ този животъ вие събирате нови възгледи, складирате ги въ подсъзнанието, дето тѣ се проявяватъ при специфични случаи.

Сега, ако ви запитатъ, въ какво седи силата на човѣшкия умъ, какво бихте отговорили? Какви качества трѣбва да притежава ума на човѣка? — Едно отъ качествата на човѣшкия умъ е творчеството, въображението. Като погледнете отгоре главата на човѣка, тя е закржглена, има форма на небесния сводъ. И наистина, когато изучава звездитѣ, слънцето, човѣкъ развива въображението си. Който иска да развие въображението и разсждливостьта си, той непременно трѣбва да изучава звездитѣ, да наблюдава небето. Въображението и разсждителностьта сж два центъра, които се намиратъ отпредъ, на челото. Когато тѣзи центрове въ човѣка сж добре развити, мѣстата имъ сж издути. Хора, у които е развитъ центъра на причинностьта, сж особено силни въ сравненията. Тѣ съпоставятъ явленията, сравняватъ ги и вадятъ общи резултати. За да се сравнятъ две величини, едната отъ тѣхъ непременно трѣбва да бжде по-голѣма, или по-малка отъ другата. За да се сравнятъ тѣзи две величини, трѣбва да си послужите съ съответното чувство. Сравняването пъкъ става чрезъ измѣрване. За тази цель трѣбва да се влѣзе въ областьта на музиката. Музиката, математиката въ човѣка сжщо така сж свързани съ известни центрове.

И тъй, способенъ, уменъ човѣкъ е този, който действува едновременно въ три области на своя умъ: въ широчина, въ дълбочина и височина. Той трѣбва да бѫде добъръ математикъ, музикантъ, философъ; освенъ това, въ него трѣбва да бѫдатъ добре развити моралнитѣ, общественитѣ и домашнитѣ чувства. Изобщо, когато всички способности и чувства действуватъ едновременно въ човѣка, той минава за уменъ, за правилно развитъ човѣкъ. Наблюдавайте, изучавайте главитѣ на различнитѣ хора да видите, каква е идеалната глава. Вие трѣбва съзнателно да работите, да въздействувате върху различнитѣ мозъчни центрове, да ги разработвате. Когато не успѣете въ нѣщо, вие се обезсърдчавате. Обезсърдчаването е недѫгъ, който произтича отъ силно развити лични чувства въ човѣка, или отъ чрезмѣрно развитъ страхъ. Дето страхътъ и гордостьта сѫ силно развити, тамъ надеждата е слабо развита. Силно развити честолюбие и страхъ и слаба надежда раждатъ песимизъма. Песимистътъ казва: Отъ мене човѣкъ не може да стане. Този човѣкъ започва да страни отъ хората и се вглъбява въ себе си. Това се дължи на страха. Гордостьта пъкъ кара човѣка да се държи на високо, а сѫщевременно и да лицемѣри. Слабо развита надежда кара човѣка да гледа отрицателно на нѣщата, заради което той употрѣбява отрицателни думи въ речника си. Когато разсѫдъкътъ и сравнението сѫ силно развити, а милосърдието

— слабо развито, човѣкъ става силно критиченъ. Ако и милосърдието е добре развито въ него, той минава за справедливъ. Безъ милосърдие, при силно развити разсѫдъкъ и сравнение, човѣкъ става безпощаденъ критикъ. Това се дължи на две силно развити положителни чувства въ него и на едно слабо развито чувство — милосърдие. Това показва, че въ критѫка липсва едно морално чувство. Съвременнитѣ критици сѫ хора все отъ този типъ. Юначеството въ човѣка се дължи на силно развити смѣлость, разрушителность и страхъ. Юнакътъ е едновременно и много смѣлъ, и много страхливъ. Юнацитѣ сѫ много страхливи, защото въ тѣхъ има силно развитъ личенъ елементъ.

Окултниятъ ученикъ трѣбва да бѫде герой, да развива въ себе си безстрашие, самообладание. Това е необходимо за ученика, защото и той, като военнитѣ, ще излѣзе на бойното поле, всрѣдъ много гранати и куршуми. Отъ всички страни ще го обстрелватъ, и той трѣбва да издържа. Това е геройство! На окултния ученикъ не е позволено да се страхува. И отъ васъ се изисква геройство. Отъ обикновени герои, на които краката треперятъ, вие трѣбва да станете истински герои. Ако се страхувате, ще си признаете тази слабость. Каквито недѫзи, или добродетели да имате, ще ги изнесете такива, каквито сѫ — нито ще ги преувеличите, нито ще ги намалите. Ще констатирате нѣщата, както сѫ,

и ще гледате, ако сѫ неджзи, да ги изправите. За да се калите, за да преодолѣете страха, излизайте вечерь, въ тъмна бурна нощь, въ време на свѣткавици и гърмотевици, вънъ отъ града: първо на половинъ километъръ, после на единъ, два и повече километра, като се стремите да запазите присѫтствие на духа. Може да ви се случи да минете презъ нѣкоя гора и да ви нападнатъ вълци. Вие трѣбва да бѫдете готови да минете покрай тѣхъ безъ да ви засегнатъ. Вълкъ никога не напада смѣлъ човѣкъ. (— Ако нѣкѫде ни следятъ да ни застрелятъ, трѣбва ли да минемъ презъ това мѣсто?) — Ако не сте готови, минете отъ друго мѣсто. (— Изобщо, какъ трѣбва да се гледа на опасноститѣ?) — Който е придобилъ безстрашие, той може да излѣзе срещу опасността и нищо да не го засегне. Който е страхливъ, нека седи у дома си, докато опасността мине. Едно е вѣрно: окултниятъ ученикъ не може да бѫде преследванъ съ цель да го убиятъ. Ако нѣкой отъ васъ е подложенъ на такъвъ изпитъ, това е негова карма, съ която той трѣбва правилно да ликвидира. Ще бѫдешъ смѣлъ: ще излѣзешъ единъ, два, три пѫти срещу неприятеля си и на четвъртия пѫть той непременно ще избѣга. И да стреля, нѣма да улучи. Защо? — Безстрашието е сила, която отбива куршума отъ неговия пѫть. Ако успѣете да се срещнете лице съ лице съ неприятеля си, ще турите ржката си върху рамото му и ще кажете:

Слушай, приятелю, нѣма защо да стреляшъ; ако си обиденъ нѣщо отъ мене, азъ съмъ готовъ да изправя погрѣшката си; ако ти дължа нѣщо, готовъ съмъ да се изплатя, съ лихвитѣ отгоре. — Смѣлъ трѣбва да бѫде човѣкъ — съ връзка, съ вѣра въ Учителя си. Предъ такъвъ човѣкъ всѣко зло отстѫпва. Ако неприятелтъ ви вдигне револверъ да ви убива, достатъчно е да погледне лицето ви, да види вашето безстрашие и любовь, за да свали моментално рѫката си и да се откаже отъ намѣрението си. По този начинъ вие минавате спокойно, защото сте издържали изпита си. Този човѣкъ е изпратенъ отъ невидимия свѣтъ само да ви изпита. Не е лесна тази задача, но може да се реши.

Като ученици, вие минавате известни мѫчнотии, които не сѫ нищо друго, освенъ последствия на вашия миналъ животъ, т. е. преживяване на вашата карма. Ако не се възползувате отъ опитноститѣ на вашия животъ, вие нищо не сте придобили. Ако не извадите никаква поука отъ противоречията на своя животъ, вие нищо не сте придобили. Въ разрешаване на противоречията се криятъ закони, сили, посредствомъ които ученикътъ може да превръща отрицателнитѣ състояния въ положителни. Когато ученикътъ напредне, ще го поставятъ при условия да срещне мечка въ гората. Безстрашниятъ ученикъ ще погледне спокойно мечката въ очитѣ, ще вземе дѣсната страна на пѫтя, а мечката — лѣвата и

така ще се разминатъ. Щомъ се разминатъ, опасността е избегната. Мечката никога не се връща отъ пѫтя си. Въ рѣдки случаи тя може да се върне назадъ. За да се справи съ външната мечка, ученикътъ трѣбва дълго време да се упражнява въ безстрашие. Има нѣщо по-страшно отъ външнитѣ мечки — това сѫ вѫтрешнитѣ мечки въ човѣка. Какви по-страшни мечки познавате отъ гнѣва, отъ разрушителността въ човѣка? Като се разгнѣвите нѣколко пѫти, като паднете и станете нѣколко пѫти, най-после ще хванете гнѣва въ рѫката си и ще го заставите да ви слуша, да работи. Следователно, на всѣка мечка вънъ отъ васъ отговаря по една мечка вѫтре у васъ.

И тъй, при сегашното си развитие, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ цѣлокупното човѣчество, къмъ космическия човѣкъ. Космическиятъ човѣкъ се проявява въ цѣлото човѣчество, затова всѣки трѣбва да се стреми да обича всички, да обича цѣлото човѣчество. Нови, широки разбирания трѣбва да има човѣкъ, за да привлѣче къмъ себе си космическитѣ енергии и да се ползува отъ тѣхъ. За това се изисква великъ моралъ, какъвто съвременнитѣ хора още не познаватъ. Веднъжъ привлѣчени тѣзи сили, тѣ започватъ да работятъ въ човѣшкия умъ, въ човѣшкото сърце, въ човѣшката воля, въ човѣшката душа и въ човѣшкия духъ.

Сега, като гледамъ, какъ сте наредени на мѣстата ви, намирамъ, че е нужно да стане пренареждане съ огледъ на темпераментитѣ. Запримѣръ, два сангвинични темперамента не трѣбва да седатъ единъ до другъ. Правилно е до човѣкъ съ сангвиниченъ темпераментъ да седне нѣкой флегматикъ. До човѣкъ съ умствено нервенъ темпераментъ трѣбва да седне нѣкой холерикъ. Между хората може и трѣбва да става правилна обмѣна. Това се постига, когато темпераментитѣ имъ се прекръстосватъ. Тогава между тѣхъ ще стане правилна обмѣна на енергиитѣ имъ. Когато нѣ сж наредени по този начинъ, хората лесно заспиватъ. Между тѣхъ се образува тежка атмосфера. Ако влѣзете въ класъ, дето ученицитѣ сж безразборно наредени, ще усѣтите тежесть, неразположение на духа. И самитѣ ученици не сж разположени, лесно заспиватъ. Когато между умственитѣ, моралнитѣ и обществениитѣ силови линии на ученицитѣ има хармония, тѣ сж будни, живи, лесно възприематъ. Съ такива ученици леко се работи, лесно имъ се въздействува. Онѣзи отъ васъ, които знаятъ астрология, нека направятъ списъци за ново пренареждане на ученицитѣ въ класа, споредъ месецитѣ на раждането имъ, споредъ темпераментитѣ и т. н.

Сега, да направимъ следното размишление: ще съзерцавате две минути, презъ което време ще се вдигнете съ съзнанието си въ пространството, и въ това време ще про-

следите, на какъвъ жгълъ се намира слънцето отъ васъ. Както сте сега, слънцето е на западъ, на 60^0 подъ хоризонта. Значи, то се намира подъ жгълъ, равенъ на две трети отъ правия.

Т. м.

— F i r — f ü r — f e n.
— T a u — b i — a u m e n.

*

15. *Лекция отъ Учителя, държана на 24 януарий, 1923 г. София.*